

PREFACE

The Statistical Office in Rzeszów is pleased to introduce you the eleventh edition of the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship.

As far as the scope of subjects is concerned, the Statistical Yearbook is a continuation of the previous edition. It contains a large extent of data describing phenomena and processes occurring in the voivodship, which characterize living standard of the society in Podkarpacie as well as the economic situation. Selected data on Podkarpackie Voivodship are presented compared to the country and other voivodships.

This is the first issue in which statistical data by type of activity are presented in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD) 2007 (NACE Rev. 2), which replaced the previous Polish Classification of Activities 2004 (NACE Rev. 1.1). With the aim to ensure data comparability, the relevant recalculations were performed and time series for individual years within the period 2005-2009 were presented in accordance with the new classification PKD 2007/NACE Rev.2.

Giving you the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship 2010, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for assistance in providing information, which has contributed to enriching its contents.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpień-Wolan, PhD

Rzeszów, December 2010

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis map i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2009 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000-2009)
III. Podkarpackie na tle innych województw w 2009 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność. Społeczeństwo informacyjne
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Strona Page
<i>Preface</i>	3—4
<i>List of tables</i>	6—22
<i>List of maps and graphs</i>	23
<i>Symbols. Abbreviations</i>	24—25
<i>General notes</i>	26—31

REVIEW TABLES

<i>Voivodship compared to the country in 2009</i>	32— 37
<i>Major data on the voivodship (2000-2009)</i>	38— 61
<i>Podkarpackie compared to other voivodships in 2009</i>	62— 69

CHAPTERS

<i>Geography</i>	70— 73
<i>Environmental protection</i>	74— 97
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	98—103
<i>Public safety. Justice</i>	104—107
<i>Population. Religious denominations</i>	108—131
<i>Labour market</i>	132—169
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	170—178
<i>Household budgets</i>	179—186
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	187—199
<i>Education</i>	200—225
<i>Health care and social welfare</i>	226—237
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	238—252
<i>Science and technology</i>	253—263
<i>Prices</i>	264—267
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	268—297
<i>Industry and construction</i>	298—314
<i>Transport and communications. Information society</i>	315—323
<i>Trade and catering</i>	324—229
<i>Finances of enterprises</i>	330—345
<i>Public finance</i>	346—352
<i>Investments. Fixed assets</i>	353—366
<i>Regional accounts</i>	367—372
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	373—380

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1	70
Powierzchnia i granice	<i>Area and borders</i>	2	70
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3	71
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	4	71
Wyższe szczyty górskie	<i>Highest mountain peaks</i>	5	72
Większe sztuczne zbiorniki wodne	<i>Major artificial reservoirs</i>	6	72
Dane meteorologiczne (2000, 2005-2009)	<i>Meteorological data (2000, 2005-2009)</i>	7	72
Średnie miesięczne temperatury powietrza (1981-2009)	<i>Average monthly air temperatures (1981- 2009)</i>	8	73
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych (1981-2009)	<i>Monthly atmospheric precipitation (1981- 2009)</i>	9	73
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODO- WISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	74
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2009, 2010)	<i>Geodesic status and use of voivodship land (2009, 2010)</i>	1 (10)	82
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Agricultural land designated for non- agricultural purposes and forest land des- ignated for non-forest purposes (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (11)	83
Grunty zdewastowane i zdegradowane wy- magające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospoda- rowane (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	3 (12)	84
Pobór wody na potrzeby gospodarki naro- dowej i ludności (2000, 2005, 2008, 2009) ...	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (13)	84
Zużycie wody na potrzeby gospodarki naro- dowej i ludności (2000, 2005, 2008, 2009)....	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	5 (14)	85
Pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leś- nictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2008, 2009) ..	<i>Water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up and completing fish ponds (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (15)	85
Jakość wody dostarczanej ludności do spo- życia (2008, 2009)	<i>Quality of water supplied to the population for consumption (2008, 2009)</i>	7 (16)	86

	Tablica Table	Strona Page
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	8 (17) 87
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	9 (18) 87
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (19) 88
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	11 (20) 89
Wyposażenie zakładów w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Air pollution reduction systems in plants (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (21) 90
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	13 (22) 91
Odpady według rodzajów (2005, 2008, 2009).....	<i>Waste by type (2005, 2008, 2009).....</i>	14 (23) 92
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2005, 2008, 2009).....	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2005, 2008, 2009).....</i>	15 (24) 92
Parki narodowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>National parks (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	16 (25) 93
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2008, 2009) ...</i>	17 (26) 93
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	18 (27) 94
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Nature monuments (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	19 (28) 94
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	20 (29) 95
Dziedziny finansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2008, 2009).....	<i>Domains of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund (2005, 2008, 2009).....</i>	21 (30) 95
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Investment expenditures on environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	22 (31) 96
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	23 (32) 97
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 98
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Administrative units of the voivodship (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	1 (33) 100
Gminy w 2009 r.	<i>Gminas in 2009.....</i>	2 (34) 100
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2009 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2009</i>	3 (35) 101
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2009 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2009.....</i>	4 (36) 101
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2008, 2009).....	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2008, 2009).....</i>	5 (37) 103

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	104
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	1 (38)	105
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2008, 2009) ..</i>	2 (39)	106
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2008)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2000, 2005, 2008)</i>	3 (40)	107
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	108
Ludność (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	1 (41)	111
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (42)	111
Mediana wieku (wiek środkowy) ludności (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Median age of population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	3 (43)	112
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (44)	113
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2030 r. (2009, 2010, 2015, 2020, 2025, 2030)	<i>Working and non-working age population projection until 2030 (2009, 2010, 2015, 2020, 2025, 2030)</i>	5 (45)	114
Miasta i ludność w miastach (2005, 2008, 2009)	<i>Towns and urban population (2005, 2008, 2009)</i>	6 (46)	115
Gminy zamieszkanne przez ludność wiejską (2005, 2008, 2009)	<i>Gminas and rural population (2005, 2008, 2009)</i>	7 (47)	115
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	8 (48)	116
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2008, 2009)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2008, 2009)</i>	9 (49)	117
Małżeństwa zawarte w 2009 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2009</i>	10 (50)	117
Małżeństwa zawarte w 2009 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2009</i>	11 (51)	119
Małżeństwa wyznaniowe zawarte (2005, 2008, 2009)	<i>Church or religious marriages (2005, 2008, 2009)</i>	12 (52)	120
Rozwody w 2009 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2009</i>	13 (53)	120
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2008, 2009)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2008, 2009)</i>	14 (54)	122

		Tablica Table	Strona Page
Urodzenia (2005, 2008, 2009)	<i>Births (2005, 2008, 2009)</i>	15 (55)	122
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2008, 2009).....	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2008, 2009).....</i>	16 (56)	123
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	17 (57)	124
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2009 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2009</i>	18 (58)	124
Zgony według przyczyn w 2008 r.	<i>Deaths by causes in 2008</i>	19 (59)	125
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2009 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2009</i>	20 (60)	127
Zgony niemowląt według przyczyn w 2008 r.	<i>Infant deaths by causes in 2008</i>	21 (61)	127
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	22 (62)	128
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	23 (63)	128
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2008, 2009).....	<i>Internal and international migration of popula- tion for permanent residence (2005, 2008, 2009).....</i>	24 (64)	129
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2008, 2009)	<i>Internal migration of population for perma- nent residence by direction (2005, 2008, 2009).....</i>	25 (65)	129
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Internal migration of population for perma- nent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	26 (66)	130
Niektóre wyznania religijne w 2009 r.	<i>Selected religious denominations in 2009.....</i>	27 (67)	131

DZIAŁ VI. RYNEK PRACY**CHAPTER VI. LABOUR MARKET**

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	132
--------------------	----------------------------	---	-----

Aktywność ekonomiczna ludności**Economic activity of the population**

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2008, 2009)	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2008, 2009)</i>	1 (68)	141
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2009 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2009.....</i>	2 (69)	142

Pracujący**Employment**

Pracujący (2008, 2009).....	<i>Employed persons (2008, 2009).....</i>	3 (70)	143
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005-2009).....	<i>Employed persons by employment status (2005-2009).....</i>	4 (71)	144
Przeciętne zatrudnienie (2005-2009)	<i>Average paid employment (2005-2009)</i>	5 (72)	146
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005-2009)	<i>Full- and part-time paid employment (2005- 2009)</i>	6 (73)	147
Przyjęcia do pracy (2005-2009)	<i>Hires (2005-2009)</i>	7 (74)	149

		Tablica Table	Strona Page
Zwolnienia z pracy (2005-2009)	<i>Terminations (2005-2009)</i>	8 (75)	151
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2005-2009)	<i>School leavers starting work for the first time (2005-2009)</i>	9 (76)	153
Miejsca pracy wolne i nowo utworzone (2008, 2009)	<i>Job vacancies and newly created jobs (2008, 2009).....</i>	10 (77)	155

Bezrobocie**Unemployment**

Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2008, 2009) ..	<i>Registered unemployed persons, unem- ployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	11 (78)	157
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestr- owani (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (79)	157
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawa- nia bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemploy- ment and work seniority (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	13 (80)	158
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezro- bociu (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	14 (81)	160
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Labour Fund expenditures (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	15 (82)	160

Warunki pracy**Work conditions**

Poszkodowani w wypadkach przy pracy (po- za gospodarstwami indywidualnymi w rol- nictwie) [2005-2009]	<i>Persons injured in accidents at work (ex- cluding private farms in agriculture) [2005- 2009]</i>	16 (83)	161
Wypadki i przyczyny wypadków przy pra- cy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005-2009]	<i>Events and causes of accidents at work (ex- cluding private farms in agriculture) [2005- 2009]</i>	17 (84)	163
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rol- nictwie (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Persons injured in accidents at work on pri- vate farms in agriculture (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	18 (85)	165
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005-2009)	<i>Persons working in hazardous conditions (2005-2009)</i>	19 (86)	165
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	20 (87)	167
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005-2009).....	<i>Persons receiving benefits for work in harm- ful and strenuous conditions (2005-2009) ...</i>	21 (88)	168
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005-2009)	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2005-2009).....</i>	22 (89)	169

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	General notes	x	170
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto (2005-2009)	Gross wages and salaries (2005-2009)	1 (90)	173
Wynagrodzenia brutto według składników (2005-2009)	Gross wages and salaries by components (2005-2009)	2 (91)	174
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005-2009)	Average monthly gross wages and salaries (2005-2009)	3 (92)	176
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2008, 2009) ...	Retirees and pensioners (2000, 2005, 2008, 2009)	4 (93)	177
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2008, 2009)	Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2008, 2009)	5 (94)	178
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	179
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2008, 2009)	Households (2000, 2005, 2008, 2009)	1 (95)	184
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009)	Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2008, 2009)	2 (96)	184
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009)	Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2008, 2009)	3 (97)	185
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009)	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2000, 2005, 2008, 2009)	4 (98)	185
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2008, 2009)	Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2008, 2009)	5 (99)	186

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	General notes	x 187
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2008, 2009)	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2008, 2009)	1 (100) 192
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009)	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2008, 2009)	2 (101) 193
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2008, 2009)	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2008, 2009)	3 (102) 193
Ogrzewnictwo (2005, 2008, 2009)	House-heating (2005, 2008, 2009)	4 (103) 194
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2008, 2009)	Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2008, 2009)	5 (104) 194
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2008, 2009)	Urban transport (2000, 2005, 2008, 2009)	6 (105) 195
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2008, 2009)	Municipal waste and liquid waste (2005, 2008, 2009)	7 (106) 195
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2008, 2009)	Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2008, 2009)	8 (107) 196
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2008, 2009)	Dwelling stocks (2005, 2008, 2009)	9 (108) 196
Mieszkania według stosunków własnościowych (2007, 2009)	Dwellings by type of ownership (2007, 2009)	10 (109) 197
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2008, 2009)	Dwellings fitted with installations (2005, 2008, 2009)	11 (110) 197
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2008, 2009)	Dwellings completed (2000, 2005, 2008, 2009)	12 (111) 198
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2008, 2009)	Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2008, 2009)	13 (112) 199
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	General notes	x 200
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	Education by level (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	1 (113) 204

	Tablica Table	Strona Page
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Schools by school governing authority (2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	2 (114) 206
Współczynnik skolaryzacji (2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Enrolment rate (2005/06, 2008/09, 2009/10) ..</i>	3 (115) 209
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2009/10	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in the 2009/10 school year</i>	4 (116) 209
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Pupils and students studying foreign lan- guages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	5 (117) 210
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych w roku szkolnym 2009/10	<i>Pupils and students studying foreign lan- guages in schools for adults in the 2009/10 school year</i>	6 (118) 212
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2007/08, 2008/09, 2009/10)	<i>Education for people with special educa- tional needs (2007/08, 2008/09, 2009/10)</i>	7 (119) 212
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Special educational centres, youth educa- tion centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	8 (120) 213
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Extracurricular education (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	9 (121) 214
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>Boarding-schools and dormitories for chil- dren and youth (excluding special schools) [2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	10 (122) 214
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Student dormitories and canteens (2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	11 (123) 215
Studenci szkół wyższych otrzymujący sty- pendia (2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Students of higher education institutions re- ceiving scholarships (2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	12 (124) 215
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>Primary schools for children and youth (ex- cluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	13 (125) 216
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/08, 2009/09]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/08, 2009/09]</i>	14 (126) 217
Szkoły zasadnicze zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>Basic vocational schools for youth (exclud- ing special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	15 (127) 218
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2005/06, 2007/08, 2008/09, 2009/10]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2005/06, 2007/08, 2008/09, 2009/10]</i>	16 (128) 218
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>General secondary schools for youth (ex- cluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	17 (129) 219
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	18 (130) 219
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>Specialized secondary schools for youth (ex- cluding special schools) [2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	19 (131) 219

	Tablica Table	Strona Page
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	20 (132) 220
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>Technical schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	21 (133) 220
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2007/08, 2008/09, 2009/10)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2007/08, 2008/09, 2009/10)</i>	22 (134) 221
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10]</i>	23 (135) 221
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2007/08, 2008/09, 2009/10)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2007/08, 2008/09, 2009/10)</i>	24 (136) 222
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	25 (137) 222
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	26 (138) 223
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2007/08, 2008/09)</i>	27 (139) 223
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Foreigners — students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	28 (140) 224
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	29 (141) 224
Wychowanie przedszkolne (2000, 2005, 2009)	<i>Pre-primary education (2000, 2005, 2009)</i>	30 (142) 225
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 226
Pracownicy medyczni (2005, 2008, 2009)	<i>Medical personnel (2005, 2008, 2009)</i>	1 (143) 230
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (144) 230
Służba medycyny pracy (2000, 2005, 2008)	<i>Workplace medical service (2000, 2005, 2008)</i>	3 (145) 231
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (146) 231
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	5 (147) 232
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (148) 233
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	7 (149) 233
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2005, 2008, 2009)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2005, 2008, 2009)</i>	8 (150) 234
Żłobki (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	9 (151) 234

	Tablica Table	Strona Page
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2008, 2009).....	<i>Round-the-clock care and education centres for children and youth (2005, 2008, 2009) ...</i>	10 (152) 235
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Foster families (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	11 (153) 235
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Stationary social welfare facilities (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (154) 236
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	13 (155) 237
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 238
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	1 (156) 243
Muzea (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Museums (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (157) 243
Galerie sztuki (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Art galleries (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	3 (158) 244
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (159) 244
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2008).....	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres (2005, 2008).....</i>	5 (160) 245
Kina stałe (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	6 (161) 245
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	7 (162) 246
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	8 (163) 246
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	9 (164) 248
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (165) 249
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według obywatelstwa (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments by nationality (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	11 (166) 250
Osobowy ruch graniczny (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Individual border traffic (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (167) 250
Sport	Sport	
Kluby sportowe (2000, 2004, 2006, 2008)	<i>Sports clubs (2000, 2004, 2006, 2008)</i>	13 (168) 251
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2008 r.	<i>Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2008</i>	14 (169) 252

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY		
Uwagi ogólne	General notes	x	253
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2008, 2009)	Units and employment in research and development activity (2005, 2008, 2009)	1 (170)	256
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2008, 2009)	Employment in research and development activity by educational level (2005, 2008, 2009)	2 (171)	256
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009]	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009]	3 (172)	257
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009]	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009]	4 (173)	257
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2008, 2009)	Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2008, 2009)	5 (174)	258
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005-2009]	Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005-2009]	6 (175)	258
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2005-2009)	Means for automating production processes in industry (2005-2009)	7 (176)	260
Wartość sprzedaży produktów (wytworów i usług) nowych i zmodernizowanych w przemyśle w 2009 r.	Value of sold production (goods and services) of technologically new and improved products in industry in 2009	8 (177)	263
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2008, 2009)	Domestic inventions and utility models (2000, 2005, 2008, 2009)	9 (178)	263
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne	General notes	x	264
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2008, 2009)	Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2008, 2009)	1 (179)	265
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2008, 2009)	Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2008, 2009)	2 (180)	267
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2008, 2009)	Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2008, 2009)	3 (181)	267
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY		
Uwagi ogólne	General notes	x	268
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2008, 2009)	Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2008, 2009)	1 (182)	273

	Tablica Table	Strona Page
Użytkowanie gruntów według sektorów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Land use by sectors (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	2 (183) 275
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	3 (184) 277
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2007, 2008].....	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2007, 2008].....</i>	4 (185) 277
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Sown area (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	5 (186) 279
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	6 (187) 280
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Area, production and yields of ground vege- tables (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	7 (188) 281
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	8 (189) 282
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z krze- wów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry fields (2000, 2005, 2008, 2009) ...</i>	9 (190) 283
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (191) 284
Drób (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Poultry (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	11 (192) 286
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (193) 286
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	13 (194) 287
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	14 (195) 287
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	15 (196) 288
Ciagniki rolnicze (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2008 2009).....</i>	16 (197) 288
Zasoby siły pociągowej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Draft force resources (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	17 (198) 288
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicz- nych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2007/08, 2008/09).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2007/08, 2008/09).....</i>	18 (199) 289
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bie- żące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	19 (200) 289
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	20 (201) 290
Wartość skupu ważniejszych produktów rol- nych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Value of major agricultural products pro- curement (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	21 (202) 291

Łowiectwo**Hunting**

Niektóre zwierzęta łowne (2001, 2005, 2009, 2010).....	<i>Selected game species (2001, 2005, 2009, 2010).....</i>	22 (203) 292
Odstzał niektórych zwierząt łownych (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....	<i>Selected species of game shot (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....</i>	23 (204) 292

		Tablica Table	Strona Page
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Forest land (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	24 (205)	293
Powierzchnia lasów w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Forest areas managed by state treasury by age and species structure of tree stands (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	25 (206)	294
Zasoby drzewne na pniu w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Growing stock of standing wood managed by state treasury by age and species structure of tree stands (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	26 (207)	295
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	27 (208)	296
Pozyskanie drewna (2005, 2008, 2009)	<i>Removals (2005, 2008, 2009)</i>	28 (209)	297
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2005, 2008, 2009)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2005, 2008, 2009)</i>	29 (210)	297
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	298
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2008, 2009)	<i>Basic data on industry (2005, 2008, 2009)</i>	1 (211)	300
Produkcja sprzedana przemysłu (2005-2009)	<i>Sold production of industry (2005-2009).....</i>	2 (212)	300
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005-2009]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005-2009]</i>	3 (213)	302
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005-2009)	<i>Average paid employment in industry (2005-2009)</i>	4 (214)	305
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005-2009)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005-2009)</i>	5 (215)	307
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa według działów (ceny bieżące) [2005-2009]	<i>Construction and assembly production by divisions (current prices) [2005-2009]</i>	6 (216)	309
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2008, 2009]</i>	7 (217)	309
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	8 (218)	311
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	9 (219)	312

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2005-2009).....	Average paid employment in construction (2005-2009).....	10 (220)	314
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005-2009)	Average monthly gross wages and salaries in construction (2005-2009)	11 (221)	314
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne	General notes	x	315
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2008, 2009).....	Railway lines operated (2000, 2005, 2008, 2009).....	1 (222)	318
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2008, 2009)	Hard surface public roads (2000, 2005, 2008, 2009)	2 (223)	318
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2008, 2009).....	Regular bus communication lines (2000, 2005, 2008, 2009).....	3 (224)	319
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2008, 2009)	Hire or reward road transport (2000, 2005, 2008, 2009)	4 (225)	319
Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Rzeszów (2000, 2005, 2008, 2009)	Passenger traffic in Rzeszów Airport (2000, 2005, 2008, 2009).....	5 (226)	320
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2008, 2009)	Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2008, 2009)	6 (227)	320
Ruch graniczny pojazdów samochodowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Border traffic of road vehicles (2000, 2005, 2008, 2009).....	7 (228)	321
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2008, 2009) ..	Road traffic accidents (2000, 2005, 2008, 2009).....	8 (229)	321
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	Basic postal services (2000, 2005, 2008, 2009).....	9 (230)	322
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2008, 2009).....	Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2008, 2009).....	10 (231)	322
Społeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2008, 2009).....	Enterprises using Internet (2008, 2009)	11 (232)	323
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2008, 2009).....	Enterprises using selected ict systems (2008, 2009).....	12 (233)	323
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	General notes	x	324
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009]	Retail sales (current prices) [2005, 2008, 2009].....	1 (234)	327

		Tablica Table	Strona Page
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009]	<i>Structure of retail sales (current prices) [2005, 2008, 2009]</i>	2 (235)	327
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębior- stwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009]	<i>Wholesale sales in trade enterprises (cur- rent prices) [2000, 2005, 2008, 2009]</i>	3 (236)	328
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2008, 2009)	<i>Shops by organizational forms and petrol stations (2005, 2008, 2009)</i>	4 (237)	328
Gastronomia (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Catering (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	5 (238)	329
Targowiska (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Marketplaces (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (239)	329
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	330
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według sektorów własności (2005-2009)	<i>Revenues, costs and financial results of en- terprises by ownership sectors (2005- 2009)</i>	1 (240)	335
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według wybranych sekcji (2005- 2009)	<i>Revenues, costs and financial results of en- terprises by selected sections (2005-2009) ..</i>	2 (241)	337
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyni- ków finansowych (2005-2009)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005-2009)</i>	3 (242)	338
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005-2009)	<i>Economic relations in enterprises (2005- 2009)</i>	4 (243)	339
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005- 2009)	<i>Current assets of enterprises (2005-2009)</i>	5 (244)	340
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005-2009)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005- 2009)</i>	6 (245)	342
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005-2009)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2005-2009)</i>	7 (246)	343
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005-2009)	<i>Liabilities of enterprises (2005-2009)</i>	8 (247)	344
Kapitał zagraniczny przedsiębiorstw według kraju pochodzenia (2005-2009)	<i>Foreign capital of enterprises by country of origin (2005-2009)</i>	9 (248)	345
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	346
Dochody budżetów jednostek samorządu te- rytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2008, 2009)...</i>	1 (249)	348
Dochody budżetów jednostek samorządu te- rytorialnego według działów w 2009 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by divisions in 2009</i>	2 (250)	350

	Tablica Table	Strona Page
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2008, 2009)...</i> 3 (251)	351
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2009 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by divisions in 2009.....</i> 4 (252)	352
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	353
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2008, 2009]	<i>Investment outlays (current prices) [2008, 2009]</i> 1 (253)	357
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2005-2009]	<i>Investment outlays in enterprises (current prices) [2005-2009]</i> 2 (254)	359
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na środki trwałe (ceny bieżące) [2005-2009]	<i>Investment outlays in enterprises on fixed assets (current prices) [2005-2009]</i> 3 (255)	360
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005-2009]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005-2009]</i> 4 (256)	361
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2008, 2009]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2008, 2009]</i> 5 (257)	362
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005-2009]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005-2009] ..</i> 6 (258)	364
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005-2009]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005-2009]</i> 7 (259)	365
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005-2009)	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005-2009)</i> 8 (260)	366
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	367
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2005, 2007, 2008]	<i>Gross domestic product (current prices) [2005, 2007, 2008]</i> 1 (261)	371

		Tablica Table	Strona Page
Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące) [2007, 2008].....	Gross value added per 1 employed person (current prices) [2007, 2008].....	2 (262)	372
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bie- żące) [2005, 2007, 2008]	Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2005, 2007, 2008]	3 (263)	372
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2005, 2007, 2008).....	Nominal income in the households sector (2005, 2007, 2008).....	4 (264)	372
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. POD- MIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	General notes	x	373
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2009 r.	State owned enterprises by legal and orga- nizational status in 2009.....	1 (265)	374
Przedsiębiorstwa państwowe objęte proce- sem przekształceń własnościowych w okre- sie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	State owned enterprises included in the process of ownership transformation from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009	2 (266)	374
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzo- wane metodą bezpośrednią oraz zlikwido- wane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	State owned enterprises privatized by the di- rect method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009.....	3 (267)	375
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywa- tyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	Companies established as a result of the commercialization of state owned enter- prises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009.....	4 (268)	375
Spółki powstałe na bazie majątku sprywaty- zowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009.....	5 (269)	375
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestro- wane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2008, 2009).....	Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2008, 2009).....	6 (270)	376
Podmioty gospodarki narodowej zarejestro- wane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2008, 2009).....	Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2005, 2008, 2009).....	7 (271)	377
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2008, 2009)	Commercial companies by legal status and sections (2005, 2008, 2009).....	8 (272)	379
Osoby fizyczne prowadzące działalność go- spodarczą według sekcji w 2009 r.	Natural persons conducting economic activ- ity by sections in 2009.....	9 (273)	380

SPIS MAP I WYKRESÓW

LIST OF MAPS AND GRAPHS

		Strona Page
Podział województwa podkarpackiego na powiaty i gminy	<i>Powiaty and gminas of Podkarpackie voivodship</i>	69-70
Województwo podkarpackie na tle kraju w 2009 r.	<i>Podkarpackie voivodship compared to the country in 2009</i>	69-70
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w 2008 r.	<i>Gross domestic product per capita by voivodships in 2008</i>	69-70
Struktura powierzchni województwa w 2010 r.	<i>Structure of the voivodship area in 2010</i>	199-200
Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania (2005, 2009)	<i>Structure of industrial and municipal waste water requiring treatment (2005, 2009)</i>	199-200
Emisja zanieczyszczeń (2000- 2009)	<i>Emission of pollutants (2008-2009)</i>	199-200
Ludność według płci i wieku w 2009 r.	<i>Population by sex and age in 2009</i>	199-200
Ruch naturalny ludności (2000-2009)	<i>Vital statistics (2000-2009)</i>	199-200
Migracje ludności (2000, 2005-2009)	<i>Migration of population (2000, 2005-2009)</i>	199-200
Struktura pracujących w 2009 r.	<i>Structure of employed persons in 2009</i>	199-200
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy (2008, 2009)	<i>Registered unemployed persons by duration of unemployment (2008, 2009)</i>	199-200
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i wykształcenia (2008, 2009)	<i>Structure of registered unemployed persons by age and education (2008, 2009)</i>	199-200
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000-2009).....	<i>Average monthly per capita available income of households (2000-2009)</i>	199-200
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw (2000, 2005, 2008, 2009)....	<i>Dwellings completed per 1000 marriages contracted (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	199-200
Odsetek szkół posiadających komputery przeznaczone do użytku uczniów	<i>Percentage of schools possessing computers used by pupils</i>	199-200
Liczba uczniów przypadających na 1 komputer	<i>Number of pupils per computer</i>	199-200
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2009/2010	<i>Education by educational level in the 2009/2010 school year</i>	199-200
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w 2009 r.	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments in 2009</i>	199-200
Użytkowanie gruntów w 2009 r.	<i>Land use in 2009</i>	199-200
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych (2008, 2009)	<i>Farm animals per 100 ha of agricultural land (2008, 2009)</i>	199-200
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i>	199-200
Schemat procesu prywatyzacji	<i>Plan of the privatization process</i>	199-200
Kapitał zagraniczny przedsiębiorstw według kraju pochodzenia w 2009 r.	<i>Foreign capital of enterprises by country of origin in 2009</i>	345

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 30. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 30.</i>
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	—	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>= thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zł</i>	= złoty <i>= złoty</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka <i>= piece</i>	m	= metr <i>metre</i>
egz	= egzemplarz	km	= kilometr <i>kilometre</i>
kpl	= komplet	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>= volume</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolit <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>

m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	poz.	= pozycja
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	pkt	= punkt
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	ust.	= ustęp
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>inter alia</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	tnz. <i>i.e.</i>	= to znaczący = <i>that is</i>
r.	= rok	twz.	= tak zwany
ceg <i>brick</i>	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych = <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
dok. <i>cont.</i>	= dokończenie = <i>continued</i>	<i>NUTS</i>	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
kl.	= klasa	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym województwa**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „**wieś**” – pozostałe terytorium województwa.

2. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administracji i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

GENERAL NOTES

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to the **administrative division of the voivodship in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas and rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as area located within the administrative borders of these units, while the term “**rural areas**” is understood as the remaining territory of the voivodship.

2. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities - PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1.

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

Dane z rachunków regionalnych prezentowane są nadal w układzie PKD 2004; zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 715/2010 z dnia 10 VIII 2010 r. zmieniającym rozporządzenie Rady (WE) nr 2223/96 w zakresie dostosowań wynikających ze zmian wprowadzonych w klasyfikacji statystycznej działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i klasyfikacji statystycznej produktów według działalności (CPA) w rachunkach narodowych; dane z rachunków regionalnych w układzie PKD 2007 będą po raz pierwszy przekazane w grudniu 2011 r.

W ramach PKD 2004 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

Pod pojęciem „**Pozostała działalność usługowa**” ujęte są sekcje PKD 2004: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne”, „Edukacja”, „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— **sektor prywatny** — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji PKD, działów opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Data on regional accounts are still presented according to the PKD 2004/Nace Rev. 1.1; pursuant to the Commission regulation (EU) No 715/2010 of 10 VIII 2010 amending Council Regulation (EC) No 2223/96 as regards adaptations following the revision of the statistical classification of economic activities NACE Rev. 2 and the statistical classification of products by activity (CPA) in national accounts, data on regional accounts according to the PKD 2007/Nace Rev. 2 will be provided for the first time in December 2011.

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 1.1 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas and water supply”, as an additional grouping.

The item **“Other services activity”** was introduced including NACE Rev. 1.1 sections: “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Health and social work”, “Other community, social and personal service activities” and “Activities of households”;

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of national accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **private sector** — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE Rev. 2 sections division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), w miejsce obowiązującej do 31 XII 2004 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. (Dz. U. Nr 89, poz. 844) w miejsce stosowanej do 31 XII 2004 r. i zastąpiła stosowany poprzednio Systematyczny Wykaz Wyrobów (SWW);
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

8. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification was introduced by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644) with later amendments, replacing the classification valid until 31 XII 2004;

2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced by a Decree of the Council of Ministers, dated 6 IV 2004 (Journal of Laws No. 89, item 844) in place of the classification used until 31 XII 2004, and replaced, unless otherwise indicated, the Systematic Nomenclature of Goods (SWW) previously used (the former National Product Classification);

3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;

5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób).

Cena producenta definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o należny podatek od towarów i usług i powiększona o podatek akcyzowy w przypadku płatnika tych podatków oraz pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty.

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers).

Producer's price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the value added tax (VAT) due and increased by the excise tax when applicable as well as decreased by applicable rebates and deductions.

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output* — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) *sold production of industry*:
 - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) — as of 30 VI.

13. Data, unless otherwise noted, do not include budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can slightly differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate notes.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

**MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROŃ I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)**

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

**POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2**

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Uwaga. W wyniku zastosowania dokładniejszych metod obliczeniowych **uaktualnione zostały informacje dotyczące powierzchni** Polski oraz jednostek podziału terytorialnego.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

Note. As a result of using more precise measuring methods, **updates were made to the information on the territory of Poland and units of territorial division.**

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R.
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	17845	5,7	Area in km ²
Powiaty.....	314	21	6,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu.....	65	4	6,2	Cities with powiat status
Gminy.....	2478	159	6,4	Gminas
Miasta.....	897	47	5,2	Towns
Miejscowości wiejskie.....	54033	1706	3,2	Rural localities
Sołectwa.....	40464	1552	3,8	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych.....	61,7	2,0	3,2	particulates
gazowych.....	203125,6	3402,2	1,7	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII).....	3153	222	7,0	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne.....	2277	181	7,9	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	813	39	4,8	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	111060,2	969,9	0,9	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t.....	10053,5	359,2	3,6	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Wydatki inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment expenditures (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w mln zł.....	10671,9	337,8	3,2	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	4,9	4,0	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w mln zł.....	2823,2	117,8	4,2	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	1,3	1,4	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych.....	1129577	38702	3,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności.....	296	184	62,2	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ...	67,1	72,2	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			

LUDNOŚĆ
POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38167,3	2101,7	5,5	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23278,2	863,1	3,7	urban areas
wieś	14889,1	1238,6	8,3	rural areas
w tym kobiety	19738,6	1074,2	5,4	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	118	96,7	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55,0	56,7	103,1	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,9	1,8	2 razy	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,0	-0,9	30 razy	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13449,1	667,3	5,0	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3101,74	2617,50	84,4	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1892,7	141,9	7,5	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,1	15,9	131,4	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Distribution network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej (bez magistralnej) ..	267332,1	13139,6	4,9	water-line (excluding main)
kanalizacyjnej ^b	100201,5	11182,0	11,2	sewerage ^b
gazowej	131538,1	18463,1	14,0	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13302,4	619,8	4,7	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	348,5	294,9	84,6	per 1000 population
izby: w tysiącach	49322,6	2465,7	5,0	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1292,3	1173,2	90,8	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	938474,6	48554,1	5,2	usable floor space of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	24588,4	23102,0	94,0	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania: w tysiącach	160,0	5,5	3,4	Dwellings completed: in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	4,2	2,6	61,9	dwellings
izby	17,2	12,8	74,4	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	417,9	296,9	71,0	usable floor space of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy. ^b Sieć rozdzielcza i kolektory. ^c Na podstawie bilansu.

^a By actual workplace. ^b Distribution network and collectors. ^c Based on balance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie szkół ^b w tys.:				<i>Pupils and students of schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2234,9	135,1	6,0	<i>primary</i>
gimnazjów	1322,2	79,6	6,0	<i>lower secondary</i>
specjalnych przysposabiających do pracy	9,5	0,6	6,4	<i>special job-training</i>
zasadniczych zawodowych	235,7	15,3	6,5	<i>basic vocational</i>
liceów ogólnokształcących	656,5	41,0	6,2	<i>general secondary</i>
uzupełniających liceów ogólnokształcących	1,6	0,2	14,8	<i>supplementary general secondary</i>
liceów profilowanych	47,3	2,7	5,7	<i>specialized secondary</i>
techników	552,0	39,1	7,1	<i>technical secondary</i>
techników uzupełniających	3,8	0,3	8,5	<i>supplementary technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^c	13,1	1,0	7,9	<i>general art^c</i>
policealnych	284,8	13,5	4,7	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^d				<i>Children attending pre-primary education establishments^d:</i>
w tysiącach	994,1	50,9	5,1	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	673	611	90,8	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^e :				<i>Medical personnel^e:</i>
lekarze ^f	79015	3888	4,9	<i>doctors^f</i>
dentyści	11855	891	7,5	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^g	185893	10926	5,9	<i>nurses^g</i>
Szpitala ogólne	754	34	4,5	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^h w tys.	183,0	9,7	5,3	<i>Beds in general hospitals^h in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ i punkty apteczne	11971	690	5,8	<i>Generally available pharmaciesⁱ and pharmaceutical outlets</i>

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8392	690	8,2	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	134268,4	8849,0	6,6	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Muzea (stan w dniu 31 XII)	774	40	5,2	<i>Museums (as of 31 XII)</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 3. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Dające uprawnienia zawodowe. ^d W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. ^e Według podstawowego miejsca pracy. ^f Łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^g W tym osoby z tytułem magistra pielęgniarstwa. Bez indywidualnych praktyk pielęgniarstkich. ^h Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Bez aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych zakładów; łącznie z aptekami podległymi przedsiębiorstwu państwowemu PKP.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 3. ^b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^c Leading to professional certification. ^d In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. ^e By main workplace. ^f Including interns. ^g Of which persons with a Master’s degree in nursing. Excluding individual nursing practices. ^h Including beds and incubators for newborns. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, operating for the needs of these; including pharmacies subordinate to the state-owned enterprise PKP.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)				
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	21235,1	934,1	4,4	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	448	30	6,7	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	38975,3	933,8	2,4	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	606,5	22,2	3,7	Collective tourist accommodation establishments in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów.....	19353,7	654,9	3,4	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha.....	16119,6	752,0	4,7	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha
grunty orne.....	12113,6	496,9	4,1	arable land
sady (łącznie ze szkółkami drzew i krzewów).....	331,4	10,4	3,1	orchards (including nurseries)
łąki i pastwiska trwałe.....	3179,7	210,5	6,6	permanent meadows and pastures
pozostałe	495,0	34,2	6,9	others
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:				Sown area (as of June) in thous. ha:
zboża ogółem.....	8582,6	298,1	3,5	total cereals
ziemniaki ^b	488,7	44,4	9,1	potatoes ^b
warzywa gruntowe ^c	178,8	4,7	2,6	field vegetables ^c
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża ogółem.....	29826,6	930,7	3,1	total cereals
ziemniaki ^d	9702,8	853,1	8,8	potatoes ^d
warzywa gruntowe ^e	4809,7	162,1	3,4	field vegetables ^e
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża ogółem.....	34,8	31,2	89,7	total cereals
ziemniaki ^d	191	178	93,2	potatoes ^d
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9089,1	663,8	7,3	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w mln zł	896379,8	27635,5	3,1	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	23494	13157	56,0	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- montażowej ^f (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^f (current prices):
w mln zł	154421,9	4988,2	3,2	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	4047	2375	58,7	per capita in zł

^a Według granic administracyjnych. ^b Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^c Bez upraw warzyw w ogrodach przydomowych. ^d Łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^e Łącznie z uprawą warzyw w ogrodach przydomowych. ^f Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a By administrative borders. ^b Excluding potato area in home gardens. ^c Excluding vegetable crops in home gardens. ^d Including potato area in home gardens. ^e Including vegetable crops in home gardens. ^f Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII

TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamieskie) w km ..	268372,2	14737,6	5,5	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	92,4	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	16494,7	803,9	4,9	passenger cars
ciężarowe ^a i ciągniki siodłowe	2796,8	124,8	4,5	lorries ^a and road tractors
Placówki pocztowe	8343	473	5,7	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^b :				Fixed main line ^b :
w tysiącach	8490,0	384,1	4,5	in thousands
na 1000 ludności	222,4	182,8	82,2	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne ..	7381,3	347,3	4,7	of which standard main line

HANDEL — stan w dniu 31 XII

TRADE — as of 31 XII

Sklepy	371839	20878	5,6	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	103	101	98,1	Population per shop

FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE

Budżety gmin ^c				Budgets of gminas ^c
dochody:				revenue:
w mln zł	64882,1	4413,5	6,8	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	2547	2502	98,2	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	70002,6	4672,0	6,7	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	2748	2648	96,4	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
dochody:				revenue:
w mln zł	50327,5	1208,2	2,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	3968	3593	90,5	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	56201,1	1334,1	2,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	4431	3967	89,5	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
dochody:				revenue:
w mln zł	20084,5	1475,2	7,3	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	789	836	106,0	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	21155,8	1544,5	7,3	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	831	876	105,4	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
dochody:				revenue:
w mln zł	19548,3	1048,1	5,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	512	499	97,5	per capita in zł
wydatki:				expenditure:
w mln zł	20468,7	1150,1	5,6	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	536	548	102,2	per capita in zł

^a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including vans. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (dok.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w mln zł	218580,9	8535,0	3,9	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	5729	4064	70,9	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w mln zł	2376908,4	102677,9	4,3	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	62276	48854	78,4	per capita in zł

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5862	275	4,7	State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane	1738	87	5,0	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią w tym sprywatyzowane	2191	104	4,7	included in direct privatization of which privatized
poddane likwidacji	2110	104	4,9	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1933	84	4,3	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	1094	47	4,3	Entities of the national economy recorded in the REGON register ^b (as of 31 XII)
na 1000 ludności	3742673	144999	3,9	per 1000 population
sektor publiczny	98,1	69,0	70,3	public sector
sektor prywatny	120488	6031	5,0	private sector
	3622185	138968	3,8	

RACHUNKI REGIONALNE W 2008 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2008

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w mln zł	1275432	48450	3,8	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	33462	23101	69,0	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w mln zł	1116476	42411	3,8	in mln zł
na 1 pracującego w zł	78778	56637	71,9	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w mln zł	803351	33994	4,2	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	21076	16209	76,9	per capita in zł

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2009; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwaga

Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby

Note

Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of popula

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
POWIERZCHNIA						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	17926	17926	17926	17844	17844
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA						
Pobór wody – w % poboru na potrzeby gospodarki narodowej i ludności – na cele:						
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)	57,6	46,2	49,6	50,4	48,8
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	29,8	31,3	29,1	28,8	29,2
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	14,6	13,5	14,4	14,5	13,8
5	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane ^c w % wymagających oczyszczania	90,9	91,2	90,9	91,8	92,5
6	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane ^c na 1 km ² w dam ³	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3
7	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	40,9	43,1	44,8	47,5	49,6
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						
8	pyłowych	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
9	gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,6	1,4	1,4	1,6	1,4
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
10	pyłowych	98,0	97,9	98,5	98,7	98,6
11	gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,2	25,4	11,6	10,9	14,5
12	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	75,3	59,7	59,6	62,8	65,5
13	Odpady komunalne zebrane przez zakłady oczyszczania ^f na 1 mieszkańca w kg	240	202	209	200	181

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. ^c Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^d Ludność ogółem – na podstawie bilansów. ^e Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^f Dane szacunkowe; do

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters or into ulation – based on balances. ^e See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^f Estimated data; until 2001

ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

tion, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
AREA						
17844	17846	17845	17845	17845	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ENVIRONMENTAL PROTECTION						
					Water withdrawal – in % of total withdrawal for needs of the national economy and population – for purposes of:	
58,4	54,5	53,4	51,5	53,1	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	2
23,8	26,3	27,3	28,3	27,2	exploitation water-line system ^b	3
					Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
17,3	15,8	15,2	14,4	15,3		
92,8	93,1	93,1	95,2	97,6	Industrial and municipal waste water treated ^c in % of requiring treatment	5
0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	Industrial and municipal waste water untreated ^c per 1 km ² in dam ³	6
52,1	54,3	55,1	59,8	61,1	Population using waste water treatment plants in % of total population ^d	7
					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per km ² in t:	
0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	particulates	8
1,5	1,4	1,3	1,2	1,0	gases (excluding carbon dioxide)	9
					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
98,6	98,8	98,5	98,7	98,7	particulates	10
13,8	16,9	24,5	29,6	35,6	gases (excluding carbon dioxide)	11
69,3	74,9	71,5	60,8	54,4	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t	12
165	171	167	173	171	Municipal waste collected by purification plants ^f per capita in kg	13

korzystająca z oczyszczalni ścieków (w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana) – na podstawie szacunków; ludność 2001 r. określana jako odpady stałe wywiezione.

the ground. ^d Population using waste water treatment plants (in 2000 defined as served population) – estimated data; total pop-defined as solid waste removed.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)						
	Wydatki inwestycyjne ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na:					
1	ochronę środowiska	8,2	8,0	5,7	7,8	5,9
2	gospodarkę wodną	1,8	1,6	1,8	2,1	1,9
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b (stan w dniu 31 XII):					
3	w % powierzchni ogólnej	47,9	47,8	47,8	47,4	47,5
4	na 1 mieszkańca w m ²	4084	4072	4070	4037	4044
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE						
	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					
5	w liczbach bezwzględnych	34695	44802	49881	50324	48360
6	na 10 tys. ludności	165,2	213,1	237,0	240,0	230,6
7	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	60,1	68,5	73,4	73,0	71,9
LUDNOŚĆ						
8	Ludność (stan w dniu 31 XII)	2101375	2104138	2105050	2097248	2097975
9	miasta	854767	853881	851644	849217	848719
10	wieś	1246608	1250257	1253406	1248031	1249256
11	z liczby ogółem kobiety	1072759	1074370	1075002	1071142	1071727
12	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	104	104	104	104	104
13	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	117	117	117	118	118
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					
14	produkcyjnym	1222021	1240945	1259784	1273011	1288202
15	poprodukcyjnym	300933	303991	305845	306227	309159
16	Małżeństwa na 1000 ludności	5,6	5,4	5,3	5,5	5,3
17	Rozwody na 1000 ludności	0,7	0,7	0,8	0,8	1,1
18	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,2	10,5	10,1	9,7	9,7
19	Zgony ^c na 1000 ludności	8,6	8,5	8,5	8,5	8,5
20	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,6	1,9	1,6	1,2	1,2
21	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych ...	7,2	6,8	6,9	7,7	7,2
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					
22	mężczyźni	71,2	71,4	71,6	71,9	71,8
23	kobiety	79,0	79,7	79,9	79,7	80,2
24	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,9	-1,1	-1,4	-1,2	-1,0

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8, zgonami niemowląt.

^a Until 2001 defined as investment outlays. ^b See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8, excluding

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>						
					<i>Investment expenditures^a (current prices) – in % of total outlays – for:</i>	
5,4	5,4	4,9	3,8	4,0	<i>environmental protection</i>	1
1,2	1,1	1,6	2,4	1,4	<i>water management</i>	2
					<i>Legally protected areas possessing unique environmental value^b (as of 31 XII):</i>	
47,7	44,5	44,5	44,5	44,5	<i>in % of total area</i>	3
4058	3786	3787	3783	3781	<i>per capita in m²</i>	4
<i>PUBLIC SAFETY</i>						
					<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>	
43909	41356	37864	38043	38702	<i>in absolute numbers</i>	5
209,3	197,2	180,5	181,4	184,3	<i>per 10 thous. population</i>	6
					<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	7
69,7	71,4	72,1	72,6	72,2		
<i>POPULATION</i>						
2098263	2097564	2097338	2099495	2101732	<i>Population (as of 31 XII)</i>	8
846826	849937	850665	859465	863096	<i>urban areas</i>	9
1251437	1247627	1246673	1240030	1238636	<i>rural areas</i>	10
1071981	1071966	1072228	1073378	1074154	<i>of total females</i>	11
104	105	105	105	105	<i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	12
					<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	13
118	118	118	118	118		
					<i>Population at age (as of 31 XII):</i>	
1301539	1312640	1323015	1333169	1341630	<i>working</i>	14
312197	316241	320234	325045	330688	<i>post-working</i>	15
5,6	6,0	6,5	6,6	6,6	<i>Marriages per 1000 population</i>	16
1,3	1,1	1,1	1,1	1,1	<i>Divorces per 1000 population</i>	17
9,7	9,6	10,0	10,6	10,6	<i>Live births per 1000 population</i>	18
8,7	8,3	8,5	8,7	8,9	<i>Deaths^c per 1000 population</i>	19
1,1	1,3	1,5	1,9	1,8	<i>Natural increase per 1000 population</i>	20
7,3	7,0	6,0	5,4	5,5	<i>Infant deaths per 1000 live births</i>	21
					<i>Life expectancy at the moment of birth:</i>	
72,0	72,6	72,9	73,1	73,2	<i>males</i>	22
80,3	80,8	80,9	81,3	81,1	<i>females</i>	23
-1,1	-1,9	-1,5	-1,1	-0,9	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	24

bez obszarów sieci Natura 2000 położonych poza terenami objętymi innymi formami ochrony przyrody. ^c Łącznie ze

Natura 2000 areas located outside terrains included in other forms of nature protection. ^c Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
RYNEK PRACY						
Pracujący ^a :						
1	ogółem: w tys.	945,6	926,4	<u>923,9</u> _b 637,4	635,8	635,6
2	w tym kobiety	465,2	458,6	<u>458,6</u> _b 297,5	294,7	293,1
3	1999 = 100	96,6	94,6	<u>94,4</u> _b 65,1	64,9	64,9
4	na 1000 ludności	450,1	440,3	<u>438,9</u> _b 302,8	303,2	302,9
z liczby ogółem w %:						
5	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	.	.	.
6	przemysł i budownictwo	.	.	.	.	.
7	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospodarka ma- gazynowa; zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ ; informacja i komunikacja	.	.	.	.	.
8	działalność finansowa i ubezpieczenio- wa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	.	.	.	.	.
9	pozostałe usługi	.	.	.	.	.
10	pracujący w sektorze prywatnym	77,3	78,6	<u>79,4</u> _b 70,1	71,0	71,7
Przeciętne zatrudnienie:						
w przemyśle:						
11	w tysiącach	.	.	.	.	.
12	na 1000 ludności	.	.	.	.	.
w budownictwie:						
13	w tysiącach	.	.	.	.	.
14	na 1000 ludności	.	.	.	.	.
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						
15	ogółem: w tys.	182,2	195,2	187,5	182,5	170,3
16	1999 = 100	110,6	118,5	113,9	110,8	103,4
z liczby ogółem w %:						
17	kobiety	53,4	51,5	50,0	50,7	52,1
18	w wieku poniżej 25 lat	32,8	31,5	29,5	28,0	26,3
19	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	50,4	54,3	55,1	55,5	55,3
20	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	16,2	17,4	<u>16,9</u> _b 20,6	20,2	19,1

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. ^b Dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracu oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik), patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”.

^a As of 31 XII; by actual workplace. ^b Data were given in two formulations, i.e. considering the number of persons employed Census 2002 (denominator), see general notes to the chapter „Labour market”.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>LABOUR MARKET</i>						
					<i>Employed persons^a:</i>	
639,1	654,3	677,6	690,8	667,3	<i>total: in thous.</i>	1
295,8	301,9	309,4	314,3	308,1	<i>of which women</i>	2
65,3	66,8	69,2	70,6	68,2	<i>1999 = 100</i>	3
304,6	311,9	323,1	329,0	317,5	<i>per 1000 population</i>	4
					<i>of total number in %:</i>	
24,9	24,3	23,5	23,0	23,8	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	5
27,9	28,5	29,3	28,7	27,7	<i>industry and construction</i>	6
					<i>trade; repair of motor vehicles^Δ;</i>	7
					<i>transportation and storage;</i>	
20,0	20,0	20,4	21,5	20,6	<i>accommodation and catering^Δ</i>	
					<i>information and communication</i>	
2,5	2,4	2,3	2,4	2,3	<i>real estate activities; financial and</i>	8
					<i>insurance activities</i>	
24,8	24,7	24,5	24,3	25,6	<i>other services</i>	9
72,5	73,6	74,8	75,7	75,0	<i>employed persons in private sector</i>	10
					<i>Average paid employment:</i>	
					<i>in industry:</i>	
129,3	131,1	138,8	142,6	129,1	<i>in thousands</i>	11
61,6	62,5	65,9	67,9	61,5	<i>per 1000 population</i>	12
					<i>in construction:</i>	
21,3	22,4	24,7	27,7	28,6	<i>in thousands</i>	13
10,2	10,7	11,8	13,2	13,6	<i>per 1000 population</i>	14
					<i>Registered unemployed persons (as of</i>	
					<i>31 XII):</i>	
164,0	145,2	126,4	115,6	141,9	<i>total: in thous.</i>	15
99,6	88,2	76,7	70,2	86,2	<i>1999 = 100</i>	16
					<i>of total number in %:</i>	
53,4	56,1	57,9	55,5	50,1	<i>women</i>	17
25,0	23,0	21,5	22,7	25,3	<i>below the age of 25</i>	18
52,4	52,8	49,4	39,9	33,6	<i>remaining unemployed more than</i>	19
					<i>1 year</i>	
18,5	16,4	14,2	13,0	15,9	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII)</i>	20
					<i>in %</i>	

jących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik)

on private farms in agriculture with the use of results of Agricultural Census 1996 (numerator) as well as Population and Housing

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
1	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1639,28	1755,11	1788,08	1876,93	1940,50
2	1999 = 100	112,5	120,5	122,8	128,9	133,2
3	w tym: przemysł	.	.	.	.	.
4	budownictwo	.	.	.	.	.
5	Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	510,9	500,4	496,4	493,8	492,6
6	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	377,6	370,8	370,6	371,6	374,2
7	rolników indywidualnych	133,3	129,6	125,8	122,3	118,4
8	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	719,64	796,37	850,58	890,58	928,85
9	rolników indywidualnych ^c	562,19	637,43	661,74	689,93	710,76
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA						
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						
10	wodociągowej (bez magistralnej)	11252,2	11551,9	11938,7	12011,1	12213,1
11	kanalizacyjnej ^d	4096,4	4812,4	5960,6	7066,8	8017,6
12	gazowej ^e	15636,3	17695,1	17892,4	17971,8	17960,2
Zużycie w gospodarstwach domowych:						
wody z wodociągów:						
13	w hm ³	49,5	47,2	48,9	47,8	47,3
14	na 1 mieszkańca w m ³	23,6	22,4	23,2	22,8	22,6
energii elektrycznej ^f :						
15	w GW·h	704,5	721,8	729,4	744,9	786,9
16	na 1 mieszkańca w kW·h	335,4	343,3	346,7	355,3	375,2
gazu z sieci:						
17	w hm ³	253,1	271,7	258,2	257,2	251,7
18	na 1 odbiorcę ^g w m ³	607,0	691,0	647,6	592,6	575,0
Zasoby mieszkaniowe ^h (do 2001 r. – zamieszkałe; stan w dniu 31 XII):						
mieszkania:						
19	w tys.	563,2	565,9	586,3	594,9	598,4
20	na 1000 ludności	268,0	268,9	278,5	283,7	285,2

^a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo na mocy umów międzynarodowych. ^b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo narodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. ^c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przy Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem waloryzacji za 2000 r. ^d Sieć rozdzielcza i kolektory. ^e W 2003 r. równywalne. ^f Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego zasobów mieszkaniowych

^a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior national agreements. ^b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior excluding family and nursing benefits. ^c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right ^d Distribution network and collectors. ^e Due to changes in the classification of networks made in 2003 in connection with the introduction is income from a private farm in agriculture. ^g Calculations are based on the average number of consumers in a year.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS</i>						
2001,53	2088,85	2259,70	2489,98	2617,50	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	1
137,4	143,4	155,1	170,9	179,6	<i>1999 = 100</i>	2
2017,80	2125,52	2300,14	2506,58	2603,20	<i>of which: industry</i>	3
1703,23	1813,04	1967,58	2170,64	2266,43	<i>construction</i>	4
487,0	483,5	482,5	481,8	481,2	<i>Average number of retirees and pensioners^a in thous.</i>	5
374,3	375,3	378,9	382,5	385,8	<i>from non-agricultural social security system</i>	6
112,7	108,2	103,6	99,3	95,4	<i>farmers</i>	7
955,13	1028,42	1060,11	1166,82	1266,60	<i>Average monthly gross retirement pay and pension^b in zł:</i>	
722,98	767,03	780,25	827,28	880,67	<i>from non-agricultural social security system farmers^c</i>	8
						9
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS</i>						
12492,7	12676,9	12880,7	12857,1	13139,6	<i>Network (as of 31 XII) in km:</i>	
8786,4	9283,3	9748,0	10477,5	11182,0	<i>water-line (excluding main)</i>	10
18063,4	18097,2	18165,3	18260,7	18463,1	<i>sewerage^d</i>	11
					<i>gas-line^e</i>	12
47,3	46,6	47,2	46,7	46,6	<i>Consumption in households:</i>	
22,5	22,2	22,5	22,3	22,2	<i>water from water-line systems:</i>	
					<i>in hm³</i>	13
					<i>per capita in m³</i>	14
1091,4	1109,1	1133,3	1163,4	1179,5	<i>electricity^f:</i>	
520,3	528,9	540,4	554,7	561,6	<i>in GW·h</i>	15
					<i>per capita in kW·h</i>	16
254,5	258,4	240,6	237,2	233,1	<i>gas from gas-line system:</i>	
573,9	582,0	536,6	528,4	515,5	<i>in hm³</i>	17
					<i>per consumer^g in m³</i>	18
601,6	605,5	609,7	614,7	619,8	<i>Dwelling stocks^h (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):</i>	
286,7	288,6	290,7	292,8	294,9	<i>dwellings:</i>	
					<i>in thous.</i>	19
					<i>per 1000 population</i>	20

Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości, bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów między-
 padku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-
 uległa zmianie klasyfikacja sieci w związku z wprowadzeniem „Prawa energetycznego”, dlatego dane nie są w pełni po-
 gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^g Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku. ^h Na podstawie bilansów

and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of inter-
 and Administration and the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions executed under international agreements;
 to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including a one-off valorization payment for 2000.
 duction of “Energy Law” data are not fully comparable. ^f Until 2004 excluding households, in which the main source of mainte-
^h Based on balances of net dwelling stocks.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)						
1	Zasoby mieszkaniowe ^a (do 2001 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII) (dok.): izby na 1000 ludności	946,5	951,9	1084,7	1113,0	1121,7
2	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności	17899,9	18027,1	21075,1	21705,7	21908,2
3	przeciętna 1 mieszkania	66,8	67,0	75,7	76,5	76,8
Mieszkania oddane do użytkowania:						
mieszkania:						
4	w tys.	2,9	2,8	4,1	10,7	4,6
5	na 1000 ludności	1,4	1,3	1,9	5,1	2,2
6	izby na 1000 ludności	6,8	6,8	10,1	28,2	12,1
7	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności	151,2	154,3	232,1	644,3	275,4
8	przeciętna 1 mieszkania	109,7	114,8	120,3	126,8	126,3
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE						
Uczniowie – w tys. – w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego):						
9	podstawowych	201,8	194,1	185,5	176,2	167,1
10	gimnazjach	72,7	107,7	106,0	104,3	102,4
11	specjalnych przysposabiających do pracy ..	x	x	x	x	0,1
12	zasadniczych zawodowych	26,1	16,5	13,4	11,5	14,2
13	liceach ogólnokształcących	50,1	38,9	41,3	43,1	43,9
14	uzupełniających liceach ogólnokształcących	x	x	x	x	-
15	liceach profilowanych	x	x	5,4	9,8	13,9
16	technikach	72,0	58,6	55,0	50,8	42,3
17	technikach uzupełniających	x	x	x	x	0,3
18	artystycznych ogólnokształcących ^d	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1
19	policealnych	9,2	9,3	10,1	11,9	13,3
Absolwenci – w tys. – szkół ^e :						
20	podstawowych	34,9	34,6	34,2	33,4	31,7
21	gimnazjów	x	35,8	35,1	34,5	33,9
22	specjalnych przysposabiających do pracy ..	x	x	x	x	0,0
23	zasadniczych zawodowych	9,5	7,9	7,1	1,9	4,3
24	liceów ogólnokształcących ^e	10,6	12,0	12,6	13,3	14,3
25	uzupełniających liceów ogólnokształcących	x	x	x	x	x
26	liceów profilowanych	x	x	x	x	4,6
27	techników ^f	13,9	14,0	13,8	16,9	12,2
28	techników uzupełniających	x	x	x	x	x
29	artystycznych ogólnokształcących ^d	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
30	policealnych	3,5	3,3	3,4	3,6	4,4

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1. ^c Bez ponadpodstawowych liceów ogólnokształcących. ^d Do roku szkolnego 2004/05 absolwenci ponadpodstawowych szkół średnich

^a Based on balances of net dwelling stocks. ^b See general notes to the chapter „Education”, items 1. ^c Exclud year graduates of upper secondary (post-primary) general schools. ^d Until the 2004/05 school year graduates of upper secon

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)</i>						
1130,1	1140,0	1151,1	1162,6	1173,2	<i>Dwellings stocks^a (until 2001 –inhabited; as of 31 XII) (cont):</i>	
					<i>rooms per 1000 population</i>	1
22102,7	22326,8	22578,9	22852,5	23102,0	<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
77,1	77,3	77,7	78,0	78,3	<i>per 1000 population</i>	2
					<i>average per dwelling</i>	3
					<i>Dwellings completed:</i>	
					<i>dwellings:</i>	
4,1	4,7	5,3	5,6	5,5	<i>in thous.</i>	4
1,9	2,2	2,5	2,7	2,6	<i>per 1000 population</i>	5
10,5	11,6	14,0	14,1	12,8	<i>rooms per 1000 population</i>	6
					<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
243,6	264,4	320,8	330,2	296,9	<i>per 1000 population</i>	7
125,3	119,2	126,1	122,7	114,1	<i>average per dwelling</i>	8
<i>EDUCATION^b</i>						
					<i>Pupils and students – in thous. – in schools^c (as of the beginning of the school year):</i>	
158,4	151,4	145,0	140,3	135,1	<i>primary</i>	9
99,4	94,5	89,1	83,4	79,6	<i>lower secondary</i>	10
0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	<i>special job-training schools</i>	11
14,2	14,3	15,0	15,7	15,3	<i>basic vocational</i>	12
44,2	43,7	43,1	42,2	41,0	<i>general secondary</i>	13
0,1	0,4	0,3	0,2	0,2	<i>supplementary general secondary</i>	14
12,0	9,5	6,5	4,1	2,7	<i>specialized secondary</i>	15
39,4	39,3	40,0	39,9	39,1	<i>technical secondary</i>	16
0,9	1,2	0,9	0,6	0,3	<i>supplementary technical secondary</i>	17
1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	<i>general art^d</i>	18
14,6	15,8	14,0	16,5	13,5	<i>post-secondary</i>	19
					<i>Graduates – in thous. – of schools^c:</i>	
29,3	28,3	26,7	25,4	.	<i>primary</i>	20
33,6	32,8	30,7	28,8	.	<i>lower secondary</i>	21
0,0	0,1	0,1	0,1	.	<i>special job-training</i>	22
4,8	4,5	4,1	4,8	.	<i>basic vocational</i>	23
14,5	14,0	14,1	14,2	.	<i>general secondary^e</i>	24
x	0,1	0,1	0,1	.	<i>supplementary general secondary</i>	25
4,2	3,8	2,8	1,9	.	<i>specialized secondary</i>	26
9,4	8,0	8,6	8,6	.	<i>technical secondary^f</i>	27
x	0,2	0,3	0,2	.	<i>supplementary technical secondary</i>	28
0,2	0,2	0,2	0,2	.	<i>general art^d</i>	29
4,6	4,3	4,3	4,5	.	<i>post-secondary</i>	30

szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^d Dające uprawnienia zawodowe. ^e Do roku szkolnego 2004/05 absolwenci zawodowych.

ing schools for adults, excluding post-secondary schools. ^d Leading to professional certification. ^e Until the 2004/05 school year (post-primary) vocational schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)						
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	61,0	67,6	74,4	77,2	78,3
2	Absolwenci szkół wyższych ^b w tys.	11,3	14,5	15,4	17,8	18,1
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na po- czątku roku szkolnego) w tys.	11,5	11,8	11,0	10,1	7,6
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,9	3,6	3,8	3,4	2,7
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
5	miejsca w przedszkolach w tys.	34,6	33,0	32,6	32,1	31,8
dzieci w tys.:						
6	w przedszkolach	33,9	32,1	31,8	31,4	30,9
7	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	305	300	305	314	324
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA						
Pracownicy medyczni ^c (stan w dniu 31 XII):						
8	lekarze ^d	3762	3826	3902	3951	3809
9	lekarze dentyści	751	705	655	618	737
10	pielęgniarki ^e	10425	10114	10185	9997	9489
11	Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	41,3	41,4	41,9	41,4	42,1
12	Leczeni w szpitalach ogólnych (bez między- oddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1360,6	1418,9	1498,9	1603,5	1689,4
13	Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	714	616	586	721	696
14	Apteki ogólnodostępne ^f (stan w dniu 31 XII) .	441	464	487	499	516
15	Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną	4765	4535	4322	4203	4066

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jedno narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. ^c Według podstawowego miejsca pracy, praktyk pielęgniarskich. ^f Bez aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych

^a See general notes to the chapter „Education”, items 1. ^b Including branch departments, institutes, didactic centres and excluding foreigners. ^c By primary workplace. ^d Including interns. ^e Of which persons with a Master's health care facilities, operating for the needs of these; including pharmacies subordinate to the state-owned

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>EDUCATION^a (cont.)</i>						
78,0	75,4	73,2	74,7	73,9	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
18,9	19,2	19,1	19,5	.	Graduates of higher education institutions ^b in thous.	2
6,9	6,3	7,4	10,0	11,0	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
2,6	1,7	1,9	2,1	.	Graduates of schools for adults in thous.	4
32,2	32,6	32,4	33,9	35,1	Pre-primary education (as of the beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
31,1	31,6	32,2	34,0	35,5	children in thous.: in nursery schools	6
337	357	378	397	426	Children in nursery schools (as of the beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6	7
<i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE</i>						
3872	3851	3746	3810	3888	Medical personnel ^c (as of 31 XII): doctors ^d	8
691	904	901	906	891	dentists	9
10198	10405	10575	10846	10926	nurses ^e	10
42,3	42,7	43,0	46,4	46,2	Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population	11
1766,7	1747,0	1776,3	1946,5	1841,9	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfers) per 10 thous population	12
738	822	833	860	884	Health care institutions (as of 31 XII)	13
543	557	561	569	567	Generally available pharmacies ^f (as of 31 XII)	14
3864	3766	3739	3690	3707	Population per 1 generally available pharmacy	15

stkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony
^d Łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^e W tym osoby z tytułem magistra pielęgniarstwa. W 2004 r. bez indywidualnych zakładów; łącznie z aptekami podległymi przedsiębiorstwu państwowemu PKP.

consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; degree in nursing. In 2004 excluding individual nursing practices. ^fExcluding pharmacies in in-patient enterprise PKP.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA (dok.)						
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^a na 1 mieszkańca:					
1	lekarskie	5,3	5,2	5,1	5,2	5,3
2	dentystyczne	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7
3	Dzieci w żłobkach ^b (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	16,1	15,7	15,0	16,0	16,6
KULTURA. TURYSTYKA						
4	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	715	713	709	704	701
5	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	4194	4138	4182	4191	4183
6	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	199	194	201	204	201
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:					
7	na 1000 ludności	3814	3707	3874	4096	3898
8	na 1 czytelnika	19,1	19,1	19,3	20,1	19,4
9	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
10	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	120	87	124	106	102
11	Muzea (stan w dniu 31 XII)	29	31	31	33	33
12	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	245	226	241	371	375
13	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	44	46	46	42	38
14	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,7	5,9	6,2	5,7	5,5
15	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	268	430	332	291	485
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					
16	radiowi	159	164	160	156	155
17	telewizyjni	154	158	154	151	150
18	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	354	319	326	312	294
19	w tym hotele	51	45	45	45	46
20	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	102,7	109,6	109,5	86,6	82,1
21	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	268,7	244,6	249,7	238,1	228,0

^a Bez prywatnej praktyki lekarskiej i stomatologicznej prowadzonej we własnych gabinetach w ramach działalności gospo

^a Excluding private medical and dental practices conducted in private offices within the framework of economic activity.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)</i>						
					<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care^a per capita:</i>	
5,5	5,8	6,0	6,2	6,2	doctors	1
0,6	0,7	0,9	0,7	0,8	dentists	2
18,2	19,3	20,9	21,0	24,1	<i>Children in nurseries^b (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	3
<i>CULTURE. TOURISM</i>						
700	701	701	695	690	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	4
4214	4239	4268	4258	4210	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	5
197	187	178	174	173	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	6
					<i>Public library loans in vol.:</i>	
3730	3528	3419	3362	3346	<i>per 1000 population</i>	7
18,9	18,8	19,2	19,4	19,3	<i>per borrower</i>	8
0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	9
91	87	90	93	118 ^c	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	10
34	35	35	36	40	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	11
371	360	407	421	445	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	12
39	37	35	32	30	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	13
5,5	5,4	5,2	5,0	5,0	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	14
316	460	393	380	445	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	15
					<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	
150	130	123	111	102	radio	16
144	125	119	106	98	television	17
312	335	336	355	369	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	18
49	54	58	68	74	<i>of which hotels</i>	19
87,9	96,2	98,5	101,8	105,9	<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	20
260,6	269,1	282,6	295,3	311,8	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	21

darczej. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^c Łącznie z imprezami zorganizowanymi w plenerze.

^b Including nursery wards. ^c Including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
ROLNICTWO I LEŚNICTWO						
1	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	903,9	907,3	811,6 ^b	749,9	768,1
	w tym grunty orne:					
2	w tys. ha	620,1	623,1	576,6 ^b	541,3	542,6
3	w % powierzchni ogólnej	34,6	34,8	32,2	30,3	30,4
4	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu)					
	w tys. ha	505,0	503,3	367,6 ^b	381,6	423,2
	w tym w % :					
5	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	57,0	57,1	67,1	64,0	65,4
6	w tym: pszenica	27,0	27,1	32,8	29,1	29,5
7	żyto	9,9	9,6	8,2	8,0	7,3
8	ziemniaki ^c	17,7	17,7	17,5	16,2	14,2
9	buraki cukrowe	1,6	1,5	1,8	1,5	1,7
	Zbiory w tys. t:					
10	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	730,3	756,9	742,7	685,6	858,1
11	w tym: pszenica	380,9	385,1	390,8	333,1	428,9
12	żyto	101,8	110,8	78,5	71,8	79,7
13	ziemniaki ^d	1681,4	1386,0	1304,1	1167,3	1091,3
14	buraki cukrowe	251,8	192,5	285,3	281,1	292,5
	Plony z 1 ha w dt:					
15	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	25,4	26,4	30,1	28,1	31,0
16	w tym: pszenica	27,9	28,3	32,4	30,0	34,3
17	żyto	20,5	23,0	26,1	23,5	25,8
18	ziemniaki ^d	188	156	203	189	181
19	buraki cukrowe	307	256	434	485	414
	Zwierzęta gospodarskie:					
	bydło (stan w czerwcu):					
20	w tys. szt	289,0	243,2	199,7 ^b	195,1	177,0
21	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt	31,9	27,0	24,7 ^b	26,2	23,3
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):					
22	w tys. szt	384,6	349,3	388,4 ^b	351,7	335,6
23	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt	42,5	38,8	48,1 ^b	47,3	44,1
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^f :					
24	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszciami i podrobami) ^f w kg	106,2	107,4	125,8	144,4	122,4
25	mleka krowiego w l	762,6	667,0	717,8	722,6	604,8

^a Według granic administracyjnych. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. w ogrodach przydomowych. ^c Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^f Wołowe,

^a By administrative borders. ^b Data of the Agricultural Census as of 20 V. ^c Since 2007 excluding potato by official residence of the land user. ^f Beef, veal, pork mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison, in post-

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>						
757,6	789,3	772,3	777,3	752,0	<i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>	1
					<i>of which arable land:</i>	
507,2	547,7	461,7	477,1	496,9	<i>in thous. ha</i>	2
28,4	30,7	25,9	26,7	27,8	<i>in % of total area</i>	3
412,0	432,2	410,3	417,5	425,0	<i>Sown area (as of June) in thous. ha</i>	4
					<i>of which in %:</i>	
66,0	64,5	64,3	67,4	66,6	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	5
31,1	28,6	27,1	31,2	32,0	<i>of which: wheat</i>	6
6,0	5,2	5,0	6,0	6,1	<i>rye</i>	7
13,0	12,7	12,4	11,2	10,4	<i>potatoes</i>	8
1,8	1,2	1,4	1,0	1,1	<i>sugar beets</i>	9
					<i>Crop production in thous. t:</i>	
783,5	684,7	795,7	898,1	859,9	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	10
394,2	339,4	367,7	454,3	449,9	<i>of which: wheat</i>	11
60,5	43,5	50,7	65,1	63,6	<i>rye</i>	12
875,9	859,3	1076,5	918,2	853,1	<i>potatoes</i>	13
259,4	242,5	262,3	193,1	225,4	<i>sugar beets</i>	14
					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>	
28,8	24,6	30,2	31,9	30,4	<i>basis cereals (including cereal mixed)</i>	15
30,7	27,4	33,0	34,9	33,1	<i>of which: wheat</i>	16
24,3	19,2	24,9	25,8	24,6	<i>rye</i>	17
164	157	199	182	178	<i>potatoes</i>	18
348	487	472	485	462	<i>sugar beets</i>	19
					<i>Livestock:</i>	
					<i>cattle (as of June):</i>	
177,6	175,6	174,4	163,2	146,0	<i>in thous. heads</i>	20
23,6	22,4	22,7	21,1	19,6	<i>per 100 ha of agricultural land^c in heads</i>	21
					<i>pigs (end of July):</i>	
368,4	327,9	331,5	320,1	270,0	<i>in thous. heads</i>	22
48,9	41,8	43,2	41,5	36,2	<i>per 100 ha of agricultural land^c in heads</i>	23
					<i>Production per 1 ha of agricultural land^c:</i>	
135,9	137,8	151,8	120,9	131,3	<i>animals for slaughter in terms of meat</i>	24
					<i>(including fats)^d in kg</i>	
612,0	516,0	540,1	528,3	450,0	<i>cows' milk in l</i>	25

^c Od 2007 r. bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^d Od 2007 r. łącznie z powierzchnią ziemniaków cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

areas in home gardens. ^d Since 2007 including potato area in home gardens. ^e Calculations are based on agricultural land slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.)						
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :					
1	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	54	51	114	80	118
2	ziemniaki w kg	12	7	15	18	21
3	buraki cukrowe w kg	278	214	353	378	377
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	62	58	75	91	85
5	mleko krowie w l	137	146	155	154	167
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ac} w kg:					
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	49,5	52,1	55,1	59,4	65,3
7	wapniowych ^d	63,2	65,9	65,4	74,3	74,2
8	Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) ^e na 100 ha użytków rolnych ^a w szt	10,3	10,3	12,6 ^f	13,8	13,4
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	660,7	661,3	662,1	660,9	662,3
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					
10	w tys. ha	650,0	650,8	651,7	649,8	650,9
11	na 1 mieszkańca w ha	0,31	0,31	0,31	0,31	0,31
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	36,3	36,3	36,4	36,4	36,5
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	293,7	271,5	267,0	287,7	287,7
PRZEMYSŁ						
	Produkcja sprzedana przemysłu:					
14	w mln zł (ceny bieżące)	.	.	.	.	.
15	2005 = 100 (ceny stałe)	.	.	.	.	.
16	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	.	.	.	.
17	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	.	.	.	.

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, łącznie z wapnem defekacyjnym. ^c Od 2005 r. stan w czerwcu. ^f Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user. ^b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh lime. ^c Since 2005 as of June. ^f Data of the Agricultural Census as of 20 V.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)</i>						
					<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^a:</i>	
102	110	102	96	175	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	1
18	12	23	24	29	<i>potatoes in kg</i>	2
345	309	342	250	302	<i>sugar beets in kg</i>	3
90	88	90	75	80	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^b in kg</i>	4
172	159	153	154	148	<i>cows' milk in l</i>	5
					<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ac} in kg:</i>	
66,1	61,3	64,4	66,1	55,4	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	6
74,5	6,6	10,7	14,8	15,4	<i>lime^d</i>	7
14,6	.	16,0	15,2	15,8	<i>Agricultural tractors (as of 31 XII)^e per 100 ha of agricultural land^a in units</i>	8
664,8	667,3	668,8	671,7	674,8	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	9
					<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>	
653,6	656,2	657,5	660,8	663,8	<i>in thous. ha</i>	10
0,31	0,31	0,31	0,31	0,32	<i>per capita in ha</i>	11
36,6	36,8	36,8	37,0	37,2	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	12
279,3	287,6	307,3	308,6	312,3	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	13
<i>INDUSTRY</i>						
					<i>Sold production of industry:</i>	
24236,0	27178,9	29539,1	29924,5	27635,5	<i>in mln zł (current prices)</i>	14
100,0	112,5	121,7	124,4	113,0	<i>2005 = 100 (constant prices)</i>	15
187376	207291	213609	209866	214073	<i>per employee in zł (current prices)</i>	16
11553	12961	14084	14268	13157	<i>per capita in zł (current prices)</i>	17

baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. ^c W roku gospodarczym. ^d Przeważnie w postaci wapna palonego;

and poultry; in post-slaughter warm weight. ^c In farming year. ^d Most frequently in the form of quicklime; including defecated

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
BUDOWNICTWO						
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					
1	w mln zł	.	.	.	.	.
2	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	.	.
3	w tym sektor prywatny w % ogółem	.	.	.	.	.
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII						
	Linie kolejowe eksploatowane normalnoto- rowe ^b :					
4	w kilometrach	992	969	945	953	938
5	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,5	5,4	5,3	5,3	5,3
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miej- skie i zamiejskie):					
6	w kilometrach	14511	14066,6	14092,6	13843,7	13810,9
7	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,9	78,5	78,6	77,6	77,4
	Samochody osobowe zarejestrowane:					
8	w tys. szt	474,1	481,8	499,1	521,3	582,5
9	na 1000 ludności	225,6	229,0	237,1	248,6	277,7
	Placówki pocztowe ^c :					
10	w liczbach bezwzględnych	520	522	470	468	468
11	na 10 tys. ludności	2,5	2,5	2,2	2,2	2,2
	Abonenci telefonii przewodowej (standardo- we łącza główne) ^d :					
12	w tysiącach	468,5	472,6	452,6	480,2	476,6
13	na 1000 ludności	222,9	224,6	215,0	229,0	227,2
HANDEL						
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
14	w mln zł	14440,6	14313,5	14521,7	14974,9	16008,4
15	na 1 mieszkańca w zł	6874	6807	6901	7143	7633
16	Sklepy ^e (stan w dniu 31 XII) w tys.	22,4	22,7	22,3	18,3	17,8
17	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	94	93	95	115	118

^a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. ^b Łącznie z szerokotorowymi. ^c Do 2001 r. Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za pop

^a Realized by construction units – by place of performing works. ^b Including broad gauge. ^c Until 2001 post offices and tele of shops and petrol stations methods data from 2003 are not strictly comparable with data for previous years; see general notes

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
CONSTRUCTION						
					<i>Sales of construction and assembly production^a (current prices):</i>	
2472,3	3034,1	3222,2	4225,4	4988,2	<i>in mln zł</i>	1
1179	1447	1536	2015	2375	<i>per capita in zł</i>	2
95,9	96,8	97,6	97,4	98,7	<i>of which private sector in % of total</i>	3
TRANSPORT. COMMUNICATION – as of 31 XII						
					<i>Railway lines operated – standard gauge^b:</i>	
929	929	929	953	972	<i>in kilometres</i>	4
5,2	5,2	5,2	5,3	5,4	<i>per 100 km² of total area in km</i>	5
					<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
14030,3	14127,1	14315,4	14494,3	14737,6	<i>in kilometres</i>	6
78,6	78,8	79,9	80,9	82,2	<i>per 100 km² of total area in km</i>	7
					<i>Registered passenger cars:</i>	
627,4	671,0	719,5	781,0	803,9	<i>in thous. units</i>	8
299,0	319,9	343,1	372,0	382,5	<i>per 1000 population</i>	9
					<i>Post offices^c:</i>	
468	470	473	475	473	<i>in absolute numbers</i>	10
2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	<i>per 10 thous. population</i>	11
					<i>Fixed line telephone subscribers (standard main line)^d:</i>	
486,6	476,4	458,1	385,2	347,3	<i>in thousands</i>	12
231,9	227,1	218,4	183,5	165,3	<i>per 1000 population</i>	13
TRADE						
					<i>Retail sales (current prices):</i>	
15344,7	15727,9	16699,8	20704,2	18686,4	<i>in mln zł</i>	14
7315	7500	7963	9872	8897	<i>per capita in zł</i>	15
19,9	20,7	18,8	20,2	20,9	<i>Shops^e (as of 31 XII) in thous.</i>	16
105	101	111	104	101	<i>Population (as of 31 XII) per 1 shop</i>	17

placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, rzadnie lata; patrz uwagi ogólne do działu „Handel i gastronomia”, ust. 8.

communication service offices. ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Due to change in the survey to the chapter „Trade and catering”, item 8.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
FINANSE PUBLICZNE						
	Budżety gmin ^a					
	dochody:					
1	w mln zł	1988,0	2157,0	2344,5	2431,5	2657,6
2	na 1 mieszkańca w zł	1122	1215	1319	1373	1499
	wydatki:					
3	w mln zł	2057,9	2188,0	2343,7	2486,7	2731,9
4	na 1 mieszkańca w zł	1161	1233	1319	1404	1541
	Budżety miast na prawach powiatu					
	dochody:					
5	w mln zł	713,6	786,1	752,1	705,7	776,9
6	na 1 mieszkańca w zł	2172	2399	2299	2166	2394
	wydatki:					
7	w mln zł	737,2	793,1	771,2	741,1	805,5
8	na 1 mieszkańca w zł	2243	2421	2358	2275	2482
	Budżety powiatów					
	dochody:					
9	w mln zł	771,9	885,0	788,0	746,2	815,5
10	na 1 mieszkańca w zł	436	499	443	421	460
	wydatki:					
11	w mln zł	789,2	912,0	816,3	766,9	820,4
12	na 1 mieszkańca w zł	445	514	459	433	463
	Budżet województwa					
	dochody:					
13	w mln zł	198,7	275,4	235,6	271,8	344,5
14	na 1 mieszkańca w zł	95	131	112	130	164
	wydatki:					
15	w mln zł	201,0	277,1	242,0	285,7	319,9
16	na 1 mieszkańca w zł	96	132	115	136	153
INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE ^b						
	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
17	w mln zł	3927,4	3685,6	4099,2	4546,2	4918,2
18	na 1 mieszkańca w zł	1869	1752	1947	2168	2345
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
19	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	.	.	.
20	przemysłu	.	.	.	.	.
21	budownictwa	.	.	.	.	.
22	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^Δ	.	.	.	.	.
23	transportu i gospodarki magazynowej	.	.	.	.	.
24	obsługi rynku nieruchomości ^Δ	.	.	.	.	.

^a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Od 2002 r. dane nieporównywalne

^a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Since 2002 data are not comparable

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>PUBLIC FINANCE</i>						
					<i>Budgets of gminas^a</i>	
					<i>revenue:</i>	
3062,2	3458,1	3808,9	4111,6	4413,5	<i>in mln zł</i>	1
1727	1954	2157	2334	2502	<i>per capita in zł</i>	2
					<i>expenditure:</i>	
3042,5	3535,9	3742,2	4109,5	4672,0	<i>in mln zł</i>	3
1716	1998	2119	2332	2648	<i>per capita in zł</i>	4
					<i>Budgets of cities with powiat status</i>	
					<i>revenue:</i>	
864,1	1017,8	1106,2	1265,7	1208,2	<i>in mln zł</i>	5
2662	3107	3339	3775	3593	<i>per capita in zł</i>	6
					<i>expenditure</i>	
920,8	1042,0	1116,7	1251,7	1334,1	<i>in mln zł</i>	7
2837	3181	3371	3733	3967	<i>per capita in zł</i>	8
					<i>Budgets of powiats</i>	
					<i>revenue:</i>	
895,3	988,8	1105,3	1224,1	1475,2	<i>in mln zł</i>	9
505	559	626	695	836	<i>per capita in zł</i>	10
					<i>expenditure:</i>	
904,7	1040,4	1084,8	1203,4	1544,5	<i>in mln zł</i>	11
510	588	614	683	876	<i>per capita in zł</i>	12
					<i>Budget of voivodship</i>	
					<i>revenue:</i>	
307,9	480,9	543,7	698,6	1048,1	<i>in mln zł</i>	13
147	229	259	333	499	<i>per capita in zł</i>	14
					<i>expenditure:</i>	
314,2	548,5	513,5	646,0	1150,1	<i>in mln zł</i>	15
150	262	245	308	548	<i>per capita in zł</i>	16
<i>INVESTMENTS AND FIXED ASSETS^b</i>						
					<i>Investment outlays (current prices):</i>	
5118,9	5906,8	7028,7	7883,1	8535,0	<i>in mln zł</i>	17
2440	2817	3351	3759	4064	<i>per capita in zł</i>	18
					<i>Share in investment outlays (current prices)</i>	
					<i>in %:</i>	
.	.	.	2,1	1,8	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	19
.	.	.	38,5	31,6	<i>industry</i>	20
.	.	.	3,1	3,1	<i>construction</i>	21
						22
.	.	.	8,0	10,0	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	
.	.	.	12,4	21,7	<i>transport and storage</i>	23
.	.	.	17,0	14,5	<i>real estate activities</i>	24

z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3 i „Środki trwałe”, ust. 5.
 with data for previous years; see general notes to the chapter „Investments”, item 3 and „Fixed assets”, item 5.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.)						
1	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
2	w mln zł	58332,9	61694,2	65981,5	68944,5	74035,9
3	na 1 mieszkańca w zł	27759	29320	31344	32874	35289
4	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
5	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa ..	.	.	.	.	.
6	przemysłu	.	.	.	.	.
7	budownictwa	.	.	.	.	.
8	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^Δ	.	.	.	.	.
9	transportu i gospodarki magazynowej	.	.	.	.	.
10	obsługi rynku nieruchomości ^Δ	.	.	.	.	.
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII						
11	Ogółem	128399	133838	138713	142682	139545
12	na 1000 ludności	61,1	63,6	65,9	68,0	66,5
13	osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	25590	26916	27933	29159	29973
14	1999 = 100	108,9	114,6	118,9	124,1	127,6
15	w tym:					
16	przedsiębiorstwa państwowe	59	44	31	24	13
17	spółdzielnie	843	828	809	794	789
18	spółki handlowe	3561	4219	4902	5298	5567
19	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	560	584	605	632	678
20	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	102809	106922	110780	113523	109572
21	1999 = 100	102,4	106,5	110,4	113,1	109,2
22	na 1000 ludności	48,9	50,8	52,6	54,1	52,2
RACHUNKI REGIONALNE						
23	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
24	w mln zł	28514	30184	31188	32780	35416
25	na 1 mieszkańca w zł	13574	14355	14821	15635	16886
26	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
27	w mln zł	25367	26919	27581	28939	31475
28	na 1 mieszkańca w zł	12076	12803	13107	13803	15007
29	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ^c :					
30	w mln zł	22512	24131	24508	25107	26321
31	na 1 mieszkańca w zł	10717	11476	11647	11975	12550

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3 i „Środki w stosunku do uprzednio opublikowanych.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter „Investments”, item 3 and pared to those published previously.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	No.
<i>INVESTMENTS AND FIXED ASSETS^a (cont.)</i>						
77038,3	81563,7	89866,1	97132,8	102677,9	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):	1
36715	38885	42848	46265	48854	in mln zł	2
					per capita in zł	
					Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:	
.	.	.	6,4	6,1	agriculture, forestry and fishing	3
.	.	.	34,7	34,4	industry	4
.	.	.	1,5	1,6	construction	5
.	.	.	4,9	4,5	trade; repair of motor vehicles ^a	6
.	.	.	15,8	16,7	transport and storage	7
.	.	.	21,6	21,0	real estate activities	8
<i>ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^b IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII</i>						
139059	140656	142056	144263	144999	Total	9
66,3	67,1	67,7	68,7	69,0	per 1000 population	10
					legal persons and organizational entities without legal personality	11
30629	31718	32553	32547	32736	1999 = 100	12
129,7	135,0	138,5	138,5	139,3	of which:	
10	9	6	5	3	state owned enterprises	13
779	781	779	742	730	co-operatives	14
5822	6062	6413	6629	7004	commercial companies	15
739	766	824	865	913	of which with foreign capital participation	16
108430	108938	109503	111716	112263	natural persons conducting economic activity	17
108,0	108,6	109,1	111,3	111,9	1999 = 100	18
51,7	51,9	52,2	53,2	53,4	per 1000 population	19
<i>REGIONAL ACCOUNTS^c</i>						
					Gross domestic product (current prices):	
37319	39894	43685	48450	.	in mln zł	20
17789	19024	20829	23101	.	per capita in zł	21
					Gross value added (current prices):	
32879	35044	38217	42411	.	in mln zł	22
15673	16712	18222	20222	.	per capita in zł	23
					Gross nominal disposable income of household sector ^c :	
27437	29262	31444	33994	.	in mln zł	24
13079	13955	14993	16209	.	per capita in zł	25

trwale", ust. 5. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Dane za lata 2000 i 2005 zostały zmienione

„Fixed assets”, item 5. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c Data for 2000 and 2005 have been adjusted com-

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2009 R.

PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia ogólna ^a w km ² <i>Total area ^a in km²</i>	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania ^b w hm ³ <i>Industrial and municipal waste requiring treatment ^b in hm³</i>	Ludność korzystająca z oczyszczalni ście- ków w % ludności ogółem ^c <i>Population using waste water treatment plants in % of total population ^c</i>	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych ^d <i>Reduction of industrial air pollutants in % of pollutants produced ^d</i>		Odpady wytworzone w ciągu roku ^e na 1 km ² powierzchni ogólnej w t <i>Waste generated during the year ^e per 1 km² of total area in t</i>	Powierzchnia o szczegól- nych walo- rach przyro- dniczych prawnie chroniona ^f w % po- wierzchni ogólnej <i>Legally protected areas pos- sessing unique en- vironmental value ^f in % of total area</i>
				pyłowych <i>particulates</i>	gazowych ^g <i>gases ^g</i>		
POLSKA	312679	2198,0	64,2	99,7	57,3	355	32,3
<i>POLAND</i>							
Dolnośląskie	19947	174,7	75,9	99,8	90,2	1670	18,2
Kujawsko-pomorskie	17972	110,0	70,3	99,1	39,6	115	31,3
Lubelskie	25122	73,0	52,8	98,6	86,5	210	22,7
Lubuskie	13988	34,8	67,4	98,7	0,3	52	38,9
Łódzkie	18219	128,5	65,9	99,8	62,4	328	18,8
Małopolskie	15183	265,0	55,0	99,4	46,2	440	52,1
Mazowieckie	35558	229,2	51,3	99,6	39,5	165	29,7
Opolskie	9412	93,4	63,6	99,9	64,8	96	27,3
Podkarpackie	17845	71,5	61,1	98,7	35,6	54	44,5
Podlaskie	20187	40,5	62,5	98,4	8,2	37	32,0
Pomorskie	18310	126,7	80,5	99,1	57,3	145	32,7
Śląskie	12333	369,8	70,5	99,6	30,3	2616	22,1
Świętokrzyskie	11711	60,5	52,7	99,8	39,5	212	64,6
Warmińsko-mazurskie	24174	49,1	72,7	97,2	2,6	31	46,5
Wielkopolskie	29826	191,3	62,4	99,6	64,2	190	31,8
Zachodniopomorskie	22892	180,0	77,0	99,4	44,0	207	21,1

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^c Ludność korzystająca – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów. ^d Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. ^e Z wyłączeniem odpadów komunalnych; badaniem objęto zakłady wytwarzające w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub posiadające 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych. ^f Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska” ust. 8, bez obszarów sieci Natura 2000 położonych poza terenami objętymi innymi formami ochrony przyrody. ^g Bez dwutlenku węgla.

^a As of 31 December. ^b Discharged into waters or into the ground. ^c Population using – estimated data, the total population – based on balances. ^d Plants generating substantial air pollution. ^e Excluding municipal waste; plants generating over 1 thous. t of waste during the year or possessing at least 1 mln t of accumulated waste were included in the survey. ^f See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8; excluding Natura 2000 areas located outside lands covered by other forms of environmental protection. ^g Excluding carbon dioxide.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)

PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ludność ^{ab} Population ^{ab}				Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	Saldo migracji wewnętrz- nych i za- granicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for perma- nent residen- ce per 1000 population</i>	Bezrobotni zarejestro- wani ^a w tys. <i>Registered unemployed persons ^a in thous.</i>
	w tys. <i>in thous.</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w miastach w % <i>in urban areas in %</i>	na 1 km ² powierzchni ogólnej <i>per 1 km² of total area</i>			
POLSKA..... <i>POLAND</i>	38167,3	100,0	61,0	122	0,9	-0,0	1892,7
Dolnośląskie	2876,6	7,5	70,3	144	-0,4	0,3	146,3
Kujawsko-pomorskie.....	2069,1	5,4	60,7	115	1,3	-0,7	134,1
Lubelskie	2157,2	5,7	46,5	86	-0,3	-1,9	117,2
Lubuskie	1010,0	2,6	63,6	72	1,7	-0,5	61,1
Łódzkie	2541,8	6,7	64,2	140	-2,3	-0,5	128,1
Małopolskie.....	3298,3	8,7	49,3	217	2,3	1,3	130,0
Mazowieckie	5222,2	13,7	64,6	147	1,0	2,4	224,5
Opolskie.....	1031,1	2,7	52,3	110	-0,4	-1,7	47,1
Podkarpackie	2101,7	5,5	41,1	118	1,8	-0,9	141,9
Podlaskie	1189,7	3,1	60,2	59	0,0	-1,4	61,2
Pomorskie.....	2230,1	5,9	66,2	122	3,5	1,3	100,3
Śląskie	4640,7	12,2	78,1	376	-0,2	-1,0	168,4
Świętokrzyskie	1270,1	3,3	45,2	108	-0,8	-1,7	83,8
Warmińsko-mazurskie	1427,1	3,7	59,9	59	2,3	-1,9	109,2
Wielkopolskie.....	3408,3	8,9	56,1	114	2,7	0,5	133,6
Zachodniopomorskie	1693,2	4,4	68,7	74	0,9	-0,5	105,9

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Na podstawie bilansu.^a As of 31 December. ^b Based on balances.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stopa bezrobocia rejestr- owanego ^a w % <i>Registered unemploy- ment rate ^a in %</i>	Przeciętne miesięczne wynagro- dzenia brutto ^b w zł <i>Average monthly gross wages and salaries ^b in zł</i>	Zasoby mieszkaniowe ^{ac} <i>Dwelling stocks ^{ac}</i>		Mieszkania oddane do użytkowania <i>Dwellings completed</i>		
			mieszkania <i>dwellings</i>		powierz- chnia użytkowa mieszkań na 1 osobę w m ² <i>usable floor space of dwellings per person in m²</i>	w tys. <i>in thous.</i>	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>
			w tys. <i>in thous.</i>	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>			
POLSKA <i>POLAND</i>	12,1	3315	13302	349	24,6	160,0	4,2
Dolnośląskie	12,8	3295	1053	366	24,6	14,1	4,9
Kujawsko-pomorskie	16,2	2811	693	335	22,3	6,7	3,2
Lubelskie	12,9	2891	723	335	25,0	6,1	2,8
Lubuskie	16,2	2803	347	344	24,0	3,7	3,7
Łódzkie	11,9	2885	968	381	25,2	6,3	2,5
Małopolskie	9,7	3058	1077	327	24,5	18,8	5,7
Mazowieckie	9,0	4180	2001	383	26,4	39,0	7,5
Opolskie	12,9	2988	340	330	25,6	1,8	1,7
Podkarpackie	15,9	2741	620	295	23,1	5,5	2,6
Podlaskie	12,8	2885	414	348	25,7	4,2	3,5
Pomorskie	11,9	3320	766	343	23,8	14,4	6,5
Śląskie	9,4	3405	1710	368	24,9	10,6	2,3
Świętokrzyskie	15,1	2868	422	332	23,7	1,9	1,5
Warmińsko-mazurskie	20,7	2752	479	335	22,1	4,9	3,4
Wielkopolskie	9,2	2976	1090	320	24,9	14,3	4,2
Zachodniopomorskie	17,1	3022	599	354	23,7	7,7	4,6

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^c Na podstawie bilansu.

^a As of 31 December. ^b Excluding budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^c Based on balances.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Uczniowie – w tys. – w szkołach ^a Pupils and students – in thous. – in schools ^a					
	podstawo- wych ^b primary ^b	gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^c basic vocational schools ^c	liceach ogóln- kształcących ^d general secondary schools ^d	liceach profilowanych specialized secondary schools	technikach ^e technical secondary schools ^e
POLSKA..... <i>POLAND</i>	2234,9	1322,2	245,2	658,1	47,3	555,8
Dolnośląskie	151,6	92,8	17,8	43,4	4,3	34,5
Kujawsko-pomorskie.....	125,7	75,9	17,1	31,5	2,3	32,5
Lubelskie	131,5	79,1	12,1	47,9	4,0	32,3
Lubuskie	59,4	35,8	7,4	14,7	1,1	16,7
Łódzkie	137,5	83,6	13,0	44,3	4,0	30,7
Małopolskie.....	207,0	119,0	24,0	61,7	3,1	52,7
Mazowieckie	305,1	172,7	23,5	99,9	8,9	57,7
Opolskie.....	54,3	32,9	7,9	14,2	1,2	14,9
Podkarpackie	135,1	79,6	15,9	41,3	2,7	39,4
Podlaskie.....	69,8	43,4	6,0	23,4	1,7	20,6
Pomorskie.....	140,2	79,5	17,0	36,3	1,4	32,3
Śląskie	245,1	145,4	25,8	69,8	4,9	69,4
Świętokrzyskie	73,8	45,6	7,9	23,5	0,8	23,5
Warmińsko-mazurskie	89,8	54,1	11,0	23,9	1,7	22,7
Wielkopolskie.....	212,6	123,7	28,6	54,5	4,5	53,1
Zachodniopomorskie	96,5	58,9	10,3	27,9	0,7	22,8

^a Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych. ^b Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach. ^c Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^{d,e} Łącznie z uzupełniającymi: ^d – liceami ogólnokształcącymi, ^e – technikami.

^a As of beginning of the school year; excluding schools for adults. ^b Excluding children aged 6 attending pre-primary sections of primary schools and nursery schools. ^c Including special upper secondary job-training schools. ^{d, e} Including supplementary schools: ^d – general secondary, ^e – technical secondary.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Uczniowie – w tys. – w szkołach ^a (dok.) <i>Pupils and students – in thous. – – in schools ^a (cont.)</i>		Liczba ludności na 1 łóżko ^{bc} w szpitalach ogólnych <i>Population per 1 bed ^{bc} in general hospitals</i>	Widzowie w kinach na 1000 ludności <i>Audience in cinemas per 1000 population</i>	Miejsca noclegowe w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania ^d <i>Number of beds in collective tourist accommodation establishments ^d</i>
	artystycznych ogólnokształ- cących ^e <i>general art schools ^e</i>	policealnych post- -secondary			
POLSKA <i>POLAND</i>	13,1	284,8	209	1022	606501
Dolnośląskie	0,6	22,5	207	1129	51135
Kujawsko-pomorskie	0,7	16,4	229	895	26023
Lubelskie	0,8	18,7	188	540	18909
Lubuskie	0,3	7,0	232	917	23328
Łódzkie	0,7	20,2	187	855	18094
Małopolskie	1,4	23,0	229	1081	68813
Mazowieckie	1,4	31,8	217	1666	40740
Opolskie	0,2	6,1	232	636	7830
Podkarpackie	1,0	13,5	216	445	22238
Podlaskie	0,4	11,4	191	666	11424
Pomorskie	0,8	18,9	251	1284	81444
Śląskie	2,5	39,3	174	1231	39266
Świętokrzyskie	0,2	9,0	201	524	10937
Warmińsko-mazurskie	0,4	11,4	236	664	38366
Wielkopolskie	1,0	24,6	214	1002	38448
Zachodniopomorskie	0,6	10,9	213	815	109506

^a Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^b Stan w dniu 31 XII.

^c Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. Dane nie obejmują ochrony zdrowia: resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz w zakładach karnych. ^d Stan w dniu 31 VII.

^e Dające uprawnienia zawodowe.

^a As of beginning of the school year; excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^b As of 31 December.

^c Including beds and incubators for newborns. Excluding health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency as well as in prisons. ^d As of 31 July. ^e Leading to professional certification.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZT W 2009 R. (cd.)

PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Użytki rolne ^{ab} Agricultural land ^{ab}		Powierzchnia zasiewów ^a Sown area ^a		Bydło ^a Cattle ^a	Trzoda chlewna ^c Pigs ^c
	ogółem w tys. ha total in thous. ha	w tym grunty orne w % of which arable land in %	ogółem w tys. ha total in thous. ha	w tym zboża podstawowe (bez miesza- nek zbożo- wych) w % of which basic cereals (excluding cereal mixed) in %	na 100 ha użytków rolnych w szt per 100 ha of agricultural land in heads	
POLSKA <i>POLAND</i>	16119,6	75,1	11615,2	59,3	35,4	88,6
Dolnośląskie	951,3	79,7	738,8	62,7	10,9	35,4
Kujawsko-pomorskie.....	1087,5	88,3	951,1	56,5	44,4	158,6
Lubelskie	1584,3	77,7	1196,2	64,0	23,0	59,1
Lubuskie	500,2	70,4	324,7	62,2	12,4	36,2
Łódzkie	1097,7	80,1	846,3	61,5	43,1	101,7
Małopolskie.....	690,7	62,7	401,5	51,6	28,4	53,1
Mazowieckie	2190,3	68,6	1421,0	57,7	45,2	60,8
Opolskie.....	561,4	88,3	475,7	60,2	21,6	106,0
Podkarpackie	746,8	65,9	425,0	56,1	19,6	36,2
Podlaskie	1148,8	63,8	716,3	44,4	78,4	52,7
Pomorskie.....	772,3	81,1	594,5	60,7	23,3	111,5
Śląskie	454,5	73,6	295,0	62,8	27,5	68,9
Świętokrzyskie	578,4	68,1	374,4	61,4	29,7	67,3
Warmińsko-mazurskie	995,8	67,1	648,3	58,2	44,4	68,2
Wielkopolskie.....	1807,3	84,4	1508,5	60,4	46,8	232,3
Zachodniopomorskie	952,3	76,3	697,9	67,0	10,1	39,2

a Stan w czerwcu. b Według siedziby użytkownika gospodarstwa. c Stan w końcu lipca.

a As of June. b By the official residence of land user. c As of end of July.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZT W 2009 R. (cd.)

PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Skup na 1 ha użytków rolnych <i>Procurement per 1 ha of agricultural land</i>		Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik ^a na 1 ha użyt- ków rolnych w kg <i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient^a per 1 ha of agricultural land in kg</i>		Ciągniki rolnicze ^b na 100 ha użytków rolnych w szt <i>Tractors^b per 100 ha of agricul- tural land in in units</i>	Powierz- chnia gruntów leśnych ^c w tys. ha <i>Forest land^c in thous. ha</i>	Produkcja sprzedana (ceny bieżące) <i>Sold production (current prices)</i>	
	żywcza rzeźnego ^e (łącznie z tłuszczami) w kg <i>animals for slaughter^e (including fats) in kg</i>	mleka kro- wiego w l <i>cows' milk in l</i>	mineral- nych lub chemicz- nych ^f <i>mineral or chemical^f</i>	wapnio- wych ^g <i>lime^g</i>			przemysł <i>industry</i>	budowni- ctwo ^d <i>constru- ction^d</i>
w mln zł <i>in mln zł</i>								
POLSKA <i>POLAND</i>	176	551	118	33	9,8	9295,6	896379,8	152444
Dolnośląskie	78	163	159	57	7,5	603,9	78902,3	10118
Kujawsko-pomorskie	221	604	176	39	8,8	428,6	39369,1	4901
Lubelskie	97	332	98	20	11,3	582,2	21511,9	4062
Lubuskie	153	188	120	36	4,7	705,0	21622,1	2147
Łódzkie	229	678	120	23	12,5	389,6	48779,4	6023
Małopolskie	132	219	62	7	18,5	437,7	54697,8	11159
Mazowieckie	171	827	92	16	10,1	814,0	181570,0	49502
Opolskie	143	398	187	100	8,4	256,3	20721,8	2561
Podkarpackie	80	148	55	15	15,8	674,8	27635,5	4813
Podlaskie	116	1508	93	13	8,9	624,0	16315,3	3260
Pomorskie	193	304	129	37	6,5	679,1	55623,9	8224
Śląskie	238	412	106	24	13,9	400,9	164732,8	16274
Świętokrzyskie	124	293	83	5	14,7	332,9	19991,5	3689
Warmińsko-mazurskie	203	706	121	48	5,2	756,0	20321,7	3386
Wielkopolskie	356	676	155	47	9,1	783,8	98370,8	16829
Zachodniopomorskie	135	166	121	63	4,0	826,9	26213,9	5496

^a W roku gospodarczym 2008/09. ^b Stan w czerwcu. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^e W przeliczeniu na mięso: wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. ^f Łącznie z wieloskładnikowymi. ^g Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a In the 2008/09 farming year. ^b As of June. ^c As of 31 XII. ^d Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^e In terms of meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. ^f Including mixed fertilizers. ^g Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

III. PODKARPACKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)
PODKARPACKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^{ab} w km <i>Railway lines operated (standard gauge) ^{ab} in km</i>		Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) ^a <i>Hard surface public roads (uban and non-urban) ^a</i>			Telefonicz- ne łącza główne ^{ac} na 1000 ludności <i>Telephone main line ^{ac} per 1000 population</i>	Produkt krajowy brutto ^d (ceny bieżące) w 2008 r. <i>Gross domestic product ^d (current prices) in 2008</i>	
	ogółem <i>total</i>	na 100 km ² powierzchni ogólnej per 100 km ² of total area	Ogółem <i>Total</i>	na 100 km ² powierzchni ogólnej per 100 km ² of total area	z liczby ogółem – o nawierz- chni ulep- szonej w % of total number – improved surface in %		w mln zł <i>in mln zł</i>	na 1 mieszk- kańca w zł per capita in zł
POLSKA..... <i>POLAND</i>	20171	6,5	268372	86	91,3	222	1275432	33462
Dolnośląskie	1765	8,8	18328	93	93,5	253	103534	35989
Kujawsko-pomorskie.....	1301	7,2	15140	84	88,5	192	59773	28926
Lubelskie	1039	4,1	19582	78	95,0	191	50233	23219
Lubuskie	960	6,9	8174	59	88,8	226	28957	28709
Łódzkie	1055	5,8	18145	100	90,2	216	79457	31140
Małopolskie.....	1130	7,4	22381	148	89,9	212	94790	28878
Mazowieckie	1766	5,0	32973	93	94,4	291	274142	52770
Opolskie.....	869	9,2	8507	90	90,7	197	29363	28379
Podkarpackie	972	5,4	14738	82	92,4	183	48450	23101
Podlaskie	760	3,8	11848	59	86,3	212	29124	24434
Pomorskie.....	1233	6,7	11873	65	93,0	222	70337	31754
Śląskie.....	2164	17,5	20974	171	91,8	211	167948	36126
Świętokrzyskie.....	722	6,2	12974	111	84,8	185	34086	26763
Warmińsko-mazurskie	1207	5,0	12447	51	93,6	191	35394	24814
Wielkopolskie.....	2022	6,8	26768	90	90,9	212	118471	34934
Zachodniopomorskie	1206	5,3	13521	59	90,4	247	51375	30357

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z szerokotorowymi. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.
^d Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

^a As of 31 December. ^b Including broad gauge. ^c Data concern operators of the public telecommunication network.
^d Grouping by local kind-of-activity unit method.

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA POWIATY I GMINY

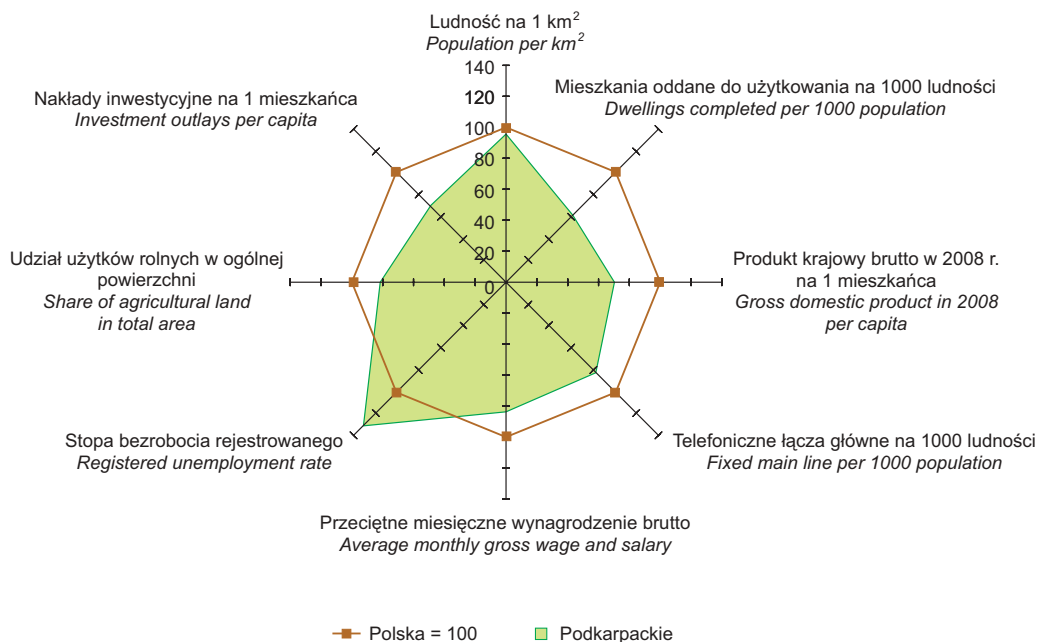
Stan w dniu 31 XII 2009 r.

POWIATS AND GMINAS OF PODKARPACKIE VOIVODSHIP

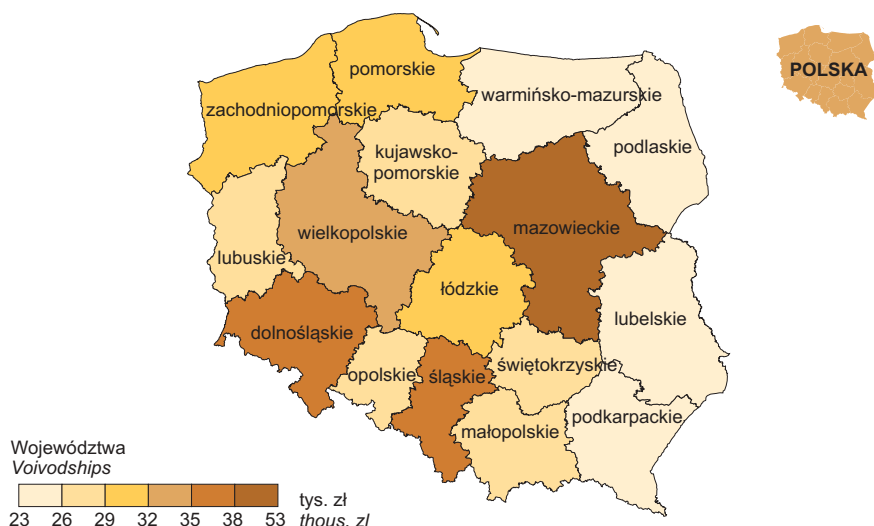
As of 31 December, 2009

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE NA TLE KRAJU W 2009 R.
PODKARPACKIE VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2009

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2008 R.
GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA BY VOIVODSHIPS IN 2008

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna).....	Zaklików	50°49′	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna).....	Lutowiska	49°00′	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia).....	Czarna	21°08′	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia).....	Horyniec Zdrój	23°33′	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ.....	x	1°49′	202	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°25′	171	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Rzeszowie.
S o u r c e: data of The Inspector of Geodesic and Cartographic Supervision of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	17845	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.....	961	100,0	<i>Length of borders in km</i>
ze Słowacją.....	134	13,9	<i>with Slovakia</i>
z Ukrainą	239	24,9	<i>with Ukraine</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim.....	320	33,3	<i>Lubelskie</i>
małopolskim.....	186	19,4	<i>Małopolskie</i>
świętokrzyskim	82	8,5	<i>Świętokrzyskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Rzeszowie.
S o u r c e: data of The Inspector of Geodesic and Cartographic Supervision of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Tarnica (Bieszczady)	Lutowiska	1346	<i>Highest point — Tarnica (the Bieszczady Mountains)</i>
Najniżej położony punkt — poziom wody Wisły w Chwałowicach	Radomyśl nad Sanem	ok. 138	<i>Lowest point — the water level of Wisła in Chwałowice</i>
Najwyżej położona miejscowość — Wołosate	Lutowiska	ok. 750	<i>Highest located town — Wołosate</i>
Najniżej położona miejscowość — Chwałowice	Radomyśl nad Sanem	ok. 140	<i>Lowest located town — Chwałowice</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie.

Source: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 4. **WIĘKSZE RZEKI**
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI <i>RIVERS</i>	Recypient ^a <i>Recipient ^a</i>	Długość w km <i>Length in km</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa podkarpackiego <i>of which within Podkarpackie voivodship</i>
Wisła	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	1047	78
San	Wisła	443	443
Wisłok	San	205	205
Wisłoka	Wisła	153	153
Tanew	San	109	44
Lubaczówka	San	88	67
Łęg	Wisła	82	82
Ropa	Wisłoka	78	18
Jasiołka	Wisłoka	76	76
Wiar	San	68	60
Ośława	San	62	62
Trześniówka-Jamnica	Wisła	57	57
Solinka	San	47	47
Stobnica	Wisłok	47	47

^a Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

^a River or reservoir into which the water flows.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpace in Rzeszów.

TABL. 5. **WYŻSZE SZCZYT Y GÓRSKIE**
HIGHEST MOUNTAIN PEAKS

PASMO SZCZYT Y <i>MOUNTAIN RANGE PEAKS</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	PASMO SZCZYT Y <i>MOUNTAIN RANGE PEAKS</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>
KARPAT Y – Bieszczady		KARPAT Y – Bieszczady (dok.) (cont.)	
Tarnica	1346	Szeroki Wierch	1315
Krzemień	1335	Bukowe Berdo	1311
Halicz	1333	Wielka Rawka	1307
Kopa Bukowska	1320	Polonina Caryńska	1297

Źródło: „Bieszczady” Mapa turystyczna, skala 1:50 000, Wyd. Kartograficzne „Compass”, Kraków 2001.

Source: „Bieszczady” Tourist map, scale 1:50 000, Cartographic Publisher „Compass”, Kraków 2001.

TABL. 6. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE <i>RESERVOIRS</i>	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm ³ <i>Total capacity (at maximum accumu- lation) in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Maksymalna wysokość pię- trzenia w m <i>Maximum height of accumulation in m</i>
Solina	San	1968	472,0	21,1	60,0
Besko	Wisłok	1978	15,5	1,5	28,0
Myczkowce	San	1960	10,9	2,0	15,0

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 7. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Średnia temperatura powietrza w °C Average air temperature in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka	2000	9,5	753	3,0	1768	4,8
Rzeszów-Jasionka Meteorological Station	2005	8,3	774	3,7	2106	5,1
	2008	9,6	736	3,9	2083	5,3
	2009	9,0	773	3,4	.	5,2

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 8. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA
(Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka)
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES
(Rzeszów-Jasionka Meteorological Station)

LATA ^a YEARS ^a	W °C In °C											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1981-1990	-2,8	-2,1	2,7	8,2	13,9	16,2	17,9	17,4	13,7	8,8	2,7	-0,3
1991-1995	-0,9	-1,0	3,4	7,9	12,8	16,6	19,2	18,4	13,7	8,1	1,8	-1,4
1996-2000	-2,7	-0,2	2,0	8,9	14,3	17,4	18,0	17,5	12,6	8,6	3,8	-1,4
2000	-3,1	1,7	3,6	11,7	15,0	17,2	17,2	18,6	11,5	11,2	7,4	1,7
2001	-0,5	-0,7	3,6	8,7	14,4	15,3	20,1	19,3	12,5	11,0	1,8	-5,8
2002	-1,6	3,8	5,4	8,3	16,8	17,5	20,9	19,5	12,8	7,9	5,5	-6,0
2003	-3,5	-6,6	1,8	7,4	16,5	18,1	19,5	19,7	13,8	6,0	5,9	0,7
2004	-4,9	-0,5	3,4	8,8	12,3	16,5	18,5	18,4	13,3	10,7	4,0	1,3
2005	-0,6	-4,1	0,3	9,1	14,0	16,8	19,8	17,5	14,8	8,9	3,1	-0,4
2006	-7,5	-3,3	0,3	9,4	13,5	17,0	21,3	18,3	15,5	11,0	5,9	3,0
2007	3,0	0,4	6,4	9,0	15,6	18,9	20,0	19,1	12,5	7,9	1,6	-1,4
2008	0,7	2,5	4,0	9,3	13,6	18,0	18,7	18,9	13,0	10,6	5,0	1,2
2009	-2,2	-1,0	2,4	11,1	13,3	16,6	20,0	18,8	15,2	8,2	6,1	-0,4

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 9. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH
(Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka)
MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION
(Rzeszów-Jasionka Meteorological Station)

LATA ^a YEARS ^a	W mm In mm											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1981-1990	26	21	30	38	76	72	81	59	57	28	33	45
1991-1995	29	24	37	51	72	70	50	64	85	53	35	36
1996-2000	27	40	33	65	83	83	126	71	73	57	36	35
2000	38	53	63	70	74	92	202	57	42	7	21	43
2001	52	18	66	72	49	109	96	88	130	23	48	19
2002	26	26	23	44	91	112	83	71	61	86	27	19
2003	34	27	15	51	94	75	63	17	43	51	21	31
2004	20	74	30	62	41	64	180	99	22	57	84	9
2005	50	30	47	48	107	110	109	124	62	7	18	63
2006	26	28	70	38	106	91	16	104	25	24	62	22
2007	75	41	37	27	40	71	74	88	142	40	46	11
2008	35	11	47	46	105	87	118	55	103	56	25	48
2009	25	39	88	4	103	146	98	45	32	88	59	46

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów zaliczonych do klas bonitacyjnych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne — RZ; pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodetic status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V and VI quality classes, originating from mineral-derived soils. In accordance with Art. 12a, item 15 of the Law, a gmina council may also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate

terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górnictwowych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz o jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń — dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym). W zakresie jakości wody ze studni kontrolą objęte zostały studnie publiczne. Oceniano próbki wody.

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi (od 1998 r.) przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych

landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and building constructions which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks and wells as well as the quality of the water drawn from these facilities are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations.

Waterworks are divided into groups according to their capacity. On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary requirements). The quality of water from wells was analysed with respect to public wells. Water samples were tested.

5. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters or into the ground (since 1998) by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment with waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open

(łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za wody chłodnicze niewymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych (po procesie produkcyjnym) nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura określona w pozwoleniu wodnoprawnym dla wód chłodniczych odprowadzanych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności

channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines as well as contaminated water used in industry for cooling purposes), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage system,
- the amount of pollutants in cooling water (after the production process) is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature defined in the water-legal certificate for cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C or natural temperature of water if it exceeds $+26^{\circ}\text{C}$ as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C .

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Multi-stage treatment (mechanical and biological or mechanical-chemical-biological) of discharged waste water was classified as a higher rank sewage treatment (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data

zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych (przysagrodowych) lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. W 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym usuwaniu biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m. in. zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania; może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o emisji pyłów dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o emisji gazów dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu (wyrażone w dwutlenku azotu – NO_2), węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 XII 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176 z późniejszymi zmianami).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia wielkości emisji dwutlenku węgla**.

do not include household (farmstead) sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

N o t e. In 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning urban and rural population using waste treatment plants is given on the basis of estimates of the number of population using waste water treatment plants which operate on a sewage system.

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emissions as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually, what assures, among other things, continuity and comparability of survey results, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emissions concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emissions concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides (given in nitrogen dioxide – NO_2), hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants defined in the decree of the Council of Ministers, dated 20 XII 2005, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 260, item 2176) with later amendments.

Data regarding particulate and gas emissions include organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity, Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 i 2001 – na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów na składowiskach.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatun-

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text, Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for the years 2000 and 2001 — on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless on landfill areas.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics and regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals,

kową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach, zadrzewień); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Uznanie obszaru za rezerwat przyrody następowало w drodze rozporządzenia wojewody, a z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. „o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie” (Dz.U. z 2009 r., Nr 92, poz. 753) następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następowało w drodze rozporządzenia wojewody, a z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. „o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie” (Dz.U. z 2009 r., Nr 92, poz. 753) następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po uzgodnieniu z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

habitats, formations of animate and inanimate nature as well as fossil remains of plants and animals, greenery landscape in urban and rural areas, woody lands); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals and fungi as well as formations and elements of inanimate nature.

An area is recognized as a reserve by the virtue of an ordinance issued by a voivode, and since the date of entry into force of the Law of 23 January 2009 "on amendments in certain laws in connection with changes in the organization and competence of public administration in the voivodship" (Journal of Laws of 2009, No. 92, item 753) by the virtue of a local ordinance as a directive of regional director of environmental protection.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

A landscape park was established, its area widened or limited by the virtue of a regulation of a voivode, and since the date of entry into force of the Law of 23 January 2009 "on amendments in certain laws in connection with changes in the organization and competence of public administration in the voivodship" (Journal of Laws of 2009, No. 92, item 753) by resolution of voivodship council, after consultation with the appropriate local gmina council and the relevant regional director of environmental protection.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następowało w drodze rozporządzenia wojewody lub na mocy uchwały rady gminy, jeżeli wojewoda nie wyznaczył tej formy ochrony, a z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. „o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie” (Dz.U. z 2009 r., Nr 92, poz. 753) zarówno utworzenie, powiększenie jego obszaru, zmniejszenie jak i likwidacja następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po uzgodnieniu z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca, występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych; jak również miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzeczka, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, sędziwe i okazałe rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

O ustanowieniu pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego decydował wojewoda w drodze rozporządzenia albo rada gminy w drodze uchwały, jeżeli wojewoda nie ustanowił danej formy ochrony przyrody, a z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. „o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie” (Dz.U. z 2009 r., Nr 92, poz. 753) następuje w drodze uchwały rady gminy po uzgodnieniu z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

A protected landscape area was determined by the virtue of an ordinance of the voivode or gmina resolution if the voivode did not determine this form of protection, and since the date of entry into force of the Law of 23 January 2009 "on amendments in certain laws in connection with changes in the organization and competence of public administration in the voivodship" (Journal of Laws of 2009 , No. 92, item 753) both creation, enlargement of the area, reduction and elimination is being carried out by resolution of voivodship council, after consultation with the appropriate local gmina council and the relevant regional director of environmental protection.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings; as well as sites of fossil plants or animals.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected plant, animal and fungi species, their refuges as well as places of reproduction or places of seasonal stay.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as venerable trees and trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

A monument of nature, documentation sites, ecological arable lands or landscape-nature complexes were determined by the virtue of an ordinance of the voivode or gmina resolution if the voivode did not determine a particular form of protection, and since the date of entry into force of the Law of 23 January 2009 "on amendments in certain laws in connection with changes in the organization and competence of public administration in the voivodship" (Journal of Laws of 2009 , No. 92, item 753) by gmina resolution, after consultation with the relevant regional director of environmental protection.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska** (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); **kar za przekroczenia dopuszczalnych norm ekologicznych**; **spłat pożyczek** udzielonych inwestorom oraz **opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

10. Dane o **wydatkach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

9. *Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from **fees for the use of the natural environment**, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, storing waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing sewage into water or the ground; **finances for transgress of acceptable ecological standards**; **repayments of loans** granted for investors; **payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes** as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, in part or in full, activity connected with environmental protection and water management.*

10. *Data regarding investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.*

TABL. 1 (10). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009		2010			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^b w ha <i>per capita^b in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2009 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2009</i>	
Powierzchnia ogólna^c	1784573	0,85	1784573	0,85	x	Total area^c
w tym:						of which:
Użytki rolne	967251	0,46	962445	0,46	-4806	Agricultural land
w tym:						of which:
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwale	915772	0,44	911628	0,43	-4144	arable land, orchards, permanent meadows and pastures
grunty rolne zabudowane	42259	0,02	41625	0,02	-634	agricultural built-up areas
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	705948	0,34	710287	0,34	4339	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty zabudowane i zurbanizowane	74869	0,04	76265	0,04	1396	Built-up and urbanized areas
w tym:						of which:
tereny mieszkaniowe	10269	0,00	10826	0,01	557	residential areas
tereny przemysłowe	4675	0,00	4725	0,00	50	industrial areas
tereny rekreacji i wypo- czynku	3089	0,00	3158	0,00	69	recreational areas
tereny komunikacyjne	48259	0,02	48662	0,02	403	transport areas
użytki kopalne	1457	0,00	1412	0,00	-45	minerals
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	20075	0,01	20287	0,01	212	Lands under surface waters
płynącymi	18776	0,01	18965	0,01	189	flowing
stojącymi	1299	0,00	1322	0,00	23	standing
Użytki ekologiczne	1667	0,00	1688	0,00	21	Ecological arable lands
Nieużytki	9625	0,00	9475	0,00	-150	Wasteland

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 1. ^b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2008 i 2009. ^c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 1. ^b Population as of 31 XII, respectively for 2008 and 2009. ^c Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (11). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

LAND AND FOREST DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM.....	118	96	240	155	GRAND TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW
 BY TYPE OF LAND

Użytki rolne	106	78	189	123	<i>Agricultural land</i>
klasy bonitacyjne:					<i>quality classes:</i>
I—III	104	77	176	113	<i>I—III</i>
IV ^b	2	1	13	10	<i>IV^b</i>
V i VI oraz VI RZ i PsZ	-	-	0	0	<i>V and VI as well as VI RZ and PsZ</i>
Inne grunty rolne	1	-	16	15	<i>Other agricultural land</i>
Grunty leśne	11	18	35	17	<i>Forest land</i>

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
 BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					<i>designated for:</i>
Na tereny osiedlowe	70	50	138	93	<i>Residential areas</i>
Na tereny przemysłowe.....	6	3	8	13	<i>Industrial areas</i>
Pod drogi i szlaki komunikacyjne .	2	2	3	1	<i>Roads and communication trails</i>
Pod użytki kopalne	19	18	64	24	<i>Minerals</i>
Na inne cele.....	21	23	28	23	<i>Other purposes</i>

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. ^b Agricultural land of mineral and organic origin.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (12). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	3964	2573	1900	1715	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	3635	2513	1819	1653	devastated
zdegradowane	329	60	81	62	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	200	171	82	61	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	166	103	78	56	agricultural
leśne	18	29	4	5	forest
zagospodarowane.....	128	152	48	42	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (13). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM.....	292,2	338,2	287,3	305,6	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, i rybactwem) — z ujęć własnych	168,3	197,6	147,9	162,2	53,1	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	144,3	186,3	139,3	151,2	49,5	surface
podziemne	10,6	8,3	7,6	7,7	2,5	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	36,9	60,2	58,2	60,2	19,7	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^{a)}	87,0	80,4	81,2	83,1	27,2	Exploitation water-line system ^{a)}
wody: powierzchniowe	52,0	43,1	43,1	42,8	14,0	waters: surface
podziemne	35,0	37,2	38,1	40,3	13,2	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (14). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	261,3	309,4	257,8	272,4	100,0	T O T A L
Przemysł ^a	159,8	188,2	139,2	152,2	55,9	Industry ^a
Rolnictwo i leśnictwo ^b	36,9	60,2	58,2	60,2	22,1	Agriculture and forestry ^b
Eksploatacja sieci wodociągowej ^c	64,6	61,0	60,4	59,9	22,0	Exploitation water-line system ^c

^a Dane dotyczą jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków; obejmują sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, a także sekcje nieprzemysłowe – dla 2009 r. udział sekcji nieprzemysłowych w ogólnym zużyciu wody wyniósł 8,6%. ^b Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^c Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Data concern organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own intakes, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually; include sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, and also non-industrial sections – for 2009 the share of non-industrial sections in total water consumption was 8,6%. ^b Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^c Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (15). **POBÓR WODY DO NAWODNIEN W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ DO NAPEŁNIANIA I UZUPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP AND COMPLETING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha.....	2275	1826	1826	1648	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych i uzupełnianych stawów rybnych ^b w ha.....	2452	2809	2730	2835	Area of filled and completed fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	36887	60204	58198	60240	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych.....	7292	6011	4241	3862	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	3,2	3,3	2,3	2,3	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych.....	29595	54193	53957	56378	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	12,1	19,3	19,8	19,9	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (16). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA^a**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION^a
A. Z WODOCIĄGÓW
FROM WATERWORKS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^b zaopatrywana w wodę — w % ludności korzystającej z urządzeń <i>Population^b supplied with water — in % of population using facilities</i>				SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>non meeting sanitary requirements</i>		
	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:					<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>
poniżej 100 2008	67,7	77,0	32,3	23,0	<i>below 100</i>
2009 ^c	82,7		17,3		
100 — 1000 2008	90,8	80,9	9,2	19,1	<i>100 — 1000</i>
2009 ^c	87,1		12,9		
1001 — 10000 2008	94,6	96,4	5,4	3,6	<i>1001 — 10000</i>
2009 ^c	94,0		6,0		
powyżej 10000 2008	100,0	-	-	-	<i>over 10000</i>
2009 ^c	100,0		-		

B. ZE STUDNI PUBLICZNYCH
FROM PUBLIC WELLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		2009		SPECIFICATION
	miasta	wieś	miasta	wieś	
Studnie publiczne skontrolowane (stan w dniu 31 XII)	54	3	54	3	<i>Controlled public wells (as of 31 XII)</i>
Zbadane próbki wody	50	5	54	3	<i>Tested samples of water</i>
w tym nieodpowiadające wy- maganiom sanitarnym w % ...	22,0	60,0	35,2	33,3	<i>of which not meeting sanitary requirements in %</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 4. ^b Na podstawie szacunków. ^c Łącznie dla miasta i gminy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 4. ^b Based on estimated data. ^c Including the city and gmina.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (17). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	215,8	189,2	191,5	201,3	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	161,8	139,4	138,4	149,7	74,4	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze.....	123,8	115,7	117,0	129,9	64,5	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	54,0	49,7	53,0	51,6	25,6	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania.....	92,0	73,4	74,4	71,5	35,5	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane.....	83,6	68,2	70,9	69,8	34,7	treated
mechanicznie.....	16,2	10,2	10,8	9,9	4,9	mechanically
chemicznie ^b	15,3	8,9	6,7	6,0	3,0	chemically ^b
biologicznie.....	24,2	16,3	18,1	16,1	8,0	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	27,9	32,8	35,3	37,7	18,7	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane.....	8,4	5,3	3,6	1,7	0,9	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	2,6	1,1	0,9	1,0	0,5	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	5,8	4,1	2,6	0,7	0,4	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Od 2005 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, and waste water.

^b Since 2005 refers only to industrial waste water.

TABL. 9 (18). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2008	2009	ENTITIES
OGÓŁEM	123	106	94	98	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania.....	86	75	67	70	Discharging waste water requiring treatment directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków.....	65	60	58	59	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości.....	50	51	49	52	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości.....	15	9	9	7	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	21	15	9	11	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do sieci kanalizacyjnej (bez oczyszczalni ścieków).....	37	31	27	28	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10 (19). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chem- ical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	103	45	12	44	2	<i>Number</i>
	2005	86	37	11	33	5	
	2008	71	28	10	31	2	
	2009	72	28	10	32	2	
Przepustowość w dam ³ /d.....	2000	1286,7	584,0	305,2	394,6	2,9	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2005	1083,2	370,1	311,3	397,6	4,2	
	2008	722,9	385,1	303,6	33,4	0,8	
	2009	723,4	385,0	303,6	33,9	0,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	132	8	1	101	22	<i>Number</i>
	2005	200	5	x	160	35	
	2008	210	2	x	174	34	
	2009	222	2	x	181	39	
Przepustowość w dam ³ /d.....	2000	357,0	0,9	0,2	139,7 ^b	216,2	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2005	378,6	0,5	x	85,9 ^b	292,1	
	2008	407,2	0,3	x	97,6 ^b	309,3	
	2009	406,0	0,2	x	75,4^b	330,4	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c	2000	40,9	0,6	0,1	20,3	19,9	<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
	2005	52,1	0,3	x	19,1	32,8	
	2008	59,8	0,1	x	22,1	37,6	
	2009	61,1	0,1	x	19,5	41,5	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; w 2000 r. łącznie z oczyszczalniami chemicznymi; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 5. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana) – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; in 2000 including chemical waste water treatment plants; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 5. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population using waste water treatment plants (in 2000 defined as served population) – estimated data; total population – based on balances.

TABL. 11 (20). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	85	85	85	80	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	75	66	62	59	<i>particulates</i>
gazowych	18	19	22	22	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	21	15	24	22	<i>particulates</i>
gazów	19	16	18	17	<i>gases</i>
imisji	63	74	81	71	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	4,3	3,9	2,3	2,0	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	3,6	3,3	1,9	1,6	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	28,1	26,7	20,8	18,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	15,9	14,6	10,4	8,8	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	4,6	4,6	3,4	3,6	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	6,6	6,5	6,0	5,5	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 mieszkańca w tonach:					<i>per capita in tonnes:</i>
pyłowych	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per km² in tonnes:</i>
pyłowych	0,2	0,2	0,1	0,1	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	1,6	1,5	1,2	1,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym dwutlenek siarki	0,9	0,8	0,6	0,5	<i>of which sulphur dioxide</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	206,8	279,1	169,7	142,8	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	8,5	4,3	8,8	10,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,0	98,6	98,7	98,7	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	23,2	13,8	29,6	35,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 12 (21). **WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW W URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--	----------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM.....	2000	286	78	364	11	77	109
TOTAL	2005	204	64	284	11	74	126
	2008	192	61	318	12	82	120
	2009	189	56	342	12	85	125
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	71	-	77	-	27	X
low	2005	44	4	41	-	10	X
	2008	26	10	40	-	5	X
	2009	32	10	56	-	10	X
średnia.....	2000	84	35	103	-	7	X
moderate	2005	63	19	88	-	11	X
	2008	32	10	73	3	10	X
	2009	23	10	77	3	10	X
wysoka.....	2000	131	43	184	11	43	X
high	2005	97	41	155	11	53	X
	2008	134	41	205	9	67	X
	2009	134	36	209	9	65	X

PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM.....	2000	5910	2601	3781	3264	1100	1211
TOTAL	2005	4403	1649	3935	2394	1086	804
	2008	4481	1566	3675	1743	1327	578
	2009	4434	1560	3832	1731	1593	628
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	487	-	226	-	293	X
low	2005	520	14	203	-	108	X
	2008	153	119	192	-	65	X
	2009	326	168	279	-	167	X
średnia.....	2000	1442	1200	1029	-	45	X
moderate	2005	759	347	1006	-	54	X
	2008	577	59	771	40	49	X
	2009	447	219	919	40	42	X
wysoka.....	2000	3981	1401	2526	3264	762	X
high	2005	3124	1288	2726	2394	924	X
	2008	3751	1388	2712	1703	1213	X
	2009	3661	1173	2634	1691	1384	X

TABL. 13 (22). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	76	96	109	102	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	1349,2	1236,3	1084,2	969,9	<i>Waste generated (during the year) in thous. T</i>
poddane odzyskowi ^b	1048,3	1090,9	903,2	786,4	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	80,2	103,9	136,6	137,1	<i>Treated</i>
w tym składowane ^c	55,9	54,2	89,9	97,9	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	220,7	41,5	44,4	46,4	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	77,7	88,2	83,3	81,1	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	5,9	8,4	12,6	14,1	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	4,1	4,4	8,3	10,1	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	16,4	3,4	4,1	4,8	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.....	51527,4	690,4	484,1	528,9	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z dotychczas składowanych (nagromadzonych ^e) do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	64,6	47,2	33,2	50,3	<i>Waste recovered^b from landfilled up to now (accumulated^e) by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku).....	317,6	76,5	48,6	46,5	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	11,3	0,9	-	3,4	<i>reclaimed (during the year)</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Dla 2000 r. — wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. ^d Dla 2000 r. — gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b For 2000 — utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d For 2000 — accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 14 (23). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotych- czas składowa- ne (nagroma- dzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
		ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
		w tys. t in thous. t			
OGÓŁEM.....	2005	1236,3	1090,9	690,4	TOTAL
	2008	1084,2	903,2	484,1	
	2009	969,9	786,4	528,9	of which:
w tym:					
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych		54,0	53,8	-	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla		73,8	73,0	-	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....		62,6	61,8	-	Slag, furnace ash and particu- lates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 15 (24). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009			SPECIFICATION
	w ha in ha			w % po- wierzchni ogólnej woje- wództwa <i>in % of total area of the voivodship</i>	na 1 miesz- kańca w m ² <i>per capita in m²</i>	
OGÓŁEM ^a	851455,9	794328,8	794682,9	44,5	3781	TOTAL ^a
w tym:						<i>of which:</i>
Parki narodowe ^b	46636,2	46611,7	46629,3	2,6	222	<i>National parks</i> ^b
Rezerваты przyrody ^b	10733,1	10989,8	10989,8	0,6	52	<i>Nature reserves</i> ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	272819,2	272818,5	272818,5	15,3	1298	<i>Scenic parks</i> ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	520215,7 ^d	462857,0	463000,1	25,9	2203	<i>Areas of protected landscape</i> ^{cd}
Stanowiska dokumen- tacyjne	2,9	15,9	15,9	0,0	0,1	<i>Documentation sites</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8; bez obszarów sieci Natura 2000 położonych poza terenami objętymi innymi formami ochrony przyrody. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów przyrody i indywidualnych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. ^d Łącznie z 4 obszarami chronionego krajobrazu (56006,6 ha), tj. Przecławskim, Jastrzębsko-Żdżarskim, Pogórzem Ciężkowickim i Pogórzem Strzyżowskim, dla których utraciło moc rozporządzenie Wojewody Tarnowskiego w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 8; excluding Natura 2000 areas located outside lands covered by other forms of environmental protection. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves and individual forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape. ^d Including four areas of protected landscape (56006.6 ha), i.e. Przecławski, Jastrzębsko-Żdżarski, Pogórze Ciężkowickie and Pogórze Strzyżowskie, for which the decree of the Voivode of Tarnów on establishment of areas of protected landscape ceased to have effect.

TABL. 16 (25). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a		Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>				
		parków narodowych <i>national parks</i>				otuliny (strefy och- ronnej) <i>buffer zones</i> (<i>of the pro- tected areas</i>)
		ogółem <i>grand total</i>	w tym lasów <i>of which forests</i>	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b <i>of grand total number — strictly protected^b</i>		
				razem <i>total</i>	w tym lasów <i>of which forests</i>	
OGÓŁEM.....	2000	46637,1	41347,9	20708,1	19022,1	.
TOTAL	2005	46636,2	41371,9	20840,1	19153,9	73592,1
	2008	46611,7	41363,4	20840,1	19153,9	73592,1
	2009	46629,3	41381,5	20836,3	19153,9	73592,1
Bieszczadzki Park Narodowy		29195,1	24719,1	18553,6	16871,2	55783,0
Magurski Park Narodowy ^c		17434,2	16662,4	2282,7	2282,7	17809,1

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. ^c Powierzchnia parku w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area. ^b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^c The park area within the voivodship borders.

TABL. 17 (26). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM.....	2000	281873,9	183923,5	75862,9	3564,9
TOTAL.....	2005	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
	2008	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
	2009	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
Pogórze Przemyskiego		61862,0	37255,0	20048,0	895,0
Gór Słonnych		55976,0	35490,0	15557,0	503,0
Ciśniańsko-Wetliński		50971,5	45129,0	1049,0	330,0
Dolina Sanu		28718,0	23562,4	3039,0	331,0
Czarnorzecko-Strzyżowski		25784,0	12320,0	10846,0	222,0
Jaśliński		25288,0	19129,0	1766,0	136,0
Południoworostoczański ^c		16237,0	10882,0	4853,0	42,0
Puszczy Solskiej ^c		7675,0	5921,0	898,0	146,0
Lasy Janowskie ^c		4055,0	2605,0	320,0	1060,0
Pasma Brzanki ^c		3086,2	986,4	1958,5	6,3

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i indywidualnych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych; bez otuliny. ^c Powierzchnia parku krajobrazowego w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area. ^b Including area of nature reserves and individual forms of nature protection located within landscape parks; excluding buffer zones. ^c The landscape park area within the voivodship borders.

TABL. 18 (27). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty <i>Number</i>	Powierzchnia ^a Area ^a			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	rezerwatów reserves		
				ścisłych ^b <i>strictly protected^b</i>	częściowych ^c <i>partially protected^c</i>	
OGÓŁEM.....	2000	78	9328,9	15,6	9313,3	TOTAL
	2005	93	10733,1	15,6	10717,5	
	2008	94	10989,8	15,6	10974,2	
	2009	94	10989,8	15,6	10974,2	
Faunistyczne		4	825,6	-	825,6	Fauna
Krajobrazowe.....		12	4093,2	-	4093,2	Scenic
Leśne.....		40	5325,4	-	5325,4	Forest
Torfowiskowe.....		6	148,4	9,0	139,4	Peat-bog
Florystyczne		26	391,6	4,4	387,2	Flora
Przyrody nieożywionej		6	205,6	2,2	203,4	Inanimate nature

^a Bez otuliny. ^b Rezerваты, w których chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. ^c Rezerваты, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Excluding buffer zones. ^b Reserves in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^c Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (28). **POMNIKI PRZYRODY ^a**

Stan w dniu 31 XII

NATURE MONUMENTS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Głazy narzu- towe Erratic boulders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and others	Aleje Alleys
OGÓŁEM	2000	1487	1127	269	14	23	54
TOTAL	2005	1528	1154	282	13	27	52
	2008	1531	1158	280	13	29	51
	2009	1262	1046	161	12	23	20

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8.

^a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8.

TABL. 20 (29). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wymierzono	Wpłynęło	SPECIFICATION
		Administred	Income	
		w tys. zł	in thous. zł	
FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND				
Opłaty ^a za korzystanie ze środowiska	2000	38936,9	37198,4	Payments ^a for use of natural environment
	2005	.	29752,6	
	2008	.	41824,7	
	2009	.	48427,1	
Gospodarka ściekowa i ochrona wód		.	11316,0	Waste water management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....		.	15443,3	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami.....		.	21667,8	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	779,6	581,3	Fines for not meeting environmental protection norms
	2005	1018,7	247,2	
	2008	789,5	217,5	
	2009	1924,8	359,8	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		1447,9	315,2	Norms of discharging waste water into water and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza.....		27,6	11,8	Permissible emissions of air pollutants
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND				
Ogółem — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	3330,9	3258,9	Total — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	7518,2	5389,9	
	2008	14791,7	11235,3	
	2009	8803,8	6698,3	
w tym:				of which:
Roczne		7871,8	5700,6	Annual
Jednorazowe należności.....		932,0	637,7	One-time payments

^a Bez opłat za wydobywanie kopalin.

Źródło: w zakresie funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi — w zakresie kar za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska — dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Excluding fees for mining.

Source: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund; in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development — in regard to fines for not complying with environmental protection regulations — data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 21 (30). **DZIEDZINY FINANSOWANIA WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DOMAINS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND				SPECIFICATION
	2005	2008	2009		
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		w odsetkach <i>In percent</i>		
OGÓŁEM	61290,3	64914,0	61562,2	100,0	TOTAL
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	48048,5	38617,1	46293,2	75,2	Waste water management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	3153,2	15261,4	7311,8	11,9	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	2745,8	7310,1	3403,4	5,5	Waste management
Pozostałe dziedziny	7342,9	3725,4	4553,8	7,4	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 22 (31). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ (ceny bieżące)**
INVESTMENT EXPENDITURES^a ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2005		2008		2009		SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł						
Ochrona środowiska	321872,5	277916,6	296033,4	337785,6	Environmental protection				
w tym:					of which:				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	35211,0	29754,1	47833,6	24655,3	Protection of air and climate				
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	28726,1	11127,8	5620,1	7847,3	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	206618,2	226572,4	208075,5	291095,3	Waste water management and protection of waters				
w tym wydatki na:					of which expenditures on:				
oczyszczanie ścieków komunalnych	43908,1	69456,3	57825,4	66616,6	municipal waste water treatment sewerage system for the transport of waste water and waste water basins				
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	156709,9	153827,2	138175,9	219098,0	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters				
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych ...	30409,9	15185,4	33245,9	16218,5	of which expenditures on:				
w tym wydatki na:					waste collection ^b and transport of which selective waste collection				
zbieranie odpadów ^b i ich transport	3908,9	1716,0	6395,9	3450,7	treatment and removal of waste ^b				
w tym selektywne zbieranie odpadów	1562,4	737,6	4696,0	1613,5	storage of waste				
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów ^b	17264,9	852,7	8749,7	4514,6	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas				
składowanie odpadów	5329,0	3405,1	8323,2	4150,1	Noise and vibration reduction				
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	1202,2	201,5	103,3	2330,3	Protection of nature, biodiversity and landscape				
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	175,0	6223,9	1325,8	628,5	Water management expenditures on:				
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	147,7	-	-	-	Water intakes and systems				
Gospodarka wodna	72114,9	61113,6	192054,3	117820,9	Water treatment plants				
wydatki na:					Reservoirs and falls				
Ujęcia i doprowadzenia wody	31605,0	22404,9	45777,4	52122,7	Regulation and management of rivers and streams				
Stacje uzdatniania wody	12245,8	9375,3	108256,0	40630,2	Flood embankments and pump stations				
Zbiorniki wodne	7199,6	1236,0	2856,5	2718,0					
Regulację i zabudowę rzek i potoków	10283,0	14141,2	18571,2	13917,5					
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	10781,5	13956,2	16593,2	8432,5					

^a Do 2001 r. określone jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (32). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	837	2	53	39	particulates
gazowych	465	32	105	2878	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	747,7	636,4	750,5	442,6	waste water
wody opadowe	13,8	21,0	41,0	27,1	waste water basins
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants:
obiekty	19	11	8	8	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	17	10	7	8	of which municipal
mechaniczne	3	2	3	4	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	12	8	3	4	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4	1	2	-	with increased biogene removal (disposal) ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	6022	8356	4702	3091	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	5986	8326	3352	3091	of which municipal
mechanicznych	776	850	1800	683	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3046	2164	1880	2408	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	2200	5342	1022	-	with increased biogene removal (disposal) ^a
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	5	-	-	2	facilities
przepustowość w m ³ /d	263	-	-	76	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Treatment systems of waste:
obiekty	3	-	-	-	facilities
wydajność w t/r	2612	-	-	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	3	1	4	1	facilities
powierzchnia w ha	4,2	1,7	7,4	1,7	area in ha
wydajność w t/r	12300	25000	42167	30030	capacity in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d	4101	1716	10717	2854	Capacity of water intakes ^b in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	31034	1476	6635	2581	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	402,2	217,7	156,9	217,1	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	4	-	1	-	facilities
pojemność w m ³	22600	-	310	-	capacity in m ³

^a W tym chemiczne. ^b Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Of which chemical. ^b Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2008, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych mi-sjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby ob-rachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgo-we inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwo-we);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2008, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 12 XI 2006 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a Decree of the Ministry of Economy and Labour dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,
 - territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy in-

- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędów wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. zarządy melioracji i urzędów wodnych).

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

Uwaga.

Z dniem 1 I 2002 r. w województwie podkarpackim powstał nowy powiat – leski, który został wyodrębniony z powiatu bieszczadzkiego (Dz.U. z 2001 r., Nr 62, poz. 631). Równocześnie z gminy Olszanica do gminy Ustrzyki Dolne przeszło 8 wsi (Dz.U. z 2001 r., Nr 116, poz. 1241).

Od dnia 1 I 2003 r. gmina wiejska Szerzyny, należąca do 31 XII 2002 r. administracyjnie do powiatu jasielskiego w woj. podkarpackim, przynależy do woj. małopolskiego.

Z dniem 1 I 2009 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Brzostek (powiat dębicki)

Do Rzeszowa zostały przyłączone (Dz.U. z 2005 r., Nr 141, poz. 1185):

- z dniem 1 I 2006 r. – miejscowości Słocina i Załęże z gminy Krasne (powierzchnia – 1435 ha, ludność – 4529);
- z dniem 1 I 2007 r. – część Przybyszówki z gminy Świlcza (powierzchnia – 925 ha, ludność – 2068);
- z dniem 1 I 2008 r. – pozostała część Przybyszówki z gminy Świlcza i Zwiężczyca z gminy Boguchwała (powierzchnia – 1423 ha, ludność – 4785).

spectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

- b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).*

2) **Local self-government administration** comprises:

- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- b) *powiaty, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

Note.

On 1 I 2002 a new powiat – Leski powiat – was created in Podkarpackie Voivodship (2001, Journal of Laws No. 62, item 631). It was separated from Bieszczadzki powiat. At the same time 8 villages from Olszanica gmina became a part of Ustrzyki Dolne gmina (2001, Journal of Laws No. 116, item 1241).

Since 1 I 2003 the rural gmina Szerzyny, which until 31 XII 2002 was within the administrative borders of Jasielski powiat in Podkarpackie Voivodship, has been included in Małopolskie Voivodship.

On 1 I 2009, Brzostek village (Dębicki powiat) was granted city status.

The following were incorporated into Rzeszów (2005, Journal of Laws No. 141, item 1185):

- *on 1 I 2006 – Słocina and Załęże from Krasne gmina (area – 1435 ha, population – 4529);*
- *on 1 I 2007 – part of Przybyszówka from Świlcza gmina (area – 925 ha, population – 2068);*
- *on 1 I 2008 – the rest of the part of Przybyszówka from Świlcza gmina and Zwiężczyca from Boguchwała gmina (area – 1423 ha, population – 4785).*

TABL. 1 (33). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Powiaty	20	21	21	21	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	4	4	4	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	160	159	159	159	<i>Gminas</i>
miejskie	16	16	16	16	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	29	29	30	31	<i>urban-rural</i>
wiejskie	115	114	113	112	<i>rural</i>
Miasta	45	45	46	47	<i>Towns</i>

TABL. 2 (34). **GMINY W 2009 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2009

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							
		5,0— —19,9 km ²	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	159	3	20	62	41	19	8	2	4
Poniżej 2500..... <i>Below</i>	5	-	-	1	-	1	1	1	1
2500— 4999	14	-	3	5	3	2	1	-	-
5000— 7499	44	2	4	23	7	5	1	1	1
7500— 9999	30	-	2	13	9	3	3	-	-
10000— 14999	30	-	3	12	11	3	1	-	-
15000— 19999	17	1	1	5	4	3	1	-	2
20000— 39999	12	-	3	-	7	2	-	-	-
40000— 99999	6	-	4	2	-	-	-	-	-
100000—199999	1	-	-	1	-	-	-	-	-

a W tym 4 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 4 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (35). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2009 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2009

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0 — —1499,9 km ²
OGÓŁEM..... TOTAL	25	2	2	-	1	14	6
Poniżej 50000 <i>Below</i>	4	1	1	-	-	1	1
50000— 74999	10	1	-	-	-	7	2
75000— 99999	3	-	-	-	1	1	1
100000—149999	6	-	-	-	-	5	1
150000—199999	2	-	1	-	-	-	1

TABL. 4 (36). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2009 R.**

Stan w dniu 31 XII

**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2009**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils ^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

**OGÓŁEM
TOTAL**

OGÓŁEM.....	2414	99	431	33	TOTAL
W tym kobiety	372	17	62	3	<i>Of which women</i>

**WEDŁUG WIEKU
BY AGE**

29 lat i mniej.....	39	2	2	-	<i>29 and less</i>
30—39	255	17	33	3	<i>30—39</i>
40—59	1682	45	328	24	<i>40—59</i>
60 lat i więcej	438	35	68	6	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 4 (36).

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2009 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES**IN 2009 (cont.)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

**WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL**

Wyższe	663	77	316	27	<i>Tertiary</i>
Policealne	85	5	10	-	<i>Post-secondary</i>
Średnie	975	12	93	5	<i>Secondary</i>
Zasadnicze (zawodowe)	582	4	12	1	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne	2	-	-	-	<i>Lower secondary</i>
Podstawowe	107	1	-	-	<i>Primary</i>

**WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
BY OCCUPATIONAL GROUPS**

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierow- nicy	181	25	147	15	<i>Public government repre- sentatives, senior officials and managers</i>
Specjaliści	485	45	161	5	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel	446	8	46	-	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi	181	8	25	10	<i>Clerks</i>
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	190	5	15	-	<i>Service workers and shop and market sales workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	426	2	24	3	<i>Skilled agricultural and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	209	4	5	-	<i>Craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	159	-	3	-	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
Pracownicy przy pracach prostych	50	-	-	-	<i>Elementary occupations</i>
Siłły zbrojne	10	-	1	-	<i>Armed forces</i>
Pozostali niesklasyfikowani	77	2	4	-	<i>Others unclassified</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 5 (37). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT				
O G Ó Ł E M	18336	19407	21141	T O T A L
w tym:				of which:
Administracja państwowa	7249	7003	7314	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	11042	12355	13777	Local self-government administration
w tym:				of which:
gminy i miasta na prawach powiatu.....	7670	8388	9014	gminas and cities with powiat status
powiaty.....	2927	3052	3526	powiats
województwo.....	445	915	1237	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł				
O G Ó Ł E M	2683,43	3313,50	3411,25	T O T A L
w tym:				of which:
Administracja państwowa.....	2992,59	3772,42	3828,19	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2469,81	3041,61	3178,29	Local self-government administration
w tym:				of which:
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2564,51	3044,53	3139,81	gminas and cities with powiat status
powiaty.....	2158,24	2783,54	2950,38	powiats
województwo.....	2886,97	3875,66	4105,72	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia”, ust. 3.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries”, item 3.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami; jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police and the courts of law.

2. Data concerning ascertained crimes are given according to the classification of the Criminal Code of 1997 and the Treasury Penal Code (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments; uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (38).

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH
PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
**ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	34695	43909	38043	38702	TOTAL
miasta	23615	27559	24096	23928	urban areas
wieś	11080	16350	13947	14774	rural areas
Przestępstwa o charakterze:					Crimes:
kryminalnym	30010	27790	22609	23852	criminal
gospodarczym	2626	4038	5051	4551	commercial
Według wybranych rodzajów przestępstw:					By selected type of crime:
przeciwko życiu i zdrowiu	1488	1311	1341	1326	against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo	37	21	26	26	homicide
uszczerbek na zdrowiu ..	768	598	580	579	damage to health
udział w bójce lub pobicu	645	620	635	627	participation in violence or assault
przestępstwa drogowe	890	10221	8430	7961	road crimes
przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania ...	.	1529	1415	1433	against freedom, freedom of conscience and religion
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	.	147	144	164	against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie	68	68	58	51	of which rape
przeciwko rodzinie i opiece	1749	1477	1341	1486	against the family and custody
przeciwko mieniu	22945	20938	17479	17535	against property
w tym:					of which:
kradzież rzeczy	6593	7776	6074	5801	property theft
kradzież z włamaniem	10165	5954	3740	4177	burglary
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	1352	764	547	524	violence, theft with assault, criminal coercion

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Bezpieczeństwo publiczne”, ust. 2 i 3.
 Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a See general notes to the chapter „Public safety”, item 2 and 3.
 Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 2 (39). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	60,1	69,7	72,6	72,2	TOTAL
Przestępstwa o charakterze:					<i>Crimes:</i>
kryminalnym	54,8	53,6	55,6	56,7	<i>criminal</i>
gospodarczym	97,8	94,1	95,7	94,5	<i>commercial</i>
Według wybranych rodzajów przestępstw:					<i>By selected type of crime:</i>
przeciwko życiu i zdrowiu ...	88,7	83,4	81,2	82,1	<i>against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	86,5	90,5	100,0	73,1	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu ..	93,5	90,2	88,3	89,8	<i>damage to health</i>
udział w bójkę lub pobicie	82,2	76,2	72,1	74,4	<i>participation in violence or assault</i>
przestępstwa drogowe	93,5	99,6	99,3	99,4	<i>road crimes</i>
przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania ...	x	93,9	94,4	94,8	<i>against freedom, freedom of conscience and religion</i>
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	x	95,2	91,0	90,9	<i>against sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie	85,3	91,2	87,9	90,2	<i>of which rape</i>
przeciwko rodzinie i opiece	100,0	99,7	100,0	100,0	<i>against the family and custody</i>
przeciwko mieniu	44,2	42,0	47,7	45,8	<i>against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież cudzej rzeczy ...	32,3	27,7	29,7	29,2	<i>property theft</i>
kradzież z włamaniem ...	33,3	28,5	35,4	32,3	<i>burglary</i>
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	81,5	62,4	70,9	66,5	<i>violence, theft with assault, criminal coercion</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Bezpieczeństwo publiczne”, ust. 2 i 3.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a See general notes to the chapter „Public safety”, item 2 and 3.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 3 (40).

**DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
**ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	9071	22907	18756	T O T A L
W tym mężczyźni	8536	21438	17517	<i>Of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw:				<i>Of which type of crime:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	1116	1828	1676	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo — art. 148 Kk	14	8	17	<i>homicide — Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu — art. 156, 157, 158 i 159 Kk	953	1154	1130	<i>damage to health, participation in violence or assault — Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności.....	393	630	589	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie — art. 197 Kk	21	39	24	<i>of which rape — Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece.....	1265	1180	1069	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	833	874	826	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	3898	5454	4195	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 Kk.....	1009	1575	1253	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	1252	861	521	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozboj — art. 280 Kk	327	302	202	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V

LUДНОŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:

- a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18-44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety – 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:

- a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
- 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
- 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Since 2000 the data regarding the population and its structure as well as all demographic indices are compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002.

2. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zameldowania matki noworodka;
- zgony — według miejsca zameldowania osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijań Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby

3. Median age of population is a parameter determining age limit which has already been exceeded by half of population and not yet reached by the second half.

4. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages* — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- *separations* — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used);
- *divorces* — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken);
- *births* — according to the mother's place of permanent residence;
- *deaths* — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonical laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijań Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from

kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częściowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

7. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

8. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

7. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

8. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1 (41). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM.....	2100629	2097798	2097276	2100389	TOTAL
mężczyźni	1028448	1026072	1024888	1026645	males
kobiety	1072181	1071726	1072388	1073744	females
Miasta	856496	847958	860225	863802	Urban areas
Wieś.....	1244133	1249840	1237051	1236587	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM.....	2101375	2098263	2099495	2101732	TOTAL
mężczyźni	1028616	1026282	1026117	1027578	males
kobiety.....	1072759	1071981	1073378	1074154	females
miasta	854767	846826	859465	863096	urban areas
wieś.....	1246608	1251437	1240030	1238636	rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn	104,3	104,5	104,6	104,5	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności.....	40,7	40,4	40,9	41,1	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	117	118	118	118	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (42). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2008	2009					
				ogółem grand total	w tym mężczyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM.....	2101375	2098263	2099495	2101732	1027578	863096	412399	1238636	615179
TOTAL									
0— 2 lata	72203	61144	63240	65333	33575	25582	13150	39751	20425
3— 6	108484	89551	81900	81164	41774	31149	16060	50015	25714
7—12	203385	161994	144760	138912	71372	48657	24933	90255	46439
13—15	113373	101203	85279	82019	41973	28495	14549	53524	27424
16—18	119008	106741	100737	95812	48826	36093	18272	59719	30554
19—24	201948	222364	215338	210961	107657	87244	44050	123717	63607

TABL. 2 (42). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE (cont.)

As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2005	2008	2009					
				ogółem <i>grand total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	miasta <i>urban areas</i>		wieś <i>rural areas</i>	
						razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	razem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>
25—29.....	153278	167817	177192	181961	93194	78459	39505	103502	53689
30—34.....	136358	149773	158844	161289	82676	68819	35020	92470	47656
35—39.....	142503	134389	140458	144187	73409	56983	28615	87204	44794
40—44.....	156814	140388	133941	132316	66794	50577	24439	81739	42355
45—49.....	149265	153685	145285	141554	71550	59230	27806	82324	43744
50—54.....	122365	145026	149926	150822	74854	70116	32383	80706	42471
55—59.....	80503	117461	133390	136885	66272	66274	30543	70611	35729
60—64.....	89892	75794	95922	103548	47829	47544	21576	56004	26253
65—69.....	86447	82488	72701	71552	31234	30269	13027	41283	18207
70—74.....	73003	75422	74633	74108	30370	29858	11953	44250	18417
75—79.....	51841	58903	62061	62692	23616	24134	9119	38558	14497
80 lat i więcej... <i>and more</i>	40705	54120	63888	66617	20603	23613	7399	43004	13204

TABL. 3 (43). **MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI**

Stan w dniu 31 XII

MEDIAN AGE OF POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2005	2008	2009
O G Ó Ł E M w latach TOTAL in years	32,9	34,6	35,8	36,1
mężczyźni	31,3	33,1	34,2	34,5
<i>males</i>				
kobiety	34,6	36,4	37,5	37,8
<i>females</i>				
Miasta	34,0	35,8	37,1	37,3
<i>Urban areas</i>				
Wieś	32,2	33,9	35,0	35,4
<i>Rural areas</i>				

TABL. 4 (44).

LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2101375	2098263	2099495	2101732	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	578421	484527	441281	429414	Pre-working age
mężczyźni	295678	248097	226185	220163	males
kobiety	282743	236430	215096	209251	females
Miasta	220922	174085	160041	157050	Urban areas
mężczyźni	112840	88920	81855	80390	males
kobiety	108082	85165	78186	76660	females
Wieś.....	357499	310442	281240	272364	Rural areas
mężczyźni	182838	159177	144330	139773	males
kobiety	174661	151265	136910	132591	females
W wieku produkcyjnym	1222021	1301539	1333169	1341630	Working age
mężczyźni	635704	673441	694725	701592	males
kobiety	586317	628098	638444	640038	females
Miasta	527976	556276	570241	572204	Urban areas
mężczyźni	263873	278044	288254	290511	males
kobiety	264103	278232	281987	281693	females
Wieś.....	694045	745263	762928	769426	Rural areas
mężczyźni	371831	395397	406471	411081	males
kobiety	322214	349866	356457	358345	females
W wieku poprodukcyjnym	300933	312197	325045	330688	Post-working age
mężczyźni	97234	104744	105207	105823	males
kobiety	203699	207453	219838	224865	females
Miasta	105869	116465	129183	133842	Urban areas
mężczyźni	33207	38065	40555	41498	males
kobiety	72662	78400	88628	92344	females
Wieś.....	195064	195732	195862	196846	Rural areas
mężczyźni	64027	66679	64652	64325	males
kobiety	131037	129053	131210	132521	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	72,0	61,2	57,5	56,7	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	61,8	52,4	47,7	46,5	Males
Kobiety	83,0	70,7	68,1	67,8	Females

TABL. 5 (45). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2030 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2030
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009 ^a	2010	2015	2020	2025	2030	SPECIFICATION
	w tys. in thous.						
O G Ó Ł E M.....	2101,7	2095,6	2092,0	2085,8	2069,5	2037,4	T O T A L
mężczyźni.....	1027,6	1023,7	1021,9	1019,5	1012,0	996,1	males
kobiety.....	1074,2	1071,9	1070,1	1066,3	1057,5	1041,3	females
Miasta.....	863,1	842,6	830,7	819,8	804,8	782,5	Urban areas
mężczyźni.....	412,4	402,0	395,3	389,6	382,1	371,3	males
kobiety.....	450,7	440,7	435,4	430,2	422,6	411,2	females
Wieś.....	1238,6	1252,9	1261,3	1266,0	1264,8	1254,9	Rural areas
mężczyźni.....	615,2	621,7	626,6	629,9	629,8	624,8	males
kobiety.....	623,5	631,2	634,7	636,1	634,9	630,1	females
W wieku przedprodukcyjnym.....	429,4	419,1	395,6	391,4	385,6	356,2	Pre-working age
mężczyźni.....	220,2	215,2	203,4	201,5	198,5	183,4	males
kobiety.....	209,3	204,0	192,1	189,9	187,1	172,9	females
Miasta.....	157,1	150,7	146,5	147,8	145,0	132,2	Urban areas
mężczyźni.....	80,4	77,2	75,2	75,9	74,4	67,9	males
kobiety.....	76,7	73,5	71,3	71,9	70,5	64,4	females
Wieś.....	272,4	268,4	249,1	243,6	240,7	224,0	Rural areas
mężczyźni.....	139,8	137,9	128,3	125,6	124,1	115,5	males
kobiety.....	132,6	130,5	120,8	118,1	116,6	108,5	females
W wieku produkcyjnym.....	1341,6	1341,4	1318,0	1265,6	1213,2	1181,2	Working age
mężczyźni.....	701,6	702,5	696,9	672,9	644,2	628,0	males
kobiety.....	640,0	638,9	621,1	592,7	569,0	553,2	females
Miasta.....	572,2	556,6	520,3	479,9	451,4	437,0	Urban areas
mężczyźni.....	290,5	283,3	269,2	250,4	235,0	227,6	males
kobiety.....	281,7	273,3	251,1	229,6	216,4	209,5	females
Wieś.....	769,4	784,8	797,7	785,6	761,8	744,2	Rural areas
mężczyźni.....	411,1	419,2	427,7	422,5	409,3	400,5	males
kobiety.....	358,3	365,6	370,0	363,1	352,5	343,7	females
W wieku poprodukcyjnym.....	330,7	335,1	378,4	428,8	470,7	500,0	Post-working age
mężczyźni.....	105,8	106,1	121,5	145,1	169,2	184,7	males
kobiety.....	224,9	229,0	256,8	283,7	301,5	315,3	females
Miasta.....	133,8	135,3	163,8	192,1	208,4	213,2	Urban areas
mężczyźni.....	41,5	41,5	50,9	63,3	72,7	75,9	males
kobiety.....	92,3	93,8	112,9	128,8	135,7	137,3	females
Wieś.....	196,8	199,7	214,5	236,8	262,3	286,8	Rural areas
mężczyźni.....	64,3	64,6	70,6	81,8	96,5	108,9	males
kobiety.....	132,5	135,2	143,9	154,9	165,8	177,9	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	56,7	56,2	58,7	64,8	70,6	72,5	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	46,5	45,7	46,6	51,5	57,1	58,6	Males
Kobiety.....	67,8	67,8	72,3	79,9	85,9	88,2	Females

^a Dane rzeczywiste.

Źródło: Prognoza ludności na lata 2009-2035, GUS, Warszawa 2009.

^a Real data.

Source: Projection of population for years 2009-2035, CSO, Warsaw 2009.

TABL. 6 (46). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	45	846826	40,4
TOTAL 2008	46	859465	40,9
..... 2009	47	863096	41,1
Poniżej 2000 <i>Below</i>	4	6679	0,3
2000— 4999	13	40923	1,9
5000— 9999	13	89217	4,2
10000—19999	7	102389	4,9
20000—49999	6	260041	12,4
50000—99999	3	191077	9,1
100000 i więcej <i>and more</i>	1	172770	8,2

TABL. 7 (47). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	143	1251437	59,6
TOTAL 2008	143	1240030	59,1
..... 2009	143	1238636	58,9
Poniżej 2000 <i>Below</i>	3	5607	0,3
2000—4999	19	75285	3,6
5000—6999	35	211540	10,1
7000—9999	44	373518	17,8
10000 i więcej <i>and more</i>	42	572686	27,2

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 8 (48). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Spara- cje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM TOTAL	2000	11719	9397	88	1495	23584	18129	169	5455
	2005	11782	9183	823	2686	20525	18289	149	2236
	2008	13878	10728	236	2290	22224	18225	120	3999
	2009	13971	10808	209	2273	22368	18675	122	3693
Miasta..... Urban areas	2000	4736	3462	71	1085	8105	6351	62	1754
	2005	4760	3444	397	1691	7604	6505	60	1099
	2008	5649	4050	127	1487	8516	6780	51	1736
	2009	5768	4177	130	1489	8817	7088	40	1729
Wieś..... Rural areas	2000	6983	5935	17	410	15479	11778	107	3701
	2005	7022	5739	426	995	12921	11784	89	1137
	2008	8229	6678	109	803	13708	11445	69	2263
	2009	8203	6631	79	784	13551	11587	82	1964

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM TOTAL	2000	5,6	4,4	4,2 ^b	0,7	11,2	8,6	7,2 ^c	2,6
	2005	5,6	4,4	39,0 ^b	1,3	9,7	8,7	7,3 ^c	1,1
	2008	6,6	5,1	11,2 ^b	1,1	10,6	8,7	5,4 ^c	1,9
	2009	6,6	5,1	9,9^b	1,1	10,6	8,9	5,5^c	1,8
Miasta..... Urban areas	2000	5,5	4,0	8,3 ^b	1,3	9,5	7,4	7,7 ^c	2,1
	2005	5,6	4,1	46,9 ^b	2,0	9,0	7,7	7,9 ^c	1,3
	2008	6,6	4,7	14,8 ^b	1,7	9,9	7,9	6,0 ^c	2,0
	2009	6,7	4,8	15,1^b	1,7	10,2	8,2	4,5^c	2,0
Wieś..... Rural areas	2000	5,6	4,7	1,4 ^b	0,3	12,3	9,4	6,9 ^c	3,0
	2005	5,6	4,6	33,8 ^b	0,8	10,2	9,3	6,9 ^c	0,9
	2008	6,6	5,3	8,7 ^b	0,6	11,0	9,2	5,0 ^c	1,8
	2009	6,6	5,4	6,3^b	0,6	10,9	9,3	6,1^c	1,6

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b Na 100 tys. ludności. ^c Na 1000 urodzeń żywych.^a With civil law consequences. ^b Per 100 thous. population. ^c Per 1000 live births.

TABL. 9 (49). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED								
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a <i>Difference between contracted and dis- solved marriages ^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM..... 2005	11782	11016	22,5	6250	2080	2686	5,5	259
TOTAL 2008	13878	10411	20,9	6045	2076	2290	4,6	2899
2009	13971	10443	20,9	6084	2086	2273	4,5	2867
Miasta 2005	4760	4742	23,9	2255	796	1691	8,5	-838
<i>Urban areas</i> 2008	5649	4658	23,4	2306	865	1487	7,5	275
2009	5768	4746	23,8	2405	852	1489	7,5	184
Wieś..... 2005	7022	6274	21,5	3995	1284	995	3,4	1096
<i>Rural areas</i> 2008	8229	5753	19,3	3739	1211	803	2,7	2624
2009	8203	5697	18,9	3679	1234	784	2,6	2683

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 10 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2009 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2009

IV 2005

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej 19 and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	13971	845	5922	5108	1264	381	237	133	81
19 lat i mniej..... and less	148	97	48	2	1	-	-	-	-
20—24	3536	538	2496	457	36	9	-	-	-
25—29	6628	187	2856	3254	291	36	4	-	-
30—34	2278	19	449	1130	574	84	21	1	-
35—39	691	3	63	213	266	117	28	1	-
40—49	398	1	10	47	88	118	117	17	-
50—59	162	-	-	5	8	15	55	70	9
60 lat i więcej..... and more	130	-	-	-	-	2	12	44	72

TABL. 10 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2009 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2009 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej 19 and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM..... TOTAL	5768	212	2083	2419	606	191	120	85	52
19 lat i mniej and less	35	21	13	1	-	-	-	-	-
20—24.....	1184	132	853	179	15	5	-	-	-
25—29.....	2813	51	1029	1573	136	22	2	-	-
30—34.....	1059	8	160	550	279	49	13	-	-
35—39.....	297	-	24	87	122	54	10	-	-
40—49.....	195	-	4	26	48	49	57	11	-
50—59.....	99	-	-	3	6	10	29	44	7
60 lat i więcej..... and more	86	-	-	-	-	2	9	30	45
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM..... TOTAL	8203	633	3839	2689	658	190	117	48	29
19 lat i mniej and less	113	76	35	1	1	-	-	-	-
20—24.....	2352	406	1643	278	21	4	-	-	-
25—29.....	3815	136	1827	1681	155	14	2	-	-
30—34.....	1219	11	289	580	295	35	8	1	-
35—39.....	394	3	39	126	144	63	18	1	-
40—49.....	203	1	6	21	40	69	60	6	-
50—59.....	63	-	-	2	2	5	26	26	2
60 lat i więcej..... and more	44	-	-	-	-	-	3	14	27

TABL. 11 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2009 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2009

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM GRAND TOTAL	13971	13214	159	598
Kawalerowie <i>Single</i>	13244	12851	57	336
Wdowcy <i>Widowers</i>	132	39	62	31
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	595	324	40	231

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM TOTAL	5768	5353	69	346
Kawalerowie <i>Single</i>	5297	5126	12	159
Wdowcy <i>Widowers</i>	72	18	34	20
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	399	209	23	167

WIES
RURAL AREAS

RAZEM TOTAL	8203	7861	90	252
Kawalerowie <i>Single</i>	7947	7725	45	177
Wdowcy <i>Widowers</i>	60	21	28	11
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	196	115	17	64

TABL. 12 (52). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM..... 2005	9183	3444	5739
TOTAL 2008	10728	4050	6678
2009	10808	4177	6631
Kościół Katolicki.....	10783	4162	6621
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.....	-	-	-
Kościół Polskokatolicki.....	2	1	1
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.....	8	4	4
Kościół Ewangelicko-Augsburski.....	4	3	1
Kościół Zielonoświątkowy.....	6	5	1
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny.....	2	-	2

^a Ze skutkami cywilnymi.^a With civil law consequences.TABL. 13 (53). **ROZWODY W 2009 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE**
WNIESIENIA POWÓDZTWA
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2009

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej 19 and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM.....	2273	5	207	459	456	357	480	263	46
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24.....	86	4	69	13	-	-	-	-	-
25—29.....	345	1	106	209	27	2	-	-	-
30—34.....	475	-	28	196	219	30	2	-	-
35—39.....	424	-	3	34	171	182	31	3	-
40—49.....	554	-	1	6	39	136	346	26	-
50—59.....	313	-	-	1	-	7	95	205	5
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	76	-	-	-	-	-	6	29	41

TABL. 13 (53). **ROZWOZY W 2009 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)**
**DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION
FOR DIVORCE IN 2009 (cont.)**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej 19 and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	1489	3	112	285	316	223	322	193	35
19 lat i mniej and less	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24	50	3	39	8	-	-	-	-	-
25—29	208	-	52	136	19	1	-	-	-
30—34	318	-	18	120	155	23	2	-	-
35—39	278	-	2	16	117	119	22	2	-
40—49	351	-	1	4	25	77	227	17	-
50—59	225	-	-	1	-	3	67	150	4
60 lat i więcej and more	59	-	-	-	-	-	4	24	31
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	784	2	95	174	140	134	158	70	11
19 lat i mniej and less	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24	36	1	30	5	-	-	-	-	-
25—29	137	1	54	73	8	1	-	-	-
30—34	157	-	10	76	64	7	-	-	-
35—39	146	-	1	18	54	63	9	1	-
40—49	203	-	-	2	14	59	119	9	-
50—59	88	-	-	-	-	4	28	55	1
60 lat i więcej and more	17	-	-	-	-	-	2	5	10

TABL. 14 (54). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	2686	2290	2273	T O T A L
Rozwody małżeństw:				<i>Divorces:</i>
bez dzieci.....	736	842	884	<i>marriages without children</i>
z dziećmi.....	1950	1448	1389	<i>marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1	1057	891	849	1
2	607	426	427	2
3	196	97	85	3
4 i więcej.....	90	34	28	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below age 18.

TABL. 15 (55). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe.....	20525	22224	22368	8817	13551	Live births
Małżeńskie.....	18635	20004	20017	7602	12415	<i>Legitimate</i>
chłopcy	9705	10259	10333	3920	6413	<i>males</i>
dziewczęta	8930	9745	9684	3682	6002	<i>females</i>
Pozamałżeńskie.....	1890	2220	2351	1215	1136	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	947	1166	1182	628	554	<i>males</i>
dziewczęta	943	1054	1169	587	582	<i>females</i>
Urodzenia martwe.....	97	90	72	25	47	Stillbirths

TABL. 16 (56). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze 6 and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM.....	2005	20525	9594	6601	2610	887	443	390
TOTAL	2008	22224	10522	7561	2712	866	300	263
	2009	22368	10818	7648	2561	780	324	234
19 lat i mniej..... and less		1026	958	66	2	-	-	-
20—24		4937	3646	1089	171	25	5	1
25—29		8069	4390	2924	603	116	30	4
30—34		5760	1475	2772	1059	302	99	53
35—39		2100	297	712	606	257	134	93
40—44		446	48	83	115	77	50	73
45 lat i więcej..... and more		30	4	2	5	3	6	10

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM.....	2005	100,0	46,7	32,2	12,7	4,3	2,2	1,9
TOTAL	2008	100,0	47,4	34,0	12,2	3,9	1,3	1,2
	2009	100,0	48,3	34,2	11,4	3,5	1,4	1,0
19 lat i mniej..... and less		100,0	93,4	6,4	0,2	-	-	-
20—24		100,0	73,9	22,1	3,5	0,5	0,1	0,0
25—29		100,0	54,4	36,2	7,5	1,4	0,4	0,0
30—34		100,0	25,6	48,1	18,4	5,2	1,7	0,9
35—39		100,0	14,1	33,9	28,9	12,2	6,4	4,4
40—44		100,0	10,8	18,6	25,8	17,3	11,2	16,4
45 lat i więcej..... and more		100,0	13,3	6,7	16,7	10,0	20,0	33,3

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 17 (57). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2008	2009		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49	43,3	37,3	40,7	41,1	39,2	42,5
15—19	14,2	11,1	12,1	12,9	12,3	13,2
20—24	88,2	57,3	55,8	54,7	42,8	62,9
25—29	106,0	91,5	92,7	91,2	85,1	96,0
30—34	62,7	60,8	72,2	73,3	77,5	70,2
35—39	28,5	26,8	29,9	30,0	29,9	30,1
40—44	6,8	6,3	6,3	6,8	5,6	7,6
45—49	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej..... Total fertility	1,536	1,271	1,341	1,340	1,259	1,398
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,747	0,611	0,652	0,650	0,610	0,679
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	1,301	1,122	1,219	1,198	1,244	1,170

TABL. 18 (58). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2009 R.**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2009

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM TOTAL	18675	9857	8818	7088	3746	3342	11587	6111	5476
0— 4 lata	141	70	71	47	22	25	94	48	46
5— 9	8	3	5	1	1	-	7	2	5
10—14	24	14	10	4	2	2	20	12	8
15—19	64	47	17	28	17	11	36	30	6
20—24	98	86	12	35	29	6	63	57	6
25—29	98	72	26	38	27	11	60	45	15
30—34	128	106	22	48	38	10	80	68	12
35—39	184	142	42	63	49	14	121	93	28
40—44	291	225	66	102	75	27	189	150	39
45—49	504	387	117	204	146	58	300	241	59
50—54	849	644	205	394	273	121	455	371	84
55—59	1234	876	358	575	381	194	659	495	164
60—64	1273	924	349	548	398	150	725	526	199
65—69	1290	865	425	538	331	207	752	534	218
70—74	2009	1214	795	810	488	322	1199	726	473
75—79	2934	1496	1438	1093	554	539	1841	942	899
80—84	3404	1425	1979	1166	508	658	2238	917	1321
85 lat i więcej..... and more	4142	1261	2881	1394	407	987	2748	854	1894

TABL. 19 (59). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2008 R.**
DEATHS BY CAUSES IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	18225	865,2	9774	8451	6780	11445
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a With stated cause of death^a	18225	865,2	9774	8451	6780	11445
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	100	4,7	61	39	37	63
w tym gruźlica układu oddechowego <i>of which tuberculosis of the respira-</i> <i>tory system</i>	22	1,0	16	6	8	14
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	4315	204,9	2545	1770	1825	2490
w tym nowotwory złośliwe..... <i>of which malignant neoplasms</i>	4247	202,5	2504	1743	1794	2453
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ <i>Diseases of blood and blood-forming</i> <i>organs^Δ</i>	24	1,1	8	16	15	9
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej..... <i>Endocrine, nutritional and metabolic</i> <i>diseases</i>	244	11,6	120	124	117	127
w tym cukrzyca..... <i>of which diabetes mellitus</i>	206	9,8	105	101	99	107
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania..... <i>Mental and behavioural disorders</i>	107	5,1	96	11	55	52
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów..... <i>Diseases of the nervous system and</i> <i>sense organs</i>	307	14,6	147	160	134	173
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	8905	422,8	4242	4663	3124	5781
w tym: <i>of which:</i>						
choroba nadciśnieniowa..... <i>hypertensive disease</i>	383	18,3	170	213	116	267
choroba niedokrwienna serca..... <i>ischaemic heart disease</i>	2203	105,0	1219	984	777	1426
choroby naczyń mózgowych..... <i>cerebrovascular disease</i>	1617	77,1	702	915	554	1063
miażdżycza..... <i>atherosclerosis</i>	2561	122,1	1024	1537	945	1616

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 19 (59). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2008 R. (dok.)**
DEATHS BY CAUSES IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a (dok.) With stated cause of death^a (cont.)						
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	734	35,0	466	268	238	496
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	624	29,8	359	265	255	369
w tym choroby wątroby <i>of which liver diseases</i>	235	11,2	172	63	111	124
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	27	1,3	6	21	11	16
Choroby układu moczowo-płciowego... <i>Diseases of the genitourinary system</i>	235	11,2	121	114	93	142
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	62	3,0	34	28	30	32
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	63	3,0	30	33	23	40
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	1323	63,1	629	694	419	904
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu <i>External causes of disease and death</i>	1155	55,1	910	245	404	751
w tym zamierzone samookaleczenie <i>of which self-inflicted injury</i>	295	14,1	256	39	103	192

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 20 (60). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2009 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2009

L A T A Y E A R S WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	122	5,4	63	59	40	82
0 dni..... days	43	1,9	22	21	16	27
1— 6.....	18	0,8	13	5	6	12
7—29 dni..... days	33	1,5	12	21	10	23
1 miesiąc..... month	12	0,5	7	5	3	9
2.....	3	0,1	2	1	-	3
3—11 miesięcy..... months	13	0,6	7	6	5	8

TABL. 21 (61). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYN W 2008 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	120	5,4	64	56	51	69
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a..... With stated cause of death^a	120	5,4	64	56	51	69
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	2	0,1	1	1	2	-
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	1	0,0	1	-	-	1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	62	2,8	34	28	30	32
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	44	2,0	22	22	14	30
w tym wrodzone wady serca..... <i>of which congenital anomalies of heart</i>	11	0,5	6	5	2	9
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	3	0,1	2	1	1	2
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu..... <i>External causes of disease and death</i>	3	0,1	2	1	2	1
Pozostałe przyczyny zgonu..... <i>Other causes of deaths</i>	5	0,2	2	3	2	3

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^Δ In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 22 (62). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	348	270	239	242	210	TOTAL
w tym dokonane.....	314	223	162	176	157	of which committed
Miasta.....	142	127	113	97	84	Urban areas
Wieś	206	143	225	145	126	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	5	7	5	3	3	14 and less
15—19	27	20	27	20	13	15—19
20—29	60	50	47	42	38	20—29
30—49	139	108	70	86	72	30—49
50—69	90	66	74	77	71	50—69
70 lat i więcej	27	19	15	14	13	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w 2008 r. - w podziale na miasta i na wieś – nie uwzględniono 1 przypadku o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Attempted and committed; in 2008, data by urban and rural areas exclude one case in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 23 (63). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	71,20	56,89	42,60	28,98	17,26
	2005	72,04	57,69	43,38	29,59	17,89
	2008	73,05	58,62	44,20	30,38	18,57
	2009	73,15	58,68	44,26	30,41	18,59
Miasta..... Urban areas		73,78	59,20	44,72	30,77	18,83
Wieś..... Rural areas		72,72	58,32	43,94	30,16	18,44
KOBIECY FEMALES						
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	79,02	64,73	49,95	35,47	21,97
	2005	80,26	66,04	51,23	36,67	22,98
	2008	81,27	66,87	52,06	37,46	23,82
	2009	81,13	66,75	51,94	37,34	23,68
Miasta..... Urban areas		81,06	66,59	51,83	37,20	23,65
Wieś..... Rural areas		81,22	66,90	52,06	37,48	23,70

TABL. 24 (64). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

PERMANENT RESIDENCE										
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM.....	2005	20317	9568	10011	738	22702	9970	11610	1122	-2385
TOTAL	2008	18746	8646	9071	1029	21057	8959	10297	1801	-2311
	2009	18767	8419	9197	1151	20642	9018	10584	1040	-1875
Miasta	2005	7865	2810	4655	400	11245	4246	6245	754	-3380
Urban areas	2008	7639	2765	4268	606	10378	3869	5406	1103	-2739
	2009	7313	2553	4154	606	10086	3927	5503	656	-2773
Wieś.....	2005	12452	6758	5356	338	11457	5724	5365	368	995
Rural areas	2008	11107	5881	4803	423	10679	5090	4891	698	428
	2009	11454	5866	5043	545	10556	5091	5081	384	898
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM.....	2005	9,6	4,5	4,7	0,4	10,8	4,7	5,5	0,5	-1,2
TOTAL	2008	8,9	4,1	4,3	0,5	10,0	4,3	4,9	0,9	-1,1
	2009	8,9	4,0	4,4	0,5	9,8	4,3	5,0	0,5	-0,9
Miasta	2005	9,3	3,3	5,5	0,5	13,3	5,0	7,4	0,9	-4,0
Urban areas	2008	8,9	3,2	5,0	0,7	12,1	4,5	6,3	1,3	-3,2
	2009	8,5	3,0	4,8	0,7	11,7	4,5	6,4	0,8	-3,2
Wieś.....	2005	9,9	5,4	4,2	0,3	9,1	4,5	4,3	0,3	0,8
Rural areas	2008	8,9	4,7	3,8	0,3	8,6	4,1	3,9	0,6	0,3
	2009	9,3	4,7	4,1	0,4	8,5	4,1	4,1	0,3	0,7

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 25 (65). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG**
KIERUNKÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpiływ ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM.....	2005	19579	16020	3559	21580	16020	5560
TOTAL	2008	17717	14363	3354	19256	14363	4893
	2009	17616	14396	3220	19602	14396	5206
Miasta.....	2005	7465	5664	1801	10491	7165	3326
Urban areas	2008	7033	5351	1682	9275	6422	2853
	2009	6707	5186	1521	9430	6390	3040
Wieś.....	2005	12114	10356	1758	11089	8855	2234
Rural areas	2008	10684	9012	1672	9981	7941	2040
	2009	10909	9210	1699	10172	8006	2160

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 25 (65). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b		
		ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM.....	2005	9,3	7,6	1,7	10,2	7,6	2,6
TOTAL	2008	8,4	6,8	1,6	9,1	6,8	2,3
	2009	8,4	6,9	1,5	9,3	6,9	2,5
Miasta.....	2005	8,8	6,7	2,1	12,4	8,5	3,9
Urban areas	2008	8,2	6,2	2,0	10,8	7,5	3,3
	2009	7,8	6,0	1,8	10,9	7,4	3,5
Wieś.....	2005	9,6	8,2	1,4	8,8	7,0	1,8
Rural areas	2008	8,6	7,2	1,3	8,0	6,4	1,6
	2009	8,8	7,4	1,4	8,2	6,5	1,8

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 26 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2000	19147	9127	10020	20877	9845	11032	-1730	-718	-1012
TOTAL	2005	19579	9240	10339	21580	10065	11515	-2001	-825	-1176
	2008	17717	8183	9534	19256	8743	10513	-1539	-560	-979
	2009	17616	8113	9503	19602	8884	10718	-1986	-771	-1215
0— 4 lata.....		2056	1074	982	2222	1163	1059	-166	-89	-77
5— 9.....		1199	617	582	1254	636	618	-55	-19	-36
10—14.....		762	400	362	771	414	357	-9	-14	5
15—19.....		861	361	500	896	373	523	-35	-12	-23
20—24.....		2407	746	1661	2713	813	1900	-306	-67	-239
25—29.....		3548	1478	2070	4513	1832	2681	-965	-354	-611
30—34.....		2368	1178	1190	2814	1390	1424	-446	-212	-234
35—39.....		1226	656	570	1360	721	639	-134	-65	-69
40—44.....		691	394	297	689	391	298	2	3	-1
45—49.....		587	303	284	545	288	257	42	15	27
50—54.....		568	288	280	535	279	256	33	9	24
55—59.....		455	245	210	439	216	223	16	29	-13
60—64.....		294	140	154	288	140	148	6	0	6
65 lat i więcej and more		594	233	361	563	228	335	31	5	26

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 27 (67). **NIKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2009 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2009
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	1320585	1908	621
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	675	6	6
Kościół Greckokatolicki ^c	.	17	34
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d	20200	25	17
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny ^e	195	2	1
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	283	3	12
Kościół Chrześcijan Baptystów ^e	68	1	3
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego ^f	16	2	2
Kościół Zielonoświątkowy	694	17	11
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	463	48	4
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	122	23	6
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	248	68	13
Kościół Chrystusowy ^g	30	1	1
Inne Other			
„Strażnica” Związek Wyznania Świadków Jehowy	3666 ^h	-	61
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	22	3	-
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	65	-	1

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji przemyskiej i rzeszowskiej. ^c Dane dotyczą dekanatów: przemyskiego i sanockiego. ^d Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej. ^e Dane dla 2007 r. ^f Dane dla 2008 r. ^g Dane dla 2006 r. ^h Dane o wyznawcach dotyczą kraju.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses of Przemyśl and Rzeszów. ^c Data concern deanates of Przemyśl and Sanok. ^d Data concern diocese of Przemyśl-Nowy Sącz. ^e Data for 2007. ^f Data for 2008. ^g Data for 2006. ^h Data on faithful are given for the country.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, w związku z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months except for persons whose absence did not result from the type of their job. The survey does not include institutional households.

Since I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. Due to this fact, the data are not fully comparable.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job in the surveyed week.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

Employed persons are all persons aged 15 and more who within the surveyed week:

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employee, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture,
- 2) had work but did not perform it:
 - a) due to illness, maternity leave or vacation,
 - b) due to other reasons, but the break in employment did not exceed:
 - 3 months
 - exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries (since the 1st quarter 2006).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- 2) aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- 3) były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań włości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie

In accordance with international standards, pupils who entered into a vocational or particular job training contract with a company or natural persons were also included among employed persons if they received wages and salaries.

Unemployed persons, according to LFS, are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:

- 1) *within the reference week were not employed,*
- 2) *actively sought work, i.e., within a 4-week period undertaken real activity (the last week being the reference week) to find work,*
- 3) *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

Unemployed persons also include persons who did not seek work because they were provided with it and were waiting to start it for no longer than three months as well as were available for that work.

Economically inactive persons are persons aged 15 and more who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population or to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) *employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including con-*

(łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII wyznaczono: na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 przeprowadzonego w maju 2002 r.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie **nie zalicza się** osób pracujących:

- a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
- b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadającymi użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

tributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

- b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,*
- c) other self-employed persons, e.g., persons practicing learned professions;*
- 3) outworkers;*
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture as of 31 XII were estimated: on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 conducted in May 2002.

The following employed persons **were not included** in the employed on private farms:

- a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **only** for their own needs,*
- b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **only** or **mainly** for their own needs.*

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnionych według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki.

11. Informacje zawarte w tabl. 4-9 obejmują podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dane nie obejmują podmiotów sporządzających sprawozdania z działalności: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych (od 2009 r.) dotyczą pełnozatrudnionych łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) *the employment, on a given day, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) *the average paid employment — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. *Outworkers are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.*

8. *Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

9. *Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

10. *Data grouped according to sections were compiled using the enterprise method.*

In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person, however in other tables – by seat of management of unit.

11. *Information included in tables 4-9 covers economic entities employing over 9 persons. Data do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.*

12. *Information regarding labour turnover (since 2009) concerns full-time paid employees including seasonal and temporary employees. These data concern the number of hires and the number of terminations and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the

z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) od 2009 r. obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu.

13. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

14. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

15. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

framework of child-care and unpaid leaves and rehabilitation.

The hire (termination) rate since 2009 is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted a leave.

13. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

14. Job vacancy comprise jobs created due to labour turnover or newly established ones, for which the following three criteria were simultaneously met:

- 1) they were actually free to take on the reporting day,
- 2) the employer made attempts to find persons willing to take a job,
- 3) in case of finding adequate persons, the employer would be ready to employ them immediately.

15. Newly created jobs are jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Bezrobocie

1. Dane o liczbie bezrobotnych zarejestrowanych, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami), obejmują osoby niezatrudnione i niewykonyjące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne — zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. — wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments) include persons who are not employed and not performing any income-generating work, able and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons — are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the part-time education system (until 2006 — the evening, weekend and extra curriculum education system), registered in the powiat labour office correspond-

poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyły 18 lat,
- nie ukończyły: kobiety – 60 lat, mężczyźni – 65 lat,
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samodzielnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
- nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- nie pobierają, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie oraz staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

Do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami).

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek

ing to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income-generating work if they, among others:

- are aged 18 or more,*
- are aged less than 60 (women), less than 65 (men),*
- did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, disability welfare pension, are not receiving: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick, maternity benefit or benefit equivalent to maternity benefit,*
- are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha; are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha,*
- are not registered in economic activity register or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers,*
- are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence,*
- do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts,*
- do not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit,*
- do not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- do not receive, training allowance after the termination of employment.*

Since 1997, a person attending training as well as an internship with the employer is not considered as unemployed as well as since 1 VI 2004 also person undergoing a job occupational training.

Until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal of Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments).

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of

budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów; dane od roku 2002 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie

budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The registered unemployment rate is given considering the employed persons on private farms in agriculture (as a part of economically active civilian population) estimated on the basis of the censuses results; the data since 2002 are not fully comparable with the data for previous years.

Work conditions

1. Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

Accidents at work on private farms in agriculture, registered by branches of the ASIF, concern only those accidents for which the person injured received a one-off compensation due to

z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy (do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy) pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez indywidualnych gospodarstw rolnych i rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, budownictwo (z wyłączeniem grupy realizacja projektów budowlanych związanych ze wnoszeniem budynków), handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja (bez grupy pozostała działalność usługowa w zakresie informacji), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, administrowanie i działalność wspierająca, edukacja (tylko szkolnictwo wyższe), opieka zdrowotna i pomoc społeczna, pozostała działalność usługowa.
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłók-

permanent or long-term health damage within a given year.

2. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact — mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

5. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture and sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and hot water supply, water supply; sewerage, waste management; remediation activities, construction (excluding the group development of building projects), trade; repair of motor vehicles, transport and storage, information and communication (excluding group other information service activities), professional, scientific and technical activities, administrative and support service activities, education (only higher education), human health and social work activities, other service community.
- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-

niające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

6. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

7. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (68). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009				SPECIFICATION	
	przeciętne roczne annual averages	kwartały quarters					
		I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	1739	1744	1743	1745	1734	1754	POPULATION in thous.
Mężczyźni	838	834	835	819	834	847	Men
Kobiety	901	910	908	925	900	908	Women
Aktywni zawodowo	951	987	969	990	1008	980	Economically active persons
mężczyźni	522	538	513	537	564	539	men
kobiety	429	449	456	453	445	441	women
Pracujący	873	887	868	890	911	880	Employed persons
mężczyźni	483	488	462	489	515	487	men
kobiety	390	399	406	401	396	393	women
Bezrobotni	78	99	100	101	97	100	Unemployed persons
mężczyźni	39	50	50	48	49	52	men
kobiety	39	50	50	52	48	48	women
Bierni zawodowo	788	757	774	754	726	775	Economically inactive persons
Mężczyźni	316	296	322	282	270	308	Men
Kobiety	472	461	452	472	456	467	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,7	56,6	55,6	56,7	58,1	55,9	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,3	64,5	61,4	65,6	67,6	63,6	men
kobiety	47,6	49,3	50,2	49,0	49,4	48,6	women
Miasta	52,6	53,1	50,6	53,1	55,6	53,1	Urban areas
Wieś	56,1	58,9	58,9	58,9	59,6	57,8	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	50,2	50,9	49,8	51,0	52,5	50,2	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	57,6	58,5	55,3	59,7	61,8	57,5	men
kobiety	43,3	43,8	44,7	43,4	44,0	43,3	women
Miasta	47,5	47,8	45,0	48,2	50,5	47,5	Urban areas
Wieś	52,0	52,9	53,0	52,7	53,7	52,0	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	8,2	10,0	10,3	10,2	9,6	10,2	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	7,5	9,3	9,7	8,9	8,7	9,6	men
kobiety	9,1	11,1	11,0	11,5	10,8	10,9	women
Miasta	9,5	9,9	10,9	9,2	9,1	10,6	Urban areas
Wieś	7,2	10,1	10,0	10,6	9,9	9,8	Rural areas

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy, Aktywność ekonomiczna ludności”, ust. 1.

^a See general notes to the chapter „Labour market, Economic activity of the population”, item 1.

TABL. 2 (69). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a W IV KWARTALE 2009 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL^a IN IV QUARTER 2009**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik za- trudnie- nia <i>Em- ployment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni <i>unem- ployed</i>				
		w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>	
O G Ó Ł E M T O T A L	1754	980	880	100	775	55,9	50,2	10,2
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b <i>of which of working age^b</i>	1333	933	833	100	400	70,0	62,5	10,7
15—24 lata	332	95	60	34	238	28,6	18,1	35,8
25—34.....	350	292	261	31	58	83,4	74,6	10,6
35—44.....	264	231	212	19	33	87,5	80,3	8,2
45—54.....	289	225	211	14	64	77,9	73,0	6,2
55 lat i więcej..... <i>and more</i>	520	137	136	.	383	26,3	26,2	0,7
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	281	225	206	19	56	80,1	73,3	8,4
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	411	284	260	24	127	69,1	63,3	8,5
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	182	74	62	11	108	40,7	34,1	14,9
Zasadnicze (zawodowe)..... <i>Basic vocational</i>	422	290	259	31	131	68,7	61,4	10,7
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego <i>Lower secondary, primary incomplete primary and without school education</i>	459	107	93	14	352	23,3	20,3	13,1

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy, Aktywność ekonomiczna ludności”, ust. 1. ^b Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.

^a See general notes to the chapter „Labour market, Economic activity of the population”, item 1. ^b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (70).

PRACUJĄCY^a

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009			
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
O G Ó Ł E M TOTAL	690757	667253	166503	500750	308056
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	159176	158942	2247	156695	78280
Przemysł..... <i>Industry</i>	161960	148681	19641	129040	40620
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	3270	4161	2873	1288	544
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	145240	131859	8023	123836	37731
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	7034	6191	3559	2632	1009
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	6416	6470	5186	1284	1336
Budownictwo <i>Construction</i>	36358	36008	1720	34288	3278
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	100398	93449	603	92846	48437
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	31386	28422	12996	15426	6300
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	9333	8427	649	7778	5699
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	7514	7015	324	6691	2361
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	10896	9647	1566	8081	6873
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	5636	5766	1274	4492	2771
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	14006	13333	2973	10360	6341
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	12140	13588	534	13054	5014
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>	29389	30398	30322	76	17870
Edukacja..... <i>Education</i>	55499	57550	54270	3280	43881
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	41633	41311	32142	9169	32586
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	6424	6341	5179	1162	3816
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	9009	8375	63	8312	3929

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 2 i 5; według faktycznego miejsca pracy.^a See general notes to chapter „Labour market. Employment”, items 2 and 5; by actual workplace

TABL. 4 (71). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę na- kladczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwłaści- ciele i bezpłat- nie pomaga- jący członko- wie rodzin owners, co- -owners in- cluding con- tributing family workers
OGÓŁEM	2005	353797	349476	202	466	3255
TOTAL	2006	359922	355805	178	443	3100
	2007	373614	369408	211	365	3242
	2008	382068	377960	149	46	3568
	2009	366546	362582	101	425	3103
sektor publiczny.....		149383	149375	-	8	-
public sector						
sektor prywatny		217163	213207	101	417	3103
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.		3594	3265	-	-	27
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł.....		121780	120588	83	1	1108
Industry						
górnictwo i wydobywanie		1570	1561	-	-	9
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		109331	108171	83	-	1077
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ		4820	4820	-	-	-
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		6059	6036	-	1	22
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities						
Budownictwo		21512	21120	-	-	365
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		50966	49920	15	11	1014
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		8830	8727	-	-	103
Transportation and storage						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 4 (71). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę na- kładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwłaści- ciele i bezpłat- nie pomaga- jący członko- wie rodzin owners, co- owners in- cluding con- tributing family workers
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3827	3691	-	-	136
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	3861	3843	3	-	15
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	5027	4611	-	406	10
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4045	4036	-	-	9
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4396	4353	-	-	43
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	10103	10068	-	-	35
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	30535	30528	-	7	-
<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>					
Edukacja	55704	55690	-	-	14
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	36644	36454	-	-	190
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5202	5201	-	-	1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa.....	484	451	-		33
<i>Other service activities</i>					

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 5 (72). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w tys in thous.					
O G Ó Ł E M	342057	344284	357856	374001	358278	T O T A L
sektor publiczny	162491	158830	156620	152461	148032	public sector
sektor prywatny	179566	185454	201236	221540	210245	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.	3426	3409	3282	3148	2996	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	121819	123362	129686	133912	120467	Industry
górnictwo i wydobywanie	1133	1298	1323	1477	1535	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	109285	110603	116999	121692	108043	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ	6190	6123	5903	5029	4854	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5211	5338	5461	5714	6035	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	15813	16148	17430	19743	20251	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	40693	42873	45738	51639	48984	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	12157	10938	11648	12970	8823	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	2584	2394	2433	3133	3492	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1888	1546	2315	3327	3678	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5807	5092	5130	5287	4612	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3712	3540	3597	3562	3799	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4154	3927	3742	4255	4270	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9053	9241	9948	9639	9974	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27336	27604	27965	28759	30573	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	55109	54861	54811	54014	55102	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	34088	34727	35301	35479	36092	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4246	4455	4584	4727	4808	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	172	167	246	407	358	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11.

TABL. 6 (73). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	327810	148936	21666	12839
TOTAL	2006	334280	151462	21525	12947
	2007	347476	157429	21932	13222
	2008	355669	161196	22291	13337
	2009	338186	155093	24396	13914
sektor publiczny.....		136098	86910	13277	8974
public sector					
sektor prywatny.....		202088	68183	11119	4940
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		2779	610	486	132
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł.....		115796	30167	4792	1468
Industry					
górnictwo i wydobywanie.....		1546	182	15	7
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe		103623	27951	4548	1352
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...		4782	862	38	21
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		5845	1172	191	88
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo.....		20504	1818	616	200
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		47794	23943	2126	1302
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		8432	965	295	109
Transportation and storage					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 6 (73). **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3257	2342	434	297
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	3323	990	520	157
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4472	3537	139	106
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3703	1767	333	142
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4139	1959	214	148
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	8931	2615	1137	573
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	29402	17331	1126	633
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	46509	36260	9181	6521
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	34639	28080	1815	1209
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4171	2463	1030	801
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	335	246	116	98
<i>Other service activities</i>				

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi do-
rywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (74). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podejmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powracający z urlopów wychowaw- czych i bez- płatnych ^b persons re- turning from child-care leaves and unpaid leaves ^b	
OGÓŁEM.....	2005	68377	23765	11912	35196	1675	20,7
TOTAL	2006	76576	25787	14275	15544	1937	23,2
	2007	86491	29055	15927	17018	2102	25,5
	2008	74610	26466	13428	13538	2228	20,4
	2009	56628	21931	8574	30437	1254	15,9
sektor publiczny..... public sector		13983	8084	2517	7613	302	9,9
sektor prywatny..... private sector		42645	13847	6057	22824	952	19,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		263	49	76	103	4	8,9
Przemysł..... Industry		17193	5086	2424	9905	435	13,2
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		173	17	27	129	-	11,6
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		16248	4890	2288	9333	424	13,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ... electricity, gas, steam and air conditioning supply		106	25	17	73	1	2,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		666	154	92	370	10	11,1
Budownictwo..... Construction		6718	298	733	3648	39	32,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		11867	5837	1914	6252	347	24,5
Transport i gospodarka magazynowa		1505	88	200	761	3	16,2
Transportation and storage							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki. ^b Od 2009 r. bez powracających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; since 2009 including seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit. ^b Since 2009 excluding persons returning from unpaid leaves.

TABL. 7 (74). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)**
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % <i>Hire rate in %</i>
		kobiety women	podejmują- cy pierwszą pracę <i>persons starting work for the first time</i>	zmienia- jący pracę <i>persons changing work</i>	powracający z urlopów wychowaw- czych i bez- płatnych ^b <i>persons re- turning from child-care leaves and unpaid leaves^b</i>	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	883	568	204	284	17	26,8
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	369	93	55	250	8	10,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	317	221	74	130	17	6,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	433	151	64	192	12	11,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	549	266	172	193	33	12,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. <i>Administrative and support service activities</i>	3716	1015	236	1995	34	40,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>	4762	2172	924	2317	85	16,3
Edukacja <i>Education</i>	4120	3148	599	2215	66	8,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	3311	2578	721	1871	147	9,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	533	293	151	274	7	13,0
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	89	68	27	47	-	27,2

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki. ^b Od 2009 r. bez powracających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit. ^b Since 2009 excluding persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (75). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwol- nień w % Termin- ation rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment con- tract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdoł- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wych- wawczych i bezpłat- nych ^b taking child- -care and unpaid leaves ^b	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM.....	2005	63791	22632	10091	5083	3990	2881	18,9
TOTAL.....	2006	64537	21817	8331	7498	4749	2705	19,2
	2007	71473	23118	7326	11007	4757	2934	20,7
	2008	78068	27318	11946	10589	4616	2894	21,2
	2009	63143	22098	15207	3553	2851	1695	17,6
sektor publiczny		14429	7276	2187	328	1463	345	10,2
public sector								
sektor prywatny.....		48714	14822	13020	3225	1388	1350	22,5
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		372	69	48	22	47	1	12,7
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		25738	7160	9754	1242	1039	667	19,8
Industry								
górnictwo i wydobywanie.....		122	12	16	8	20	1	8,1
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe		24734	6987	9633	1205	846	655	21,1
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ ...		183	35	9	1	100	2	3,7
electricity, gas, steam and air conditioning supply								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		699	126	96	28	73	9	11,7
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities								
Budownictwo.....		6645	264	870	263	169	33	32,0
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		10655	5073	2220	1125	161	488	21,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa		2342	211	743	133	117	16	25,1
Transportation and storage								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki. ^b Od 2009 r. bez korzystających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit. ^b Since 2009 excluding persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (75). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (CONT.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwol- nień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychowawczych i bezpłat- nych ^b taking child- -care and unpaid leaves ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	846	536	143	82	15	39	25,0
Informacja i komunikacja Information and communication	442	147	99	42	18	38	11,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	413	278	74	22	41	13	8,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	411	162	59	15	44	23	10,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	450	183	65	41	43	15	10,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	3800	1104	518	229	87	26	41,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compul- sory social security	3941	1658	68	63	403	95	13,4
Edukacja..... Education	3501	2559	204	82	400	71	7,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3154	2429	314	171	215	154	8,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	360	210	22	18	51	15	8,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	73	55	6	3	1	1	22,0

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki. ^b Od 2009 r. bez korzystających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit. ^b Since 2009 excluding persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (76). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vocational
OGÓŁEM	2005	10420	4315	2918	3603	1231	2668
TOTAL	2006	12306	4929	3411	4545	1519	2831
	2007	13814	5706	3853	4516	1832	3613
	2008	10636	4347	3326	3185	1424	2701
	2009	7148	3441	2689	1936	1007	1516
sektor publiczny..... public sector		2230	1486	1505	433	188	104
sektor prywatny..... private sector		4918	1955	1184	1503	819	1412
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		72	16	38	26	2	6
Przemysł..... Industry		2011	594	387	595	272	757
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		22	7	6	9	2	5
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		1895	552	337	566	261	731
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ ... electricity, gas, steam and air conditioning supply		16	5	12	3	1	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities		78	30	32	17	8	21
Budownictwo..... Construction		548	66	133	148	61	206
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1601	918	383	576	401	241
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage		152	18	19	43	11	79

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; since 2009 including seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 9 (76). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vocational
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	158	96	34	59	8	57
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	54	10	36	6	5	7
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	71	51	54	10	6	1
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	28	15	17	6	2	3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	158	91	127	20	9	2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	167	43	29	39	42	57
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	829	531	545	143	105	36
<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>						
Edukacja	488	378	390	53	29	16
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	669	519	434	177	34	24
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	115	68	63	29	20	3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	27	27	-	6	-	21
<i>Other service activities</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Pracujący”, ust. 11; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; since 2009 including seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes to the chapter „Labour market. Employment”, item 11; by seat of management of unit.

TABL. 10 (77). **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO Utworzone**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED JOBS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Miejsca pracy Jobs				
		wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a	
		ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM 2008		1655	377	1255	16646	13215
TOTAL						
	2009	1204	212	863	18361	11942
sektor publiczny.....		343	52	.	3581	.
public sector						
sektor prywatny.....		861	160	.	14780	.
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		5	1	5	148	77
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł.....		157	39	115	5062	3035
Industry						
górnictwo i wydobywanie.....		-	-	-	93	78
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		134	36	98	4770	2822
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...		1	-	1	29	27
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		22	3	16	170	108
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo.....		200	15	128	2868	1886
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		254	56	186	3837	2216
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		94	31	20	605	275
Transportation and storage						

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 10 (77). **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE (dok.)**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED JOBS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs				
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which va- cancies – newly created jobs	z liczby ogół- em w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total num- ber in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w je- dnostkach o liczbie pra- cujących powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 per- sons
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	36	9	9	524	259
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	16	7	12	289	250
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	1	13	125	111
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	-	-	-	91	75
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	39	18	17	590	335
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	36	-	36	896	771
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	214	33	210	1106	1073
<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>					
Edukacja	39	-	35	1296	1037
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	69	2	65	589	385
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18	-	4	220	115
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	14	-	8	115	42
<i>Other service activities</i>					

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (78). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	182168	163956	115567	141944	Registered unemployed persons
mężczyźni	84898	76330	51445	70786	men
kobiety	97270	87626	64122	71158	women
Oferty pracy ^a	31625	41016	51046	47263	Job offers ^a
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	1059	436	176	156	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	26,8	28,7	27,1	27,1	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5,4	3,3	2,2	3,5	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	21,3	11,0	16,1	17,6	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	50,4	52,4	39,9	33,6	Remaining unemployed more than 12 months
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b	16,2	18,5	13,0	15,9	Registered unemployment rate ^b

^a W ciągu roku. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy. Bezrobocie”, ust. 2.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year. ^b See general notes to the chapter „Labour market. Unemployment”, item 2.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (79). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	142680	151774	148112	181331	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	62498	69415	72191	81444	Women
Dotychczas niepracujący	44759	54378	48925	56993	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	9734	2751	2015	5889	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	125204	158111	158905	154954	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	53055	70512	81196	74408	Women
Z tytułu podjęcia pracy	64361	69648	62023	61734	Received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (80). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2008		2009	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	182168	97270	163956	87626	115567	64122	141944	71158
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	59798	31082	41050	21876	26251	14666	35917	17305
25—34	56387	33074	51899	29955	35526	21314	43036	23571
35—44	43006	23353	37187	21086	24383	14615	28155	15542
45—54	21083	9376	29053	13511	23021	11826	26395	12563
55 lat i więcej and more	1894	385	4767	1198	6386	1701	8441	2177
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	4921	3319	10224	6968	10600	7130	14470	9538
Policealne oraz średnie zawodo- we Post-secondary as well as voca- tional secondary	40521	26983	40571	25313	28716	18280	36137	20308
Średnie ogólnokształcące General secondary	10522	8419	12601	9340	11273	8086	14621	9575
Zasadnicze (zawodowe) Basic vocational	73224	34080	57652	27021	36811	17975	44710	18852
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	52980	24469	42908	18984	28167	12651	32006	12885

^a W 2000 r. bez wykształcenia gimnazjalnego.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a In 2000 excluding lower secondary education.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (80). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2008		2009	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab}

BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}

3 miesiące i mniej	35836	13544	33837	14316	34452	15460	39244	16749
<i>months and less</i>								
3— 6	24961	12629	22388	11619	18517	10301	26354	12720
6—12	29577	14287	21882	11124	16539	8988	28654	13331
12—24	39281	19716	22858	12135	14778	8731	20974	11189
Powyżej 24 miesięcy.....	52513	37094	62991	38432	31281	20642	26718	17169
<i>More than 24 months</i>								

WEDŁUG STAŻU PRACY^b

BY WORK SENIORITY^c

Bez stażu pracy	48752	28559	47117	27819	31356	19670	38487	21784
<i>No work seniority</i>								
Ze stażem pracy:								
<i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej.....	31009	18440	22516	13326	16831	10077	20081	11222
<i>and less</i>								
1— 5	38148	18366	32947	16155	24147	12323	30652	14156
5—10	22465	11389	22106	11596	15102	8212	17793	8830
10—20	29659	16342	25341	13870	17161	9575	20015	10128
20—30	11501	4111	12450	4628	9218	3792	11841	4369
powyżej 30 lat	634	63	1479	232	1752	473	3075	669
<i>more than 30 years</i>								

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (81). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	7388	5768	4154	3793	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	3212	2954	2426	2210	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	2440	3212	1872	2644	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	964	1443	595	888	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie.....	5317	6123	9539	10256	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety	2742	2460	4067	4059	<i>of which women</i>

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (82). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
LABOUR FUND EXPENDITURES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>				w odsetkach <i>in per cent</i>	
O G Ó Ł E M.....	435,6^a	258,5	327,5	491,6	100,0	T O T A L
w tym:						<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	234,3	129,0	109,5	186,8	38,0	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	3,7	6,2	15,1	22,1	4,5	<i>Training</i>
Prace interwencyjne	14,6	16,6	17,0	18,1	3,7	<i>Intervention works</i>
Roboty publiczne	10,7	15,1	10,8	18,2	3,7	<i>Public works</i>
Przygotowanie zawodowe młodocianych	10,3	6,0	-	-	-	<i>Professional education for non-adults</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	6,5	13,2	31,1	56,7	11,5	<i>Means for undertaking economic activity</i>
Stypendia za okres szkolenia i stażu u pracodawcy	21,6	38,2	63,4	102,8	20,9	<i>Scholarships for a training and an internship period with the employer</i>

^a Łącznie z zasiłkami i świadczeniami przedemerytalnymi, które do 31 VII 2004 r. finansowane były z Funduszu Pracy, a od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (w 2000 r. odpowiednio: 67,6 mln zł i 56,0 mln zł).

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Including pre-retirement benefits and allowances which were financed from the Labour Fund until 31 VII 2004 while since 1 VIII 2004 they have been financed from the state budget (in 2000: 67,6 mln zł and 56,0 mln zł respectively).

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (83). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in				Z liczby ogółem – w wypad- kach cięż- kich Of total number – in se- rious ac- cidents
			śmier- telnych fatal acci- dents	powodujących niezdolność do pracy accidents resulting in an inability to work			
				1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM.....	2005	3384	19	20	895	2234	36
TOTAL	2006	3911	23	35	1086	2528	46
	2007	4115	13	29	1140	2654	36
	2008	4317	28	40	1251	2702	33
	2009	3222	13	26	944	1979	39
sektor publiczny..... public sector		1153	2	.	.	.	11
sektor prywatny..... private sector		2069	11	.	.	.	28
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		46	-	-	8	36	3
Przemysł..... Industry		1323	3	4	379	880	19
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		30	-	-	5	24	1
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		1173	3	4	340	775	16
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ ... electricity, gas, steam and air conditioning supply		50	-	-	12	34	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities		70	-	-	22	47	2
Budownictwo..... Construction		351	5	6	79	244	5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		358	1	6	145	182	1
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage		144	-	-	34	95	3

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 16 (83). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in				Z liczby ogółem – w wypadkach ciężkich Of total number – in serious accidents
		śmier- telnych fatal acci- dents	powodujących niezdolność do pracy accidents resulting in an inability to work			
			1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more ^c	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	23	-	1	7	15	-
Informacja i komunikacja Information and communication	11	-	-	6	2	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	16	-	-	2	7	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	38	-	-	12	25	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	32	-	-	5	22	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	74	2	1	11	60	1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compul- sory social security	166	1	3	55	85	3
Edukacja Education	175	1	1	52	90	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	428	-	4	140	213	1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	29	-	-	7	18	-
Pozostała działalność usługowa Other service activities	8	-	-	2	5	-

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (84). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo con- struction	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transport and storage	opieka zdrowot- na i po- moc społecz- na human health and social work activities
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY
EVENTS CAUSING INJURY

OGÓŁEM.....	2005	3384	52	1549	1411	280	277	185	443
TOTAL	2006	3911	51	1811	1651	358	327	194	511
	2007	4115	61	1950	1765	392	374	196	486
	2008	4317	75	1974	1797	470	465	203	443
	2009	3222	46	1323	1173	351	358	144	428
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi		121	-	61	57	9	16	2	15
<i>Persons contacting with electrical current, temperature, hazardous substances and chemical prepara- tions</i>									
Zderzenie z/uderzenie w nierucho- my obiekt		743	6	254	210	87	77	50	105
<i>Persons colliding with/struck by a stationary object</i>									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		742	11	360	327	91	95	34	56
<i>Persons struck by a moving object</i>									
w tym przez spadający obiekt		275	2	152	145	31	37	11	13
<i>of which by a falling object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		555	9	302	287	52	74	5	44
<i>Persons contacting with a sharp, rough, coarse object</i>									
Uwięzienie, zmiżdżenie		226	5	132	120	29	20	5	14
<i>Persons trapped, crushed</i>									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne <i>Persons under physical or mental stress</i>		325	5	89	71	42	35	20	67
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		82	2	12	4	2	3	17	32
<i>Persons suffering aggression from person or animal</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (84). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>con- struc- tion</i>	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transpo- ration and storage</i>	opieka zdrowot- na i po- moc społecz- na <i>human health and social work activi- ties</i>
			razem <i>total</i>	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe <i>of which manu- facturing</i>				
OGÓŁEM..... 2005 TOTAL	6274	78	3134	2878	611	492	293	663
2006	7386	91	3828	3521	754	642	324	751
2007	8004	102	4204	3771	826	727	336	791
2008	8308	123	4209	3872	957	853	325	727
2009	6234	85	2945	2638	699	643	227	695
w tym: of which:								
Niewłaściwy stan czynnika material- nego..... <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>	633	4	337	284	67	58	14	59
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>								
pracy..... <i>work</i>	330	4	190	173	54	28	5	29
stanowiska pracy <i>work post</i>	349	7	177	153	57	36	5	40
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym <i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>	485	8	281	263	59	54	10	27
Nie używanie sprzętu ochronnego <i>Not using protective equipment</i>	81	-	47	40	7	11	1	4
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>	395	6	246	229	32	31	7	29
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b <i>Inappropriate mental-physical condi- tion of employee^b</i>	151	5	68	64	19	19	-	12
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika..... <i>Incorrect employee action</i>	3379	44	1494	1343	377	364	154	383

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (85). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1882	1272	1185	1196	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	11	8	1	8	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	1123	630	611	642	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	74	88	75	63	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	35	22	17	18	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	199	175	181	170	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	139	106	104	90	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie:					influence of:
skrajnych temperatur	24	19	11	18	extreme temperatures
materiałów szkodliwych	4	3	1	-	hazardous materials
inne wydarzenia	284	229	185	195	other events

TABL. 19 (86). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
				ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous condi- tions		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
		na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
OGÓŁEM.....	2005	118	82	77	50	26	19	15	13
TOTAL	2006	115	80	73	47	26	20	16	13
	2007	116	77	76	47	26	19	14	11
	2008	107	81	71	54	21	16	15	11
	2009	114	90	69	53	29	25	17	12
sektor publiczny		94	83	44	35	45	43	5	5
public sector									
sektor prywatny		120	92	77	58	24	19	20	15
private sector									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		105	57	49	19	44	36	12	2
Agriculture, forestry and fishing									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 19 (86). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Przemysł..... Industry	170	130	113	86	30	25	26	19
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	79	78	36	36	42	41	1	1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	180	136	122	92	29	23	29	20
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę electricity, gas, steam and air con- ditioning supply	103	92	46	43	50	42	7	7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	96	77	64	48	19	18	13	11
Budownictwo Construction	106	95	49	41	36	34	21	20
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych Trade; repair of motor vehicles ^Δ	22	19	9	9	8	7	4	4
Transport i gospodarka magazy- nowa Transportation and storage	180	156	33	27	144	126	3	3
Informacja i komunikacja Information and communication	2	2	-	-	2	2	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	25	25	7	7	18	18	-	-
Edukacja Education	0	0	-	-	0	0	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społecz- na Human health and social work ac- tivities	32	25	22	16	10	9	1	1

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (87). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków Number of cases	DISEASES
OGÓŁEM 2000	193	TOTAL
..... 2005	90	
..... 2008	128	
2009	79	
Pylice płuc	2	<i>Pneumoconioses</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	1	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes air-flow limitation</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	7	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	2	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	4	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	6	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	4	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	6	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny	3	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	5	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	36	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz.U. Nr 132, poz.1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of the diseases is operative from 2 IX 2002.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 (88). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preven- tive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżyw- cze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnie- nia wynika- jące z pra- cy w szcze- gólnych warunkach lub w szcze- gólnym charak- terze <i>Entitle- ments arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2005	21622	71518	4058	31191	2270	3612	38719
TOTAL	2006	21859	76259	4379	28427	3438	3510	35628
	2007	23511	81564	4087	26758	3938	3463	32643
	2008	23724	72455	3366	22858	3179	2272	529
	2009	21101	60317	2201	18739	2196	3261	264
sektor publiczny		6117	15047	761	6080	1370	2268	124
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		14984	45270	1440	12659	826	993	140
<i>private sector</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1271	1020	29	172	-	6	6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		14475	44186	2015	15666	1151	1250	121
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		708	2522	-	548	-	258	15
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		10789	38220	1819	12055	1132	903	76
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		1672	1333	11	1969	8	87	9
<i>electricity, gas, steam and air con- ditiioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja		1306	2111	185	1094	11	2	21
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		3358	5925	13	756	2	4	19
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych		501	4053	51	686	36	25	28
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		1327	1424	93	1293	33	1478	13
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		43	156	-	64	-	42	-
<i>Information and communication</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		62	3495	-	95	974	455	74
<i>Human health and social work ac- tivities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (89). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba świadczeń Number of benefits		Koszt świadczeń ^b The cost of benefits ^b		Średni koszt świadczeń ^c Average cost of benefits ^c	
		razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
OGÓŁEM.....	2005	965	937	2098,9	1952,7	2175,0	2084,0
TOTAL	2006	1286	1266	3212,4	3139,7	2498,0	2480,0
	2007	1280	1261	2798,1	2639,3	2186,0	2093,0
	2008	1497	1405	3353,3	3067,1	2240,0	2183,0
	2009	1326	1293	3247,8	3084,1	2449,3	2385,2
sektor publiczny.....		437	422	1148,0	1063,9	2627,0	2521,1
public sector							
sektor prywatny.....		889	871	2099,8	2020,2	2362,0	2319,4
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		15	11	49,9	37,5	3326,7	3409,1
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł.....		720	701	1819,8	1743,7	2527,5	2487,4
Industry							
górnictwo i wydobywanie.....		63	63	117,6	117,6	1866,7	1866,7
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe.....		583	568	1424,2	1357,0	2442,9	2389,1
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...		40	40	119,3	119,3	2982,5	2982,5
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		34	30	158,7	149,8	4667,6	4993,3
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo.....		137	134	338,7	326,3	2472,3	2435,1
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		148	148	282,8	282,8	1910,8	1910,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		58	57	181,6	163,9	3131,0	2875,4
Transportation and storage							
Informacja i komunikacja		5	5	12,9	12,9	2580,0	2580,0
Information and communication							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		2	2	3,6	3,6	1800,0	1800,0
Administrative and support service activities							
Edukacja		10	10	30,6	30,6	3060,0	3060,0
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		231	225	527,9	482,8	2285,3	2145,8
Human health and social work activities							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W tysiącach złotych. ^c W złotych na 1 świadczenie.

^a Data concern entities employing more than 9 persons. ^b In thousands of PLN. ^c In PLN per 1 benefit.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonывania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.e.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa – w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej);
- 2) Ministerstwo Obrony Narodowej w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 3) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służby bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 4) Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom Służby Więziennej i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887) with later amendments.*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the:*

- 1) *Social Insurance Institution – from the source of the Social Insurance Fund and the state budget – within the scope of separate division of the state budget expenditures and within the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation);*
- 2) *Ministry of National Defence, in regard to benefits for former professional soldiers and members of their families – from the source of the Ministry of National Defence;*
- 3) *Ministry of the Interior and Administration, in regard to benefits for former public safety and members of their families – from the source of the Ministry of the Interior and Administration;*
- 4) *Ministry of Justice, in regard to benefits for former public safety and members of their families – from the source of the Ministry of Justice.*

Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*

- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane (od 1991 r.) oraz kombatancki.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wyplacane także na podstawie ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 10).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa – w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa (renty kombatanckie i socjalne), w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą w 2008 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

3. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej wysokości emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

4. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) the public safety functionaries, i.e.: the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Central Anticorruption Bureau, Border Guard, Office of Government Protection, State Fire Department, Penitentiary Staff as well as the former Office of State Protection;
- 9) farmers;
- 10) war and military invalids, repressed persons (since 1991) as well as combatants.

Retirement pay as well as pensions resulting from an inability to work and family pensions (also paid on the basis of the Law on Benefits from Work-related Accidents and Illnesses) concern the persons mentioned in items 1) to 10).

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the pension Fund and the state budget – within the scope of separate division of the state budget expenditure and within the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation) as well as from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pensions), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account in 2008 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work.

3. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

4. Data concerning average retirement pay and pension benefits are presented **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (90). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wynagrodzenia brutto w tys zł <i>Gross wages and salaries in thous. zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2005	9311511,4	TOTAL
2006	9811811,0	
2007	11090784,3	
2008	12875347,2	
2009	12884405,9	
sektor publiczny	5557897,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny	7326508,0	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	143399,7	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	4023139,8	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	82127,6	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	3480272,9	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	256397,6	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	204341,7	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	758363,7	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	1602340,8	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazy- nowa	303347,8	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	104293,4	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	284703,1	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	227797,9	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	145428,8	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, na- ukowa i techniczna	252777,8	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	193304,1	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	1345881,9	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	2025368,8	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	1238601,6	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	158983,5	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	76673,2	<i>Other service activities</i>

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 1 uwag ogólnych do działu „Wynagrodzenia”.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 1 of general notes to the chapter “Wages and salaries”.

TABL. 2 (91). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY COMPONENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyż- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co-ope- ratives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowników jedno-stek sfery budże- towej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
		w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	2005	8830978,5	8390837,0	10921,3	169328,0	257000,3	2891,9
TOTAL	2006	9302568,0	8834105,1	10769,0	179992,2	274768,3	2933,4
	2007	10536331,4	10018049,8	7967,9	185511,9	321602,8	3199,0
	2008	12157871,7	11596053,3	12284,0	193775,8	351475,8	4282,8
	2009	12779866,7	12192431,7	4760,9	220294,2	357992,3	4387,6
sektor publiczny..... public sector		5734703,5	5376300,1	2127,7	220294,2	135699,6	281,9
sektor prywatny..... private sector		7045163,2	6816131,6	2633,2	-	222292,7	4105,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing		131962,8	127084,1	2,2	1,9	4862,8	11,8
Przemysł..... Industry		4012575,6	3907855,6	3083,0	3226,1	96273,9	2137,0
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		82079,5	79171,1	760,4	-	2148,0	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		3426185,9	3337663,7	2213,7	39,5	84169,9	2099,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		298470,3	294545,0	-	42,0	3878,3	5,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities		205839,9	196475,8	108,9	3144,6	6077,7	32,9
Budownictwo..... Construction		655560,9	631023,0	444,8	60,3	23732,0	300,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1815786,9	1770412,8	768,9	-	43346,0	1259,2
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage		238987,0	233048,4	176,5	188,0	5463,6	110,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (91). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY COMPONENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wpłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>	Uczniów <i>Apprentices</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	72276,0	67535,6	-	900,4	3624,1	215,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	268259,5	264008,8	-	78,8	4170,0	1,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	222204,7	215374,6	104,5	-	6725,6	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	129950,7	122512,5	154,9	621,1	6650,5	11,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	185272,8	172105,1	6,1	3013,9	10139,2	8,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. <i>Administrative and support service activities</i>	186871,5	17888,5	-	6,5	7867,8	111,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1389344,5	1266470,5	-	79024,5	43849,5	-
Edukacja <i>Education</i>	2069636,0	1900520,6	20,0	116017,2	52991,7	86,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1238530,9	1189255,4	-	14236,2	35018,9	20,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	155204,9	139232,6	-	2896,5	13075,8	-
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	7442,0	7106,8	-	22,8	200,9	111,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (92). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł					
O G Ó Ł E M	2001,53	2088,85	2259,70	2489,98	2617,50	T O T A L
sektor publiczny	2336,28	2466,43	2642,60	2932,74	3128,76	public sector
sektor prywatny	1759,99	1831,03	2022,08	2247,55	2328,82	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.	2593,03	2547,03	2775,43	2981,65	3030,45	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2017,80	2125,52	2300,14	2506,58	2603,20	Industry
górnictwo i wydobywanie	2636,21	3073,50	3654,20	4171,52	4160,21	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1951,52	2047,48	2223,20	2421,83	2499,40	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ	3045,32	3333,82	3548,47	4071,04	4366,56	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2126,22	2215,67	2353,54	2582,15	2740,87	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1703,23	1813,04	1967,58	2170,64	2266,43	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1489,53	1553,67	1709,09	1921,98	1967,30	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1872,05	1879,24	1962,21	2211,84	2034,05	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1231,51	1216,81	1295,37	1437,18	1564,25	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2937,02	2917,90	4102,54	5284,36	5444,69	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3178,95	3090,14	3361,83	3537,37	3706,35	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2191,98	2275,79	2428,75	2626,13	2689,72	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2222,43	2278,61	2451,90	2615,36	2876,25	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1138,04	1165,69	1242,52	1444,54	1511,61	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2809,77	2962,87	3094,30	3471,78	3667,20	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2298,40	2406,63	2553,55	2803,49	3042,95	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1859,65	2007,91	2324,75	2614,58	2755,06	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1907,66	1997,75	2083,31	2317,33	2453,45	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2120,08	2174,01	2114,96	2132,06	2243,87	Other service activities

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 4 (93). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	510864	486990	481789	481177	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	377583	374283	382474	385799	<i>Covered by the non-agricultural social security system</i>
pobierający:					<i>persons receiving:</i>
emerytury	171631	197706	237054	244529	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy	144683	113128	81200	76827	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne	61269	63449	64220	64443	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni	133281	112707	99315	95378	<i>Farmers</i>
w tym pobierający emerytury	79774	88058	79715	76853	<i>of which receiving retirement pay</i>

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 5 (94). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł.....	4159,9	5267,7	6341,3	6871,8	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł.....	3260,7	4289,9	5355,3	5863,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	719,64	955,13	1166,82	1266,60	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	1706,1	2558,3	3619,2	4046,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	828,39	1078,33	1272,27	1379,04	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł.....	1047,5	1037,3	894,9	907,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	603,30	764,13	918,42	984,50	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł.....	507,1	694,2	841,3	909,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	689,70	911,79	1091,65	1176,22	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem ^b Total ^b					
Świadczenia w mln zł.....	899,2	977,8	985,9	1008,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	562,19	722,98	827,28	880,67	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	569,4	795,0	820,4	841,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	594,81	752,31	857,68	912,09	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych za lata 2005-2009 przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 r.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposaże-

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person household. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005-2009 were weighted with data on the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental,

nia gospodarstw domowych w przedmioty trwalego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

Począwszy od 2005 r. nie wyodrębnia się grupy społeczno-ekonomicznej pracowników użytkujących gospodarstwo rolne.

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej,
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;

2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych (do roku 2008 – „Świadczenia pomocy społecznej”), których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;

etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

Since 2005, social-economic group of employee-farmers has not been distinguished.

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); employees of agricultural production co-operatives were also included in this group of employees,
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
- c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which rental of buildings connected with conducting economic activity as well as persons practising a learned profession, and since 2005 also members of agricultural production co-operatives.

2) persons maintained from social security benefits and other benefits (until 2008 – “Social assistance benefits”), for whom the main source of maintenance is among others: retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, disability welfare pension, monetary and non-

- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, świadczeń pozostałych (do roku 2008 — „Świadczenia pomocy społecznej”) oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznac-

monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;

- 3) *dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.*

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid: with income from hired labour, social security benefits, other benefits (until 2008 — “Social assistance benefits”), as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from rental of buildings connected with conducting economic activity and income from*

czona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń: z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje emerytury (w tym od 2005 r. renty strukturalne za przekazane gospodarstwo rolne), świadczenia o charakterze rent inwalidzkich (renty z tytułu niezdolności do pracy, szkoleniowe, renty przyznane rolnikom indywidualnym), renty rodzinne, świadczenia rehabilitacyjne oraz zasiłki, w tym macierzyńskie, pogrzebowe i chorobowe (po ustaniu stosunku pracy) i świadczeń pozostałych, który obejmuje m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, renty socjalne, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

practicing a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) *income from property (interest, shares in company profits including dividends) and income from rental of buildings (net income i.e. revenues minus expenditures and possible taxes, coming from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity as well as land);*
- 5) *income from benefits: from social security, which includes retirement pay (of which, since 2005, early retirement pays for transferred farm), disability types of benefits (pension for inability to work, training or granted to individual farmers), family pensions, rehabilitation benefits, maternity, funeral and sick leave benefits (after expiration of the employment contract) and other benefits, which includes among others: unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, disability welfare pensions, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z obowiązującą na lata 2005-2008 Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS) adopted for the period 2005-2008.

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, also with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (95). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2077	1773	1955	1932	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,63	3,50	3,40	3,32	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących.....	1,17	1,11	1,27	1,21	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.....	1,02	1,05	1,01	1,03	<i>receiving social security benefits and social assistance benefits</i>
w tym emerytury i renty	0,86	0,85	0,84	0,86	<i>of which retirement pays and pensions</i>
pozostających na utrzymaniu	1,41	1,30	1,07	1,03	<i>dependents</i>

TABL. 2 (96). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	497,22	619,02	791,27	834,59	Available income
w tym dochód do dyspozycji	479,93	590,71	754,14	795,52	of which disposable income
w tym dochody:					of which income:
z pracy najemnej	226,31	269,93	410,27	434,50	from hired work
z pracy na własny rachunek	30,86	41,65	41,00 ^b	49,74	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	150,76	211,91	222,00	248,62	from social security benefits
ze świadczeń pozostałych ^a	34,51	44,83	51,34	46,91	from other benefits ^a

^a Do 2008 r. – dochód ze świadczeń z pomocy społecznej. ^b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b - 13,90 %.

^a Until 2008 – income from social assistance benefits. ^b Relative error of estimates exceeds 10 % and is: b - 13,90 %.

TABL. 3 (97). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	507,06	589,25	742,66	783,78	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	489,77	560,94	705,53	744,72	of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	171,81	179,88	212,57	221,11	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	12,02	12,31	14,82	16,12	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	30,70	32,10	42,49	41,06	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	81,88	109,62	125,53	140,48	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	28,61	29,49	40,18	42,69	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	24,48	31,87	38,21	38,92	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	21,54	24,74	26,45	of which pharmaceutical products
transport	54,87	49,50	75,43	81,62	transport
łącznie	14,53	29,53	32,76	32,84	communication
rekreacja i kultura	30,45	34,44	48,55	50,77	recreation and culture
edukacja	6,60	5,73 ^b	8,05 ^c	7,60 ^e	education
restauracje i hotele	4,39	8,85	9,59 ^d	13,36	restaurants and hotels
inne towary i usługi	24,24	29,19	40,59	40,79	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	11,89	14,95	18,92	21,25	of which personal care

^a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^b, ^c, ^d, ^e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^b – 13,89%, ^c – 12,06 %, ^d – 10,80 %, ^e – 11,32 %

^a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^b, ^c, ^d, ^e Relative error of estimates exceeds 10% and is: ^b – 13,89 %, ^c – 12,06 %, ^d – 10,80 %, ^e – 11,32 %.

TABL. 4 (98). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	9,83	8,97	8,19	7,81	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,74	5,93	5,40	5,12	of which bread
Mięso w kg	4,54	4,52	4,98	4,84	Meat in kg
w tym przetwory mięsne i inne produkty zawierające mięso	1,97	1,97	2,26	2,21	of which meat preparations and other products containing meat
Ryby ^a w kg	0,30	0,30	0,37	0,36	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l	7,02	5,75	4,82	4,51	Milk ^b in l
Napoje mleczne i jogurty w kg	x	0,50	0,58	0,66	Milk based beverages and yoghurt in kg

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (98). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Sery w kg.....	0,99	0,96	0,97	1,01	Cheese in kg
Jaja w szt.....	15,06	16,47	14,28	14,08	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,60	1,49	1,41	1,41	Oils and fats in kg
w tym masło	0,41	0,40	0,32	0,36	of which butter
Owoce w kg.....	3,97	3,39	3,29	3,69	Fruit in kg
Warzywa w kg	13,89	13,45	11,28	11,13	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	8,00	7,54	5,80	5,43	of which potatoes
Cukier w kg.....	2,14	1,64	1,68	1,64	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l	x	4,42	5,68	6,28	Non-alcoholic beverages in l

TABL. 5 (99). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS				SPECIFICATION
	2000	2005	2008	2009	
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	95,8	97,4	99,0	98,5	Refrigerator
Zamrażarka	53,8	43,2	44,8	43,6	Freezer
Automat pralniczy	62,1	73,1	79,6	81,9	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	1,0	2,6	4,0	6,6	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	16,2	31,6	40,1	42,8	Microwave oven
Samochód osobowy	51,0	52,6	62,9	65,7	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	28,1	38,4	40,3	41,3	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	97,3	97,9	98,6	98,3	Television set
Telefon komórkowy	10,0	59,2	79,1	83,1	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	49,3	43,1	33,2	29,0	Videorecorder
Zestaw kina domowego	x	x	8,4	8,6	Home cinema system
Odtwarzacz płyt kompaktowych	5,9	7,6	9,2	9,5	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	x	15,9	40,4	44,2	DVD player
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	42,8	44,0	54,7	58,3	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	12,5	37,4	56,1	59,5	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	5,0	22,0	41,9	50,4	of which with access to the Internet
Drukarka	7,9	25,9	36,3	38,1	Printer
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	x	34,2	41,3	Digital camera

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o długości sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

U w a g a. Od 2007 r. połączenia gazowe prowadzące również do budynków niemieszkalnych.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne, a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information regarding the length of the gas-line network includes data regarding the transmission (main) network and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading, to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

N o t e. Since 2007 gas-line connections also leading to non-residential buildings.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet, and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Do 2004 r. dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej** dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pośpieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Until 2004 data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban transport** concerns **bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, placów), po których kursują autobusy.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do

*The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, squares) over which buses travel.*

***8. Data on municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

***9. Data on liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.*

Dwellings

***1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).*

***A dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.*

***A room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.*

*Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and*

prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości ze środków gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego),

exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. *Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

3. *The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting i.e. increase and decrease in dwelling stock.*

4. *Data regarding the number of dwellings fitted with installations (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.*

5. *Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.*

The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by all types of co-operatives, including single-family co-operative construction, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina funds (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the resi-

z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);

- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

dential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);

- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (100). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	11252,2	12492,7	12857,1	13139,6	Water-line
Kanalizacyjna ^a	4096,4	8786,4	10477,5	11182,0	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	230233	267264	281185	285498	Water-line system
miasta	64030	72060	79993	82172	urban areas
wieś	166203	195204	201192	203326	rural areas
Kanalizacyjne	74650	148800	177976	188098	Sewerage system
miasta	37578	54656	63594	66444	urban areas
wieś	37072	94144	114382	121654	rural areas
Zdroje uliczne	182	162	151	162	Street outlets
miasta	123	107	108	110	urban areas
wieś	59	55	43	52	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	49,5	47,3	46,7	46,6	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
miasta	31,0	27,4	26,8	26,5	urban areas
wieś	18,5	19,9	19,9	20,1	rural areas
Na 1 mieszkańca w miastach w m ³	36,2	32,3	31,1	30,6	Per capita in cities in m ³

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (101). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	447,8	655,4	667,3	671,6	Consumers (as of 31 XII) in thous.
miasta	282,8	302,5	312,3	315,9	urban areas
wieś	165,0	352,8	355,0	355,7	rural areas
Zużycie (w ciągu roku) w GW·h	704,5	1091,4	1163,4	1179,5	Consumption (during the year) in GW·h
miasta	428,0	478,8	508,7	518,7	urban areas
wieś	276,5	612,6	654,7	660,8	rural areas
Na 1 odbiorcę ^a w kW·h:					Per consumer ^a in kW·h
miasta	1513,4	1582,6	1628,9	1641,9	urban areas
wieś	1675,8	1736,3	1844,3	1857,9	rural areas
Na 1 mieszkańca w miastach w kW·h	499,7	564,6	591,4	600,5	Per capita in cities in kW·h

^a Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The average number of consumers during the year was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (102). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	18063,4	18260,7	18463,1	3544,4	14918,7	Gas-line system network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a	327637	334498	338384	103001	235383	Connections leading to residential buildings ^a
Odbiorcy gazu z sieci ^b w tys.	443,4	449,0	452,2	256,5	195,7	Consumers of gas from gas-line system ^b in thous.
Zużycie gazu z sieci ^c (w ciągu roku) w hm ³	254,5	237,2	233,1	136,7	96,3	Consumption of gas from gas-line system ^c (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^d w m ³	121,3	113,1	111,0	158,3	77,9	per capita ^d in m ³

^a Od 2007 r. łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. ^b Od 2008 r. łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^c W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^d Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębniania jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć istniała.

^a Since 2007 including connections leading to non-residential buildings. ^b Since 2008 including consumers using collective gas-meters. ^c Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^d Calculations are based on the total population not separated in those urban and rural areas in which this system existed.

TABL. 4 (103). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1348,7	1035,0*	1070,1	990,1	80,0	Heating network in km:
w tym przesyłowa	875,9	694,0*	755,2	705,0	50,2	of which transmission
Kotłownie	627	601*	723	561	162	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	5407,2	7722,1*	7814,1	7759,7	54,4	Sale of heating energy (during a year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	63396	72840*	70761	69245	1516	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych...	36988	46713*	45267	44505	762	of which residential buildings

TABL. 5 (104). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:						Population – in thous. – using ^a :
wodociągu	1552,5	1578,1*	1586,5	793,5	793,0	water-line system
kanalizacji	1056,6	1128,5	1154,5	728,4	426,1	sewerage system
gazu	1463,0	1466,5	1508,3	768,9	739,4	gas-line system
Ludność – w % ogółu ludności – – korzystająca ^a z:						Population – in % of total population – using ^a :
wodociągu	74,0	75,2	75,5	91,9	64,0	water-line system
kanalizacji	50,4	53,8	54,9	84,4	34,4	sewerage system
gazu	69,7	69,9	71,8	89,1	59,7	gas-line system

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 6 (105). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej.....	16	16	17	17	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	688	666	680	681	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transportation network:
linie w km	3041	3101	3080	2727	lines in km
czynne trasy autobusowe w km.....	1310	1345	1493	2618	bus active routes in km
Tabor autobusowy	559	525	499	476	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 7 (106). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a****MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t.....	346289,8	363807,0	359192,7	Municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym z gospodarstw domowych	251926,5	236544,3	242263,8	of which from households
w tym wyselekcjonowane:				of which selected:
makulatura	3082,8	6047,0	5429,3	waste-paper
szkło.....	4966,1	13168,6	13858,8	glass
tworzywa sztuczne	1801,1	5670,4	6780,7	plastic
metale	478,4	1516,2	1532,0	metals
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba.....	47	32	29	number
powierzchnia w ha.....	111,5	80,2	74,3	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	245,9	338,6	303,7	Liquid waste remove ^c (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych...	138,7	165,2	149,5	of which from households

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna”, ust. 8 i 9. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes „Municipal infrastructure”, item 8 and 9. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (107). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w ha	1488,2	1433,9	1356,8	1787,8	T O T A L: in ha
w % powierzchni miast	1,4	1,4	1,2	1,6	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	17,4	16,9	15,8	20,7	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha	685,4	657,2	635,5	638,2	Generally accessible urban area green belts in ha
parki spacerowo-wypoczynkowe....	454,1	441,6	455,2	459,5	strolling-recreational parks
zieleńce	231,3	215,6	180,3	178,7	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	802,8	776,7	721,3	1149,6	Estate green belts in ha

Mieszkania

Dwellings

TABL. 9 (108). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	601,6	614,7	619,8	289,5	Dwellings in thous.
Izby w tys.	2371,2	2440,9	2465,7	1095,7	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	46377,2	47978,6	48554,1	19569,1	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,94	3,97	3,98	3,79	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					usable floor space in m ² :
1 mieszkania	77,1	78,0	78,3	67,6	per dwelling
na 1 osobę	22,1	22,9	23,1	22,7	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	3,49	3,42	3,39	2,98	per dwelling
1 izbę	0,88	0,86	0,85	0,79	per room

^a Przy przeliczeniach na osobę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

^a The total number of population as of 31 XII was used in calculations per capita.

TABL. 10 (109). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH ^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	176,1	160,9	Dwellings in thous.
własność:			ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych.....	112,2	96,6	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	21,9	19,8	Gmina (municipal)
Zakładów pracy	2,8	1,8	Company
Skarbu Państwa	0,9	0,8	State Treasury
Wspólnot mieszkaniowych – osób fizycznych	37,4	40,8	Condominiums – natural persons
Towarzystw budownictwa społecznego	0,9	1,1	Public building societies
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	8688,3	7912,1	Usable floor space of dwellings in thous. m²
własność:			ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych.....	5664,8	4872,2	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	965,8	861,5	Gmina (municipal)
Zakładów pracy	168,2	118,4	Company
Skarbu Państwa	44,8	41,6	State Treasury
Wspólnot mieszkaniowych – osób fizycznych	1799,0	1966,2	Condominiums – natural persons
Towarzystw budownictwa społecznego	45,7	52,2	Public building societies

^a Bez mieszkań stanowiących własność osób fizycznych niewchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych oraz innych podmiotów (m.in. instytucji budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem, stowarzyszeń, fundacji, samorządów zawodowych i gospodarczych).

U w a g a . Dane podaje się na podstawie badania cyklicznego, przeprowadzonego co 2 lata.

^a Excluding dwellings owned by natural persons not comprising condominiums as well as other entities (among others institutions constructing dwellings for sale or for rental, associations, foundations, professional and economic self-governments).

N o t e . Data are presented on the basis of periodic survey conducted every two years.

TABL. 11 (110). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE ^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings			
Miasta				Urban areas
Wodociąg.....	97,8	97,8	97,9	Water-line system
Ustęp	95,2	95,2	95,2	Lavatory
Łazienka	94,5	94,6	94,6	Bathroom
Gaz z sieci	88,1	88,1	89,2	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	87,2	87,4	87,5	Central heating
Wieś				Rural areas
Wodociąg.....	87,6	87,8	87,9	Water-line system
Ustęp	74,5	74,9	75,1	Lavatory
Łazienka	77,0	77,4	77,5	Bathroom
Gaz z sieci	57,4	57,3	59,6	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	59,9	60,5	60,8	Central heating

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 12 (111). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Mieszkania.....	2895	4080	5646	5466	Dwellings
miasta.....	1645	1804	2540	2963	Urban areas
wieś.....	1250	2276	3106	2503	rural areas
Spółdzielcze.....	552	351	615	653	Co-operative
Komunalne (gminne).....	146	41	34	26	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	50	9	2	43	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	84	182	307	1000	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	48	110	107	-	Public building society
Indywidualne.....	2015	3387	4581	3744	Private
miasta.....	803	1118	1515	1257	Urban areas
wieś.....	1212	2269	3066	2487	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw.....	247	346	407	391	Dwellings per 1000 marriages contracted
miasta.....	347	379	450	514	Urban areas
wieś.....	179	324	377	305	rural areas
Izby.....	14320	22046	29667	26918	Rosom
miasta.....	7367	8616	11657	12272	Urban areas
wieś.....	6953	13430	18010	14646	rural areas
Spółdzielcze.....	1819	972	1884	1898	Co-operative
Komunalne (gminne).....	490	62	93	44	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	169	28	15	142	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	251	506	946	3088	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	136	314	372	-	Public building society
Indywidualne.....	11455	20164	26357	21746	Private
miasta.....	4613	6775	8544	7180	Urban areas
wieś.....	6842	13389	17813	14566	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m².....	317587	511082	692486	623503	Usable floor space of dwellings in m²
miasta.....	160997	201520	266655	270918	Urban areas
wieś.....	156590	309562	425831	352585	rural areas
Spółdzielcze.....	31211	18953	34616	33760	Co-operative
Komunalne (gminne).....	8374	1252	1379	879	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	3101	795	258	3175	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	4911	11200	19776	60067	For sale or rent

TABL. 12 (111). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² (dok.)					Usable floor space of dwellings in m² (cont.)
Spółeczne czynszowe.....	2352	5358	5714	-	Public building society
Indywidualne.....	267638	473524	630743	525622	Private
miasta.....	113135	165146	208723	175014	urban areas
wieś.....	154503	308378	422020	350608	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m².....	109,7	125,3	122,7	114,1	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta.....	97,9	111,7	105,0	91,4	urban areas
wieś.....	125,3	136,0	137,1	140,9	rural areas
Spółdzielcze.....	56,5	54,0	56,3	51,7	Co-operative
Komunalne (gminne).....	57,4	30,5	40,6	33,8	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	62,0	88,3	129,0	73,8	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	58,5	61,5	64,4	60,1	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	49,0	48,7	53,4	-	Public building society
Indywidualne.....	132,8	139,8	137,7	140,4	Private
miasta.....	140,9	147,7	137,8	139,2	urban areas
wieś.....	127,5	135,9	137,6	141,0	rural areas

TABL. 13 (112). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

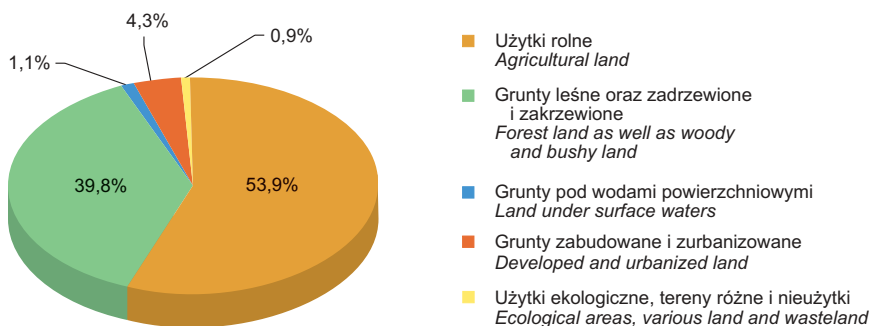
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM.....	2000	2895	2015	0,0	1,2	2,9	95,9	880	0,3	14,9	53,5	31,3
TOTAL	2005	4080	3387	0,2	0,8	1,6	97,4	693	6,6	34,1	45,2	14,1
	2008	5646	4581	0,6	1,8	3,0	94,5	1065	4,7	24,2	34,6	36,4
	2009	5466	3744	0,2	1,7	3,2	94,9	1722	5,8	25,2	40,4	28,6
Miasta.....	2000	1645	803	0,0	2,5	4,1	93,4	842	0,4	13,7	54,6	31,4
Urban areas	2005	1804	1118	0,4	1,1	1,4	97,1	686	6,7	34,4	45,6	13,3
	2008	2540	1515	1,6	4,4	5,0	89,0	1025	4,9	25,2	35,5	34,4
	2009	2963	1257	0,4	4,2	5,9	89,5	1706	5,8	25,4	40,8	28,0
Wieś.....	2000	1250	1212	-	0,3	2,1	97,5	38	-	42,1	28,9	28,9
Rural areas	2005	2276	2269	0,1	0,8	1,6	97,5	7	-	-	-	100,0
	2008	3106	3066	0,1	0,6	2,0	97,3	40	-	-	12,5	87,5
	2009	2503	2487	0,1	0,4	1,9	97,6	16	-	-	-	100,0

STRUKTURA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA W 2010 R.

(stan geodezyjny w dniu 1 I)

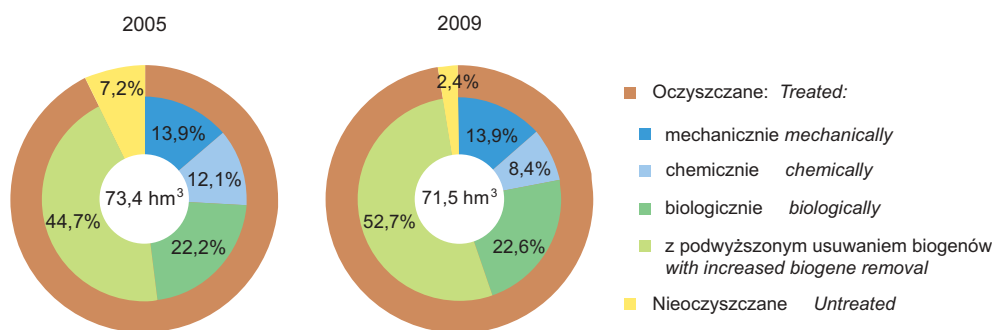
STRUCTURE OF THE VOIVODSHIP AREA IN 2010

(geodesic status as of 1 January)

STRUKTURA ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH^a WYMAGAJĄCYCH OCZYSZCZANIA

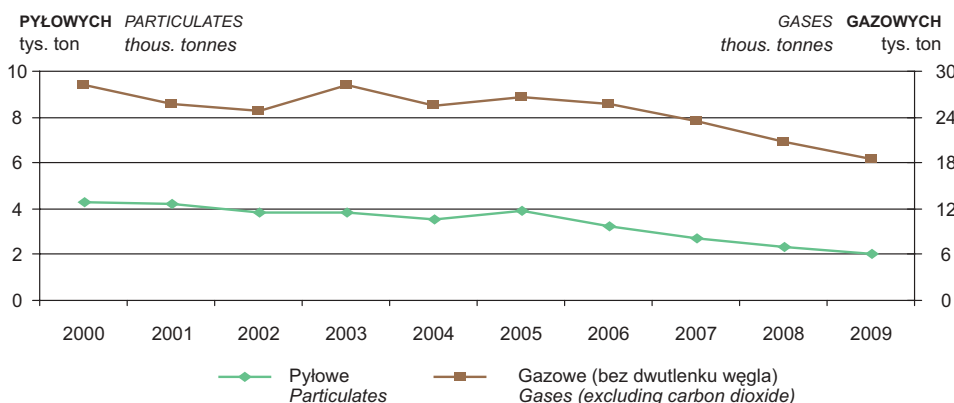
STRUCTURE OF INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER^a REQUIRING TREATMENT

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi.

^a Discharged into waters or into the ground.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ EMISSION OF POLLUTANTS

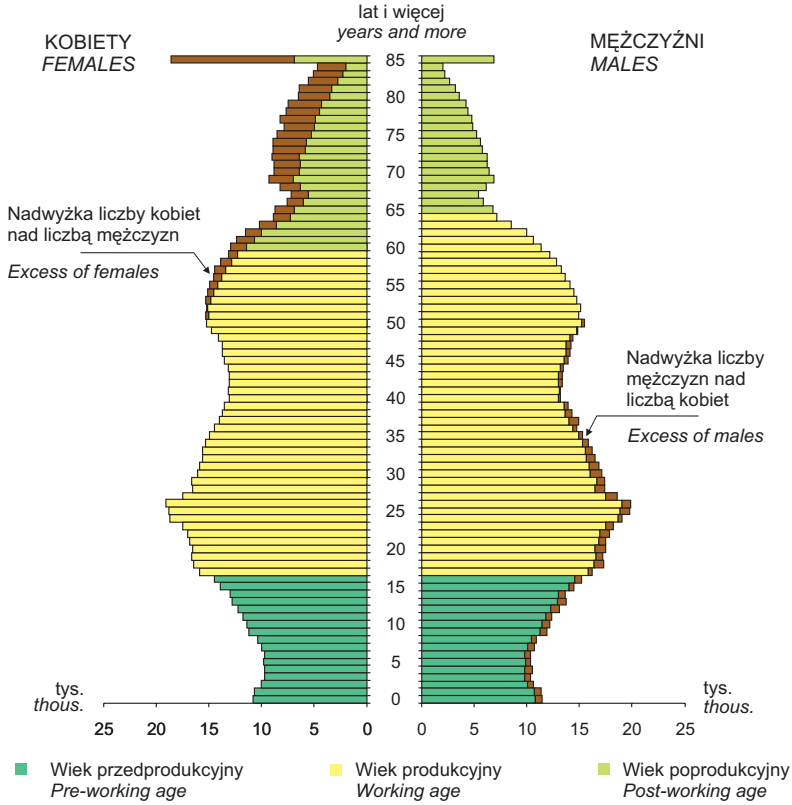

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2009 R.

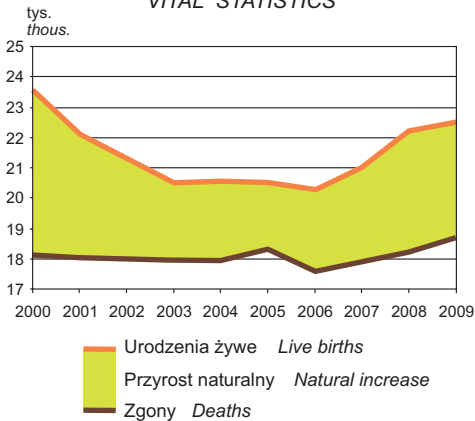
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2009

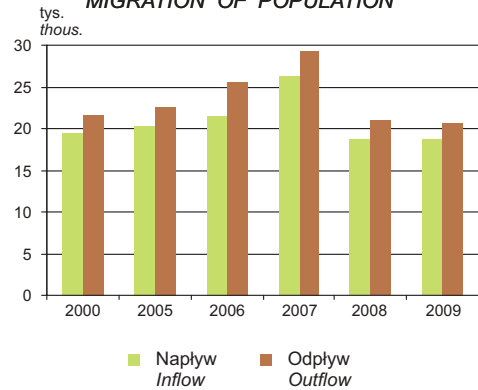
As of 31 December

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

MIGRACJE LUDNOŚCI MIGRATION OF POPULATION

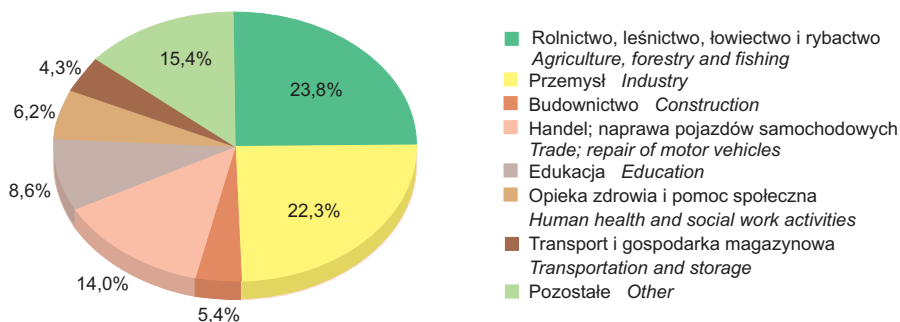

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS IN 2009

As of 31 December

^a Według faktycznego miejsca pracy.

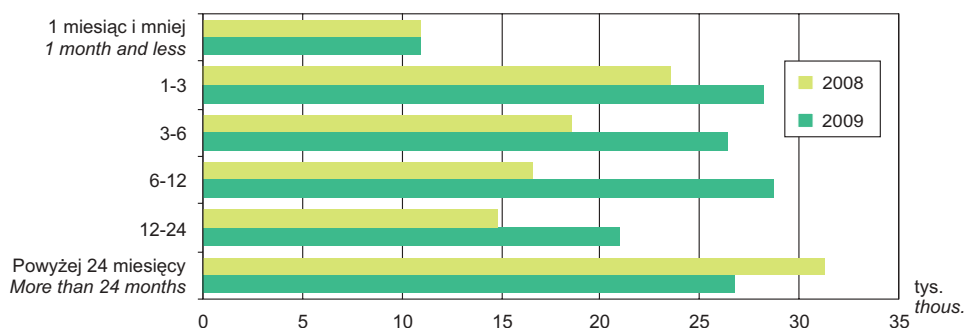
^a By actual workplace.

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT

As of 31 XII

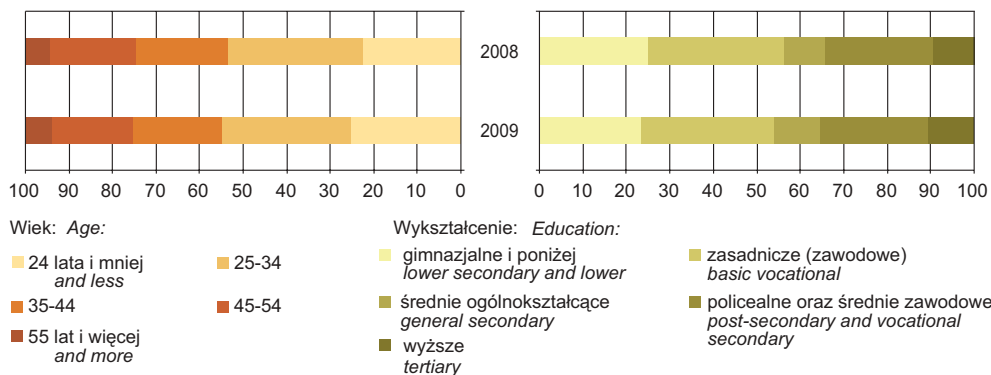

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I WYKSZTAŁCENIA (w %)

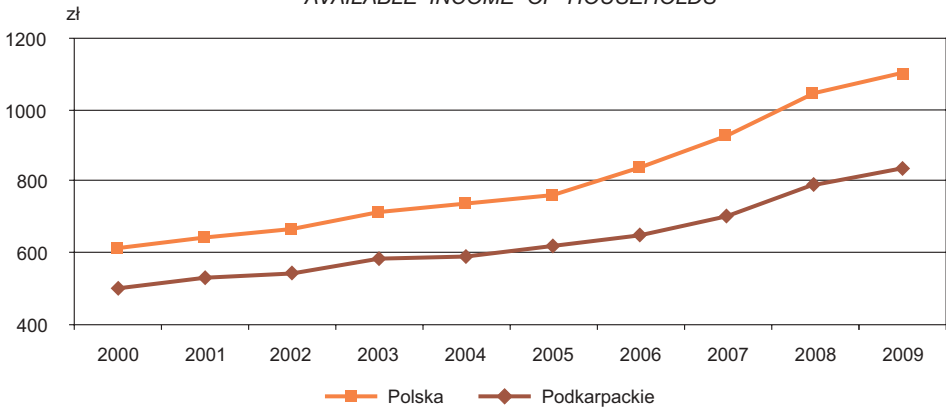
Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATION (in %)

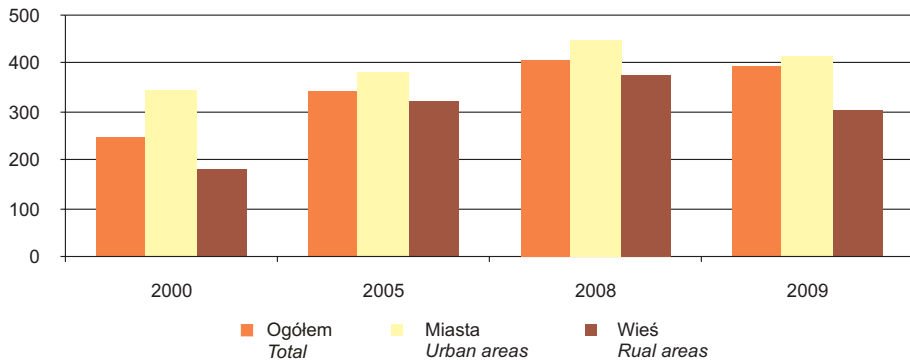
As of 31 XII

**PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
*AVERAGE MONTHLY PER CAPITA
AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS*

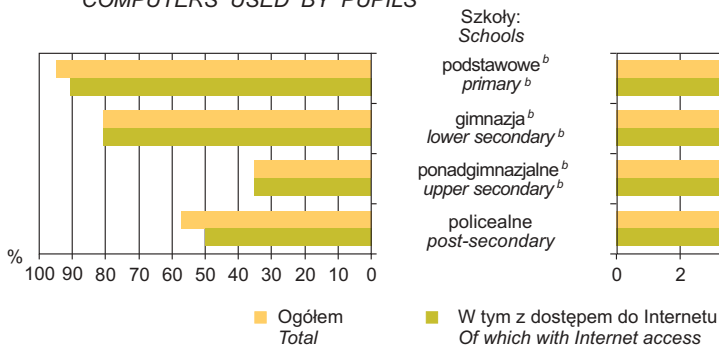

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
DWELLINGS COMPLETED PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

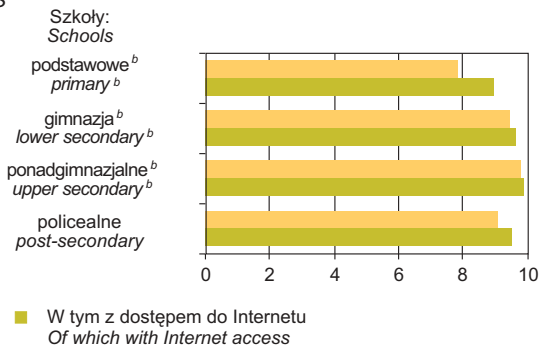
**ODSETEK SZKÓŁ POSIADAJĄCYCH KOMPUTERY
PRZEZNACZONE DO UŻYTKU UCZNIÓW^a**

*PERCENTAGE OF SCHOOLS POSSESSING
COMPUTERS USED BY PUPILS^a*

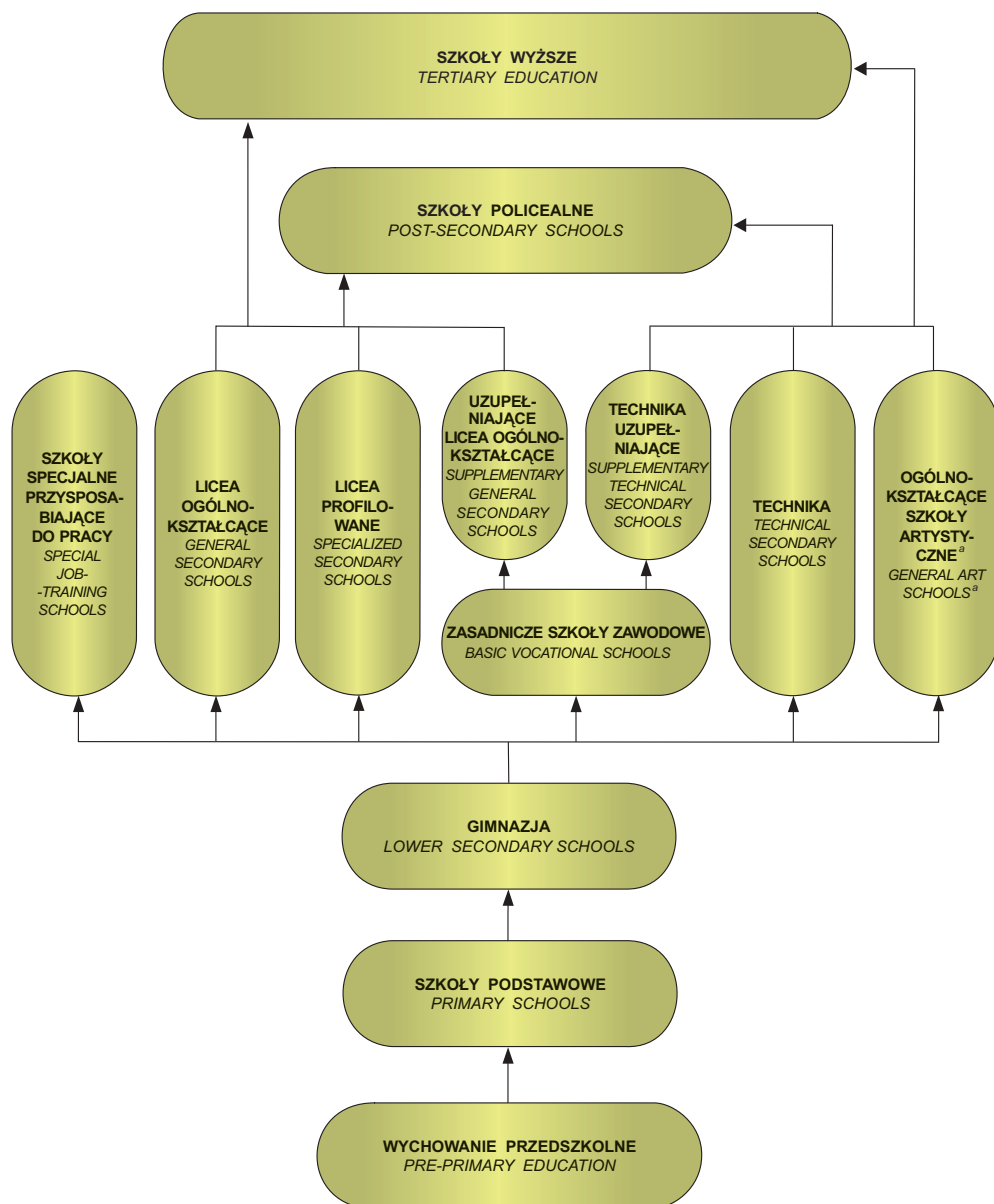
**LICZBA UCZNIÓW PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 KOMPUTER^a**

NUMBER OF PUPILS PER COMPUTER^a

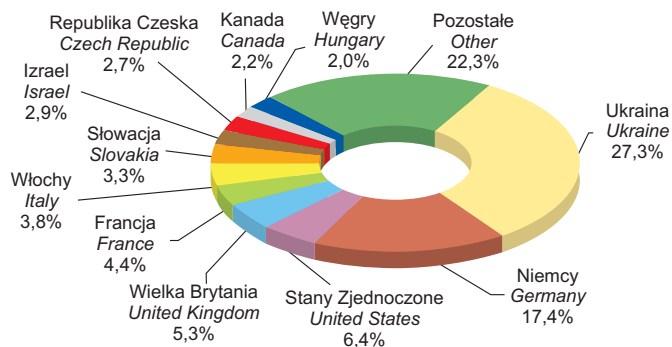
^a W roku szkolnym 2009/10. ^b Dla dzieci i młodzieży.
^a In the 2009/10 school year. ^b For children and youth.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2009/10
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2009/10 SCHOOL YEAR

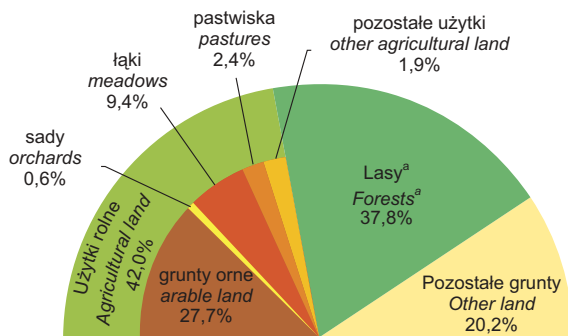

^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

**TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W 2009 R.**
*FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST
ACCOMMODATION ESTABLISHMENT IN 2009*

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W 2009 R. (według siedziby użytkownika)
Stan w czerwcu
LAND USE IN 2009 (by the official residence of land)
As of June

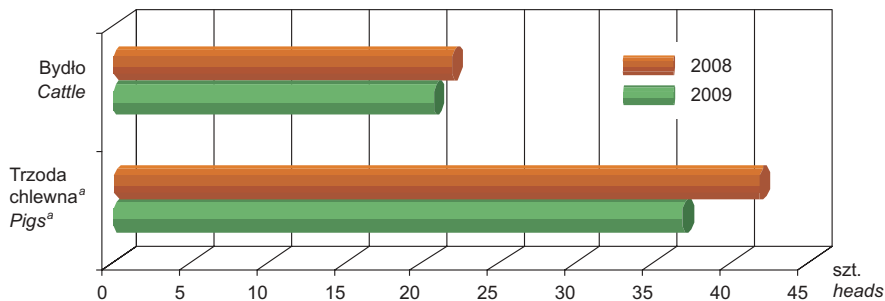

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.

^a Including land connected with silviculture.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH

Stan w czerwcu
FARM ANIMALS PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND
As of June

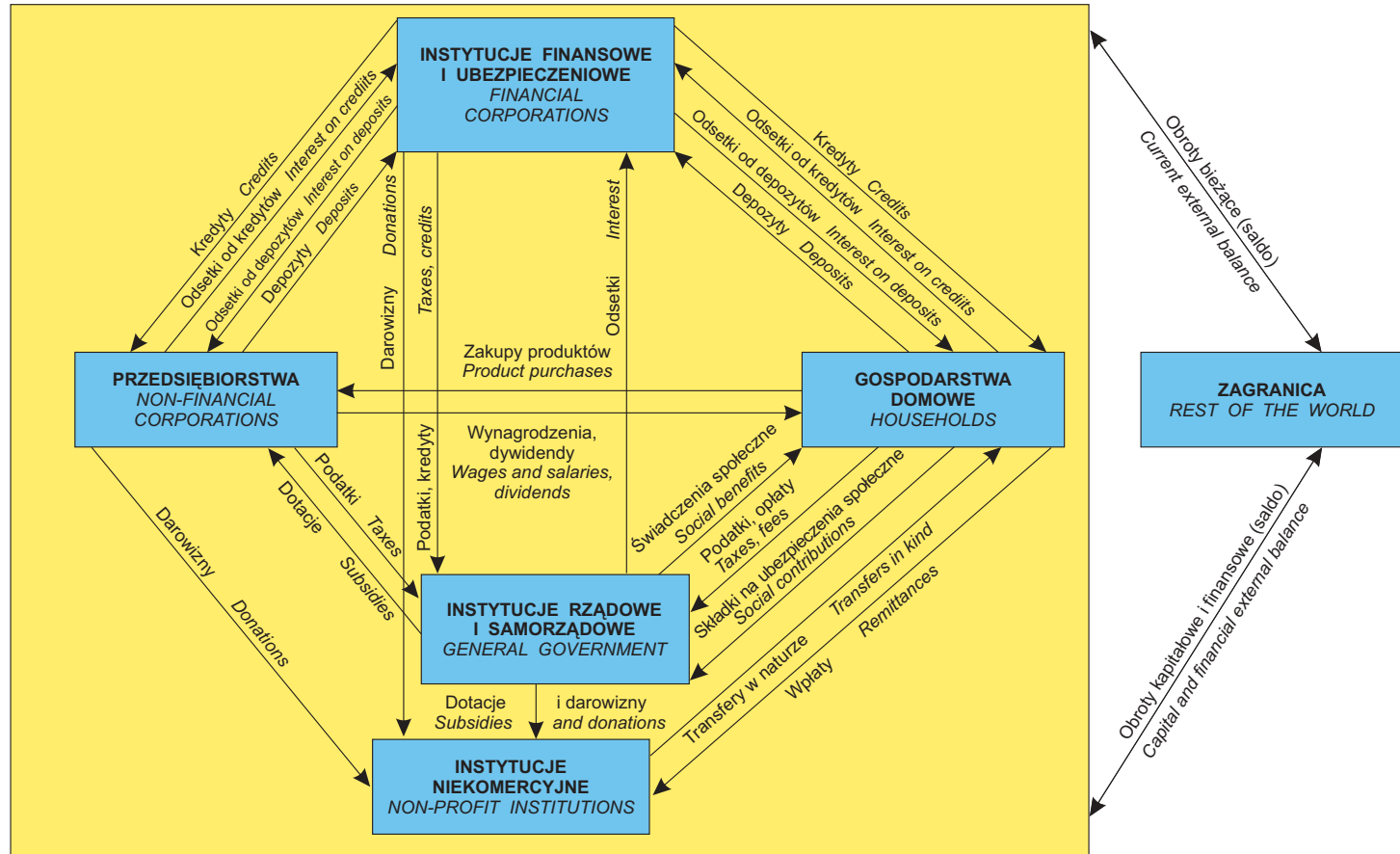

^a Stan w końcu lipca.

^a End of July.

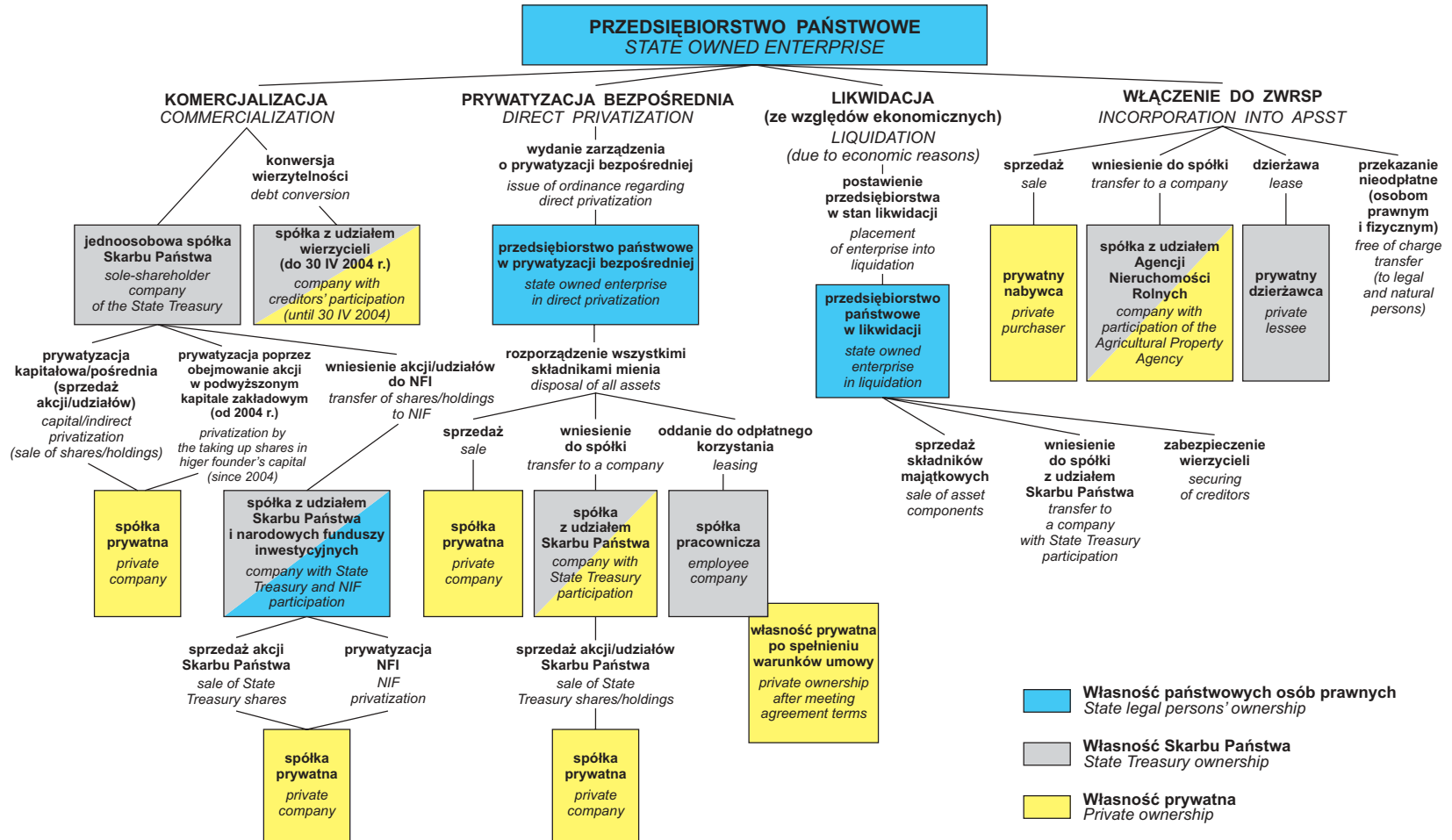
SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA

INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

SCHEMAT PROCESU PRYWATYZACJI

PLAN OF THE PRIVATIZATION PROCESS

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. Zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami), w Polsce funkcjonują od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych) i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa oraz od roku szkolnego 2002/03 – szkoły ponadgimnazjalne. Do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 – szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne. Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 3-letnie zasadnicze (zawodowe), 4-letnie licea ogólnokształcące i 4-5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika oraz licea zawodowe i techniczne) ujmuje się w szkołach ponadgimnazjalnych (odpowiednio: zasadniczych zawodowych, licach ogólnokształcących i technikach).

2. Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci w wieku 6 lat miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Dane dotyczące **ogólnokształcących szkół artystycznych** podaje się od roku szkolnego 2007/08, a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07 z wyłączeniem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne; dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z rokiem szkolnym 2007/08.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. According to the Educational System Act, dated 7 IX 1991 (uniform text: Journal of Laws 2004, No 256, item 2572 with later amendments), since 1999/2000 school year Poland has 6-year primary schools (which replaced 8-year primary schools) and 3-year obligatory lower secondary schools, and since 2002/03 school year — upper secondary schools. Upper secondary schools include: 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, and since 2004/05 school year — schools for graduates of basic vocational schools (2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools. Upper secondary schools include also general art schools leading to professional certification and post-secondary schools. Moreover, upper secondary (post-primary) schools operating until the end of the educational cycle (for graduates of 8-year primary schools) and their sections in the structure of upper secondary schools, i.e. 3-year basic (vocational) schools, 4-year general secondary schools and 4—5-year secondary vocational schools (including technical secondary schools as well as vocational and general-technical secondary schools) belong to upper secondary schools, i.e.: basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools (respectively).

2. On 1 IX 2004 an obligatory one year pre-primary education was introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools); until 2003/04 school year children at the age of 6 had a right to receive one year pre-primary education.

3. Data for **general art schools** are presented since 2007/08 school year, and for graduates — since 2006/07 school year excluding art schools providing art education only; data for previous years are presented in conditions comparable with 2007/08 school year.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - b) szkoły filialne,
 - c) szkoły artystyczne, realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.
- 2) **gimnazja**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - b) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące – od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane – od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniające – od roku szkolnego 2004/05;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe;
- 10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy.

7. **Szkoły policealne** – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej (bez szkół specjalnych) – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie);
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata), prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

8. Informacje w zakresie szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;

4. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

5. Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of public schools. A non-public school can obtain the competence of a public school if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of a public schools only. Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

6. **Schools for children and youth** (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools,
 - b) branch schools,
 - c) art schools simultaneously conducting a primary school programme.
- 2) **lower secondary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools,
 - b) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school;
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools;
- 5) supplementary general secondary schools – since 2004/05 school year;
- 6) specialized secondary schools – since 2002/03 school year;
- 7) technical secondary schools;
- 8) supplementary technical secondary schools – since 2004/05 school year;
- 9) general art schools leading to professional certification;
- 10) special job-training schools.

7. **Post-secondary schools** – educating in day, evening or weekend form (excluding special schools) – include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year);
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive bachelor's degree), conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
- 3) colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.

8. Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive bachelor's degree;

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studenci zamiejscowych jednostek organizacyjnych zostali wykazani w miejscu siedzib zamiejscowych jednostek organizacyjnych.

Ustawa z 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym przekształciła studia prowadzone w systemie dziennym w studia stacjonarne, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne w studia niestacjonarne.

9. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych – od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane dla dorosłych;
- 7) technika dla dorosłych, łącznie z liceami zawodowymi;
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych – od roku szkolnego 2004/05.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub w zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

13. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od września 2006 r. także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

14. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Students of organizational units in another location are given according to the seats of organizational units in another location.

The studies conducted in day system were transformed into full-time studies as well as the studies conducted in evening, weekend and extramural systems were transformed into part-time studies on the basis of the Higher Education Act of 2005.

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general secondary schools for adults – since 2004/05 school year;
- 6) specialized secondary schools for adults;
- 7) technical secondary schools for adults, including vocational secondary schools;
- 8) supplementary technical secondary schools for adults – since 2004/05 school year.

10. Special schools are organized for children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special classes or integration, mainstream, therapeutic and compensatory section are established) as well as in special educational centres or in health care institutions.

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

12. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

13. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since September 2006 also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

14. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:
— przedszkola,
— oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

15. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku akademickiego 1999/2000 — według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2007/08 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2006—30 IX 2007); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

16. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2004/05 – w szkołach wyższych.

17. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

18. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

19. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

20. Od roku szkolnego 2007/08 dane (poza szkolnictwem wyższym) pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- nursery schools sections in primary schools.

15. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI, and until 1999/2000 academic year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2007/08 academic year, graduates from 1 X 2006—30 IX 2007 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

16. *Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as, until 2004/05 school year, in tertiary education.*

17. Enrolment rate:

- 1) **gross** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;*
- 2) **net** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.*

18. *A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.*

19. *Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.*

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

20. *Since the 2007/08 school year, data (excluding tertiary education) come from the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (113). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
SZKOŁY <i>SCHOOLS</i>					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	1295	1181	1158	1149	<i>primary</i>
gimnazja	451	541	570	568	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pra- cy	x	17	21	24	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	121	98	99	98	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	109	135	129	127	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	4	11	12	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	x	86	51	36	<i>specialized</i>
technika	397	149	118	113	<i>technical</i>
technika uzupełniające	x	19	17	11	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	6	8	9	9	<i>general art ^a</i>
policealne	108	151	143	138	<i>post-secondary</i>
wyższe	11	17	16	15	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	108	111	122	143	<i>for adults</i>
gimnazja	2	4	5	5	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	8	2	3	4	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	27	28	34	41	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	15	44	56	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	x	2	1	-	<i>specialized</i>
technika	71	28	14	7	<i>technical</i>
technika uzupełniające	x	32	21	30	<i>supplementary technical</i>
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^b <i>CLASSROOMS ^b</i>					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	11563	10737	12152	12092	<i>primary</i>
gimnazja	3101	4261	4852	4855	<i>lower secondary</i>
ponadgimnazjalne ^c	4604	4790	5830	5505	<i>upper secondary ^c</i>
w tym licea ogólnokształcące	1571	1787	2309	2117	<i>of which general</i>
UCZNIOWIE I STUDENCI <i>PUPILS AND STUDENTS</i>					
Wychowanie przedszkolne ^d	28092	22926	19507	18372	<i>Pre-primary education ^d</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	201786	158388	140254	135119	<i>primary</i>
gimnazja	72706	99416	83357	79640	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	x	307	589	608	<i>special upper secondary job-training</i>
zasadnicze zawodowe	26121	14157	15749	15254	<i>basic vocational</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Bez pomieszczeń w szkołach specjalnych i dla dorosłych. ^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz policealnymi. ^d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

^a Leading to professional certification. ^b Excluding classrooms in special schools and schools for adults. ^c Including general art schools leading to professional certification and post-secondary schools. ^d Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 (113). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły: (dok.)					Schools: (cont.)
licea ogólnokształcące	50112	44154	42233	41015	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	135	228	242	supplementary general
licea profilowane	x	12049	4121	2678	specialized
technika.....	72046	39368	39947	39071	technical
technika uzupełniające	x	856	599	324	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^a	1135	1107	1045	1037	general art ^a
policealne	9233	14619	16452	13474	post-secondary
wyższe	61099	78394	75477	74845	tertiary
dla dorosłych	11537	6931	9984	11026	for adults
gimnazja.....	122	429	581	687	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1013	123	222	224	basic vocational
licea ogólnokształcące	2536	2130	2858	3529	general
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	x	850	3942	4642	supplementary general
licea profilowane	x	178	18	-	specialized
technika.....	7866	1907	691	221	technical
technika uzupełniające	x	1314	1672	1723	supplementary technical
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	34910	29250	25406	.	primary
gimnazja.....	x	33564	28769	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	13	147	.	special upper secondary job-training
zasadnicze zawodowe	9530	4763	4783	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	10599	14514	14235	.	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	x	80	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	4234	1872	.	specialized
technika.....	13930	9368	8634	.	technical
technika uzupełniające	x	x	238	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	187	210	222	.	general art ^a
policealne	3541	4629	4504	.	post-secondary
wyższe	11340	18946	19590	.	tertiary
dla dorosłych	3864	2584	2054	.	for adults
gimnazja.....	x	117	160	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	536	46	54	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	1030	939	432	.	general
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	x	117	921	.	supplementary general
licea profilowane	x	29	22	.	specialized
technika.....	2298	1336	37	.	technical
technika uzupełniające	x	x	428	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe.

^a Leading to professional certification.

TABL. 2 (114). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
 SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates	
	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09
Szkoły podstawowe Primary schools	1181	1158	1149	158388	140254	135119	29250	25406
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	3	2	2	277	259	250	53	47
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	1157	1128	1118	156956	138592	133363	29016	25156
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	18	22	23	844	881	924	142	130
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	2	4	3	268	464	497	22	51
Pozostałe Other	1	2	3	43	58	85	17	22
Gimnazja Lower secondary schools	541	570	568	99416	83357	79640	33564	28769
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	1	1	1	17	19	18	3	5
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	522	544	542	97955	81422	77548	33167	28121
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	13	16	16	684	918	978	163	288
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	4	7	7	685	844	916	196	329
Pozostałe Others	1	2	2	75	154	180	35	26
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	115	120	122	14464	16338	15862	4776	4930
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	1	2	2	9	58	57	-	32
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	111	115	115	14148	15992	15398	4690	4823
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	1	1	2	247	258	304	72	69

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Including special job-training schools.

TABL. 2 (114). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates	
	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09
Zasadnicze szkoły zawodowe^a (dok.) Basic vocational schools^a (cont.)								
Organizacje wyznaniowe	2	2	2	60	30	39	14	6
Religious organizations								
Pozostałe	-	-	1	-	-	64	-	-
Others								
Licea ogólnokształcące^b General secondary schools^b	139	140	139	44289	42461	41257	14514	14315
Jednostki samorządu terytorialnego	126	124	124	43301	41195	39850	14189	13978
Local self-government entities								
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	8	7	314	370	370	103	86
Social organizations and associations								
Organizacje wyznaniowe	4	6	6	558	745	895	202	218
Religious organizations								
Pozostałe	3	2	2	116	151	142	20	33
Others								
Licea profilowane Specialized secondary schools	86	51	36	12049	4121	2678	4234	1872
Jednostki samorządu terytorialnego	85	51	36	12027	4121	2678	4234	1872
Local self-government entities								
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1	-	-	22	-	-	-	-
Social organizations and associations								
Technika^c Technical secondary schools^c	186	144	133	42200	41591	40432	9663	9094
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	9	9	8	986	1228	1114	129	325
Central (government) administration entities								
Jednostki samorządu terytorialnego	169	129	119	40354	39594	38562	9310	8579
Local self-government entities								
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	1	1	341	391	382	93	101
Social organizations and associations								

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Including special job-training schools. ^b Including supplementary general schools. ^c Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (114). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates	
	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09
Technika^a (dok.) Technical secondary schools^a (cont.)								
Organizacje wyznaniowe	3	3	3	360	327	301	101	89
Religious organizations								
Pozostałe	3	2	2	159	51	73	30	-
Others								
Szkoły policealne	151	143	138	14619	16452	13474	4629	4504
Post-secondary schools								
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	3	3	111	129	118	43	35
Central (government) administration entities								
Jednostki samorządu terytorialnego	68	46	44	7797	6161	4926	2303	1917
Local self-government entities								
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	9	7	1140	487	294	490	176
Social organizations and associations								
Pozostałe	61	85	84	5571	9675	8136	1793	2376
Others								
Szkoły wyższe	17	16	15	78394	75477	74845	18946	19590
Tertiary education								
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	7	7	51797	48175	49012	12857	12670
Central (government) administration entities								
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	2555	1327	1352	805	477
Religious organizations								
Pozostałe	10	9	8	24042	25975	24481	5284	6443
Others								
Szkoły dla dorosłych	111	122	143	6931	9984	11026	2584	2054
Schools for adults								
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	3	4	78	152	136	27	35
Central (government) administration entities								
Jednostki samorządu terytorialnego	89	52	57	5514	4801	4611	2146	1093
Local self-government entities								
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	4	15	18	265	682	733	100	190
Social organizations and associations								
Pozostałe	16	52	64	1074	4349	5546	311	736
Others								

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

TABL. 3 (115). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
BRUTTO GROSS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe.....	7-12	97,8	96,1	97,3	primary
gimnazja	13-15	98,7	97,5	97,9	lower secondary
zasadnicze zawodowe	16-18	13,0	15,9	16,2	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące	16-18	x	48,9	51,6	general secondary
szkoły zawodowe i ogólnozawodowe ^a	16-18	53,0	45,5	47,0	vocational and general vocational ^a
policealne	19-21	12,0	15,9	13,2	post-secondary
NETTO NET					
Wychowanie przedszkolne ^b	6	96,4	93,3		Pre-primary education ^b
Szkoły:					Schools:
podstawowe.....	7-12	97,0	95,3	96,2	primary
gimnazja	13-15	95,8	94,3	94,8	lower secondary
zasadnicze zawodowe	16-18	12,0	14,3	14,6	basic vocational
licea ogólnokształcące	16-18	x	42,2	43,1	general secondary
szkoły zawodowe i ogólnozawodowe ^a	16-18	39,0	34,8	34,1	vocational and general vocational ^a
policealne	19-21	8,0	9,5	6,9	post-secondary

^a Dane do 2005/06: technika, szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe i licea profilowane; od 2006/07 technika, ogólnokształcące szkoły artystyczne i licea profilowane. ^b Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

^a Data until 2005/06: technical schools, art schools leading to professional certification and specialized schools; since 2006/07 technical schools, general art schools and specialized schools. ^b Concerns children aged 6 attending pre-primary sections of primary and nursery schools.

TABL. 4 (116). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2009/10**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2009/10 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów of grand total — used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access
Podstawowe..... Primary	96,1	1241	21214	18950	17379	16005
Gimnazja..... Lower secondary	82,2	557	10260	9786	8385	8192

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz.

^a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once.

TABL. 4 (116). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2009/10 (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2009/10 SCHOOL YEAR (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers ^a in schools</i>			
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total — used by pupils and youth</i>	
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>
Zasadnicze zawodowe..... <i>Basic vocational</i>	31,6	39	865	842	764	749
Licea ogólnokształcące ^b <i>General ^b</i>	69,1	172	4576	4329	3619	3504
Licea profilowane <i>Specialized</i>	30,6	11	237	237	223	223
Technika ^c <i>Technical ^c</i>	77,4	275	6834	6667	5655	5625
Policealne <i>Post-secondary</i>	58,0	75	1899	1822	1482	1434

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. ^b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. ^b Including supplementary general schools. ^c Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

TABL. 5 (117). **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH ^a**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS ^a

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>					
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	ponadgimnazjalnych <i>upper secondary</i>	policealnych (dziennych) <i>post-secondary (day)</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>			

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION

Angielski <i>English</i>	2005/06 2008/09 2009/10	271100 288841 286570	58,9 90,1 93,2	62,0 92,3 94,6	57,0 88,7 92,2	78,9 85,4 89,1	86,8 88,9 89,3	43,7 10,1 9,8
Francuski <i>French</i>	2005/06 2008/09 2009/10	11398 8404 8044	0,4 0,2 0,2	0,6 0,5 0,4	0,2 0,1 0,1	1,4 0,5 1,1	8,3 7,4 6,9	3,1 0,0 -

^a Do roku szkolnego 2006/07 — stan w dniu 31 XII. Od roku szkolnego 2007/08.— stan w dniu 30 IX.

^a Until 2006/07 school year — as of 31 XII. From the 2007/08 school year — as of 30 IX.

TABL. 5 (117). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>					
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	ponad- gimna- zjalnych <i>upper secondary</i>	policeal- nych (dziennych) <i>post-se- condary (day)</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>			

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE (dok.)
 OBLIGATORY EDUCATION (cont.)

Niemiecki	2005/06	122797	13,1	13,4	13,0	22,2	70,6	21,2
German	2008/09	100444	9,0	7,8	9,8	20,1	68,2	0,6
	2009/10	103480	6,6	6,2	6,8	37,1	64,9	-
Rosyjski	2005/06	14028	0,7	0,0	1,0	0,3	11,4	1,6
Russian	2008/09	9335	0,2	0,0	0,3	0,1	8,6	0,0
	2009/10	8712	0,2	-	0,3	0,8	7,8	-
Włoski	2005/06	73	-	-	-	-	0,0	0,8
Italian	2008/09	120	-	-	-	-	0,1	-
	2009/10	271	-	-	-	0,0	0,3	-
Hiszpański	2005/06	661	0,0	0,0	-	0,0	0,5	1,9
Spanish	2008/09	991	-	-	-	-	0,9	-
	2009/10	1036	-	-	-	0,2	0,8	-
Łaciński	2005/06	2676	-	-	-	-	2,3	1,3
Latin	2008/09	2233	-	-	-	-	2,1	-
	2009/10	2035	-	-	-	-	2,0	-
Inne	2005/06	-	-	-	-	-	-	-
Others	2008/09	46	-	-	-	-	0,0	1,3
	2009/10	167	0,0	-	0,1	-	0,1	1,2

NAUCZANIE DODATKOWE^b
 ADDITIONAL EDUCATION^b

Angielski	2005/06	47822	21,1	22,5	20,3	13,0	1,0	4,4
English	2008/09	18227	5,4	2,8	7,0	10,2	2,1	5,0
	2009/10	9959	2,8	1,7	3,5	6,4	0,9	5,7
Francuski	2005/06	2786	0,2	0,2	0,2	2,1	0,2	1,5
French	2008/09	2154	0,1	0,1	0,1	1,6	0,6	0,0
	2009/10	1765	0,1	0,2	0,1	1,2	0,6	-
Niemiecki	2005/06	52512	7,9	8,9	7,3	37,8	1,9	6,0
German	2008/09	42018	7,1	7,4	6,9	33,3	4,4	5,1
	2009/10	38278	8,1	8,7	7,7	26,3	6,3	5,4
Inne	2005/06	7764	1,8	0,1	2,9	3,5	1,2	2,8
Others	2008/09	5008	0,8	0,1	1,3	1,6	2,4	1,6
	2009/10	6051	1,0	0,1	1,6	1,7	3,3	5,0

^a Do roku szkolnego 2006/07 – stan w dniu 31 XII. Od roku szkolnego 2007/08 – stan w dniu 30 IX. ^b Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; do roku 2002/03 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

^a Until 2006/07 school year – as of 31 XII. From the 2007/08 school year – as of 30 IX. ^b From the 2003/04 school year onwards data include only education during the hours, which are at the disposal of headpersons; before the 2002/03 school year – additional education conducted by schools foundations etc.

TABL. 6 (118). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2009/10^a**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS IN THE 2009/10 SCHOOL YEAR^a

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all students of schools		
		gimnazjach lower secondary	ponadgimnazjalnych ^b upper secondary ^b	policealnych post- secondary
Angielski	13163	77,1	80,4	45,8
English				
Francuski	43	-	0,4	-
French				
Niemiecki	1745	22,9	13,8	1,7
German				
Rosyjski	576	-	5,0	0,6
Russian				

^a Stan w dniu 30 IX. ^b Łącznie z ponadpodstawowymi.

^a As of 30 IX. ^b Including upper secondary (post-primary).

TABL. 7 (119). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2008/09	2009/10	2007/08	2008/09	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Szkoły podstawowe	2870	2822	568	582	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne	962	968	199	216	<i>of which special</i>
Gimnazja	2583	2529	831	780	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne	1178	1126	411	356	<i>of which special</i>
Specjalne szkoły przysposabiają- ce do pracy	589	608	108	147	<i>Special job-training schools</i>
Zasadnicze szkoły zawodowe	963	897	255	275	<i>Basic vocational schools</i>
w tym specjalne	823	740	234	258	<i>of which special</i>
Licea ogólnokształcące ^a	308	299	106	101	<i>General schools^a</i>
w tym specjalne	139	159	52	68	<i>of which special</i>
Licea profilowane	57	65	28	15	<i>Specialized schools</i>
w tym specjalne	17	24	19	-	<i>of which special</i>
Technika ^b	61	81	15	10	<i>Technical schools^b</i>
w tym specjalne	-	-	7	-	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	45	46	8	7	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne	45	44	7	7	<i>of which special</i>

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

^a Including supplementary general schools. ^b Including supplementary technical and general art schools leading to professional certification.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes integration or mainstream are established among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 8 (120). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
Stan w dniu 30 IX
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2008	2009	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^b SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES ^b					
Ośrodki	22	24	23	23	Centres
Miejsca	1681	1691	1685	1634	Places
Wychowankowie	1692	1493	1172	1106	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	14	13	-	-	blind and sight impaired
nieślyszący i słabo słyszący	176	106	74	72	deaf and hearing impaired
przewlekłe chorzy	84	18	-	-	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	59	60	32	33	motor-skill impaired
z upośledzeniem umysłowym	1314	1094	917	894	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	9	39	-	1	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	1	1	1	1	Centres
Miejsca	84	60	60	72	Places
Wychowankowie	56	61	63	73	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE ^c REHABILITATION-EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	7	9	11	11	Centres
Miejsca	330	552	637	647	Places
Wychowankowie	345	520	577	586	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	217	283	326	333	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	116	223	249	253	associated with defects

^a Stan w dniu 31X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2005 r. 4 ośrodki z 170 wychowankami, w 2008 r. 3 ośrodki z 117 wychowankami i w 2009 r. 3 ośrodki z 104 wychowankami). ^c Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2005 were 4 centres with 170 residents, 2008 were 3 centres with 117 residents and 2009 were 3 centres with 104 residents).

TABL. 9 (121). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a					
		ogółem total	w tym of which				
			artystycznych arts	technicznych technical	przedmiotowych subject	sportowych sports	turystyczno-krajoznawczych tourist
OGÓŁEM 2000 ^b	19	16578	9569	614	x	3951	x
TOTAL 2005 ^b	19	10730	6514	324	x	2308	x
..... 2008	17	17796	12642	439	445	2540	164
2009	19	16172	9348	186	781	3080	367
w tym: of which:							
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	4	10422	6843	36	337	821	262
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	7	3720	2497	88	434	360	85
Inne placówki niepubliczne Other non-public institutions	6	464	8	62	10	349	20
Międzyszkolne ośrodki sportowe Interschool sport centres	1	1550	-	-	-	1550	-

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół. ^b Stan w dniu 31 X.

^a Systematic participation in extracurricular activities. ^b As of 31 X.

TABL. 10 (122). **INTERNATY I BURSZY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)^a**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)^a

SZKOŁY SCHOOLS	Placówki Establishments			Miejsca Beds			Korzystający Boarders			
							ogółem total			na 100 miejsc per 100 beds
	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2008/09	2009/10	
OGÓŁEM TOTAL	46	41	40	5359	4336	4282	4189	3318	3123	72,9
Internaty Boarding-schools	36	27	27	3592	2428	2469	2631	1828	1813	73,4
liceów ogólnokształcących of general secondary schools	3	7	6	162	425	411	113	341	327	79,6
szkół zawodowych ^b of vocational schools	33	19	21	3430	1984	2058	2518	1468	1486	72,2
Bursy Dormitories	10	14	13	1767	1908	1813	1558	1490	1310	72,3

^a Do roku szkolnego 2006/07 – stan w dniu 10 XI. Od roku szkolnego 2007/08 – stan w dniu 30 IX. ^b Zasadniczych zawodowych, techników, liceów profilowanych, artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

^a Until 2006/07 school year – as of 10 XI. From the 2007/08 school year – as of 30 IX. ^b Basic vocational, technical, specialized secondary schools, art schools leading to professional certification.

TABL. 11 (123). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w dniu 30 XI
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a STUDENT DORMITORIES ^a				
Domy	20	20	22	Dormitories
Miejsca	5780	5667	5604	Beds
Studenci korzystający	5093	5169*	5175	Students
w % ogółu studentów ^b	12,6	13,6*	13,3	in % of total students ^b
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS				
Stołówki	3	1	1	Canteens
Miejsca konsumenckie	585	45	45	Seating

^a Dla studentów studiów stacjonarnych. ^b - w % studentów studiów dziennych

^a For students in the full-time study system. ^b - in % students in the day study system.

TABL. 12 (124). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA (łącznie z cudzoziemcami)**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS (including foreigners)
As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2008/09	2009/10			SCHOOLS
			ogółem total	w tym stypendia socialne of which social scholar- ships	otrzymu- jący stypendia w % ogółu studentów scholar- ship recipients in % of total students	
OGÓŁEM	29285	23156	22221	3014	29,7	TOTAL
Uniwersytety	7576	8060	7169	44	29,4	Universities
Wyższe szkoły techniczne	4997	4579	5173	1651	34,0	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	5982	2614	316	107	12,1	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^a	10730	7903	9563	1212	29,3	Other schools ^a

^a Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim oraz wyższe szkoły zawodowe tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Non-state, with a university profile and higher vocational schools established on the basis of the Law on higher vocational schools dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 13 (125). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01		2005/06		2008/09		2009/10	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły..... Schools	1267	200	1152	164	1128	168	1120	172
w tym: of which:								
sportowe i mistrzostwa spor- towe sports and athletic	2	2	2	2	3	3	5	4
filialne branch	123	2	95	1	84	1	74	1
„małe szkoły” “small schools”	x	x	5	-	-	-	-	-
artystyczne ^a arts ^a	4	4	4	4	5	4	5	4
Pomieszczenia szkolne..... Classrooms	11563	3220	10737	2851	12152	3238	12092	3255
Oddziały..... Sections	10058	3332	8634	2578	8115	2386	8066	2385
Uczniowie Pupils	199709	79373	157183	58363	138120	52297	134151	51915
w tym I klasa of which 1st grade	29721	11135	23563	8688	20851	8091	20826	8173
w tym kobiety of which females	97866	39076	76668	28484	67179	25365	65376	25297
w tym szkoły: of which schools:								
sportowe i mistrzostwa spor- towe sports and athletic	1023	1023	434	434	1072	1072	1584	1348
filialne branch	2956	236	2034	42	1635	25	1425	23
„małe szkoły” “small schools”	x	x	75	-	-	-	-	-
artystyczne ^a arts ^a	568	568	487	487	502	493	498	485
Absolwenci Graduates	34628	14531	29012	11058	25190	9711	.	.
w tym kobiety of which females	16941	7117	14159	5399	12167	4677	.	.
w tym szkoły: of which schools:								
sportowe i mistrzostwa spor- towe sports and athletic	103	103	101	101	306	257	.	.
filialne branch	49	-	17	-	63	-	.	.
artystyczne ^a arts ^a	80	80	91	91	86	86	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:								
1 szkołę school	157,6	396,9	136,4	355,9	122,4	311,3	119,8	301,8
1 pomieszczenie szkolne classroom	17,3	24,7	14,6	20,5	11,4	16,2	11,1	15,9
1 oddział section	19,9	23,8	18,2	22,6	17,0	21,9	16,6	21,8

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 14 (126). **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01		2005/06		2008/09		2009/10	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Gimnazja <i>Lower secondary</i>	422	109	511	111	535	117	536	120
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe <i>sports and athletic</i>	1	1	5	3	2	2	3	2
Pomieszczenia szkolne <i>Classrooms</i>	3101	1393	4261	1785	4852	2076	4855	2089
Oddziały <i>Sections</i>	2981	1400	4049	1664	3619	1418	3542	1408
Uczniowie <i>Pupils</i>	71564	35833	98112	43547	81382	34877	78514	34242
w tym I klasa <i>of which 1st grade</i>	35615	17853	31628	13889	25694	10963	25622	11259
w tym kobiety <i>of which females</i>	34869	17494	48103	21487	39814	17187	38362	16860
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe <i>sports and athletic</i>	354	336	530	441	266	266	423	248
Absolwenci <i>Graduates</i>	x	x	33100	14881	28413	12489	.	.
w tym kobiety <i>of which females</i>	x	x	16336	7434	13984	6205	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe <i>sports and athletic</i>	x	x	160	124	174	103	.	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>								
1 szkołę <i>school</i>	169,6	328,7	192,0	392,3	152,1	298,1	146,5	285,4
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	23,1	25,7	23,0	24,4	16,8	16,8	16,2	16,4
1 oddział <i>section</i>	24,0	25,6	24,2	26,2	22,5	24,6	22,2	24,3

TABL. 15 (127). **SZKOŁY ZASADNICZE ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	
				ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły	106	78	80	80	67
<i>Schools</i>					
Oddziały	839	459	509	516	484
<i>Sections</i>					
Uczniowie	25119	13244	14926	14514	13803
<i>Students</i>					
w tym I klasa	7625	5102	6197	5389	5145
<i>of which 1st grade</i>					
w tym kobiety	7387	3163	3799	3615	3515
<i>of which females</i>					
Absolwenci	9210	4490	4525 ^a	.	.
<i>Graduates</i>					
w tym kobiety	2750	1236	1311 ^b	.	.
<i>of which females</i>					

a—b W tym absolwentów w miastach; dla 2008/09: *a* — 4286 *b* — 1275.

a—b Of which graduates in urban areas; for 2008/09: *a* — 4286 *b* — 1275.

TABL. 16 (128). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2007/08	2008/09
	uczniowie students			absolwenci graduates		
OGÓŁEM	13244	14926	14514	4490	3882	4525
TOTAL						
w tym: <i>of which:</i>						
Ekonomiczne i administracyjne	850	800	743	339	328	367
<i>Business and administration</i>						
Inżynieryjno-techniczne	5727	6685	6459	1720	1396	1756
<i>Engineering and engineering trades</i>						
Produkcji i przetwórstwa	1988	1593	1364	702	502	486
<i>Manufacturing and processing</i>						
Architektury i budownictwa	2128	2537	2723	702	551	740
<i>Architecture and building</i>						
Rolnicze, leśne i rybactwa	154	70	65	60	23	23
<i>Agriculture, forestry and fishery</i>						
Usług dla ludności	2394	3237	3153	966	1060	1153
<i>Personal services</i>						

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 17 (129). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10		SPECIFICATION
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	109	135	133	131	109	Schools
Oddziały	1554	1434	1404	1384	1287	Sections
Uczniowie	50112	44205	42322	41098	38781	Students
w tym I klasa	13965	15128	13997	13621	12773	of which 1st grade
w tym kobiety	32396	27452	27332	26674	25327	of which females
Absolwenci	10599	14499	14247 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	7140	9093	9158 ^c	.	.	of which females

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b, ^c W tym absolwentów w miastach; dla 2008/09: ^b — 13496, ^c — 8684.

^a Including supplementary general schools. ^b, ^c Of which graduates in urban areas; for 2008/09: ^b — 13496, ^c — 8684.

TABL. 18 (130). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENI ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	30	29	37	37	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	26	29	37	37	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	3943	3493	2835	2859	Pupils
w tym kobiety	2266	2049	1790	1771	of which females
Absolwenci	342	563	386	.	Graduates
w tym kobiety	230	291	255	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	15	18	24	24	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	9	10	15	15	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	1722	1976	1919	1901	Students
w tym kobiety	1073	1219	1229	1207	of which females
Absolwenci	245	295	296	.	Graduates
w tym kobiety	158	171	207	.	of which females

TABL. 19 (131). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2008/09	2009/10			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły	85	50	35	33	2	Schools
Oddziały	405	142	95	93	2	Sections
Uczniowie	12021	4104	2654	2596	58	Students
w tym klasa I	3444	820	686	686	-	of which 1st grade
w tym kobiety	6890	2791	1890	1859	31	of which females
Absolwenci ^a	4226	1872	.	1775	97	Graduates ^a
w tym kobiety	2389	1229	.	1176	53	of which females

^a W podziale miasto-wieś – z roku szkolnego 2008/09.

^a In the urban-rural area division – for the 2008/09 school year.

TABL. 20 (132). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2008/09	2009/10	2008/09 absol- wenci	EDUCATIONAL PROFILE ^a
	uczniowie students			graduates	
O G Ó Ł E M	12021	4104	2654	1872	T O T A L
w tym:					of which:
Chemiczne badania środowiska ..	134	55	30	25	Chemical tests of environment
Ekonomiczno-administracyjny	3996	1422	879	646	Business and administration
Kreowanie ubiorów	179	39	35	16	Fashion design
Kształtowanie środowiska	1001	281	181	166	Shaping the environment
Mechatroniczny	495	50	17	35	Mechatronics
Socjalny	759	720	569	302	Social
Transportowo-spedycyjny	486	38	-	34	Transport and dispatching
Usługowo-gospodarczy	1527	254	168	131	Services and economics
Zarządzanie informacją	2503	1245	775	517	Information management

^a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 26 II 2002 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 451) z późniejszymi zmianami.

^a According to the Decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 26 II 2002 (Journal of Laws No. 50, item 451) with later amendments.

TABL. 21 (133). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY ^a (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SCHOOLS FOR YOUTH ^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10		SPECIFICATION
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	329	165	135	124	102	Schools
Oddziały	2338	1390	1501	1488	1301	Sections
Uczniowie	71772	40171	40546	39395	35210	Students
w tym I klasa	20207	11243	11504	10226	9242	of which 1st grade
w tym kobiety	32256	14669	15319	14831	12902	of which females
Absolwenci	13870	9339	8872 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	6814	3358	3392 ^c	.	.	of which females

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b, ^c W tym absolwentów w miastach; dla 2008/09: ^b — 7715, ^c — 2891.

^a Including supplementary technical schools. ^b, ^c Of which graduates in urban areas; for 2008/09: ^b — 7715, ^c — 2891.

TABL. 22 (134). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2007/08	2008/09	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students			absolwenci graduates			
O G Ó Ł E M	40171	40546	39395	9339	8927	8872	T O T A L
w tym:							of which:
Społeczne	6211	4704	4185	1656	1437	1295	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	2898	1937	1906	770	442	400	Business and administration
Fizyczne ^c	151	169	142	20	24	50	Physical sciences ^c
Informatyczne	702	4307	4965	-	-	584	Computing
Inżynieryjno-techniczne.....	13417	11176	10333	3361	2862	2614	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	2028	1302	1119	712	384	322	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	3816	4222	4481	968	777	698	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	1044	1194	859	210	495	369	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	117	104	93	14	25	33	Veterinary
Usług dla ludności.....	8678	10170	9973	1420	2085	2236	Personal services
Usług transportowych	313	524	674	54	86	37	Transport services
Ochrony środowiska	583	618	562	91	234	198	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 23 (135). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
Szkoły	108	151	141	136	Schools
Oddziały.....	373	596	671	599	Sections
Uczniowie	9233	14608	16407	13430	Students
w tym kobiety	5853	7742	7498	8238	of which females
Absolwenci.....	3541	4629	4497	.	Graduates
w tym kobiety	2466	2676	2627	.	of which females

TABL. 24 (136). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	SPECIAL SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION						FIELDS OF EDUCATION ^a
	2005/06	2008/09	2009/10	2005/06	2007/08	2008/09	
	uczniowie students			absolwenci graduates			
O G Ó Ł E M	14608	16407	13430	4629	4284	4497	T O T A L
w tym:							of which:
Artystyczne	153	72	136	96	12	-	Arts
Spoleczne.....	1168	947	649	324	227	195	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1583	3187	2452	436	544	549	Business and administration
Informatyczne	2283	1967	948	747	647	511	Computing
Inżynieryjno-techniczne	142	300	197	72	52	105	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	-	98	84	20	-	48	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	55	74	119	29	5	-	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	54	61	42	-	16	14	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	2067	2020	2217	784	677	868	Health
Opieki społecznej.....	886	597	502	282	248	182	Social services
Usług dla ludności.....	1491	3013	3126	491	675	820	Personal services
Ochrony środowiska	120	61	33	24	48	47	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	2052	2066	1369	652	465	408	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 25 (137). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	11	1973	61099	11340	TOTAL
2005/06	17	3288	78394	18946	
2008/09	16	2943	75477	19590	
2009/10	15	2964	74845	.	
Uniwersytety	1	1229	24343	6855	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	694	15200	2463	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	2	45	2617	734	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^c	11	996	32685	9538	Other ^c

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół — z roku szkolnego 2008/09. ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim oraz wyższe szkoły zawodowe tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school — for 2008/09 school year. ^c Non-state, with a university profile and higher vocational schools established on the basis of the Law on higher vocational schools dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 26 (138). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

AND TYPE OF SCHOOLS				
TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time	
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM..... 2000/01	61099	24107	36992	GRAND TOTAL
2005/06	78394	40567	37827	
2008/09	75477	38022	37455	
2009/10	74845	39040	35805	
Uniwersytety	24343	15397	8946	Universities
Wyższe szkoły techniczne	15200	10912	4288	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	2617	237	2380	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^a	32685	12494	20191	Other ^a
W tym KOBIETY Of which FEMALES				
RAZEM..... 2000/01	34506	13171	21335	TOTAL
2005/06	44004	23319	20685	
2008/09	41923	21686	20237	
2009/10	42612	22384	20228	
Uniwersytety	16658	10404	6254	Universities
Wyższe szkoły techniczne	5582	4411	1171	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1508	152	1356	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^a	18864	7417	11447	Other ^a

^a Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim oraz wyższe szkoły zawodowe tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Non-state, with a university profile and higher vocational schools established on the basis of the Law on higher vocational schools dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 27 (139). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ		Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	11340	3302	8038	GRAND TOTAL
	2005/06	18946	8733	10213	
	2007/08	19210	9120	10090	
	2008/09	19590	9951	9639	
Uniwersytety		6855	4088	2767	Universities
Wyższe szkoły techniczne		2463	1538	925	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne.....		734	142	592	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^a		9538	4183	5355	Other ^a
W tym KOBIETY Of which FEMALES					
RAZEM	2000/01	7213	1982	5231	TOTAL
	2005/06	12197	5602	6595	
	2007/08	12025	5722	6303	
	2008/09	12395	6297	6098	
Uniwersytety		4919	2889	2030	Universities
Wyższe szkoły techniczne		1037	673	364	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne.....		485	99	386	Academies of economics
Pozostałe szkoły ^a		5954	2636	3318	Other ^a

^a Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim oraz wyższe szkoły zawodowe tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Non-state, with a university profile and higher vocational schools established on the basis of the Law on higher vocational schools dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 28 (140). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2000/01	119	69	10	6	TOTAL
2005/06	358	198	46	39	
2008/09	670	344	60	39	
2009/10	815	416	.	.	
studia: stacjonarne	751	377	44	28	<i>studies: full-time</i>
niestacjonarne	64	39	16	11	<i>part-time</i>
Uniwersytety	59	35	7	3	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	37	9	3	3	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	702	362	43	28	<i>Academies of economics</i>
Pozostałe szkoły ^c	17	10	7	5	<i>Other^c</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół — z roku szkolnego 2008/09. ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim oraz wyższe szkoły zawodowe tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590) z późniejszymi zmianami.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school — for 2008/09 school year. ^c Non-state, with a university profile and higher vocational schools established on the basis of the Law on higher vocational schools dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590) with later amendments.

TABL. 29 (141). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Szkoły <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>	
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Gimnazja 2000/01	2	4	122	18	-	-
Lower secondary schools 2005/06	4	15	429	81	117	27
2008/09	5	22	581	110	160	30
2009/10	5	24	687	124	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2000/01	27	82	2536	1381	1030	584
General secondary schools ^a 2005/06	43	112	2980	1256	1056	551
2008/09	78	216	6800	2375	1353	582
2009/10	97	291	8171	3493	.	.
2000/01	8	40	1013	173	536	105
Szkoły zasadnicze (zawodowe) 2005/06	2	5	123	17	46	4
Basic vocational schools 2008/09	3	10	222	20	54	7
2009/10	4	13	224	26	.	.
Technika ^b , licea profilowane 2000/01	71	253	7866	1999	2298	683
Technical schools ^b , specialized secondary schools 2005/06	62	132	3399	817	1365	346
2008/09	36	102	2381	313	487	75
2009/10	37	91	1944	302	.	.

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi.

^a Including supplementary general schools. ^b Including supplementary technical schools.

TABL. 30 (142). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	SPECIFICATION
Placówki	1297	1304	1311	Establishments
miasta	278	287	315	urban areas
wieś	1019	1017	996	rural areas
Przedszkola	454	412	425	Nursery schools
w tym specjalne	-	1	2	of which special
miasta	218	211	220	urban areas
wieś	236	201	205	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	843	892	843	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	34624	32186	35130	Places in nursery schools
w tym specjalnych	-	16	14	of which special
Miasta	22432	21885	23663	Urban areas
Wieś	12192	10301	11467	Rural areas
Dzieci ^a	49761	45290	50934	Children ^a
miasta	24949	23771	26617	urban areas
wieś	24812	21519	24317	rural areas
w tym w wieku 6 lat	28092	22926	18372	of which aged 6
Przedszkola	33924	31082	35468	Nursery schools
w tym specjalne	-	4	8	of which special
miasta	23043	21662	24128	urban areas
wieś	10881	9420	11340	rural areas
w tym w wieku 6 lat	14240	10698	8932	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	15837	14208	14605	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	13071	12228	9440	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci ^a w wieku:				Children attending pre-primary education establishments ^a per 1000 children aged:
3—6 lat	449	494	611	3—6
3—5	259	324	513	3—5
6 lat	974	964	908	6
Dzieci w przedszkolach na:				Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:				1000 children aged:
3—6 lat	305	337	426	3—6
6 lat	494	449	442	6
1 przedszkole	75	75	83	Nursery school
100 miejsc	98	97	101	100 places

^a W latach 2006 i 2007 w podziale według wieku nie uwzględniono odpowiednio: 34 i 64 dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej.

^a In 2006 and 2007 in the division according to age respectively: 34 and 64 children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia dotyczą **cywilnej służby zdrowia** (tj. bez jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego — do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych).

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602), z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (jednolity tekst Dz. U. 2005 Nr 226, poz. 1943) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe** będące nową formą organizacyjną ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z późniejszymi zmianami, z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdro-

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care concern **the civilian health service** (i.e., excluding units of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency — until 28 VI 2002 the Office of State Protection, and also health care in prisons).

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (uniform text; Journal of Laws 2001 No. 57, item 602), with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws 2005 No. 226, item 1943) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**, being a new organizational form of out-patient health care, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135) with later amendments, with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replaced the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund,

wia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o osobach posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego podaje się na podstawie rejestrów: lekarskich, pielęgniarskich i położniczych oraz farmaceutycznych.

Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Dane o **pracownikach medycznych** pracujących obejmują osoby, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska, pielęgniarska lub położnicza i nie obejmują osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji, NFZ albo opieka społeczna.

Dane o **lekarzach i lekarzach dentystach** oraz o **farmaceutach** obejmują też osoby odbywające staż podyplomowy.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentystów**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o łóżkach w szpitalach oraz pozostałych zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2007 r. dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu, do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

6. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402) z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiouchirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.

3. Data about persons with the right to practice medical profession are quoted on the basis of the registers of: doctors, pharmacists, nurses and midwives as well as pharmacists.

Data regarding medical personnel of the health service include persons working full-time, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding working medical personnel include persons for whom the main workplace is medical, nurse's or midwife's practice and do not include persons for whom the main workplace is university, entity administration, National Health Fund or welfare.

Data regarding doctors, dentists as well as pharmacists were listed together with persons undergoing training.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations in out-patient health care are also provided by **medical practices and dental specialists**, implementing health services founded by public sources (NFZ contracts). From 2009 out-patient consultations do not include medical certification activity of occupational medicine physicians. Consultations in out-patient health care also include consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding beds in hospitals and other in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Until 2007 data regarding beds in general hospitals did not include places (beds and incubators) for newborns as well as day places in day wards, until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.

6. In general hospitals (table 5) types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402) with later amendments. Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

9. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, które działają na potrzeby tych zakładów; natomiast wykazane są łącznie z aptekami i punktami aptecznymi podległymi Polskim Kolejom Państwowym (PKP).

10. Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). Wyróżnia się placówki:

a) **socjalizacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,

b) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,

c) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,

d) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyj-

7. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

8. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

9. Data concerning public pharmacies do not include hospital pharmacies in stationary health care institutions which operate for the needs of these; data include pharmacies and pharmaceutical outlets of the Polskie Koleje Państwowe (PKP).

10. Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and youth are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments). There are the following centres:

a) **socialization centres** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,

b) **family centres** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,

c) **intervention centres** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child,

d) **multi-functional centres** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization

nej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,

e) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:

- opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,

- specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

13. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się do 30 IV 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414, z późniejszymi zmianami), od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,

e) **day-support centres** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, of which:

- care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,

- specialized – implementing psychocorrective or psychoprophylactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

13. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare of 12 III 2004.

15. Data on social benefits are presented until 30 IV 2004 according to the Law on Social Welfare of 29 XI 1990 (uniform text in the Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments), since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (143). **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		2005	2008	2009	2005	2008	2009	SPECIFICATION
		posiadający with the right to			pracujący ^a employed ^a			
		prawo wykonywania zawodu medycznego practice profession			ogółem total		w tym kobiety of which women	
Lekarze	4837	4992	5042	3872	3810	3888	2052	Doctors
Lekarze dentyści	1430	1522	1550	691	906	891	651	Dentists
Farmaceuci ^b	1005	1080	1100	1051	1119	1129	968	Pharmacists ^b
Pielęgniarki ^c	14800	15924	16169	10198	10846	10926	.	Nurses ^c
Położne ^d	2186	2280	2330	1455	1521	1510	.	Midwives ^d

^a Pracujący bezpośrednio z pacjentem bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^b Bez techników farmacji. ^c W tym osoby z tytułem magistra pielęgniarstwa. ^d W tym osoby z tytułem magistra położnictwa.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów — łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Working directly with a patient excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state administration or local self-government or National Health Fund. ^b Excluding pharmaceutical technicians. ^c Of which persons with a Master's degree in nursing. ^d Of which persons with a Master's degree in midwifery.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists — including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (144). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	714	738	860	884	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	343	426	492	488	urban areas
wieś	371	312	368	396	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	350	499	538	570	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	279	375	377	386	urban areas
wieś	71	124	161	184	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	12645,3	12814,1	14367,7	14555,6	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	11181,4	11475,0	12914,4	12960,2	doctors
w tym specjalistyczne	3461,2	4411,7	4684,5	4657,1	of which specialized
dentystyczne ^d	1463,9	1339,1	1453,3	1595,4	dental ^d

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 4. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej (patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 2, pkt 3 i 4); do 2008 r. łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 — tylko w miastach). ^c Od 2000 r. łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d Od 2005 r. wszystkie porady stomatologiczne zaliczane są do specjalistyki.

^a See general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 4. ^b Data concern entities that have signed contracts with National Health Fund or health care facilities (see general notes to the chapter „Health care and social welfare” item 2, point 3 and 4); until 2008 including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas). ^c Since 2000 including consultations paid by patients (non-public funds). ^d Since 2005 all dental consultations have been included into specialized ones.

TABL. 3 (145). **SŁUŻBA MEDYCYNY PRACY^a**
WORKPLACE MEDICAL SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	124	56	149	Health Care Institutions (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^b	136	85	23	Medical practices ^b
Porady udzielone w tys.	548,2	368,3	322,1	Consultations provided in thous.
przez: lekarzy	528,4	345,6	322,1	by: doctors
lekarzy dentyistów	19,8	22,7	-	dentists
w tym w ramach badań profilaktycz- nych	321,5	301,6	290,9	of which within the framework of pre- ventive examinations
Porady udzielone na 100 osób objętych opieką przychodni przez:				Consultations provided per 100 persons in a given out-patient department by:
lekarzy	175	140	111	doctors
lekarzy dentyistów	7	9	-	dentists

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 4. ^b Patrz notka b do tablicy 2 (147).

^a See general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 4. ^b See footnote b to the table 2 (147).

TABL. 4 (146). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpital ogólny	25	29	32	34	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	6	11	14	19	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	6	11	12	13	Nursing homes ^b
Hospicja	1	3	3	3	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	20	20	19	20	sanatoria
szpitale	5	3	3	3	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpital ogólny ^c	8680	8870	9744	9717	General hospitals ^c
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	309	646	892	1024	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	171	418	496	525	Nursing homes ^b
Hospicja	30	73	63	61	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	2577	2782	2761	2992	sanatoria
szpitale	1095	815	782	784	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpital ogólny ^d	285821	370627	408230	386862	General hospitals ^d
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	595	1579	1908	2144	Chronic medical care homes ^a
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	336	1045	1032	1102	Nursing homes ^b
Hospicja	592	1304	1127	1013	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe — kura- cje	39956	53267	56749	60889	Health resort treatment patients
w sanatoriach	29659	41612	45273	49104	in sanatoria
w szpitalach	10297	11655	11476	11785	in hospitals

^a W 2000 roku bez zakładów typu psychiatrycznego. ^b W 2000 roku łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi.

^c Od 2008 roku łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej od 2004 r. — dane Ministerstwa Zdrowia.

^a In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. ^b In 2000 including treatment and education homes. ^c Since 2008 including incubators and beds for newborns. ^d Excluding inter-ward patient transfers.

Source: with regard to general hospitals and long-term facilities since 2004 — data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (147). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII).....	25	29	32	34	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne.....	24	27	27	26	Public
Niepubliczne.....	1	2	5	8	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII) ^c.....	8680	8870	9744	9717	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych.....	8669	8827	9635	9267	in: public hospitals
niepublicznych.....	11	43	109	450	non-public hospitals
na 10 tys. ludności.....	41,3	42,3	46,4	46,2	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
chorób wewnętrznych.....	1557	1263	1237	1276	Internal diseases
kardiologicznych.....	175	405	456	433	cardiological
chirurgicznych.....	2029	2027	2139	2159	surgical
pediatrycznych.....	766	731	709	709	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	1354	1155	1099	1099	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	165	184	226	226	oncological
intensywnej terapii.....	114	134	135	135	intensive therapy
zakaźnych.....	314	235	223	223	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	329	404	402	402	tubercular and pulmonary
dermatologicznych.....	167	152	145	146	dermatology
neurologicznych.....	406	456	504	503	neurological
psychiatrycznych i odwykowych.....	300	482	524	554	psychiatric and detoxification
Ruch chorych:					Patients:
Leczeni ^a w tys.	285,8	370,6	408,2	386,9	In-patients ^a in thous.
w szpitalach: publicznych.....	285,3	366,6	399,6	364,8	in: public hospitals
niepublicznych.....	0,5	4,0	8,6	22,1	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^b :					of which in specified wards ^b :
chorób wewnętrznych.....	53,9	55,2	55,5	55,8	internal diseases
kardiologicznych.....	7,5	22,9	27,7	25,8	cardiological
chirurgicznych.....	74,3	99,3	106,7	104,4	surgical
pediatrycznych.....	28,8	31,2	30,5	29,9	paediatric
ginekologiczno-położniczych.....	59,9	60,0	64,7	66,2	gynaecological-obstetric
onkologicznych.....	7,5	8,8	13,2	11,9	oncological
intensywnej terapii.....	4,7	3,9	3,6	3,5	intensive therapy
zakaźnych.....	8,7	8,5	10,0	9,2	communicable
gruźlicy i chorób płuc.....	5,9	9,2	9,8	9,8	tubercular and pulmonary
dermatologicznych.....	3,2	4,3	4,2	3,6	dermatology
neurologicznych.....	13,0	17,1	18,7	19,2	neurological
psychiatrycznych i odwykowych.....	4,5	7,3	7,4	7,5	psychiatric and detoxification
Wypisani w tys.	272,9	353,8	395,4	373,9	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	7,7	8,1	8,2	8,5	Deaths in thous.
Leczeni ^a na: 10 tys. ludności.....	1360,6	1766,7	1946,5	1841,9	In-patients ^a per: 10 thous. population
1 łóżko.....	32,9	41,8	41,9	39,8	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach.....	8,8	6,7	6,3	6,4	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach.....	290	280	265	255	Average bed use in days

^a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^b Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. ^c Patrz notka c do tablicy 4 (147).

Źródło: od 2004 r. – dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Excluding inter-ward patient transfers. ^b Including inter-ward patient transfers. ^c See footnote c to the table 4 (147).

Source: since 2004 – data of the Ministry of Health.

TABL. 6 (148). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Apteki ogólnodostępne	441	543	569	567	Generally available pharmacies
w tym prywatne	387	543	568	567	of which private
w tym na wsi	129	148	144	140	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	12	107	124	123	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	12	106	117	120	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	4639	3228	3030	3046	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
1 aptekę	4765	3864	3690	3707	pharmacy
w tym na wsi.....	9664	8456	8611	8847	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^c w aptekach i w punktach aptecznych ^b	802	965	1039	1046	Pharmacists employed ^c in pharmacies and pharmaceutical outlets ^b

^a Bez aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych zakładów; łącznie z aptekami i punktami aptecznymi podległymi przedsiębiorstwu PKP. ^b W 2000 r. – punkty apteczne I typu, od 2002 r. nie określa się typu punktów aptecznych. ^c W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty.

^a Excluding hospital's pharmacies in in-patient health care facilities, operated for the need of these; e.g., in hospitals and sanatoria; including pharmacies and pharmaceutical outlets subordinate to the enterprise PKP. ^b In 2000 type I pharmaceutical outlets, since 2002 the types of pharmaceutical outlet are not defined. ^c In 2000 – calculated as full-time employment.

TABL. 7 (149). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	13	9	9	9	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy.....	17293	19317	22281	23688	Blood donors
w tym honorowi	17279	19310	22281	23681	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	36580	39343	44024	46629	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	42213	38804	43200	47038	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. ^b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: do 2004 r. dane Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecnictwa, od 2005 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. ^b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: until 2004 data of the Regional Centre of Blood Donation and Hemotherapy in Rzeszów, since 2005 data of the Haematology and Transfusiology Institute.

TABL. 8 (150). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2008	2009	2005	2008	2009	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Tęžec.....	2	-	-	0,1	-	-	Tetanus
Krztusiec.....	23	21	23	1,1	1,0	1,1	Whooping cough
Odra.....	1	22	-	0,05	1,0	-	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby w tym typ B.....	115	99	80	5,5	4,7	3,8	Viral hepatitis of which type B
Różyczka.....	298	461	231	14,2	22,0	11,0	Rubella
Salmonellozy.....	1111	808	629	53,0	38,5	29,9	Salmonella infections
Czerwonka bakteryjna.....	4	9	15	0,2	0,4	0,7	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe.....	40	27	38	1,9	1,3	1,8	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^a	1065	2047	1980	259,3	489,9	447,3	Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^d
Szkarlatyna (płonica).....	324	242	387	15,4	11,5	18,4	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu..	43	61	43	2,1	2,9	2,0	Meningitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych.....	126	69	55	6,0	3,3	2,6	Encephalitis
Wirusowe zapalenie mózgu	48	46	46	2,3	2,2	2,2	
Świnka (zapalenie przyusz- nicy nagminne).....	1922	110	86	91,6	5,2	4,1	Mumps
Toksoplazmoza.....	36	18	.	1,7	0,9	x	Toxoplasmosis
Tasiemczyce.....	1	2	1	0,0	0,1	0,0	Cestode infestations
Świerzb.....	642	568	.	30,6	27,1	x	Scabies
Grypa.....	13406	9236	47221	638,3	440,4	2248,2	Influenza
Szczepieni przeciw wście- kliźnie.....	704	577	488	33,6	27,5	23,2	Rabies vaccinations

^a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

U w a g a: Od 2009 roku nie ma obowiązku zgłaszania zachorowania na toksoplazmozę, tasiemczyce i świerzby.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc i Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

N o t e: Since 2009 reporting incidence of toxoplasmosis, cestode infestations and scabies is not compulsory.

S o u r c e: data of the National Institute of Hygiene – PZH as well as Tuberculosis and Lung Diseases Institute and Institute of Venereology of Medical University of Warsaw.

TABL. 9 (151). **ŻŁOBKI^a**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Żłobki.....	22	15	14	14	<i>Nurseries</i>
Oddziały żłobkowe.....	9	10	11	12	<i>Nursery wards</i>
Miejsca w żłobkach ^b	1544	1203	1341	1545	<i>Places in nurseries^b</i>
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku).....	2441	2071	2376	2594	<i>Children staying in nurseries^b (during the year)</i>
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	62,4	54,0	55,2	60,4	<i>Places in nurseries^b per 1000 children up to age 3 in urban areas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	16,1	18,2	21,0	24,1	<i>Children staying in nurseries^b per 1000 children up to age 3</i>

^a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.^a Including weekly nurseries. ^b Including nursery wards.

TABL. 10 (152). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUTH^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2005	2008	2009	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
OGÓŁEM.....	35	35	36	915	932	930	65	46	82	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne.....	2	1	1	27	22	23	-	-	-	Intervention
Rodzinne.....	8	7	7	65	54	54	2	2	3	Family
Socjalizacyjne.....	22	22	24	738	677	737	43	35	63	Socialization
Wielofunkcyjne.....	3	5	4	85	179	116	20	9	16	Multipurpose

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 12.

U w a g a. W 2009 r. w 53 placówkach wsparcia dziennego, pracujących minimum 5 dni i 20 godzin tygodniowo, przebywało 4212 wychowanków.

^a See general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 12.

N o t e. In 2008, 4392 residents stayed in 66 daily assistance centres working minimum 5 days and 20 hours a week.

TABL. 11 (153). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze.....	1405	1195	1199	1248	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	1845	1683	1726	1781	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.....	.	205	200	206	of which issued disability confirmation
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku.....	123	33	19	40	Children who gained independence during the year

^a W 2000 r. stan w końcu roku. ^b Łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

^a In 2000 as end of year. ^b Including children not under court supervision.

TABL. 12 (154). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 XII

A. OGÓŁEM**TOTAL**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	49	65	68	66	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^a					Places ^a
ogółem	4292	5472	5436	5307	total
na 10 tys. ludności	20,4	26,1	25,9	25,3	per 10 thous. population
Mieszkańcy					Residents
ogółem	4207	5072	5221	5123	total
w tym do lat 18	191	159	145	141	of which up to age18
w tym umieszczeni w ciągu roku	756	886	1313	773	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	20,0	24,2	24,9	24,4	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	467	77	146	125	Persons awaiting a place

B. PLACÓWKI WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW W 2009 R.**FACILITIES BY GROUP OF RESIDENTS IN 2009**

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać	66 ^a	Homes and facilities (excluding branches) in which may be
osoby w podeszłym wieku	17	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	14	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	7	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	7	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	14	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	3	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	2	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	11	homeless
inne osoby	3	other persons

^a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a In further division facilities may be shown several times because one facility may be intended for several groups of residents.

TABL. 12 (154). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES (cont.)

As of 31 XII

B. PLACÓWKI WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW W 2009 R. (dok.)

FACILITIES BY GROUP RESIDENTS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	SPECIFICATION
Mieszkańcy domów i zakładów	5123	Residents of homes and facilities
osoby w podeszłym wieku	930	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	813	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	574	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelek- tualnie	461	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	1612	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	56	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w cią- ży	15	mothers with dependent children and preg- nant women
bezdomni	619	homeless
inne osoby	43	other persons

TABL. 13 (155). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ ^a**SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b <i>Beneficiaries ^b</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits gran- ted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			T O T A L
2000	142402	166900,1	
2005	203883	138318,4	
2008	147044	184529,0	
2009	145233	193457,7	
Pomoc pieniężna	95540	137409,7	Monetary assistance
w tym zasiłki:			of which benefits:
Stały	7391	24433,8	Permanent
Okresowy	25556	43271,1	Temporary
Celowe	59288	48169,6	Appropriated
Pomoc niepieniężna	80300	56048,0	Non-monetary care
w tym:			of which:
Schronienie	132	308,9	Shelter
Posiłek	73506	27073,8	Meals
Ubranie	386	68,0	Clothing
Sprawienie pogrzebu	105	220,7	Burial

^a Organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o : dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Organized and rendered by government administration and local self-government entities. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e : data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- **entertainment activities**.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).

6. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Wyodrębnia się następujące grupy obiektów zbiorowego zakwaterowania:

- hotel — obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy hotel musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- motel — obiekt hotelarski zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Każdy motel musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- pensjonat — obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- inny obiekt hotelowy — obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątanie pokoi, ślanie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria);
- dom wycieczkowy — obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

The groups of collective accommodation establishments are as follows:

- hotel — a hotel establishment located mainly within urban area, offering 10 rooms at least, of which most places in single and double rooms, providing wide range of services for visitors. Each hotel must provide catering services;
- motel — a hotel establishment located on transport routes which besides hotel services is adapted to provide motor services and has a car park. The motel must offer 10 rooms at least of which most places in single and double rooms. Each motel must provide catering services;
- boarding house — a hotel establishment providing hotel services which include full board and offering 7 rooms at least. The boarding house must provide catering services;
- other hotel establishment — an accommodation establishment arranged in rooms, subordinated to one management, providing certain services of which at least daily bed-making and cleaning of the rooms and sanitary facilities (e.g. an establishment functioning as hotel, motel or boarding house which was not given any category);
- excursion hostel — an establishment located in the built-up area or in the vicinity of buildings, offering 30 bed places at least, adapted to self-service of visitors and providing the minimum range of services required for the visitors' stay.

- musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną;
- schronisko – obiekt położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Schronisko posiada przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. Pojęcie „schronisko” nie obejmuje schronisk młodzieżowych;
 - schronisko młodzieżowe – obiekt przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samodzielnej obsługi klientów. Schronisko młodzieżowe jest placówką zlokalizowaną w samodzielnym budynku lub w wydzielonej części budynku;
 - szkolne schronisko młodzieżowe – placówka oświatowo-wychowawcza umożliwiająca rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
 - kemping – teren, zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, gastronomiczne, rekreacyjne) umożliwiające turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, a także przyrządzanie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych;
 - pole biwakowe – wydzielone miejsce w terenie zadrzewionym, niestrzeżone, oznakowane i ogrodzone prowizorycznie, umożliwiające turystom nocleg w namiotach. Na polu biwakowym znajdują się punkty poboru wody pitnej, podstawowe urządzenia sanitarne i tereny rekreacyjne;
 - ośrodek wczasowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami;
 - ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany trwale do przeprowadzania kursów, konferencji, szkoleń oraz zjazdów itp. Może być także przystosowany do świadczenia usług wczasowych;
 - zespoły domków turystycznych – domek turystyczny – budynek niepodpiwniczony, posiadający nie więcej niż cztery pokoje, dostosowany do świadczenia usług typu hotelarskiego. Domki turystyczne mogą tworzyć zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych oraz organizacyjnie wchodzić w skład innych obiektów noclegowych;
 - hostel – obiekt noclegowy o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą
- Each excursion hostel must be provided with at least one catering establishment;*
- *shelter – an establishment located outside the built-up area, on tourist trails, providing the minimum range of services required for the visitors' stay. The shelter is provided with at least one catering establishment. The term "shelter" does not include youth hostels;*
 - *youth hostel – an establishment for individual and youth group tourism, adapted to the self-service of visitors. The youth hotel is located in a separate building or in a sectioned off part of a building;*
 - *school youth hostel – an educational establishment where interests and talents can be developed as well as different kinds of rest and free time can be organized;*
 - *camping site – an area, usually wooded, guarded, lighted, with 24-hour reception service, equipped with facilities (sanitary, catering, recreational) which enable the tourists to stay the night in tents, caravans as well as to prepare meals and park motor vehicles;*
 - *tent camp site – a place sectioned off in wooded area, non-guarded, marked and provisionally fenced, which enable the tourists to stay the night in tents. There are drinking water drawing points, necessary sanitary equipment and recreational area in the tent camp site;*
 - *holiday centre – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holidays;*
 - *training-recreational centre – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and permanently adapted to hold courses, conferences, trainings and conventions etc. It can also be adapted to provide holiday services;*
 - *public tourist centres – tourist cottage – a building without a cellar, with no more than four rooms, adapted to provide hotel services. Tourist cottages can form public tourist centres and be organizationally included in other accommodation establishments;*
 - *hostel – an accommodation establishment, which varies in standard from hotel establish-*

miejsz w pokojach, łózkami piętrowymi i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/lazienka). Charakterystyczne dla hostelu jest wynajmowanie łóżka a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej dormy, czyli pokoje wieloosobowe, a także pokoje indywidualne: 1-, 2- i 3-osobowe.

- ośrodek do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego – zespół obiektów i urządzeń zlokalizowanych w niedużej odległości od aglomeracji miejskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o walorach przyrodniczych korzystnych dla rekreacji, w strefach z zapewnioną komunikacją środkami przewozu publicznego. Ośrodek wyposażony jest zgodnie z potrzebami krótkotrwałego wypoczynku i rekreacji. Umożliwia obsłużenie jednocześnie znacznej liczby osób o różnych upodobaniach. Obiekty noclegowe wchodzące w skład ośrodka mogą być wykorzystywane na potrzeby wczasów;

Od 2009 r. obiekty te zaliczane są do grupy „pozostałe niesklasyfikowane” w „pozostałych obiektach zbiorowego zakwaterowania”.

- ośrodek kolonijny – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami;
- zakład uzdrowiskowy – zakład świadczący usługi w zakresie opieki zdrowotnej położony na terenie uzdrowiska i wykorzystujący przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych naturalne zasoby lecznicze uzdrowiska;
- obiekty niesklasyfikowane – obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektów noclegowych dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, hotele robotnicze itp. Do 2004 r. do tej grupy zaliczano również obiekty, które nie spełniały wymogów kategoryzacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów, a do 2008 r. również hostele. Od 2009 r. grupa ta obejmuje także ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (tabl. 8, 10, 11) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może

ments mainly by the number of places in rooms, bunk beds and cooperative use of equipment and rooms for guests (e.g. common kitchen/bathroom). Hostels are characteristic of renting single beds, not whole rooms. Hostel rooms are usually dorms (multi-person rooms), as well as individual rooms: 1-, 2- and 3-person.

- *weekend and holiday accommodation establishment – a set of establishments and facilities located not far away from urban area, in the immediate proximity of areas of natural values which are suitable for recreation, in areas with public transport means provided. The establishment is equipped according to the needs of short holiday and recreation. At the same time and it can service a considerable number of visitors having different preferences. Accommodation establishments which are parts of the weekend and holiday accommodation establishment can be used for holiday purposes;*

Since 2009, this group of facilities has been included in "miscellaneous facilities" in the group of "other facilities".

- *holiday camp establishment – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holiday camps;*
- *health establishment – an establishment providing health care services, located in the area of health resort and using its natural resources when providing health care services;*
- *establishments not classified – establishments which function, while being active part-time, in accordance with their purpose or in part as tourist accommodation establishments. These are among others dormitories, halls of residence for students, workers' hotels etc. Until 2004 also establishments which did not meet the category requirements for particular kinds of establishments were included in this group, and until 2008 also hostels. Since 2009, this group includes weekend and holiday accommodation establishments.*

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Foreign tourists using collective tourist accommodation establishments (tables 8, 10 and 11) are registered according to country of their

być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. Informacje o ruchu granicznym (tabl.12) opracowano na podstawie danych statystycznych Straży Granicznej.

W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen — Straż Graniczna z dniem 21 XII 2007 r. zaprzestała — z wyłączeniem przejść granicznych lotniczych — rejestracji ruchu osobowego i środków transportu na granicach z krajami Unii Europejskiej; część wschodniej granicy Polski, tj. z Rosją, Białorusią i Ukrainą stała się jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej i Strefy Schengen. Obowiązki zasad obszaru Schengen dotyczących granic powietrznych rozpoczęło się z dniem 30 III 2008 r.

Nowe zasady pełnej kontroli i rejestracji ruchu dotyczą tylko obywateli państw niebędących członkami Unii lub które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo, co spowodowało nieporównywalność zakresu danych za 2008 r. z danymi za lata poprzednie.

permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

6. Information on border traffic (table 12) was compiled based on statistical data of the Border Guard.

In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen Information System — the Border Guard, as of 21 XII 2007, ceased to register — except at the air border crossing points — the cross-border flow of people and means of transport at the border crossings with the European Union countries; part of the Polish eastern border, i.e. with Russia, Belarus and Ukraine, simultaneously became the external border of both the European Union and the Schengen zone. The Schengen zone regulations concerning air borders came into effect on 30 III 2008.

The new regulations on the total control and registration of traffic concern only the non-EU citizens, and the citizens of the countries which either do not apply or only partly apply the Schengen acquis. This has resulted in the incomparability of the data for 2008, in terms of the scope, with the data for the previous years.

Kultura

Culture

TABL. 1 (156). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	715	700	695	690	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	596	583	572	568	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	70	46	52	54	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	60	38	43	43	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8814,8	8842,4	8938,9	8849,0	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5191,8	5268,4	5264,2	5182,1	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	418,9	413,6	364,7	364,0	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	182,0	177,7	158,5	155,1	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	8011,0	7825,2	7057,5	7028,7	<i>in thousands volumes</i>
w tym na wsi	3649,2	3532,4	3187,4	3105,1	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19	19	19	19	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20	20	20	20	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (157). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM 2000	29	677,8	122	55	515,1	231,4	TOTAL
2005	34	550,1	174	97	778,2	345,9	
2008	36	726,6	149	94	883,3	351,1	
2009	40	733,1	172	85	934,1	341,1	
Artystyczne	4	27,1	29	8	416,8	176,2	<i>Art</i>
Biograficzne	1	2,9	1	5	13,0	7,4	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	3	45,5	12	3	141,6	35,7	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	4	17,3	29	12	32,5	11,0	<i>Historical</i>
Przyrodnicze	3	11,3	-	-	44,0	16,8	<i>Natural history</i>
Regionalne	13	106,0	56	12	109,1	29,5	<i>Regional</i>
Techniki	3	215,9	11	14	43,7	21,9	<i>Technical</i>
Inne	9	307,1	34	31	133,3	42,6	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (158). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	4	4	5	5	4	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	65	84	97	82	75	<i>Exhibitions ^a</i>
w tym z zagranicy	9	8	5	5	5	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	77	92	103	88	81	<i>Expositions ^a</i>
Zwiedzający w tys.	61,2	71,0	83,1	98,4	94,8	<i>Visitors in thous.</i>

^a W kraju.^a In Poland.TABL. 4 (159). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions ^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls ^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts ^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience ^b in thous.</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	4	1662	1568	260,6	TOTAL
2005	4	1652	1107	164,1	
2008	5	1702	1427	219,1	
2009	3	1484	1381	207,1	
Teatry	2	684	615	120,7	<i>Theatres</i>
dramatyczne	1	429	342	68,1	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	255	273	52,6	<i>puppet</i>
Filharmonie, orkiestry, chóry.	1	800	766	86,4	<i>Philharmonic halls, orchestras, choirs</i>
Przedsiębiorstwa estradowe	1	-	21	9,1	<i>Entertainment enterprises</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według siedziby.^a As of 31 XII. ^b According to the seat.

TABL. 5 (160). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas		
Instytucje	333	324	84	240	<i>Institutions</i>
domy kultury	56	83	39	44	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	142	127	30	97	<i>cultural centres</i>
kluby	28	16	9	7	<i>clubs</i>
światlice	107	98	6	92	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	258	300	169	121	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	15540	17051	9571	7480	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	2226,4	2377,6	1530,8	846,8	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	311	340	211	129	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	7469	6176	3835	2341	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	1281	1363	691	672	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	23803	23477	11952	11525	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	441	513	349	164	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	10397	14975	11010	3965	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (161). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	44	39	32	30	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	40	35	31	30	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII) ..	44	42	36	34	<i>Audience (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	40	38	35	34	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,9	11,6	10,6	10,4	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	11,2	11,2	10,3	10,4	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	17,9	20,7	21,2	20,8	<i>in thousands</i>
w tym miasta	17,8	20,6	21,2	20,8	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	407	531	661	692	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	562,7	663,0	798,9	933,8	<i>in thousands</i>
w tym miasta	558,8	662,0	798,2	933,8	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	12788	17001	24964	31127	<i>per cinema</i>
na 1 seans	31	32	38	45	<i>per screening</i>

TABL. 7 (162). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	AS GR ST XH								SPECIFICATION
	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	
	w tysiącach in thousands				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	334,9	313,7	232,2	215,3	159	150	111	102	Radio subscribers
miasta.....	181,3	165,4	128,8	121,7	212	195	150	141	urban areas
wieś	153,6	148,3	103,4	93,6	123	119	83	76	rural areas
Abonenci telewizyjni	324,2	302,4	222,9	206,4	154	144	106	98	Television subscribers
miasta.....	175,9	159,4	123,3	116,4	206	168	144	135	urban areas
wieś	148,3	143,0	99,5	90,0	119	114	80	73	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (163). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII).....	354	312	355	369	Facilities (as of 31 VII)
Obiekty hotelowe	71	116	152	158	Hotels and similar facilities
hotele.....	51	49	68	74	hotels
motele.....	4	3	4	5	motels
pensjonaty	16	10	11	13	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	.	54	69	66	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	283	196	203	211	Other facilities
domy wycieczkowe	20	8	8	7	excursion hostels
schroniska	10	2	5	3	shelters
schroniska młodzieżowe	52	49 ^b	44 ^b	44 ^b	youth hostels
kempingi	10	2	3	2	camping sites
pola biwakowe	22	11	18	15	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	39	20	19	21	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	27	24	23	19	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych.....	21	19	21	28	public tourist cottages
inne obiekty ^c	82	61	62	72	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. ^c Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. ^b Including school youth hostels. ^c Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishments, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 8 (163). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	21576	18436	21349	22238	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	12306	13660	15791	17401	of which open all year
Obiekty hotelowe	4235	5587	7140	7446	Hotels and similar facilities
hotele	3656	3281	4094	4503	hotels
motele	116	149	137	158	motels
pensjonaty	463	453	501	580	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	.	1704	2408	2205	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	17341	12849	14209	14792	Other facilities
domy wycieczkowe	1408	541	551	530	excursion hostels
schroniska	462	60	184	80	shelters
schroniska młodzieżowe	1861	2175 ^b	2203 ^b	2352 ^b	youth hostels
kempingi	604	290	450	193	camping sites
poła biwakowe	3424	545	1285	1138	tent camp sites
ośrodki wczasowe	3176	2195	1938	2232	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2255	2188	2490	2341	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	1035	1091	1062	1030	public tourist cottages
inne obiekty ^c	3116	3764	4046	4896	miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	564421	546755	619372	654908	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	84383	62178	62798	62996	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	236753	297036	360687	393211	Hotels and similar facilities
hotele	208569	194659	229454	263988	hotels
motele	17839	10753	11133	11435	motels
pensjonaty	10345	22240	12122	15343	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	.	69384	107978	102445	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	327668	249719	258685	261697	Other facilities
domy wycieczkowe	45204	26916	19566	21772	excursion hostels
schroniska	12063	2843	7745	6093	shelters
schroniska młodzieżowe	32782	26176 ^b	27176 ^b	31675 ^b	youth hostels
kempingi	11823	4240	4286	2472	camping sites
poła biwakowe	8743	5472	2727	2449	tent camp sites
ośrodki wczasowe	60739	54750	44473	41920	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	48610	50445	60764	56636	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	12230	10319	12050	13098	public tourist cottages
inne obiekty ^c	95474	68558	79898	85582	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. ^c Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. ^b Including school youth hostels. ^c Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishments, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 8 (163). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	1400920	1540609	1886570	1941953	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	153124	130093	147033	142469	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	387701	515045	657626	707478	Hotels and similar facilities
hotele	338349	321063	395304	452901	hotels
motele	19590	12649	14059	14949	motels
pensjonaty	29762	42537	45722	50176	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	.	138796	202541	189452	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	1013219	1025564	1228944	1234475	Other facilities
domy wycieczkowe	84136	52053	39437	43580	excursion hostels
schroniska	26082	4916	14678	10114	shelters
schroniska młodzieżowe	69842	76201 ^b	80136 ^b	91311 ^b	youth hostels
kempingi	23196	11710	12278	8451	camping sites
pola biwakowe	20063	6249	10860	6200	tent camp sites
ośrodki wczasowe	263196	211506	187838	186044	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	141437	178010	222662	200265	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	51445	39218	48832	49429	public tourist cottages
inne obiekty ^c	333822	445701	612223	639081	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. ^c Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. ^b Including school youth hostels. ^c Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishments, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 9 (164). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH**
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
 Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS
 As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....					TOTAL
2000.....	83	122	84	51	
2005.....	108	94	70	19	
2008.....	130	89	62	31	
2009.....	147	93	70	25	
Obiekty hotelowe	120	56	8	7	Hotels and similar facilities
hotele	69	33	2	3	hotels
motele	5	-	-	-	motels
pensjonaty	6	5	5	1	boarding houses
inne obiekty hotelowe	40	18	1	3	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	27	37	62	18	Other facilities
domy wycieczkowe	2	1	3	-	excursion hostels
schroniska	-	-	-	1	shelters
schroniska młodzieżowe ^a	1	-	11	1	youth hostels ^a
kempingi	-	1	-	-	camping sites
pola biwakowe	-	1	-	3	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1	10	15	1	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	7	7	12	2	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	3	3	1	5	public tourist cottages
inne obiekty	13	14	20	5	miscellaneous facilities

^a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a Including school youth hostels.

TABL. 10 (165). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	84383	62178	62798	62996	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	49067	46088	53712	55306	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	46816	35892	37511	44642	<i>hotels</i>
motele	1548	1503	1244	1307	<i>motels</i>
pensjonaty	703	394	475	276	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	.	8299	14482	9081	<i>other hotel facilities ^a</i>
Pozostałe obiekty	35316	16090	9086	7690	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	7444	2217	629	755	<i>excursion hostels</i>
schroniska	95	64	229	104	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	2535	2505 ^b	1522 ^b	1542 ^b	<i>youth hostels</i>
kempingi	968	355	476	34	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	40	30	23	35	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	351	663	942	655	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5472	2477	1658	1098	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych	30	47	72	330	<i>public tourist cottages</i>
inne obiekty	18381	7732	3535	3137	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	153124	130093	147033	142469	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	88260	87438	106572	117020	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	84450	68532	71746	85822	<i>hotels</i>
motele	1598	1668	1503	1538	<i>motels</i>
pensjonaty	2212	807	1911	1123	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	.	16431	31412	28537	<i>other hotel facilities ^a</i>
Pozostałe obiekty	64864	42655	40461	25449	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	11384	3271	886	1342	<i>excursion hostels</i>
schroniska	170	79	263	111	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	6104	4996 ^b	3471 ^b	3036 ^b	<i>youth hostels</i>
kempingi	1706	647	1212	89	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	40	60	28	39	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	1581	2623	7460	2884	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10601	10328	5047	4405	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych	117	57	649	2308	<i>public tourist cottages</i>
inne obiekty	33161	20594	21445	11235	<i>miscellaneous facilities</i>

^a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. ^b Including school youth hostels.

TABL. 11 (166). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG OBYWATELSTWA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY NATIONALITY

ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY NATIONALITY					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
OGÓŁEM	84,4	62,2	62,8	63,0	TOTAL
Austria	1,0	1,1	0,9	1,0	Austria
Belgia	0,6	0,6	0,5	0,7	Belgium
Białoruś	1,2	0,6	0,6	0,7	Belarus
Dania	0,3	0,4	0,4	0,5	Denmark
Finlandia	0,3	0,3	0,3	0,4	Finland
Francja	2,0	2,2	2,8	2,8	France
Hiszpania	0,4	0,7	0,8	0,9	Spain
Irlandia	0,2	0,2	0,6	0,5	Ireland
Izrael	4,9	4,0	1,6	1,8	Israel
Kanada	1,3	0,7	1,3	1,4	Canada
Litwa	0,7	0,7	1,2	1,0	Lithuania
Niderlandy	1,0	1,0	1,1	0,9	Netherlands
Niemcy	7,5	8,0	8,6	11,0	Germany
Norwegia	0,2	0,3	0,5	0,4	Norway
Republika Czeska	1,4	1,6	1,9	1,7	Czech Republic
Rosja	1,7	0,8	0,7	0,8	Russian Federation
Słowacja	1,2	1,8	1,7	2,1	Slovakia
Stany Zjednoczone Ameryki	3,1	3,0	3,4	4,0	United States
Szwecja	0,6	0,4	0,5	0,5	Sweden
Ukraina	47,0	23,5	19,9	17,2	Ukraine
Węgry	0,6	1,1	1,2	1,2	Hungary
Wielka Brytania	1,1	2,2	3,7	3,3	United Kingdom
Włochy	1,4	2,2	2,2	2,4	Italy
Pozostałe kraje	4,7*	4,8	6,4	5,7	Other countries

TABL. 12 (167). **OSOBOWY RUCH GRANICZNY^a**
INDIVIDUAL BORDER TRAFFIC

INDIVIDUAL BORDER TRAFFIC				
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		SPECIFICATION
		przyjazdy cudzoziemców <i>arrivals of foreigners</i>	wyjazdy oby- wateli polskich za granicę <i>foreign depart- ures of Poles</i>	
	w tys. <i>in thous.</i>			
OGÓŁEM 2000	8252,3	3054,4	1225,0	TOTAL
	2005	12898,3	3414,1	3254,3
	2008	10289,1	1395,3	3740,9
	2009	6540,9	1714,3	1592,2
w tym:				<i>of which:</i>
Korczowa	1771,2	677,3	225,9	<i>Korczowa</i>
Krościenko	1417,8	131,1	593,2	<i>Krościenko</i>
Medyka	2931,5	825,3	629,8	<i>Medyka</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Kultura. Turystyka. Sport” – Turystyka, ust. 6.

^a See general notes to the chapter „Culture. Tourism. Sport” – Tourism, ust. 6.

Sport
Sport
TABL. 13 (168). **KLUBY SPORTOWE**

Stan w dniu 31 XII

SPORTS CLUBS*As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE		2000	2004	2006	2008	SPECIFICATION
a – ogółem						a – total
b – w tym uczniowskie i wyznaniowe kluby sportowe						b – of which pupil and religious sports clubs
Jednostki organizacyjne.....	a	634	863	1203	1258	Organizational entities
	b	307	404	648	645	
Członkowie	a	52236	65077	82804	76943	Members
	b	22441	29433	42460	38729	
Ćwiczący	a	43023	57508	75677	75282	Persons practising sport
	b	18770	27005	40798	37676	
w tym do 18 lat.....	a	32128	43643	57266	55248	of which up to 18 years
	b	18091	25314	36915	33755	
mężczyźni.....	a	32783	44775	57007	56812	males
	b	11703	17178	25779	23262	
kobiety	a	10240	12733	18670	18470	females
	b	7067	9827	15019	14414	
Zawodnicy zarejestrowani w polskich związkach sportowych	a	19369	27773	31173	31706	Competitors registered in Polish sports associations
	b	2457	4653	5893	5985	
w tym do 18 lat.....	a	12518	17753	19654	19433	of which up to 18 years
	b	2236	3873	4851	4738	
mężczyźni.....	a	17088	25081	28210	28457	males
	b	1805	3606	4532	4482	
kobiety	a	2281	2694	2963	3249	females
	b	652	1047	1361	1503	
Sekcje sportowe	a	1345	1836	2609	2645	Sports sections
	b	794	1173	1803	1781	
Trenerzy	a	459	528	614	572	Coaches
	b	162	217	265	234	
Instruktorzy sportowi.....	a	926	1284	1835	1917	Sport instructors
	b	424	638	1049	1035	
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	a	545	973	1274	1398	
	b	258	488	713	750	Other persons running sports classes
Sędziowie ¹		1981	2689	2887	2591	Judges ¹

¹ Zarejestrowani w polskich związkach sportowych.¹ Registered in Polish sports associations.

TABL. 14 (169). **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH W 2008 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS IN 2008

As of 31 XII

DYSCYPLINY SPORTOWE	Sekcje Sections	Ćwiczący ^a Persons practising sport ^a			Trenerzy ^a Coaches ^a	Instruk- torzy sportowi ^a Sports instruc- tors ^a	SPORTS DISCIPLINES
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka.....	12	456	355	447	9	13	Acrobatics
Badminton	53	986	462	919	1	50	Badminton
Biathlon	7	127	45	127	3	1	Biathlon
Bieg na orientację.....	5	121	58	93	-	2	Orientation race
Boks	4	115	10	76	1	5	Boxing
Brydż sportowy	4	31	5	-	-	3	Bridge
Gimnastyka artystyczna	4	69	68	69	1	2	Artistic gymnastics
Gimnastyka sportowa	16	266	172	265	1	7	Rhythmic gymnastics
Hokej na lodzie	3	228	2	203	2	9	Ice hockey
Jeździectwo	22	344	204	160	5	37	Equestrian sports
Judo.....	10	394	112	381	5	9	Judo
Kajakarstwo	4	65	40	60	5	3	Canoeing
Karate	17	912	258	636	7	31	Karate
Kolarstwo górskie	7	110	12	52	-	6	Mountain cycling
Kolarstwo szosowe	6	137	54	93	1	7	Road cycling
Koszykówka	185	4317	1949	3872	44	130	Basketball
Lekkoatletyka.....	124	3734	1868	3535	48	79	Athletics
Łucznictwo	9	149	58	127	3	14	Archery
Łyżwiarstwo szybkie ^b	6	183	76	178	2	4	Speed skating ^b
Narciarstwo alpejskie	16	320	116	294	2	20	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne ...	31	685	248	619	9	28	Classic skiing
Piłka nożna ^c	889	36220	910	23900	231	675	Football ^c
Piłka ręczna	141	3690	1798	3532	16	82	Handball
Piłka siatkowa ^d	427	11135	5656	9863	78	343	Volleyball ^d
Pływanie	52	2100	1003	1991	28	86	Swimming
Podnoszenie ciężarów ...	4	68	10	41	2	4	Weight lifting
Sport lotniczy	17	786	53	191	-	76	Air sport
Strzelectwo sportowe.....	12	266	85	181	2	8	Sports shooting
Szachy	65	1498	397	1130	6	57	Chess
Szermierka	6	101	78	101	5	3	Fencing
Tenis stołowy	252	5305	1960	4557	18	138	Table tennis
Tenis	20	513	143	398	4	22	Tennis
Zapasy styl klasyczny	3	101	6	95	3	2	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	5	121	15	103	2	7	Free style wrestling
Żeglarsstwo	10	323	77	84	1	17	Yachting

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi i klubami wyznaniowymi. Ćwiczący, trenerzy i instruktorzy mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli występują w więcej niż jednej dyscyplinie sportu. ^b Łącznie łyżwiarstwo szybkie i short track.

^c Łącznie piłka nożna, piłka nożna halowa (futsal) i piłka nożna plażowa. ^d Łącznie piłka siatkowa i piłka siatkowa plażowa.

^a Including Pupil Sports Clubs and Religious Clubs. Persons practising sport, coaches and instructors may be indicated more than once depending upon the number of disciplines practiced. ^b Including speed skating and short track.

^c Including football, indoor football (futsal) and beach football. ^d Including volleyball and beach volleyball.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i przemysłowe (do 2007r. określane jako stosowane) oraz prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych:
 - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe mające za zadanie prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, których wyniki powinny znaleźć zastosowanie w określonych dziedzinach gospodarki narodowej i życia społecznego (podlegają różnym ministerstwom, w większości Ministerstwu Gospodarki i Pracy), działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD do działu 73 „Działalność badawczo-rozwojowa”;
- 2) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
- 3) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność B+R, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitali posiadających status instytutów naukowo-badawczych ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work — R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic and industrial research (until 2007 defined as applied research) and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units whose main activity is performing R&D activity:
 - a) **scientific units of the Polish Academy of Sciences**,
 - b) **branch research-development units** — i.e. state owned units whose main activity is performing R&D for different branches of economy, subordinate to different ministries (in the bulk to the Ministry of Economy and Labour), represent various scientific disciplines including basic research in the humanities and in the social sciences, work on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (Journal of Laws 2001 No. 33, item 388 with later amendments),
 - c) **others** — private units classified to the PKD 73 division “Research and development”;
- 2) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other “auxiliary units”);
- 3) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development centres, etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — among others cover hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category “higher education institutions” as well as hospitals having the status of research institutes included in the category “branch research-development units”.

2. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

3. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 roku podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 § 13); do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

4. **Działalność innowacyjna w przemyśle** polega na opracowywaniu i wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów (wytrobów, usług) i procesów, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. Obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym.

5. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych wyrobów.

6. **Środki automatyzacji procesów produkcyjnych** są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. **Produkt (wyrób i usługa) nowy** jest to wprowadzony na rynek produkt, którego charakterystyka technologiczna (techniczna) i (lub) zasto-

2. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. **Expenditures on research and development activity** include current expenditures borne on basic research, applied research and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.

Since 2003, **current expenditures on fixed assets** comprise expenditure on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but – according to the regulation in force – until completion of the projects not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State Committee for Scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13); until 2002, expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

4. **Innovation activity in industry** consists in elaborating and implementing new or significantly improved products (goods and services) and processes which are novel at least for the enterprise. It comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial steps.

5. **Expenditures on innovation** include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of external knowledge (disembodied technology and know-how – patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of fixed assets required for introduction of innovations (instruments and equipment and land and buildings), other preparations for the implementation of innovations, training directly linked to technological innovations and marketing for technologically new and improved products.

6. **Means for automating production processes** include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. A **technologically new product (or service)** is a product introduced to the market, the technological (technical) characteristics and (or)

sowanie są nowe lub różnią się w sposób znaczący od uprzednio wytwarzanych produktów.

8. Produkt (wyrób i usługa) zmodernizowany jest to produkt już istniejący, którego właściwości techniczne i (lub) działanie zostały znacząco ulepszone.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

intended uses of which are new or differ significantly from those of previously produced products.

8. A technologically improved product (or service) is an existing product the performance of which has been significantly improved.

9. A patentable invention — any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.

10. A utility model eligible for protection — any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

TABL. 1 (170). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2008	2009	2005	2008	2009			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)			zatrudnieni ^a <i>personnel</i> ^a					
				ogółem total		praco- wnicy naukowo- badawczy research- ers	technicy i praco- wnicy równorzę- dni techni- cians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff	
OGÓŁEM TOTAL	53	49	53	1474,2	1551,6	1604,7	1246,9	230,9	126,9
w tym: <i>of which:</i>									
Jednostki rozwojowe..... <i>Development units</i>	48	42	46	977,9	999,9	1025,9	736,3	198,1	91,5
Szkoły wyższe	3	5	5	490,3	544,7	573,8	507,1	#	#
<i>Higher education institutions</i>									

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (171). **ZATRUDNIENI^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym other
		wyższym higher				z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)	
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		doktora doctor (PhD)		
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)				
OGÓŁEM	2005	3129	142	209	806	1532	440
TOTAL	2008	3362	162	226	1021	1480	473
	2009	3549	187	255	1070	1556	481
w tym: of which:							
Jednostki rozwojowe	2005	1272	-	-	21	857	394
Development units	2008	1313	2	1	18	854	438
	2009	1422	#	#	22	956	442
Szkoły wyższe.....	2005	1849	142	209	783	669	46
Higher education institutions	2008	2041	160	225	1000	621	35
	2009	2121	186	254	1047	596	38

^a Pełno- i niepełnozatrudnieni bez przeliczenia na pełnozatrudnionych.

^a Full- and part-time paid employees not converted into full-time paid employees. ^b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (172). **NAKŁADY^a WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2008	2009				
	ogółem grand total				nakłady expenditures			
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe ^b capital ^b	
					razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne ^c of which instruments and equipment
	w mln zł in mln zł							
O G Ó Ł E M TOTAL	122,9	111,6	177,4	189,0	143,8	99,5	45,2	30,8
w tym: of which:								
Jednostki rozwojowe..... Development units	68,6	85,3	127,0	112,2	88,8	57,8	23,4	15,8
Szkoły wyższe Higher education institutions	16,5	26,0	50,0	76,4	54,8	41,5	21,7	#

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Nauka i technika”, ust. 3. ^c Łącznie z narzędziami oraz środkami transportu.

^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b See general notes to the chapter „Science and Technology”, item 3.

TABL. 4 (173). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
			podsta- wowe <i>basic</i>	przemys- lowe ^b <i>industrial^b</i>		
			w mln zł <i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM.....	2000	101,9	7,0	20,3	74,7	TOTAL
	2005	85,6	16,8	13,7	55,1	
	2008	116,3	27,7	12,2	76,4	
	2009	143,8	45,1	16,2	82,5	
w tym:						of which:
Jednostki rozwojowe		88,8	3,2	12,1	73,5	Development units
Szkoły wyższe		54,8	41,8	#	#	Higher education institutions

^a Bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne do działu „Nauka i technika”, ust. 3. ^b Do 2007r. określane jako stosowane.

^a Excluding depreciation of fixed assets; see general notes to the chapter „Science and Technology”, item 3. ^b Until 2007 defined as applied research.

TABL. 5 (174). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	stopień zużycia w %				
	degree of consumption in %				
OGÓŁEM	58,4	76,4	64,7	63,2	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	87,1	-	-	-	Scientific and research-development units
Jednostki badawczo-rozwojowe	87,1	-	-	-	Branch research-development units
Jednostki rozwojowe	61,0	83,3	75,4	72,4	Development units
Szkoły wyższe	33,7	60,0	61,2	#	Higher education institutions

Uwaga do tablic 6 – 8

Dane dotyczą podmiotów gospodarczych w sekcjach: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ”, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Note to tables 6 – 8

Data concern economic entities in sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, in which the number of employees exceeds 49 persons.

TABL. 6 (175). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (current prices)

EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (current prices)						
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures				
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne na maszyny, urzą- dzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogra- mowanie on software	
	w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM..... 2005	670984	99403	11185	425245	11025	
TOTAL..... 2006	805863	118106	10359	450368	9332	
..... 2007	895714	109321	43448	475233	17282	
..... 2008	946539	117668	10027	475021	30411	
2009	949168	152792	26152	458044	28266	
sektor publiczny..... public sector	146104	45592	234	57465	1465	
sektor prywatny..... private sector	803065	107200	25918	400579	26801	

TABL. 6 (175). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne na maszyny, urzą- dzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogra- mowanie on software
		w tys. zł in thous. zł			
W tym przetwórstwo prze- mysłowe Of which manufacturing	860225	152792	26060	416172	21692
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożyw- czych	9052	-	-	7442	26
Manufacture of food products					
Produkcja odzieży	919	-	-	494	4
Manufacture of wearing apparel					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6918	-	-	6201	2
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ					
Produkcja chemikaliów i wyro- bów chemicznych	60373	17219	348	18345	1345
Manufacture of chemicals and chemical products					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	79908	6648	28	67673	1585
Manufacture of rubber and plastic products					
Produkcja wyrobów z pozo- stałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	23118	1772	203	16713	153
Manufacture of other non- -metallic mineral products					
Produkcja metali	83008	4670	-	61024	51
Manufacture of basic metals					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	31151	10282	15	9398	262
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	138705	49657	481	62470	984
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	38463	4385	-	28730	26
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	300436	40179	18303	99261	13392
Manufacture of other transport equipment					
Produkcja mebli	5734	2498	1	1426	23
Manufacture of furniture					
Pozostała produkcja wyrobów Other manufacturing	10686	27	140	10070	408

TABL. 7 (176). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^a Computers ^a
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
OGÓŁEM 2005	709	273	489	222	79	1253
TOTAL 2006	815	400	611	264	111	1469
..... 2007	683	456	664	281	135	1395
..... 2008	727	496	689	283	151	1454
2009	690	369	853	292	178	1872
sektor publiczny public sector	79	22	34	5	1	92
sektor prywatny private sector	611	347	819	287	177	1780
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	683	351	853	292	178	1798
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożyw- czych Manufacture of food products	68	21	-	3	2	29
Produkcja napojów Manufacture of beverages	10	-	-	-	-	5
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	4	1	-	-	-	1
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	37	18	22	6	2	63
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	5	-	-	-	-	3
Poligrafia i reprodukcja zapisa-nych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	6	4	-	8	-	-

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (176). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE (cd.)
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^a Computers ^a
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	5	2	-	-	-	17
<i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>						
Produkcja chemikaliów i wyro- bów chemicznych	45	41	4	2	2	48
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów farma- ceutycznych ^Δ	15	5	-	-	-	15
<i>Manufacture of pharma- ceutical products ^Δ</i>						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	164	80	34	19	8	162
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z pozo- stałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	83	46	12	5	1	124
<i>Manufacture of other non- -metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	15	23	53	9	7	77
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	75	21	112	32	15	117
Produkcja komputerów, wyro- bów elektronicznych i op- tycznych	3	8	37	5	-	1
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (176). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne <i>Production lines</i>		Centra obróbkowe <i>Processing centres</i>	Roboty i manipulatory przemysłowe <i>Industrial robots and manipulators</i>		Komputery ^a <i>Computers ^a</i>
	automa- tyczne <i>automatic</i>	sterowane komputerem <i>computer controlled</i>		ogółem <i>total</i>	w tym roboty <i>of which robots</i>	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						
Manufacturing (cont.)						
Produkcja urządzeń elektry- cznych	21	8	3	33	-	101
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	13	1	141	7	3	71
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers</i>	61	35	110	131	120	93
Produkcja pozostałego sprzę- tu transportowego	1	-	201	3	-	765
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	30	32	101	25	15	104
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	19	4	-	1	1	-
Naprawa, konserwacja i insta- lowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	1	-	23	-	-	1
Wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7	5	-	-	-	49
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	-	13	-	-	-	21
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						

^a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (177). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY^a PRODUKTÓW (WYROBÓW I USŁUG) NOWYCH I ZMODERNIZOWANYCH W PRZEMYŚLE W 2009 R.**
VALUE OF SOLD PRODUCTION^a (GOODS AND SERVICES) OF TECHNOLOGICALLY NEW AND IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRY IN 2009

SALE OF NEW AND IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRY IN 2009			
WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży produktów nowych wprowadzonych na rynek w latach 2007—2009 <i>Value of sale of products, of which production was activated in years 2007—2009</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	w tym eksport <i>of which export</i>	
	w mln zł <i>in mln zł</i>		
O G Ó Ł E M	3149,5	1437,1	T O T A L
W tym przetwórstwo prze- mysłowe	3004,0	1436,3	Of which manufacturing
w tym :			<i>of which</i>
Produkcja artykułów spożywczych	20,2	1,7	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ ..	28,6	4,7	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja chemikaliów i wy- robów chemicznych	277,0	71,7	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	229,8	134,0	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozo- stałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	55,5	21,0	<i>Manufacture of other non- -metallic mineral products</i>
Produkcja metali	232,2	148,0	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	177,4	96,3	<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>
Produkcja maszyn i urzą- dzeń ^Δ	300,6	57,5	<i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samo- chodowych, przyczep i na- czep ^Δ	126,0	46,6	<i>Manufacture of motor vehi- cles, trailers and semi- trailers</i>
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	506,6	448,0	<i>Manufacture of other transport equipment</i>
Produkcja mebli	333,4	139,5	<i>Manufacture of furniture</i>

^a W cenach producenta.

^a *In producer's prices.*

TABL. 9 (178). **WYNAZASKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	87	45	85	70	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	35	35	48	45	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	x	33	23	33	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	x	30	27	12	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Dla lat 2005, 2008 i 2009 ceny pomniejszono o wysokość należnego podatku od produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** od 1 stycznia 2005 r. są miesięczne notowania cen wybranych produktów rolnych prowadzone przez stałych ankierów GUS na celowo wytypowanych ok. 450 targowiskach rolnych na terenie całego kraju (w tym 30 w województwie podkarpackim). Do 31 grudnia 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane za lata 2005, 2008 i 2009 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled by means of rates expressing shares of purchases made by population in particular months of the year.

2. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

For 2005, 2008 and 2009 the prices were decreased by the amount of agricultural products tax due.

3. Monthly price quotations of selected agricultural products assembled by regular pollsters of the Central Statistical Office on selected about 450 agricultural marketplaces on the territory of entire Poland (of which 30 in the Podkarpackie voivodship) constitute the source of information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** as from January 1, 2005. Until 31 December 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data for 2005, 2008 and 2009 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (179). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,24	2,56	3,78	4,44	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,23	1,28	1,70	1,74	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	3,28	4,10	3,27	3,43	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg	1,55	1,52	2,14	2,02	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	10,83	16,82	19,16	20,22	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	14,71	14,97	14,54	15,29	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	6,04	5,83	6,29	7,03	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	17,92	18,20	18,56	19,48	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg	11,57	12,12	11,89	13,10	Sausage „Toruńska” — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,75	12,68	13,86	16,51	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	10,05	12,27	12,83	13,26	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	5,83	8,45	8,63	9,02	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawar- tości tłuszczu 3—3,5%, sterylizo- wane — za 1 l	2,13	2,43	2,77	2,72	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,16	1,22	1,51	1,47	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg ..	7,72	9,00	11,71	12,01	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	16,25	15,71	17,73	14,16	Ripening „Gouda” cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,33	0,32	0,37	0,41	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,90	3,09	3,56	3,48	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,23	4,77	6,04	6,11	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	3,90	4,62	4,46	5,10	Oranges — per kg
Jabłka ^{ab} — za 1 kg	2,32	1,97	2,99	2,08	Apples ^{ab} — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,05	1,12	1,47	1,30	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,14	1,48	1,72	2,00	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,73	0,82	0,90	0,97	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,88	3,00	2,61	3,00	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” — za 250 g	6,64	4,48	6,03	6,07	Natural coffee „Tchibo Family”, ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g	1,96	2,21	2,61	3,06	Tea „Madras” — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — za 0,5 l	24,35	19,26	18,37	19,28	Vodka pure „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — per 0,5 l

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^b, ^c W 2000 r.: ^b — droższe, ^c — 50%.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^b, ^c In 2000: ^b — dessert apple, ^c — 50%.

TABL. 1 (179). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Papierosy „Mars” — za 20 szt	4,25	5,33	6,81	8,18	Cigarettes "Mars" — per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny — za 1 kpl	395,36	452,02	475,69	545,06	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej — za 1 parę	112,90	129,37	135,38	140,38	Men's low leather shoes with non- leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej — za 1 parę	103,50	127,08	137,00	144,57	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	16,95	22,22	28,75	30,50	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m³	1,53	2,34	2,63	2,98	Cold water by municipal water- -system — per 1 m³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a — za 1 kW·h	0,29	0,42	0,50	0,55	Electricity for households (all-day tariff) ^a — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^b — za 1 m³	0,90	1,53	2,25	2,42	Natural net-gas, high-methanated for households ^b — per m³
Węgiel kamienny — za 1 t	374,54	458,49	597,29	676,72	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m³	11,01	15,28	16,09	16,99	Hot water — per 1 m³
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1482,01	1285,68	1087,59	1116,64	Automatic washing machine, dry- -linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	346,70	290,65	303,64	312,56	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	149,75	153,63	164,74	172,64	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa „Euro-Super” — za 1 l	3,16	4,05	4,36	4,22	Motor petrol "Euro-Super" — per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,36	1,75	1,94	1,98	Regular ticket for travelling by intra- -urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna — za 5 km	11,72	13,11	13,40	13,60	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	8,46	11,54	12,49	12,64	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	39,42	46,06	53,09	56,36	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	34973	63074	71472	70971	Tractor "Ursus 2812"
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	14,26	24,52	35,67	36,89	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	11,51	15,15	17,03	18,06	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	16,12	23,82	26,86	28,98	Cow's clinical examination

^a Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^b Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^a Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^b Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABLE 2 (180). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds — per dt:
pszenicy.....	50,99	33,44	64,33	44,27	wheat
żyta	36,36	25,69	51,52	31,00	rye
jęczmienia.....	47,03	33,22	60,96	36,60	barley
owsa i mieszanek zbożowych	37,50	23,55	52,12	34,03	oats and mixed cereal
pszenżyta.....	39,86	32,15	46,81	36,80	triticale
Ziemniaki — za 1 dt	31,72	31,10	32,63	30,95	Potatoes — per dt
w tym jadalne (bez wczesnych).....	30,15	30,94	29,56	30,34	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe — za 1 dt	11,95	17,60	10,00	11,17	Sugar beets — per dt
Rzepak i rzepak przemysłowy — za 1 dt	76,03	68,89	120,44	101,31	Industrial rape and agrimony — per dt
Liście tytoniu — za 1 dt.....	567,19	383,29	395,72	477,55	Raw tobacco — per dt
Chmiel surowy — za 1 dt	1077,42	959,95	1947,57	-	Raw hop — per dt
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt)	2,83	3,88	3,88	4,38	cattle (excluding calves)
cielęta	6,68	10,70	8,42	10,19	calves
trzoda chlewna	3,73	3,75	4,02	4,57	pigs
Mleko krowie — za 1 l.....	0,67	0,76	0,93	0,80	Cows' milk — per l
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt	0,25	0,24	0,26	0,30	Consumer hen eggs — per piece

TABLE 3 (181). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH^a**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					Cereal grain of — per dt:
pszenicy.....	55,44	46,26	82,27	56,83	wheat
żyta	40,32	34,29	66,71	43,50	rye
jęczmienia	44,58	43,70	76,79	54,41	barley
owsa	39,00	38,00	68,12	48,79	oats
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) — za 1 dt	41,60	56,81	67,25	80,78	Potatoes edible (excluding early kinds) — per dt
Prosię na chów — za 1 szt	95,38	130,07	112,91	179,12	Piglet — per piece
Kura żywa wagi 1,5-2 kg — za 1 szt	9,25	9,41	15,97	18,70	Live hen 1,5-2 kg in weight — per piece
Jaja kurze — za 1 szt	0,31	0,38	0,48	0,54	Hen eggs — per piece
Mleko krowie — za 1 l	0,93	1,41	1,80	1,85	Cows' milk — per l

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ceny”, ust. 3.

^a See general notes to the chapter „Prices”, item 3.

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej (spółki z przewagą mienia państwowego).

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne);
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1.1 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership (companies with a predominance of national property).

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private farms);
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **Dane za rok 2000 i 2001 zmieniono** w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; dane podano w warunkach porównywalnych.

Od 2007 r. zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, prezentuje się grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306, późniejszymi zmianami): dane nie są w pełni porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika. Grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe (bez podziału na rodzaje) nie będące w dobrej kulturze rolnej (uprzednio użytkowane jako tereny rolnicze, a obecnie ze względów ekonomicznych, społecznych i innych nie wykorzystywane już rolniczo, ale w razie zmiany decyzji można je przywrócić do produkcji rolniczej przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa) zaliczono do użytków rolnych pozostałych.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów orných obsianych trawami w ramach płodozmianu.

7. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

8. Dane o **powierzchni zasiewów** dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemioplodów uprawianych w plonie głównym, łącznie z powierzchnią upraw sadowniczych poza sadami.

*Data regarding the total area of agricultural land, and area by land type since 2002 have been presented excluding non-farm land. **Data for 2000 and 2001 have been changed** in relation to data published in the previous editions of the Yearbook; data are presented in comparative conditions.*

Since 2007, data on arable land, orchards, permanent meadows and pastures concern area in good agricultural condition — maintained in accordance with norms defined in the regulation of Minister of Agricultural and Rural Development, dated 12 III 2007 about minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306, with later amendments); data are not fully comparable with data published in previous editions of the Yearbook. Arable land, orchards, permanent meadows and pastures (without grouping into kinds) which are not in good agricultural condition (previously used as agricultural land and currently not used for agricultural purposes due to economic, social and other reasons, but, in case of change of decision, capable of being restored to agricultural production by the use of farm's resources) were included into other agricultural land.

***Orchards** are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.*

***Meadows and pastures** are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.*

7. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

***Final agricultural output** is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.*

***Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.*

8. *Data regarding **sown area** concern the harvested area of respective crops cultivated as a main crop, including area of fruit-growing outside orchards.*

9. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki zbożowo-strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

10. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Jako **jednostkę siły pociągowej** w rolnictwie przyjęto 1 konia roboczego. W danych o zasobach **żywej siły pociągowej** wykazano konie robocze, tj. konie 3-letnie i starsze. Przeliczeń **mechanicznej siły pociągowej** dokonano, przyjmując jako jednostkę siły pociągowej moc ciągnika na zachęcie równą 2,2 kW.

12. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

13. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa (bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych) — stan w czerwcu.

15. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2008/09 oznacza okres od 1 VII 2008 r. do 30 VI 2009 r.).

16. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

9. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, cereal-pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

10. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

11. One draft horse was assumed as the **unit of draft force** in agriculture. Data regarding **live draft force** comprise draft horses, i.e., horses aged 3 years and older. Calculations of **mechanical draft force** were carried out assuming 2,2 kW of tractor engine power as the unit of draft force.

12. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

13. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, results of agricultural censuses and estimations.

14. Agricultural land calculated by the official residence of the land user (excluding non-farm land) was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June.

15. **Farming years** cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2008/09 farming year covers to the period since 1 VII 2008 until 30 VI 2009).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlębne podlegające

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
- 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production co-operatives,
 - d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Tree stands in the renewal class are tree stands which have reached or passed felling

jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU) wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. Nr 89, poz. 844 z późniejszymi zmianami).

maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with throughfell construction are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) *artificial renewals* are tree crops established through planting or sowing;
- 2) *natural renewals* are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Standards, and based on the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU), introduced by the Council of Ministers Regulation of 6 April 2004 on the Polish Classification of Goods and Services (Journal of Laws No. 89, item 844, with subsequent amendments).

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (182). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	903,9	757,6	777,3	752,0	<i>Agricultural land area ^a (as of June) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	834,1	709,7	738,5	712,2	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:					<i>Share in total sown area (as of June) in %:</i>
zboż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	50,6	56,7	56,8	56,1	<i>basic cereals (excluding cereal mixed)</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	50,3	56,6	56,8	56,0	<i>of which private farms</i>
ziemniaków ^b	17,7	13,0	11,2	10,4	<i>potatoes ^b</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	18,2	13,4	11,5	10,7	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	1,0	2,5	2,7	3,1	<i>rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	0,7	2,1	2,5	2,9	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	25,4	28,9	32,1	30,6	<i>of basic cereals (excluding cereal mixed)</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	25,3	28,8	31,9	30,6	<i>of which private farms</i>
ziemniaków ^c	188	164	182	178	<i>of potatoes ^c</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	188	164	182	178	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	18,7	20,7	24,0	25,1	<i>of rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	20,4	21,3	23,8	24,9	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych ^d (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych	39,3	29,9	26,2	23,7	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads ^d (as of June) per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne ...	41,7	31,6	27,2	24,6	<i>of which private farms</i>

^a Według granic administracyjnych. ^b Od 2007 r. bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^c Od 2007 r. łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^d Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

^a By administrative borders. ^b Since 2007 excluding potato area in home gardens. ^c Since 2007 r. including potato area in home gardens. ^d The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (182). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE (dok.)**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	68,5	66,4	63,5	63,9	Share of cows in cattle stocks (as of June) in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	69,0	66,9	64,1	64,5	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) w %	8,1	10,0	7,3	8,2	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %
w tym gospodarstwa indywidualne....	7,9	10,0	7,3	8,1	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^a na 1 ha użytków rolnych w kg	106,2	135,9	120,9	131,3	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^a per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Cows' milk production in l:
na 1 ha użytków rolnych	762,6	612,0	528,3	450,0	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	818,4	652,1	550,8	468,6	of which private farms
na 1 krowę	3393	3714	4218	3843	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3390	3714	4220	3836	of which private farms
Ciągniki rolnicze ^b (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.....	10,3	14,6	15,2	15,8	Agricultural tractors ^b (as of 31 IV) per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne....	10,9	15,7	16,0	16,7	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	49,5	66,1	66,1	55,4	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^c per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne....	50,3	67,6	67,2	56,4	of which private farms

^a Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^b W 2000 r. - stan w dniu 31 XII. ^c Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 1999/2000, 2004/05, 2007/08 i 2008/09.

^a Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^b In 2000 – as of 31 XII. ^c Concerns respectively the 1999/2000, 2004/05, 2007/08 and 2008/09 farming years.

TABL. 2 (183). **UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW**
Stan w czerwcu
LAND USE BY SECTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH BY ADMINISTRATIVE BORDERS						
Powierzchnia ogólna ..	2000	1792628	678777	1113851	1016745	Total area
	2005	1784404	633140	1151264	850270	
	2008	1784573	610479	1174094	891302	
	2009	1784573	621781	1162792	866639	
Użytki rolne	2000	903937	55523	848414	834118	<i>Agricultural land</i>
	2005	757554	32001	725553	709735	
	2008	777271	25556	751715	738451	
	2009	752043	24986	727056	712244	
grunty orne.....	2000	620136	30775	589361	579671	<i>arable land</i>
	2005	507231	16442	490790	479411	
	2008	477143	3147	473996	464607	
	2009	496944	10971	485972	476893	
sady ^a	2000	11531	135	11396	11380	<i>orchards^a</i>
	2005	9483	30	9454	9282	
	2008	11610	17	11593	11389	
	2009	10367	39	10329	10186	
łąki	2000	150864	9595	141269	139865	<i>meadows</i>
	2005	185093	6119	178974	177089	
	2008	191112	4798	186315	185046	
	2009	167341	5069	162271	160719	
pastwiska	2000	121406	15018	106388	103202	<i>pastures</i>
	2005	55747	9411	46336	43953	
	2008	45624	5682	39942	38241	
	2009	43178	5878	37301	33704	
pozostałe.....	2000	.	.	.	.	<i>other</i>
	2005	.	.	.	.	
	2008	51783	11912	39870	39169	
	2009	34213	3029	31183	30742	
Lasy ^b	2000	655212	533602	121610	104441	<i>Forests^b</i>
	2005	664216	516738	147478	70593	
	2008	668805	520005	148800	79521	
	2009	671673	521756	149917	76772	
Pozostałe grunty ^c	2000	233479	89652	143827	78186	<i>Other land^c</i>
	2005	362634	84402	278232	69942	
	2008	338497	64918	273579	73329	
	2009	360857	75039	285819	77623	

^a Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. ^b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^c Pod zabudowaniami, podwórzami, drogami, wodami, innymi gruntami użytkowymi (torfowiska, żwirownie), nieużytki itp.

^a Including fruit-bearing tree and bush nurseries. ^b Including land connected with silviculture. ^c For buildings, courts, roads, waters and other usable land (peat bogs, gravel-pits) as well as wasteland and the like.

TABL. 2 (183). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW (dok.)

Stan w czerwcu

LAND USE BY SECTORS (cont.)

As of June

AS of June					
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
	w ha <i>in ha</i>				

WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA
BY THE OFFICIAL RESIDENCE OF LAND USER

Powierzchnia ogólna ..	2000	1791399	678561	1112838	1016489	Total area
	2005	1778011	643042	1134970	834140	
	2008	1777573	620713	1156860	874278	
	2009	1777469	631543	1145926	850053	
Użytki rolne	2000	904716	55290	849426	835774	Agricultural land
	2005	752832	40717	712115	696471	
	2008	772128	34600	737528	724465	
	2009	746806	33541	713266	698723	
grunty orne	2000	624308	30655	593653	584240	arable land
	2005	502783	22461	480322	468948	
	2008	466876	3204	463671	454459	
	2009	492201	16790	475412	466508	
sady ^a	2000	11258	135	11123	11107	orchards ^a
	2005	9860	29	9831	9660	
	2008	12092	17	12075	11871	
	2009	10809	45	10764	10621	
łąki	2000	152703	9520	143183	141764	meadows
	2005	184529	7979	176550	174629	
	2008	190502	6711	183791	182542	
	2009	166944	6930	160014	158543	
pastwiska	2000	116447	14980	101467	98663	pastures
	2005	55660	10248	45412	43234	
	2008	45920	6584	39336	37640	
	2009	43496	6741	36755	33163	
pozostałe	2000	.	.	.	.	Rother
	2005	.	.	.	.	
	2008	56738	18084	38654	37953	
	2009	33356	3035	30321	29887	
Lasy ^b	2000	655051	533594	121457	104468	Forests ^b
	2005	663599	517513	146087	69194	
	2008	668082	520816	147266	77989	
	2009	670963	522531	148433	75274	
Pozostałe grunty ^c	2000	231632	89677	141955	76247	Other land ^c
	2005	361580	84812	276768	68476	
	2008	337363	65297	272066	71824	
	2009	359699	75472	284228	76056	

^a Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. ^b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^c Pod zabudowaniami, podwórzami, drogami, wodami, innymi gruntami użytkowymi (torfowiska, zwirownie), nieużytki itp.

^a Including fruit-bearing tree and bush nurseries. ^b Including land connected with silviculture. ^c For buildings, courts, roads, waters and other usable land (peatbogs, gravel-pits) as well as wasteland and the like.

TABL. 3 (184). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a**
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	94,5	97,8	109,5	96,4	94,5	97,9	109,7	95,9	Gross output
roślinna	97,9	95,4	105,7	108,1	98,0	95,6	105,7	107,9	crop
zwierzęca	90,8	100,4	113,6	83,4	90,7	100,3	114,0	82,7	animal
Produkcja końcowa	94,5	98,2	113,4	91,1	94,2	98,5	113,7	90,4	Final output
roślinna	101,7	93,4	111,8	106,1	101,3	94,2	112,0	105,9	crop
zwierzęca	91,0	100,7	114,2	82,7	90,9	100,6	114,6	81,9	animal
Produkcja towarowa	96,2	101,5	100,9	95,4	96,2	101,8	100,9	94,7	Market output
roślinna	106,1	106,1	92,1	119,4	106,2	107,6	91,7	119,6	crop
zwierzęca	92,3	99,7	104,8	85,2	92,6	99,6	105,0	84,3	animal

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 7.

^a See general notes to the chapter “Agriculture”, item 7.

TABL. 4 (185). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna.....	54,3	50,8	50,0	58,9	Crop output
Zboża.....	12,2	15,6	13,9	22,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	10,0	12,7	10,7	17,9	of which basic cereals
w tym: pszenica.....	6,9	7,9	6,4	11,4	of which: wheat
żyto.....	1,3	0,9	0,8	1,4	rye
jęczmień.....	1,0	1,8	1,4	2,0	barley
Ziemniaki	15,6	9,9	12,3	10,0	Potatoes
Przemysłowe	2,1	3,7	3,6	2,8	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	1,1	2,1	1,4	0,8	of which sugar beets
Warzywa	7,8	8,5	7,4	6,4	Vegetables
Owoce	5,6	3,1	3,6	6,4	Fruit
Siano łąkowe	3,3	4,3	4,7	5,0	Meadow hay
Pozostałe	7,8	5,6	4,5	6,1	Other

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 7.

^a See general notes to the chapter “Agriculture”, item 7.

TABL. 4 (185). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca.....	45,7	49,2	50,0	41,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	18,9	23,6	23,8	18,1	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	3,1	2,6	2,9	2,4	cattle (excluding calves)
cielęta	2,4	1,9	2,3	1,9	calves
trzoda chlewna.....	7,3	10,4	9,5	7,4	pigs
owce	0,1	0,0	0,1	0,0	sheep
drób	4,8	7,2	7,9	6,0	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,6	-0,5	-0,1	-1,4	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie.....	22,2	19,0	18,6	18,3	Cows' milk
Jaja kurze	4,2	4,8	5,7	4,0	Hen eggs
Obornik	2,1	1,5	1,0	1,3	Manure
Pozostałe.....	0,8	0,8	0,8	0,7	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M.....	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	30,8	29,8	28,4	37,5	Crop output
Zboża	5,5	5,6	5,8	10,7	Cereals
w tym zboża podstawowe	4,9	4,6	4,5	9,1	of which basic cereals
w tym: pszenica	4,1	3,8	3,8	7,5	of which: wheat
żyto	0,4	0,4	0,3	0,7	rye
jęczmień.....	0,1	0,2	0,2	0,2	barley
Ziemniaki	1,8	0,6	1,2	1,0	Potatoes
Przemysłowe	4,1	6,4	5,3	4,7	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,1	3,8	2,5	1,5	of which sugar beets
Warzywa.....	10,3	11,6	9,8	9,0	Vegetables
Owoce	8,5	4,6	5,4	10,3	Fruit
Pozostałe.....	0,6	1,0	1,0	1,9	Other
Produkcja zwierzęca.....	69,2	70,2	71,6	62,5	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	31,6	38,0	38,2	30,5	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	5,5	4,5	4,9	4,3	cattle (excluding calves)
cielęta	3,5	2,7	3,2	2,8	calves
trzoda chlewna.....	12,0	16,5	15,0	12,2	pigs
owce	0,1	0,1	0,1	0,1	sheep
drób	8,2	11,9	13,1	10,3	poultry
Mleko krowie.....	31,3	25,1	25,1	25,6	Cows' milk
Jaja kurze	5,6	6,3	7,5	5,7	Hen eggs
Pozostałe.....	0,7	0,7	0,8	0,7	Other

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 7. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter “Agriculture”, item 7. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (186). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPLODY	2000	2005	2008	2009			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
	w ha <i>in ha</i>						
OGÓŁEM.....	504980	411975	417460	424998	422202	413568	TOTAL
Zboża.....	297754	285265	296530	298092	296436	289592	Cereals
zboża podstawowe.....	255377	233527	237192	238521	237146	231539	basic cereals
pszenica.....	136395	128230	130055	135880	135070	132285	wheat
żyto.....	49752	24888	25195	25869	25731	24814	rye
jęczmień.....	26217	31545	28764	26911	26789	26069	barley
owies.....	32192	29835	28626	27727	27542	26838	oats
pszemżyto.....	10821	19029	24553	22134	22014	21533	triticale
mieszanek zbożowe.....	32328	38426	44360	44444	44395	44314	cereal mixed
gryka i proso ^a	1922	2005	3646	3700	3674	3663	buckwheat and millet ^a
kukurydza na ziarno.....	8127	11306	11332	11427	11221	10074	maize for grain
Strączkowe.....	3105	2617	3207	3106	3065	3017	Pulses
konsumpcyjne.....	1787	802	534	374	369	351	edible
pastewne ^b	1318	1815	2673	2732	2696	2666	feed ^b
Ziemniaki ^c	89443	53414	46859	44401	44394	44389	Potatoes ^c
Przemysłowe.....	15095	18892	16636	19385	18949	17892	Industrial
w tym:							of which:
buraki cukrowe.....	8216	7451	3980	4880	4764	4578	sugar beets
oleiste.....	5834	10697	11643	13487	13166	12296	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik.....	4991	10266	11256	13014	12708	11878	of which rape and agrimony
Pastewne.....	68233	25605	28196	36648	36059	35654	Feed
w tym:							of which:
okopowe.....	14081	4543	3843	3446	3422	3422	root plants
kukurydza na paszę.....	4497	2886	3757	3249	2927	2725	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^d	31350	26182	26031	23368	23300	23024	Other crops ^d
w tym warzywa grun- towe ^e	15196	4557	4689	4664	4663	4546	of which field vegeta- bles ^e

^a Łącznie z pozostałymi zbożowymi. ^b Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Od 2007 r. bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych. ^d Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp. ^e Od 2005 r. bez upraw warzyw w ogrodach przydomowych.

^a Including other cereals. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Since 2007 excluding potato area in home gardens. ^d Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc. ^e Since 2005 excluding vegetable crops in home gardens.

TABL. 6 (187). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS							
ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2008	2009			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	774767	847538	972547	930700	923805	899141	<i>Cereals</i>
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe ..	648263	674366	762053	730988	725175	707471	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	380906	394164	454337	449930	445830	435463	<i>wheat</i>
żyto	101807	60548	65070	63565	63137	61042	<i>rye</i>
jęczmień.....	67013	90282	91528	81820	81411	78700	<i>barley</i>
owies	71660	76337	78573	72660	72247	70852	<i>oats</i>
pszenżyto.....	26877	53035	72545	63013	62550	61414	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	82050	109086	136063	128915	128833	128632	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	1681361	875932	918241	853145	853034	852774	<i>Potatoes ^a</i>
Buraki cukrowe	251848	259440	193096	225399	219092	211279	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	9330	21211	27018	32703	31743	29520	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	641788	687609	833671	699068	693400	689017	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	26,0	29,7	32,8	31,2	31,2	31,0	<i>Cereals</i>
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe ..	25,4	28,9	32,1	30,6	30,6	30,6	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	27,9	30,7	34,9	33,1	33,0	32,9	<i>wheat</i>
żyto	20,5	24,3	25,8	24,6	24,5	24,6	<i>rye</i>
jęczmień.....	25,6	28,6	31,8	30,4	30,4	30,2	<i>barley</i>
owies	22,3	25,6	27,4	26,2	26,2	26,4	<i>oats</i>
pszenżyto.....	24,8	27,9	29,5	28,5	28,4	28,5	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	25,4	28,4	30,7	29,0	29,0	29,0	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	188	164	182	178	178	178	<i>Potatoes ^a</i>
Buraki cukrowe	307	348	485	462	460	462	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	18,7	20,7	24,0	25,1	25,0	24,9	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	42,0	37,3	43,8	41,9	43,3	43,5	<i>Meadow hay</i>

^a Od 2007 r. łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych.^a Since 2007 including potato area in home gardens.

TABLE 7 (188). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005 ^a	2008 ^a	2009 ^a		VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>	
					razem <i>total</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

OGÓŁEM	15196	12437	8435	8240	8239	8118	TOTAL
Kapusta.....	3080	2491	1589	1485	1484	1483	Cabbages
Kalafior.....	800	496	385	323	323	323	Cauliflowers
Cebula	1907	1492	1007	908	908	907	Onions
Marchew jadalna.....	2005	1864	1422	1378	1378	1377	Carrots
Buraki ćwikłowe	1647	1119	706	692	692	692	Beetroots
Ogórki	1889	623	393	410	410	410	Cucumbers
Pomidory.....	1365	496	424	430	430	426	Tomatoes
Pozostałe ^b	2503	3856	2510	2615	2615	2501	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	282465	249399	179226	162113	162095	161300	TOTAL
Kapusta.....	89374	90401	63875	55359	55355	55331	Cabbages
Kalafior.....	11360	7294	7308	5452	5452	5452	Cauliflowers
Cebula	34309	27454	19130	16244	16243	16232	Onions
Marchew jadalna.....	42692	40811	32129	30312	30309	30292	Carrots
Buraki ćwikłowe	32940	23389	15532	13905	13901	13889	Beetroots
Ogórki	24745	8223	5456	5746	5745	5742	Cucumbers
Pomidory.....	15970	6700	6597	6235	6235	6043	Tomatoes
Pozostałe ^b	31075	45128	29198	28861	28857	28321	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta.....	290	363	402	373	373	373	Cabbages
Kalafior.....	142	147	190	169	169	169	Cauliflowers
Cebula	180	184	190	179	179	179	Onions
Marchew jadalna.....	213	219	226	220	220	220	Carrots
Buraki ćwikłowe	200	209	220	201	201	201	Beetroots
Ogórki	131	132	139	140	140	140	Cucumbers
Pomidory.....	117	135	156	145	145	142	Tomatoes
Pozostałe ^b	124	117	116	110	110	113	Others ^b

^a Łącznie z uprawami warzyw w ogrodach przydomowych. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including vegetable crops in home gardens. ^b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 8 (189). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>	
					razem <i>total</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

OGÓŁEM	16021	10187	10490	9313	9268	9139	TOTAL
Jabłonie.....	7782	4911	5499	4627	4586	4514	<i>Apples</i>
Grusze.....	1058	656	528	453	449	434	<i>Pears</i>
Śliwy.....	2876	1128	862	846	846	840	<i>Plums</i>
Wiśnie.....	2298	1790	1240	1023	1023	988	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	593	469	409	406	406	406	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	1414	1233	1952	1958	1958	1957	<i>Others ^a</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	55987	40496	64105	47693	47691	45928	TOTAL
Jabłka.....	37335	28002	51540	34417	34415	32942	<i>Apples</i>
Gruszki.....	2996	2058	1894	1741	1741	1695	<i>Pears</i>
Śliwki.....	4997	1690	2104	2282	2282	2242	<i>Plums</i>
Wiśnie.....	6995	4964	3069	3416	3416	3216	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	1409	1505	1466	1533	1533	1531	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	2254	2276	4032	4305	4305	4303	<i>Others ^a</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka.....	48	57	94	74	75	73	<i>Apples</i>
Gruszki.....	28	31	36	38	39	39	<i>Pears</i>
Śliwki.....	17	15	24	27	27	27	<i>Plums</i>
Wiśnie.....	30	28	25	33	33	33	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	24	32	36	38	38	38	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	16	18	21	22	22	22	<i>Others ^a</i>

^a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

^a *Peaches, apricots, walnuts.*

TABLE 9 (190). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH
I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FIELDS

O W O C E	2000	2005	2008	2009			F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
AREA in ha — as of June

O G Ó Ł E M	6955	6010	5351	4689	4688	4672	T O T A L
Truskawki ^a	3094	2044	1941	1614	1614	1612	Strawberries ^a
Maliny ^b	1577	1224	1312	1109	1108	1108	Raspberries ^b
Porzeczeki	1836	2228	1481	1411	1411	1407	Currants
Agrest	346	278	219	167	167	167	Gooseberries
Pozostałe ^c	102	236	398	388	388	378	Others ^c

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	28393	19739	19542	16254	16254	16239	T O T A L
Truskawki ^a	9343	7350	6086	4836	4836	4835	Strawberries ^a
Maliny ^b	4512	3427	3793	3080	3080	3080	Raspberries ^b
Porzeczeki	11585	6724	6383	5724	5724	5721	Currants
Agrest	2307	1211	1185	763	763	763	Gooseberries
Pozostałe ^c	646	1028	2095	1852	1852	1840	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^a	30	36	31	30	30	30	Strawberries ^a
Maliny ^b	29	28	29	28	28	28	Raspberries ^b
Porzeczeki	63	30	43	41	41	41	Currants
Agrest	67	44	54	46	46	46	Gooseberries
Pozostałe ^c	64	43	53	48	48	49	Others ^c

^a Od 2005 r. łącznie z uprawą truskawek w ogrodach przydomowych. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

^a Since 2005 including strawberry crops in home gardens. ^b Including thornless blackberry. ^c Chokeberry, highbush blueberry, filbert and others.

TABL. 10 (191). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło 2000	289037	286855	284590	Cattle
..... 2005	177564	176007	173501	
..... 2008	163237	161264	158422	
..... 2009	146040	143966	141231	
w tym krowy 2000	197865	196967	196368	of which cows
..... 2005	117862	117212	116033	
..... 2008	103725	102847	101499	
..... 2009	93343	92469	91150	
Trzoda chlewna ^a 2000	384559	375212	365562	Pigs ^a
..... 2005	368400	366865	359134	
..... 2008	320084	319135	312922	
..... 2009	270024	268750	263759	
w tym lochy 2000	31210	30778	28961	of which sows
..... 2005	36823	36580	35848	
..... 2008	23480	23410	22769	
..... 2009	22173	21977	21415	
Owce 2000	13741	13716	13710	Sheep
..... 2005	18658	18628	18458	
..... 2008	15745	15208	15208	
..... 2009	13668	12973	12973	
w tym maciorki 2000	8603	8596	8596	of which ewes
..... 2005	10206	10188	10054	
..... 2008	8211	7804	7804	
..... 2009	6820	6543	6543	
Konie ^b 2000	65707	65308	65290	Horses ^b
..... 2005	26082	25924	25750	
..... 2008	22755	22595	22504	
..... 2009	18559	18393	18300	
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna ^a , owce i konie) 2000	355720	352171	348893	In terms of large heads ^c
..... 2005	224886	223250	219898	(cattle, pigs ^a , sheep and horses)
..... 2008	202617	200693	197397	
..... 2009	176988	174917	171887	

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe. ^c Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a As of the end of July. ^b Estimated data. ^c The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 10 (191). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION	
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads					
Bydło.....	2000	31,9	33,8	34,1	Cattle
	2005	23,6	24,7	24,9	
	2008	21,1	21,9	21,9	
	2009	19,6	20,2	20,2	
w tym krowy	2000	21,9	23,2	23,5	of which cows
	2005	15,7	16,5	16,7	
	2008	13,4	13,9	14,0	
	2009	12,5	13,0	13,0	
Trzoda chlewna ^a	2000	42,5	44,2	43,7	Pigs ^a
	2005	48,9	51,5	51,6	
	2008	41,5	43,3	43,2	
	2009	36,2	37,7	37,7	
w tym lochy	2000	3,4	3,6	3,5	of which sows
	2005	4,9	5,1	5,1	
	2008	3,1	3,2	3,1	
	2009	3,0	3,1	3,1	
Owce	2000	1,5	1,6	1,6	Sheep
	2005	2,5	2,6	2,7	
	2008	2,0	2,1	2,1	
	2009	1,8	1,8	1,9	
w tym maciorki	2000	1,0	1,0	1,0	of which ewes
	2005	1,4	1,4	1,4	
	2008	1,1	1,1	1,1	
	2009	0,9	0,9	0,9	
Konie ^b	2000	7,3	7,7	7,8	Horses ^b
	2005	3,5	3,6	3,7	
	2008	2,9	3,1	3,1	
	2009	2,5	2,6	2,6	
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna ^a , owce i konie)	2000	39,3	41,5	41,7	In terms of large heads ^c (cattle, pigs ^a , sheep and horses)
	2005	29,9	31,4	31,6	
	2008	26,2	27,2	27,2	
	2009	23,7	24,5	24,6	

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe. ^c Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a As of the end of July. ^b Estimated data. ^c The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 11 (192). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	3079,6	4244,3	5028,4	3601,5	3476,5	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	2683,3	2045,1	2087,4	1858,0	1809,0	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	38,5	26,4	12,1	18,7	18,7	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	81,6	70,3	58,6	63,2	63,2	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt	258,2	508,4	250,6	251,0	251,0	<i>Ducks ^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	340	564	651	482,3	497,5	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	297	272	270	248,8	258,9	<i>of which laying hens</i>

^a Dla 2000 r. — w wieku 6 miesięcy i więcej; od 2005 — w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 — aged 6 months and more; since 2005 — more than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 12 (193). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	59,4	33,7	30,0	33,2	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	112,7	62,9	56,4	58,6	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	472,7	512,0	478,4	461,9	<i>Pigs</i>
Owce	9,2	5,3	6,1	6,3	<i>Sheep</i>
Konie	11,4	9,5	3,3	6,6	<i>Horses</i>

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Produkcja żywca rzeźnego	131,7	137,7	124,3	131,5	<i>Production of animals for slaughter</i>
bydło (bez cieląt)	26,7	18,1	16,1	17,7	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	11,0	6,6	6,1	6,4	<i>calves</i>
trzoda chlewna	54,7	58,9	57,6	56,2	<i>pigs</i>
owce	0,3	0,2	0,2	0,2	<i>sheep</i>
konie	5,4	4,9	1,6	3,1	<i>horses</i>
drób	32,3	47,9	41,7	46,9	<i>poultry</i>
kozy i króliki	1,3	1,1	0,9	1,0	<i>goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding), marketplace sales and farming slaughter.

TABL. 13 (194). **PRODUKCYJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łą- cznie z tłuszczami i podrobami)	96,1	102,3	93,4	98,1	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	90,2	96,7	88,3	92,7	meat and fats
wołowe	14,0	9,5	8,4	9,3	beef
cielęce	6,6	4,0	3,7	3,9	veal
wieprzowe	42,7	45,9	44,9	43,8	pork
baranie	0,1	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	2,9	2,7	0,9	1,8	horseflesh
drobiowe	22,6	33,5	29,2	32,8	poultry
kozy i królicze ^b	1,3	1,0	1,1	1,0	goat and rabbit ^b
podroby	5,9	5,6	5,1	5,4	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
O G Ó Ł E M	106,2	135,9	120,9	131,3	T O T A L

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding), marketplace sales and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 14 (195). **PRODUKCYJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów	689,9	460,7	407,9	336,1	327,4	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	76,3	61,2	52,8	45,0	46,9	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3393	3714	4218	3843	3836	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w mln szt	423,3	386,4	354,8	374,7	364,4	Hen eggs production in mil- lion units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt	163	168	151	174	173	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 15 (196). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	225,8	221,4	221,2	221,2	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne	149,3	145,7	145,6	145,6	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	120,9	117,4	117,3	117,3	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,3	0,3	0,3	0,3	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	76,5	75,7	75,6	75,6	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	40,9	40,2	40,1	40,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	6,9	6,9	6,8	6,8	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	25,0	29,4	28,6	29,6	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 (197). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^a Total ^a	W tym gospodar- stwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach			<i>In units</i>
2000	92983	91460	
2005	109608	109134	
2008	117476	115886	
2009	118297	116708	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha			<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
2000	9,7	9,1	
2005	6,9	6,4	
2008	6,6	6,3	
2009	6,3	6,0	

^a W 2000 r. — stan w dniu 31 XII.

^a In 2000 — as of 31 XII.

TABL. 17 (198). **ZASOBY SIŁY POCIĄGOWEJ**
Stan w czerwcu
DRAFT FORCE RESOURCES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W tysiącach jednostek pociągo- wych	739	725	882	882	In thousands of draft units
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
żywa	59	21	19	14	<i>live</i>
mechaniczna ^a	680	703	862	868	<i>mechanical</i>
Na 100 ha użytków rolnych w jednostkach pociągowych	81,7	96,3	114,2	118,1	Per 100 ha of agricultural land in draft units
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
żywa	6,5	2,9	2,5	1,8	<i>live</i>
mechaniczna ^a	75,2	93,4	111,7	116,3	<i>mechanical</i>

^a W 2000 r. — stan w dniu 31 XII.

^a In 2000 — as of 31 XII.

TABL. 18 (199). **ŻUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

IN TERMS OF PURE INGREDIENT						
WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2007/08	2008/09		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	44734	49673	51084	41365	39363	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	20404	21121	26265	22443	21388	nitrogenous
fosforowe	11719	14202	12468	9334	8923	phosphatic
potasowe.....	12611	14350	12351	9588	9052	potassic
Nawozy wapniowe ^b	57147	56084	11430	11519	9610	Lime fertilizers ^b
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	49,5	66,1	66,1	55,4	56,4	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	22,6	28,1	34,0	30,1	30,6	nitrogenous
fosforowe	13,0	18,9	16,1	12,5	12,8	phosphatic
potasowe.....	13,9	19,1	16,0	12,8	13,0	potassic
Nawozy wapniowe ^b	63,2	74,5	14,8	15,4	13,8	Lime fertilizers ^b

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Including mixed fertilizers. ^b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (200). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PRODUCTION (current prices)						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM.....	518,6	617,2	609,5	672,3	632,9	TOTAL
Produkty: roślinne	141,1	153,6	179,4	204,2	188,0	Products: crop
zwierzęce	377,5	463,6	430,1	468,1	444,9	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM.....	573	820	789	900	906	TOTAL
Produkty: roślinne	156	204	232	274	269	Products: crop
zwierzęce	417	616	557	627	637	animal

^a Płacone dostawcom; od 2005 r. bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; since 2005 excluding VAT.

TABL. 20 (201). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2008	2009		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t.....	62292	104118	105964	169021	145893	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża pod- stawowe.....	49060	76588	74292	130737	112388	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	41944	64326	63359	107541	92749	<i>wheat</i>
żyto.....	3572	5706	4267	13923	11562	<i>rye</i>
jęczmień.....	2719	4954	4220	6469	5918	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	417	776	874	601	476	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	408	826	1572	2203	1683	<i>triticale</i>
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe.....	61586	103497	105360	168701	145602	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża pod- stawowe.....	48355	75991	73688	130417	112097	<i>of which basic cereals</i>
pszenica.....	41485	63967	63165	107498	92735	<i>wheat</i>
żyto.....	3551	5706	4193	13923	11562	<i>rye</i>
jęczmień.....	2505	4903	4034	6385	5834	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	413	629	724	470	345	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	401	786	1572	2141	1621	<i>triticale</i>
Strączkowe konsump- cyjne ^a w t.....	80	10	9	383	383	<i>Edible pulses ^a in t</i>
Ziemniaki w t.....	11062	13375	18523	21681	21620	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.....	251848	259440	193096	225399	211279	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik w t.....	9320	21154	22056	33420	30237	<i>Rape and agrimony in t</i>
w tym przemysłowy.....	9320	21146	22050	33415	30232	<i>of which industrial</i>
Warzywa w t.....	13165	16404	17996	21362	21085	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.....	40762	26531	23818	41117	40560	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.....	82855	96582	81836	85163	82268	<i>Animals for slaughter ^b in t</i>
bydło (bez cieląt).....	21850	15645	12517	14335	13921	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	3218	2371	1561	2160	2136	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	33955	41588	39653	36997	36429	<i>pigs</i>
owce.....	132	109	103	112	107	<i>sheep</i>
konie.....	3838	2907	805	1531	1499	<i>horses</i>
drób.....	19862	33962	27197	30028	28176	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łącz- nie z tłuszczami) ^c w t..	55987	67569	58000	59670	57678	<i>Animals for slaughter in terms of meat (inclu- ding fats) ^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.....	124241	129385	118681	110593	102430	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.....	2780	2270	2029	1165	849	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (202). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2008	2009		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywi- dualnych of which from private farms	
					w tys. zł in thous. zł	
Zboża.....	30093,2	34949,2	63571,4	72833,3	62131,5	Cereals
w tym zboża pod- stawowe	24315,4	25095,1	46811,2	55329,2	46919,7	of which basic cereals
pszenica	21407,5	21526,1	40761,8	47613,2	40391,9	wheat
żyto	1303,2	1466,1	2228,4	4316,5	3576,2	rye
jęczmień	1281,4	1646,2	2580,4	2371,4	2169,7	barley
owies i mieszanki zbożowe	158,7	192,8	504,8	220,4	180,1	oats and cereal mixed
pszenżyto	164,6	263,9	735,8	807,7	601,9	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i pa- szowe	29708,0	34557,8	63126,3	72698,3	62011,0	of which consumer and for feeds ce- reals
w tym zboża pod- stawowe	23935,2	24883,4	46366,2	55194,2	46799,1	of which basic cereals
pszenica	21151,1	21387,9	40633,7	47592,9	40386,0	wheat
żyto	1291,3	1466,1	2160,3	4316,5	3576,2	rye
jęczmień	1178,0	1628,7	2459,1	2337,0	2135,3	barley
owies i mieszanki zbożowe	154,9	148,1	377,4	159,9	119,6	oats and cereal mixed
pszenżyto	159,8	252,7	735,8	787,9	582,1	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^b	392,5	40,1	37,6	857,9	857,9	Edible pulses ^b
Ziemniaki	3508,9	4159,0	6044,2	6710,2	6663,2	Potatoes
Buraki cukrowe	30100,1	45662,8	19309,5	25167,0	23436,1	Sugar beets
Rzepak i rzepik	7086,3	14576,9	26564,5	33862,1	30621,5	Rape and agrimony
w tym przemysłowy ..	7086,3	14566,5	26557,0	33854,0	30613,4	of which industrial
Warzywa	15835,1	17433,6	17636,1	14643,6	14424,3	Vegetables
Owoce	36189,8	25412,7	30554,0	34974,4	34795,6	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	289756,4	357764,7	316554,5	364301,1	351904,4	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	61757,2	60653,3	48538,6	62751,3	60813,5	cattle (excluding calves)
cielęta	21506,6	25362,4	13143,3	22003,0	21734,8	calves
trzoda chlewna	126740,7	156159,9	159459,6	168931,7	166218,8	pigs
owce	592,2	581,6	436,1	531,6	504,8	sheep
konie	17398,0	16303,7	4982,1	9197,0	9035,7	horses
drób	61761,7	98703,8	89994,8	100886,4	93596,8	poultry
Mleko krowie	82643,6	97706,6	110465,6	89012,1	81126,5	Cow milk
Jaja kurze konsump- cyjne	708,2	546,9	521,5	350,9	258,9	Consumer hen's eggs

^a Płacone dostawcom; od 2005 r. bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^a Paid to suppliers; since 2005 excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

Łowiectwo

Hunting

TABL. 22 (203). **NIEKTÓRE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
Stan w dniu 31 III
SELECTED GAME SPECIES^a
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Łosie w szt	15	94	182	192	<i>Morse in heads</i>
Daniele w szt	50	116	239	284	<i>Fallow deer in heads</i>
Muflony w szt	-	11	34	34	<i>Mouflon in heads</i>
Jelenie w tys. szt	7,2	6,9	8,0	8,4	<i>Deer in thous. heads</i>
Sarny w tys. szt	28,6	33,3	39,5	40,3	<i>Roe deer in thous. heads</i>
Dziki w tys. szt	3,1	4,6	7,7	8,5	<i>Wild boars in thous. heads</i>
Lisy w tys. szt	5,9	11,2	11,7	11,7	<i>Foxes in thous. heads</i>
Zające w tys. szt	22,3	17,3	17,8	17,6	<i>Hares in thous. heads</i>
Bażanty w tys. szt	16,0	21,7	26,9	28,5	<i>Pheasants in thous. heads</i>
Kuropatwy w tys. szt	18,8	18,1	21,2	19,5	<i>Partridges in thous. heads</i>

^a Dane szacunkowe, dotyczą populacji wiosennych; nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

^a *Estimated data, concern spring populations; excluding game raising centres managed by State Forests.*

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of the State Forests and the Main Board of Polish Hunting Association.

TABL. 23 (204). **ODSTRZAŁ NIEKTÓRYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a**
SELECTED SPECIES OF GAME SHOT^a

SELECTED SPECIES OF GAME CROPS					
ZWIERZĘTA ŁOWNE	2000/01	2004/05	2008/09	2009/10	GAME SPECIES
	w szt in heads				
Jelenie	1852	1631	2128	2361	<i>Deer</i>
Sarny	6895	6872	8155	8908	<i>Roe deer</i>
Dziki	1614	2845	5898	7097	<i>Wild boars</i>
Lisy	3037	7920	8986	8865	<i>Foxes</i>
Zające	2406	535	245	241	<i>Hares</i>
Bażanty	4948	4800	6121	5543	<i>Pheasants</i>
Kuropatwy	2268	1204	784	455	<i>Partridges</i>
Kaczki ^b	.	3925	3712	3402	<i>Ducks^b</i>

^a Dane dotyczą łowieckiego roku hodowlanego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III następnego roku; nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. ^b Dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzielanych.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

^a *Data concern the hunting year of breeding from 1 April of a given year to 31 March of the following year; excluding game raising centres managed by State Forests. ^b Data concern leased districts exclusively.*

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of the State Forests and the Main Board of Polish Hunting Association.

Leśnictwo**Forestry**TABL. 24 (205). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	660670	664821	671673	674754	TOTAL in ha
Lasy	650016	653610	660779	663796	Forests
Publiczne	555905	556364	558285	558307	Public
zalesione	547984	549136	551172	550935	wooded
niezalesione	7921	7228	7114	7372	non-wooded
własność Skarbu Państwa	529244	529033	530291	530075	owned by the State Treasury
zalesione	522524	522871	524232	523748	wooded
niezalesione	6720	6162	6058	6327	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	482511	484778	486408	486635	managed by State Forests
zalesione	478396	480194	481878	482011	wooded
niezalesione	4115	4584	4530	4624	non-wooded
w zarządzie parków narodowych	41141	40337	40329	40347	managed by national parks
zalesione	38985	38957	38949	38967	wooded
niezalesione	2156	1380	1380	1380	non-wooded
własność gmin ^a	26661	27331	27995	28231	owned by gmina ^a
zalesione	25460	26265	26939	27187	wooded
niezalesione	1201	1066	1056	1044	non-wooded
Prywatne	94111	97247	102493	105490	Private
zalesione	92838	96523	101547	104525	wooded
niezalesione	1273	723	947	965	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	10654	11211	10894	10958	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	36,3	36,6	37,0	37,2	FOREST COVER in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 25 (206). **POWIERZCHNIA LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW**

Stan w dniu 1 I

FOREST AREAS MANAGED BY STATE TREASURY BY AGE AND SPECIES STRUCTURE OF TREE STANDS

As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	482034	483219	485590	486410	TOTAL in ha
W tym powierzchnia zalesiona w % ogółem	98,9	99,1	99,1	99,1	Of which wooded area in % of total area
drzewostany:					tree stands:
według klas wieku:					by age groups:
I (1 – 20 lat)	6,6	5,9	5,9	5,7	I (1 – 20 years)
II (21 – 40)	12,3	10,1	9,6	9,4	II (21 – 40)
III (41 – 60)	25,0	23,4	21,8	21,2	III (41 – 60)
IV (61 – 80)	19,2	19,2	20,5	21,0	IV (61 – 80)
V i wyżej (81 lat i więcej)	23,3	25,5	25,2	25,0	V and higher (81 years and more)
klasa odnowienia, klasa do odnowienia i drzewostany o budowie przerębowej	12,5	15,0	16,1	16,8	renewal class, regeneration class and tree stands with throughfell construction
Skład gatunkowy^a drzewostanów w % powierzchni lasów					Species structure^a of tree stands in % of forest areas
sosna i modrzew	45,8	45,8	45,6	45,6	pine and larch
świerk	2,8	2,9	3,0	3,1	spruce
jodła i jedlica	14,1	14,0	14,4	14,5	fir and Douglas spruce
dąb, jesion, klon, jawor i wiaź	4,9	5,0	5,3	5,5	oak, ash, maple, sycamore and elm
buk	20,8	20,7	21,2	21,3	beech
grab	1,2	1,2	1,1	1,1	hornbeam
brzoza i robinia akacjowa	2,8	2,9	2,7	2,6	birch and false acacia
olcha	7,3	7,2	6,4	6,0	alder
osika, lipa, wierzba i topola	0,3	0,3	0,3	0,3	aspen, linden, willow and poplar

^a Określony na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej „Wyniki aktualizacji powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych” – na dzień 1 stycznia 2009 r.).

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand.

Source: data of the General Directorate of State Forests (prepared by the Forest Management and Geodesy Bureau “Results of updating of forest area and growing stock in State Forests” – as 1 January 2009).

TABL. 26 (207). **ZASOBY DRZEWNE NA PNII W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW**

Stan w dniu 1 I

GROWING STOCK OF STANDING WOOD MANAGED BY STATE TREASURY BY AGE AND SPECIES STRUCTURE OF TREE STANDS

As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
GRUBIZNA BRUTTO (w korze)					GROSS TIMBER (overbark)
ogółem w dam ³	112165,0	117073,6	128673,4	133212,3	total in dam ³
drzewostany w % powierzchni zalesionej	100,0	100,0	99,9	99,9	tree stands in % of wooded area
według klas wieku:					by age groups:
I (1 – 20 lat)	0,4	0,3	0,3	0,3	I (1 – 20 years)
II (21 – 40)	6,4	5,1	4,8	4,7	II (21 – 40)
III (41 – 60)	24,6	23,2	21,0	20,1	III (41 – 60)
IV (61 – 80)	24,2	24,0	24,1	24,5	IV (61 – 80)
V i wyżej (81 lat i więcej)	33,5	35,4	35,1	34,7	V and higher (81 years and more)
klasa odnowienia, klasa do odnowienia i drzewostany o budowie przerębowej	10,8	11,8	13,8	14,7	renewal class, regeneration class and tree stands with throughfell construction
przestoje ^a	0,1	0,2	0,8	0,9	hold-over trees ^a
zasobność – grubizna brutto (w korze) na 1 ha powierzchni zalesionej w m ³	237	244	267	276	resources – gross timber (overbark) per 1 ha of wooded area in m ³
Zasoby według grup rodzajowych drzew^b w % grubizny (brutto)					Stock by type groups of trees^b in % of gross timber
sosna i modrzew	43,4	44,6	42,3	42,0	pine and larch
świerk	1,6	1,7	2,1	2,2	spruce
jodła i jedlica	16,9	16,9	18,4	18,9	fir and Douglas spruce
dąb, jesion, klon, jawor i wiaz	4,2	4,2	4,3	4,4	oak, ash, maple, sycamore and elm
buk	26,0	25,1	26,2	26,3	beech
grab	1,1	1,0	0,9	0,9	hornbeam
brzoza i robinia akacjowa	2,1	2,0	1,8	1,7	birch and false acacia
olcha	4,6	4,3	3,8	3,5	alder
osika, lipa, wierzba i topola	0,1	0,2	0,2	0,1	aspen, linden, willow and poplar

^a Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. ^b Określone na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej „Wyniki aktualizacji powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych”).

^a Trees not felled in the assumed throughfell order. ^b Defined on the basis of dominant species in the tree stand.

Source: data of the General Directorate of State Forests (prepared by the Forest Management and Geodesy Bureau “Results of updating of forest area and growing stock in State Forests”).

TABL. 27 (208). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	217	206	196	186	186,0	186	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	4291	4694	3412	2873	2500	2304	373	<i>Renewals and afforestations^b</i>
odnowienia	3207	3966	2912	2471	2368	2250	103	<i>renewals</i>
sztuczne ^b	2205	2522	2329	1749	1692	1607	57	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	1990	2444	2273	1704	1656	1581	48	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin ..	215	78	57	45	36	26	9	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	1002	1444	582	722	676	643	46	<i>natural</i>
zalesienia ^d	1084	728	500	403	132	54	270	<i>afforestations^d</i>
Poprawki i uzupełnienia ^e	877	573	649	528	427	389	101	<i>Corrections and supplements^e</i>
Pielęgnowanie lasu ^f	26151	23727	25230	18808	17215	16543	1593	<i>Forest tending^f</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw ^g	19306	17874	19964	15713	14139	13634	1574	<i>crops^g</i>
młodników	6036	5656	4976	2875	2875	2875	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^h	271	89	66	34	34	34	-	<i>introduction of undergrowth^h</i>
Melioracje leśne.....	3077	2677	3018	1583	1583	1583	-	<i>Forest drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Bez dolesień luk i przerzedzeń w drzewostanach i wprowadzania II piętra. ^c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^d Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. ^e Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^f Bez cięć trzebieżowych. ^g Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. ^h Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Excluding the afforestation of tree stand gaps and thinnings and introduction of the second layer. ^c Including renewals protected by tree stands. ^d Agricultural land useless for agricultural production and wasteland included in local land development plan or decision regarding conditions and area development. ^e Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^f Without extirpation. ^g Tending soil and early tree cutting. ^h Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (209). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009				SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam ³	1874,0	2085,8	2124,6	2036,6	1988,4	88,0	TOTAL in dam ³
Grubizna	1825,6	2038,9	2072,8	1984,8	1936,6	88,0	Timber
Grubizna iglasta	878,8	1066,6	1073,7	1015,8	982,6	58,0	Coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe	593,1	755,6	748,1	697,2	676,3	51,0	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	214,9	240,1	259,7	255,5	248,0	4,2	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	946,8	972,3	999,1	969,1	954,0	30,1	Non-coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe	374,0	378,9	377,4	361,5	353,5	15,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	509,8	515,9	534,8	528,6	525,5	6,2	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymia- rowe ^b	48,4	46,9	51,7	51,7	51,7	-	Slash ^b
Do przerobu przemy- słowego	1,9	1,2	1,2	1,2	1,2	-	Slash for industrial uses
Opałowe	46,4	45,7	50,6	50,6	50,6	-	Slash for fuel
Karpina ^b	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	Stump wood ^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	279,3	308,6	312,3	355,5	365,3	83,4	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.^a Excluding logging (timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.TABL. 29 (210). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	3	7	27	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew	70474	50760	52260	40272	Plantings in units of: trees
krzewów	26939	20748	20413	16085	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	24279	35751	46532	30837	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	4026	7262	10891	7650	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	2086	3942	5115	4208	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	20253	28489	35641	23187	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	7611	10501	12282	8115	of which large-size general purpose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.^a As of 31 XII. ^b Estimated data; not included in total data on removals (timber) from forests.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

W tabl. 1 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji).

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9.

Jako **cenę stałą** od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam, hot water supply" and "Water supply; sewerage and waste management; remediation activities".

Tables 1 includes budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections).

2. Data were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9.

From 2006 constant prices of 2005 (average current prices of 2005) were adopted as **constant prices**.

4. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of

lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

5. Dane dotyczące zatrudnienia w przemyśle obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju (z wyjątkiem tabl. 12) wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego. Obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

3. Dane według grup PKD opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5.

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze względu na niewystępowanie dotacji do produktów oraz podatku akcyzowego, wprowadzenie cen bazowych w miejsce cen producenta nie miało wpływu na mierniki produkcji.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Dane o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

7. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

other services ordered by the work provider.

5. Data concerning employment in industry include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Construction and assembly production concerns activity realized domestically (except table 12) by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship. It includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system (for outside clients).

3. Data according to NACE rev. 1.1 groups were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

4. Data concerning construction-assembly production are presented in **producer's prices**, due to the lack of subsidies for products as well as the excise tax, the use of basic prices, in place of producer's prices, has no influence on the measure of this production.

5. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

6. Data on buildings completed (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings — newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).

7. Data regarding average employment and average monthly wages and salaries concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł Industry

TABL. 1 (211). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION
			ogółem total	2008 = = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	24236,0	29924,5	27635,5	90,8 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	152153	161960	148681	91,8	<i>Employed persons ^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	129344	142589	129094	90,5	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	2017,80	2506,58	2603,20	103,9	<i>Average monthly gross wages and salaries ^c in zł</i>

^a Ceny stałe. ^b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^c Bez wynagrodzeń osób zatrudnionych za granicą.

^a Constant prices. ^b As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity. ^c Excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 2 (212). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU ^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009			SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>				w od- setkach <i>in %</i>	2008 = 100 (ceny stałe) (con- stant prices)		
	ceny bieżące <i>current prices</i>							
O G Ó Ł E M	22205,7	24946,5	27066,0	27486,3	25628,0	100,0	91,7	T O T A L
sektor publiczny	4005,9	4194,7	2890,7	2275,7	2276,3	8,9	x	public sector
sektor prywatny	18199,8	20751,9	24175,3	25210,6	23351,7	91,1	x	private sector
Górnictwo i wydobywanie ...	137,2	185,2	250,6	297,3	311,8	1,2	128,8	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	20194,9	22702,4	24763,5	24876,7	22861,1	89,2	91,4	Manufacturing
w tym:								of which:
Produkcja artykułów spożyw- czych	1868,0	1946,3	2028,4	2036,0	2095,1	8,2	102,8	Manufacture of food products
Produkcja napojów	66,2	104,3	#	#	98,9	0,4	88,2	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	129,2	142,2	140,4	101,4	51,7	0,2	46,0	Manufacture of textiles
								Manufacture of wearing appa- rel
Produkcja odzieży	163,2	159,5	178,8	164,4	137,9	0,5	71,8	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	23,7	25,4	35,3	21,8	25,4	0,1	117,1	Manufacture of leather and related products
								Manufacture of products of wood, cork, straw and wick- er ^Δ
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1846,3	1894,4	2194,7	2066,0	1959,2	7,6	90,9	
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	159,1	178,9	204,9	231,8	191,3	0,7	87,1	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisa- nych nośników informacji	113,8	108,8	112,8	116,2	134,9	0,5	120,4	Printing and reproduction of recorded media

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (212). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009			SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>					w od- setkach <i>in %</i>	2008 = 100 (ceny stałe) (con- stant prices)	
	ceny bieżące <i>current prices</i>							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								Manufacturing (cont.)
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	1096,2	1003,5	721,3	805,7	552,0	2,2	90,8	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1474,9	1665,4	1818,5	1908,1	1784,7	7,0	94,8	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2896,2	3248,8	3474,4	3492,8	3542,5	13,8	90,2	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1460,5	1430,0	1388,4	1363,9	1252,2	4,9	105,9	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	1047,8	1449,5	1700,9	1526,0	997,8	3,9	73,9	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1390,6	1595,8	1716,5	2190,3	1870,6	7,3	92,4	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	#	#	236,7	251,7	#	#	#	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	415,7	444,5	540,0	547,1	523,4	2,0	105,2	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	870,7	1089,3	1241,4	1158,0	1186,5	4,6	135,6	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2322,4	2976,2	3480,0	2949,6	2385,4	9,3	70,6	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	852,0	1033,8	1180,0	1332,3	1508,4	5,9	82,6	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	1221,5	1331,4	1518,0	1605,6	1413,3	5,5	88,1	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	116,8	165,3	161,5	186,9	247,7	1,0	119,0	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń ..	168,1	182,0	229,6	292,9	273,3	1,1	94,8	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1479,7	1627,4	1564,0	1690,0	1862,1	7,3	91,8	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	393,9	431,5	487,9	622,2	593,1	2,3	87,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:								of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	109,9	108,6	118,5	130,6	147,6	0,6	105,0	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	153,8	187,3	223,3	320,5	265,7	1,0	74,9	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
O G Ó Ł E M 2005	22205,7	2419,0	4927,8	5001,0	4196,9	5661,1
T O T A L 2006	24946,5	2691,1	6022,4	4888,0	5209,8	6135,1
..... 2007	27066,0	2893,0	6409,7	6082,2	4763,0	6945,0
..... 2008	27486,3	3323,7	6422,6	5134,3	5823,6	6782,1
2009	25628,0	3245,1	6505,8	5836,4	4590,3	5450,4
sektor publiczny public sector	2276,3	#	557,5	816,1	556,1	#
sektor prywatny private sector	23351,7	#	5948,3	5020,4	4034,2	#
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	311,8	44,4	#	#	#	-
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	22861,1	2722,3	5952,5	5191,3	4181,1	4813,9
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	2095,1	638,0	803,4	#	#	-
Produkcja napojów Manufacture of beverages	98,9	#	#	-	-	-
Produkcja wyrobów tekstylnych Manufacture of textiles	51,7	17,1	#	#	-	-
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	137,9	57,8	68,4	#	-	-
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related products	25,4	5,0	20,4	-	-	-
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	1959,2	#	597,6	#	-	-
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	191,3	65,4	126,0	-	-	-

a. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	134,9	60,6	74,3	-	-	-
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	552,0	#	#	#	-	-
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	1784,7	#	353,7	626,5	#	-
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	3542,5	279,9	1007,7	197,4	#	#
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1252,2	258,2	194,2	299,5	#	#
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	997,8	29,1	360,9	#	#	#
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	1870,6	439,3	692,1	382,1	357,1	-
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	523,4	#	155,8	-	-	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	1186,5	94,8	425,6	322,6	#	#

a. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2385,4	#	236,8	598,1	1070,0	#
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1508,4	20,5	116,5	359,8	#	#
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	1413,3	105,3	173,2	286,1	#	#
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	247,7	63,6	#	#	-	-
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	273,3	32,0	241,2	-	-	-
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	1862,1	#	205,9	#	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	593,1	161,7	290,1	141,3	-	-
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	147,6	#	69,8	#	-	-
<i>Water collection, treatment and supply</i>						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	265,7	124,7	141,0	-	-	-
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>						

a. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (214). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	121819	123362	129686	133912	120467	T O T A L
sektor publiczny	25156	23649	19976	15401	15976	public sector
sektor prywatny	96663	99713	109710	118511	104491	private sector
Górnictwo i wydobywanie	1133	1298	1323	1477	1535	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	109285	110603	116999	121692	108043	Manufacturing
w tym:						of which:
Produkcja artykułów spożywczych	11225	11247	11120	11437	11658	Manufacture of food products
Produkcja wyrobów tekstylnych ...	1272	1277	1225	1060	753	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	4964	4498	4163	3933	3480	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórza- nych ^Δ	607	565	638	494	337	Manufacture of leather and re- lated products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6333	6227	6587	7039	6328	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z pa- pieru	1159	1170	1305	1325	1106	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	784	791	740	776	746	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafi- nacji ropy naftowej ^Δ	856	722	747	691	784	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4097	4200	4364	4525	4454	Manufacture of chemicals and chemical products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (214). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	11264	11409	11856	12930	12128	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10589	9859	10034	10202	7749	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	3518	3622	4638	4490	3558	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	9592	10094	10278	12203	10854	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1421	1386	1358	1368	1134	Manufacture of computers, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	3681	3607	3907	3975	3602	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	7522	7869	7895	8167	8644	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	9924	11027	12922	12947	7620	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	7476	7406	8433	8606	8661	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	8536	9161	9979	10364	9273	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	810	1091	1052	1081	1111	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1711	1569	1897	2138	2046	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	6190	6123	5903	5029	4854	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	5211	5338	5461	5714	6035	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:						of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1891	1905	1969	2016	2049	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1838	1904	1929	2104	2362	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (215). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE ^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2063,20	2178,37	2363,77	2561,31	2667,96	T O T A L
sektor publiczny	2335,73	2536,81	2617,70	2775,47	2965,17	public sector
sektor prywatny	1992,28	2093,36	2317,54	2533,48	2622,49	private sector
Górnictwo i wydobywanie	2695,64	3136,45	3810,89	4307,28	4331,22	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	1997,00	2100,28	2286,79	2475,38	2562,73	Manufacturing
w tym:						of which:
Produkcja artykułów spożywczych	1466,96	1518,50	1683,46	1880,41	1984,40	Manufacture of food products
Produkcja wyrobów tekstylnych ..	1655,93	1697,16	1800,68	1869,32	1964,87	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1186,81	1231,68	1330,45	1448,84	1513,48	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1121,05	1166,74	1260,80	1320,21	1435,01	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1514,00	1614,65	1790,39	1885,38	1959,86	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1432,07	1465,28	1571,87	1803,78	1990,94	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1748,88	1806,35	1757,39	1887,50	2000,80	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	3170,94	3383,33	3504,63	3615,81	3322,41	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2592,33	2702,97	2868,85	3094,80	3156,10	Manufacture of chemicals and chemical products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 5 (215). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2401,93	2493,65	2614,28	2678,14	2767,72	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1976,25	2073,09	2230,05	2387,91	2594,25	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	2564,52	2693,02	2953,00	3295,15	3133,21	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1896,90	2037,72	2339,93	2556,67	2447,48	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2080,28	2162,66	2293,70	2507,58	2490,62	Manufacture of computers, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	2140,25	2371,03	2298,75	2355,03	2582,66	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1969,22	2166,22	2388,48	2597,50	2838,38	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2235,37	2284,18	2393,26	2531,78	2833,17	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2486,59	2561,05	2818,72	3226,42	3243,81	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	1784,24	1887,13	2078,56	2250,49	2242,97	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	1172,64	1223,11	1367,33	1535,61	1583,18	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1879,82	1995,29	2195,24	2403,39	2525,83	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	3048,92	3338,77	3550,71	4078,32	4373,03	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2143,16	2232,45	2379,41	2605,10	2757,47	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:						of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2258,65	2336,30	2526,13	2772,95	2972,48	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1929,22	2027,36	2161,82	2360,80	2504,51	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as budgetary entities, budgetary establishments and auxiliary units of budgetary entities regardless of the number of employed persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 6 (216). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG DZIAŁÓW (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY DIVISIONS (current prices)

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY DIVISIONS (current prices)						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł					
O G Ó Ł E M	2280,8	2929,7	3259,8	4514,0	5096,0	T O T A L
sektor publiczny	69,5	77,2	86,5	90,5	22,0	public sector
sektor prywatny	2211,3	2852,5	3173,3	4423,5	5074,0	private sector
w tym:						of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1531,9	1973,4	2133,7	2755,2	3174,3	Entities employing more than 9 persons
Budowa budynków ^Δ	454,7	631,7	747,6	1041,1	945,2	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	729,1	938,7	917,2	1160,7	1521,4	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	348,1	403,0	468,9	553,4	707,7	Specialised construction activities

^a Realizowana systemem zleceńowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a Realized on the basis of contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 7 (217). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

3. CONSTRUCTION (same as above)				
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM.....2005	1531,9	1075,1	456,8	TOTAL
2008	2755,2	1933,6	821,6	
2009	3174,3	2416,8	757,4	
Budynki.....	1368,3	1080,2	288,1	Buildings
Budynki mieszkalne	370,9	288,9	82,0	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne...	112,1	71,0	41,1	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe.....	220,6	186,4	34,3	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania ...	38,2	31,5	6,6	residences for communities

TABL. 7 (217). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł	in mln zł	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	997,5	791,3	206,2	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	23,7	20,4	3,2	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	107,4	85,8	21,6	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	215,3	147,8	67,6	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	7,3	7,0	0,4	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	353,3	305,8	47,6	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	247,5	199,4	48,1	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	43,0	25,2	17,8	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1805,9	1336,6	469,3	Civil engineering works
w tym:				<i>of which:</i>
Infrastruktura transportu	1037,6	671,8	365,8	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	919,3	587,2	332,1	<i>highways, streets and roads</i>
budowle wodne	57,0	38,1	18,9	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	514,6	471,8	42,8	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	192,4	174,1	18,3	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	322,3	297,7	24,5	<i>local pipelines and cables</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	29,7	27,5	2,2	<i>Sport and recreational buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	48,3	14,1	34,2	<i>Other civil engineering works</i>

TABL. 8 (218). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Budynki ^a	2621	4224	5653	4538	Buildings ^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2005	3316	4393	3566	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	1106	1465	1879	1587	urban areas
wieś	1515	2759	3774	2951	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	2454	3998	5268	4156	Of which private buildings ^c
miasta	978	1311	1630	1326	urban areas
wieś	1476	2687	3638	2830	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1949	3280	4323	3489	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	502	714	833	914	non-residential
Kubatura ^d w dam³	3101,0	5542,4	7035,0	6029,7	Cubic volume ^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1629,1	2515,8	3348,2	2905,9	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	1932,2	3066,4	3338,3	3193,0	urban areas
wieś	1168,7	2476,0	3696,7	2836,7	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	1826,1	3040,7	4717,0	3432,1	Of which private buildings ^c
miasta	825,2	1118,0	1578,6	1373,5	urban areas
wieś	1001,0	1922,7	3138,4	2058,6	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	1381,8	2335,2	3042,2	2422,8	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	423,1	704,3	1649,5	3047,2	non-residential

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domków letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania oraz bez budynków zbiorowego zamieszkania. ^c Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence as well as excluding collective accommodation facilities. ^c Realized by natural persons, churches and religious associations. ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (219). **BUDYNKI^a ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS^a COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
BUDYNKI ^b BUILDINGS ^b					
OGÓŁEM	2621	4224	5653	4538	TOTAL
Budynki mieszkalne	2010	3322	4517	3624	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	2005	3321	4514	3622	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	1967	3292	4454	3558	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszka- nia	5	1	3	2	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	611	902	1136	914	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	34	53	16	18	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	9	22	24	28	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	196	187	231	266	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	2	-	5	1	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	122	161	384	184	Garaże buildings
Budynki przemysłowe	35	47	63	38	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	33	101	84	77	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	3	6	7	3	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	8	40	10	12	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	16	18	12	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	4	4	17	35	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	147	253	260	223	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	6	5	10	11	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^a Łącznie z domkami letnimi i domkami wypoczynkowymi oraz rezydencjami wiejskimi nieprzystosowanymi do stałego zamieszkania, które w 2000 r. ujęte zostały w budynkach niemieszkalnych, a w latach 2005 i 2008-2009 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. ^b Nowo wybudowane.

^a Including summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence, which in 2000 were included in non-residential buildings and in 2005 and 2008-2009 in the total number of residential buildings. ^b Newly built.

TABL. 9 (219). **BUDYNKI^a ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS^a COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³					
OGÓŁEM	3101,0	5542,4	7035,0	6029,7	TOTAL
Budynki mieszkalne.....	1685,4	2526,3	3387,3	2982,5	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	1642,0	2517,1	3370,4	2970,7	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	1392,1	2338,9	3028,3	2415,4	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszka- nia	43,4	9,2	16,9	11,8	Residences for communities
Budynki niemieszkalne.....	1415,6	3016,1	3647,7	3047,2	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	36,2	57,8	51,6	117,3	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe.....	44,4	568,9	77,1	118,7	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe.....	281,0	822,3	749,1	944,9	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali.....	2,9	-	19,0	43,1	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	33,3	39,9	75,4	44,1	Garage buildings
Budynki przemysłowe	446,7	425,1	1179,7	708,0	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	157,7	452,1	718,4	680,8	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	25,3	7,8	65,0	15,0	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych.....	178,2	374,6	173,1	69,7	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej.....	95,4	66,5	39,2	28,1	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej.....	41,5	56,7	115,6	81,8	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych.....	48,3	120,7	333,1	146,5	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych.....	8,0	13,7	33,9	44,5	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^a Łącznie z domkami letnimi i domkami wypoczynkowymi oraz rezydencjami wiejskimi nieprzystosowanymi do stałego zamieszkania, które w 2000 r. ujęte zostały w budynkach niemieszkalnych, a w latach 2005 i 2008-2009 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. ^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Including summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence, which in 2000 were included in non-residential buildings and in 2005 and 2008-2009 in the total number of residential buildings. ^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (220). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	15813	16148	17430	19743	20251	T O T A L
sektor publiczny.....	1921	1716	1593	1494	1103	<i>Public sector</i>
sektor prywatny.....	13892	14432	15847	18249	19148	<i>private sector</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 11 (221). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND EARNIES IN CONSTRUCTION						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł					
O G Ó Ł E M.....	1821,74	1979,41	2204,97	2419,30	2513,37	T O T A L
sektor publiczny.....	2162,35	2286,15	2413,09	2667,95	2764,04	public sector
sektor prywatny.....	1774,64	1942,94	2184,18	2398,95	2498,93	private sector

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń osób zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS. INFORMATION SOCIETY

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taboru komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a w 2000 r. — uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostępie ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań reprezentacyjnych przeprowadzanych w ramach tematu „Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego”.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks, and in 2000 — telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of generalized results of representative surveys conducted within the subject scope “Information society indicators”.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, hotele i restauracje (w zakresie hoteli i pozostałych obiektów noclegowych turystyki i innych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania), transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie działalności związanej z filmem, przemysłem wideo oraz działalności radiowej i telewizyjnej). W 2007 r. badaniem objęto około 14 tys. przedsiębiorstw (tj. 18% ich ogólnej liczby).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niewielkim obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

2. *Data regarding enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT), concern economic entities employing more than 9 persons and belonging to sections: manufacturing, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants (hotels and camping sites and other provision of short-stay accommodation), transport, storage and communication, real estate, rental and business activities, other community, social and personal service activities (motion picture and video activities, radio and television activities). In 2007 the survey covered about 14 thous. enterprises (i.e. 18% of total enterprises).*

3. **Local area network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.

4. **Intranet** is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

Transport

Transport

TABL. 1 (222). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w km in km				
O G Ó Ł E M.....	1038	975	999	1018	T O T A L
Normalnotorowe ^b	992	929	953	972	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane	369	355	362	358	of which electrified
jednotorowe	760	697	721	740	single track
dwu- i więcej torowe.....	232	232	232	232	double and more tracks
Wąskotorowe	46	46	46	46	Narrow gauge
Na 100 km ² powierzchni ogólnej.....	5,8	5,5	5,6	5,7	Per 100 km ² of total area

^a Dane dotyczą przedsiębiorstwa państwowego Polskie Koleje Państwowe oraz w latach 2005 i 2008-2009 również innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej; długość linii na podstawie znnowelizowanych przepisów Polskich Kolei Państwowych. ^b Łącznie z szerokotorowymi.

^a Data concern the state owned enterprise Polskie Koleje Państwowe and in 2005 and 2008-2009 also other entities, which are administrators of railway infrastructure; the length of railways according to amended regulations of Polskie Koleje Państwowe. ^b Including wide gauge.

TABL. 2 (223). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
				w km in km		
O G Ó Ł E M	14511	14030,3	14494,3	14737,6	13618,9	T O T A L
miejskie.....	2237	2227,5	2358,2	2453,6	2320,4	urban
zamiejskie.....	12274	11802,8	12136,1	12284,0	11298,5	out-of-town
Krajowe	767	770,6	771,5	771,5	771,5	Domestic
miejskie.....	198	198,8	206,9	210,5	210,5	urban
zamiejskie.....	569	571,8	564,6	561,0	561,0	out-of-town
Wojewódzkie	1627	1653,7	1667,6	1667,6	1667,2	Voivodship
miejskie.....	206	204,1	206,1	208,5	208,5	urban
zamiejskie.....	1421	1449,6	1461,5	1459,1	1458,7	out-of-town
Powiatowe	6359	6360,2	6434,3	6400,7	6204,2	Powiat
miejskie.....	623	627,9	655,2	647,5	640,7	urban
zamiejskie.....	5736	5732,3	5779,1	5753,2	5563,5	out-of-town
Gminne.....	5758	5245,8	5620,9	5897,8	4976,0	Gmina
miejskie.....	1210	1196,7	1290,0	1387,1	1260,7	urban
zamiejskie.....	4548	4049,1	4330,9	4510,7	3715,3	out-of-town

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (od 2004 r.).

Source: data of the General Management of Domestic Roads and Motorways (since 2004).

TABL. 3 (224). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Krajowe: liczba.....	2547	2453	2279	2034	National: number
długość w km.....	104677	108927	99603	92883	length in km
dalekobieżne: liczba.....	78	84	76	76	long distance: number
długość w km.....	21602	26384	24620	25831	length in km
regionalne: liczba.....	375	288	252	200	regional: number
długość w km.....	26209	23114	20314	16566	length in km
podmiejskie: liczba.....	2066	2065	1951	1757	suburban: number
długość w km....	56642	59310	54669	50479	length in km
miejskie: liczba.....	28	16	-	1	urban: number
długość w km.....	224	119	-	7	length in km
Międzynarodowe: liczba.....	22	25	21	19	International: number
długość w km..	10883	20056	30332	20359	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 4 (225). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a****HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	1274,0	2106,2	2251,0	2193,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	101,9	213,7	237,4	108,0	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	86689,6	76344,0	65021,0	59936,6	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	25,5	24,2	25,3	23,8	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	108,6	744,2	1566,6	1374,9	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1236,8	1668,5	1298,2	1397,1	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	110,3	100,3	142,3	152,3	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	571,9	877,4	1233,9	1185,5	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (226). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM RZESZÓW**
PASSENGER TRAFFIC^a IN RZESZÓW AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli.....	4077	46341	159025	187354	Passenger arrivals
z portów:					from airports:
krajowych	2048	33941	42845	39645	domestic
zagranicznych	2029	12400	116180	147709	foreign
Pasażerowie odprawieni	4520	47627	164117	195097	Passenger departures
do portów:					to airports:
krajowych	2457	36299	43807	41427	domestic
zagranicznych	2063	11328	120310	153670	foreign

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat.

^a Data do not include children below the age of 2.

TABL. 6 (227). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	738265	880880	1083313	1122176	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	474052	627372	780988	803877	Passenger cars
Autobusy	4531	4264	4948	5091	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	81612	97703	130979	124804	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	95938	81859	95592	100566	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	77611	62937	75348	79657	Motorcycles ^c

^a Według ewidencji prowadzonej: w 2000 r. — przez wojewodów, w latach 2005 i 2008-2009 — na podstawie danych starostów, prezydentów miast i burmistrzów ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^c W 2000 r. — motocykle i skutery.

^a According to register maintained: in 2000 — by voivodes, in 2005 and 2008-2009 — on the basis of data of starosts, presidents of cities and mayors included in the “Pojazd” system. ^b Including vans. ^c In 2000 — motorcycles and scooters.

TABL. 7 (228). **RUCH GRANICZNY POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH**
BORDER TRAFFIC OF ROAD VEHICLES

BORDER TRAFFIC OF ROAD VEHICLES					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
Barwinek	543,0	649,0	x	x	<i>Barwinek</i>
samochody osobowe	447,4	426,3	x	x	<i>passenger cars</i>
autobusy	9,9	6,7	x	x	<i>buses</i>
samochody ciężarowe	85,7	216,0	x	x	<i>lorries</i>
Korczowa	440,6	1265,7	925,2	850,0	<i>Korczowa</i>
samochody osobowe	434,0	1106,1	708,9	678,6	<i>passenger cars</i>
autobusy	6,6	10,4	15,6	14,9	<i>buses</i>
samochody ciężarowe	x	149,2	200,7	156,5	<i>lorries</i>
Medyka	364,0	1011,6	682,3	663,1	<i>Medyka</i>
samochody osobowe	318,1	916,3	573,6	584,8	<i>passenger cars</i>
autobusy	24,3	33,8	20,7	18,0	<i>buses</i>
samochody ciężarowe	21,6	61,3	88,0	60,3	<i>lorries</i>

Źródło: dane Straży Granicznej.

Source: data of the Border Guard.

TABL. 8 (229). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Wypadki	2328	2244	2356	2162	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	31,5	25,5	21,7	19,3	<i>Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors^b</i>
Ofiary wypadków	3144	3145	3237	2968	Road traffic casualties
Śmiertelne	267	286	234	219	<i>Fatalities</i>
Ranni	2877	2859	3003	2749	<i>Injured</i>

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; na podstawie ewidencji prowadzonej: w 2000 r. — przez wojewodę, w latach 2005 i 2007-2008 — na podstawie danych starostów, prezydentów miast i burmistrzów.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; according to registers maintained: in 2000 — by voivod, in 2005 and 2007-2008 — on the basis of data of starosts, presidents of cities and mayors.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

Łączność

Communications

TABL. 9 (230). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	520	468	475	473	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta	144	125	134	135	urban areas
wieś	376	343	341	338	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane ^c w tys.	10420,8	10631,6	12321,3	12662,5	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	433,8	703,6	837,1	987,6	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacone ^c w tys.	5843,5	1859,0	3855,0	3469,3	Postal and telegraphic transfers paid ^c in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	8033,4	5105,2	9722,1	8822,9	Orders of payments on banking accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a The data apply to the public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 10 (231). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	475,0	532,0	422,7	384,1	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	399,9	425,4	333,2	296,6	of which private subscribers ^b
miasta	273,9	333,9	280,7	242,8	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	216,4	247,6	193,8	172,2	of which private subscribers ^b
wieś	201,1	198,1	142,0	141,3	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	183,6	177,9	139,4	124,4	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	468,5	486,6	385,2	347,3	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	268,1	295,9	249,0	211,3	urban areas
wieś	200,4	190,7	136,2	136,0	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	4559	4696	2952	3050	Public pay telephones
miasta	2980	2999	1414	1481	urban areas
wieś	1579	1697	1538	1569	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concerns operators of public system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 11 (232). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Dostęp do Internetu <i>Internet access</i>	Połączenie z Internetem przez <i>Internet access via</i>			Własną stronę internetową <i>Own website</i>
			łącze szerokopasmowe ^b <i>broadband connection ^b</i>	modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) <i>analogue modem (connection over plain telephone line)</i>	łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.) <i>wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)</i>	
udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in percent of total population</i>						
OGÓŁEM 2008	92,6*	58,7*	41,6*	24,5*	56,5*	
TOTAL 2009	90.1	58.1	40.5	25.4	57.4	

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).

^a Data concern enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC).

TABL. 12 (233). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery Computers	Sieć wewnętrzna LAN Local area network (LAN)		Intranet Intranet	Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux Free, open source software and operating systems, like, e.g. Linux	ERP – system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa Enterprise Resource Planning system	CRM – oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa Customer Relationship Management system
		ogółem total	w tym bezprzewodowa of which wireless				
		udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population					
OGÓŁEM 2008 TOTAL 2009	94,9* 92,6	57,9* 56,4	22,6* 24,8	26,1* 28,2	17,2* 14,2	12,1* 9,3	20,4* 19,9

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej,
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3) na str. 28.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in the chapter concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 1.1 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”.

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets,
- wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7, point 3) on page 28.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedaży sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedaży od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedaży od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

Apteki są to stałe punkty sprzedaży detalicznej spełniające warunki sklepu, w których prowadzi się sprzedaż wyrobów farmaceutycznych lub zielarskich.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe.

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from own or used warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and shopping centres are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for shopping centres.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

Pharmacies are permanent retail sales outlets, meeting the conditions of a store, in which the sale of pharmaceutical or herbal goods is conducted.

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-

we, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

9. **Targowiska** są to wydzielone tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. Data for entities employing up to 9 persons are generalized on the basis of the result of a representative survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and patrol stations was compiled on the basis of reports. For entities up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

9. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (234). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	15344,7	20704,2	18686,4	T O T A L in mln zł
w tym udział przedsiębiorstw handlowych o liczbie pracujących powyżej 49 osób w %	21,3	23,3	27,2	of which share of trade enterprises employing more than 49 persons in %
na 1 mieszkańca w zł	7315	9872	8897	per capita in zł

TABL. 2 (235). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH

IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M	7320,6	9716,2	9888,1	T O T A L
--------------------------	---------------	---------------	---------------	------------------

W ODSETKACH

IN PERCENT

O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	67,7	71,7	71,1	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe .	26,2	28,1	27,5	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,6	4,7	4,9	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	35,9	38,9	38,7	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	32,3	28,3	28,9	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (236). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
OGÓŁEM.....	11095,4	14618,0	14486,1	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	23,1	17,2	19,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,2	3,8	3,2	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	71,7	79,0	77,7	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (237). **SKLEPY^a WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS^a BY ORGANIZATIONAL FORMS AND PETROL STATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
SKLEPY	19913	20172	20878	SHOPS
Domy towarowe.....	7	7	7	Department stores
Domy handlowe.....	25	15	20	Trade stores
Supermarkety	135	180	202	Supermarkets
Hipermarkety	10	16	18	Hipermarkets
Sklepy powszechne.....	555	449	498	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	879	1212	1266	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	18302	18293	18867	Other shops ^b
STACJE PALIW	488	865	636	PETROL STATIONS

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Handel i gastronomia”, ust. 6. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes to the chapter „Trade and catering”, item 6. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (238) **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	402	432	461	470	<i>Number of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	93	144	166	152	<i>of which restaurants</i>
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł	115926	148510	249084	306155	<i>Sale in catering establishments (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna	69990	95634	191848	238058	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	28908	34000	34714	38216	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (239). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	118	129	124	127	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	106	117	114	116	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	471,4	474,6	434,9	465,1	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	294,9	293,8	256,7	316,4	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	3402	3183	3034	3070	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2954	2343	2196	2166	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	170	156	144	145	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	10272,8	10256,7	10778,7	10846,4	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694) z późniejszymi zmianami.

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których **liczba pracujących przekracza 9 osób**.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa, otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694) with later amendments.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers **employing more than 9 persons**.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets, i.e. fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights, assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the perma-

utrąte ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

uent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, in which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej**:
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted.

It includes:

- the current part, i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part, i.e. the difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,

- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, rezerwy z aktualizacji wyceny oraz pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych — kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa przez podmiot zagraniczny.

Podmiotem zagranicznym może być:

- osoba prawna z siedzibą za granicą,
- osoba fizyczna, mająca miejsce zamieszkania za granicą,
- niemająca osobowości prawnej spółka osób prawnych lub fizycznych, utworzona zgodnie z ustawodawstwem państw obcych.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów

- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Note. Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation and other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital — in joint stock companies,
- initial capital — in limited liability companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

Foreign capital is capital transferred to an enterprise by a foreign entity. A foreign entity includes:

- a legal person with the head office located abroad,
- a natural person with a foreign place of residence,
- a company of legal or natural persons, without legal personality, established in accordance with regulations applicable in the foreign country.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term

i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (240). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
w mln zł in mln zł							
Przychody z całokształtu działalności..... Revenues from total activity	45155,7	49548,7	56127,4	63651,6	62696,0	7074,4	55621,6
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) Net sales revenues of products (goods and services)	26321,1	29664,1	32915,5	35539,0	36682,7	2978,1	33704,6
Przychody netto ze sprzedaży towarów i ma- teriałów Net sales revenues of goods and materials	17384,3	18241,2	21269,6	26119,7	23753,0	3824,3	19928,7
Przychody finansowe Financial revenues	557,5	545,0	847,7	878,7	1092,7	53,2	1039,5
Koszty uzyskania przychodów z cało- kształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	43156,6	46938,4	52852,9	61382,8	59663,8	7043,6	52620,2
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) Cost of products sold (goods and services)	26421,6	29625,1	32697,7	35776,4	34089,9	3263,7	30826,2
Wartość sprzedanych towarów i materiałów..... Value of goods and materials sold	15275,9	15989,2	18653,1	22912,8	23161,4	3545,2	19616,2
Koszty finansowe..... Financial costs	721,8	615,8	894,8	1856,4	1428,4	67,1	1361,3

TABL. 1 (240). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
					w mln zł in mln zł		
Wynik finansowy na działalności gospo- darczej	1999,1	2610,3	3274,5	2268,8	3032,2	30,8	3001,4
Financial result on economic activity							
Zyski nadzwyczajne.....	3,3	4,0	3,7	37,4	10,3	0,7	9,6
Extraordinary profits							
Straty nadzwyczajne.....	2,6	5,4	4,8	12,3	8,6	0,5	8,1
Extraordinary losses							
Wynik finansowy brutto	1999,9	2608,9	3273,3	2293,9	3033,8	31,0	3002,9
Gross financial result							
Zysk brutto.....	2328,1	2811,1	3557,2	3303,6	3615,1	154,2	3460,9
Gross profit							
Strata brutto.....	328,2	202,2	283,8	1009,7	581,3	123,2	458,1
Gross loss							
Obowiązkowe obciążenia wyniku finan- sowego brutto	284,8	369,9	410,3	470,0	520,4	34,1	486,3
Obligatory encumbrances of gross financial result							
W tym podatek dochodowy ^a	264,0	347,8	402,6	463,7	519,0	33,4	485,5
Of which income tax ^a							
Wynik finansowy netto	1715,0	2239,0	2863,1	1823,9	2513,5	-3,1	2516,5
Net financial result							
Zysk netto.....	2023,2	2443,7	3143,2	2816,0	3094,0	122,4	2971,6
Net profit							
Strata netto.....	308,2	204,7	280,1	992,1	580,5	125,5	455,1
Net loss							

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 9.

^a See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item 9.

TABL. 2 (241). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	45155,7	43156,6	1999,9	284,8	1715,0
TOTAL	2006	49548,7	46938,4	2608,9	369,9	2239,0
	2007	56127,4	52852,9	3273,3	410,3	2863,1
	2008	63651,6	61382,8	2293,9	470,0	1823,9
	2009	62696,0	59663,8	3033,8	520,4	2513,5
sektor publiczny.....		7074,4	7043,6	31,0	34,1	-3,1
public sector						
sektor prywatny.....		55621,6	52620,2	3002,9	486,3	2516,5
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		127,9	115,3	13,9	0,5	13,5
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł.....		29148,2	27531,9	1615,7	294,7	1321,1
Industry						
górnictwo i wydobywanie.....		303,6	265,1	38,5	6,9	31,6
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe.....		24351,6	23154,9	1196,0	207,0	989,0
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		3862,6	3505,2	357,5	74,4	283,0
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		630,4	606,7	23,8	6,4	17,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo.....		4754,6	4464,3	291,1	50,6	240,5
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		21054,9	20451,5	603,4	87,6	515,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa.....		1278,3	1268,6	9,7	6,7	3,0
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		116,5	115,8	0,7	0,7	0,0
Accommodation and catering ^Δ						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		706,5	667,1	39,4	6,0	33,3
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		432,0	406,2	25,8	5,3	20,5
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		359,2	335,4	23,9	4,0	19,9
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		309,4	275,5	33,9	3,6	30,4
Human health and social work activities						

TABL. 3 (242). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
			dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
			w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	2028	76,8	21,5	1,7	75,8	22,0	2,2
	2006	2048	82,0	15,9	2,1	81,3	16,4	2,3
	2007	2045	85,7	13,3	0,9	85,1	13,7	1,2
	2008	2230	81,6	17,9	0,5	80,9	18,3	0,9
	2009	2260	82,0	17,5	0,4	81,2	18,1	0,7
sektor publiczny..... public sector		145	71,0	29,0	-	67,6	31,0	1,4
sektor prywatny private sector		2115	82,8	16,7	0,5	82,1	17,2	0,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		40	87,5	10,0	2,5	85,0	12,5	2,5
Przemysł..... Industry		774	76,9	22,9	0,3	76,1	23,6	0,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		12	91,7	8,3	-	91,7	8,3	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		680	77,1	22,9	-	76,5	23,5	-
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		25	88,0	8,0	4,0	84,0	12,0	4,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		57	66,7	31,6	1,8	64,9	33,3	1,8
Budownictwo Construction		247	85,8	14,2	-	85,8	14,2	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		847	85,8	13,9	0,2	85,8	13,9	0,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		77	70,1	29,9	-	66,2	32,5	1,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		29	72,4	27,6	-	72,4	27,6	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		59	83,1	8,5	8,5	78,0	8,5	13,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		38	78,9	21,1	-	76,3	21,1	2,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		36	94,4	5,6	-	86,1	13,9	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		51	88,2	11,8	-	88,2	11,8	-

TABL. 4 (243). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
			brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
		w %		in %			
OGÓŁEM	2005	95,6	4,4	3,8	33,4	99,9	149,7
TOTAL	2006	94,7	5,3	4,5	32,3	101,1	149,6
	2007	94,2	5,8	5,1	30,2	101,3	155,1
	2008	96,4	3,6	2,9	25,9	93,4	143,6
	2009	95,2	4,8	4,0	27,8	95,0	147,4
sektor publiczny..... <i>public sector</i>		99,6	0,4	0,0	32,4	108,2	153,4
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		94,6	5,4	4,5	27,3	93,7	146,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		90,1	10,9	10,5	118,1	243,7	448,0
Przemysł..... <i>Industry</i>		94,5	5,5	4,5	26,6	92,5	145,8
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>		87,3	12,7	10,4	43,0	148,4	173,2
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		95,1	4,9	4,1	18,7	82,2	137,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		90,7	9,3	7,3	113,2	201,8	235,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		96,2	3,8	2,8	60,8	144,8	171,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>		93,9	6,1	5,1	42,9	121,1	153,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		97,1	2,9	2,4	18,0	81,2	146,2
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>		99,2	0,8	0,2	26,5	86,9	101,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>		99,4	0,6	0,0	28,6	97,7	136,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>		94,4	5,6	4,7	98,4	158,6	185,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>		94,0	6,0	4,8	44,7	127,0	171,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		93,4	6,7	5,5	112,9	223,1	253,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>		89,0	11,0	9,8	29,9	145,0	166,0

TABL. 5 (244). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy		
			razem total	w tym	
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress
		w mln zł			
1	OGÓŁEM..... 2005	14040,7	4494,5	1240,2	678,5
2	TOTAL..... 2006	16214,0	5019,4	1456,7	772,3
3	 2007	17476,5	5780,1	1694,6	865,4
4	 2008	19553,6	6459,1	1858,7	906,2
5	2009	19040,0	6350,1	1753,3	1040,1
6	sektor publiczny public sector	1824,0	494,1	236,2	79,1
7	sektor prywatny private sector	17216,0	5856,0	1517,1	961,0
	w tym: of which:				
8	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	72,6	31,7	5,5	6,9
9	Przemysł..... Industry	11004,1	3814,6	1536,2	846,4
10	górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	78,0	9,3	7,6	0,2
11	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	9394,6	3611,4	1380,8	844,2
12	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	1292,9	171,9	131,6	0,0
13	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities	238,6	21,9	16,2	2,0
14	Budownictwo..... Construction	1610,1	280,8	75,1	142,9
15	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4800,5	2084,1	66,5	17,0
16	Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	288,8	27,7	11,1	0,0
17	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	30,0	8,0	0,9	4,6
18	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	392,3	31,1	4,6	17,5
19	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	149,6	32,1	28,2	3,7
20	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	122,0	11,1	4,3	0,0
21	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	88,1	3,5	2,8	0,0

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 12.ª See general notes to the chapter „Finances

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe <i>Short-term investments</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne <i>Short-term deferred expenditures</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^a <i>of which from deliveries and services^a</i>			
<i>in mln zł</i>						
1100,2	1453,3	6242,6	5498,1	3131,0	172,6	1
1084,5	1664,6	7460,6	6594,4	3499,5	234,5	2
1243,0	1925,3	8023,3	6888,3	3398,4	274,6	3
1312,6	2316,5	9198,3	7937,0	3528,1	368,2	4
1151,9	2320,5	8687,7	7504,0	3586,9	415,3	5
124,7	41,2	900,7	787,9	385,6	43,6	6
1027,1	2279,3	7787,0	6716,1	3201,3	371,7	7
17,5	1,8	20,4	10,4	19,1	1,4	8
1084,3	310,7	4975,7	4360,1	2004,0	209,9	9
1,2	0,1	47,5	38,1	19,4	1,8	10
1080,5	269,9	4323,0	3860,5	1277,2	183,0	11
-	39,7	487,9	387,2	622,6	10,5	12
2,5	1,0	117,3	74,3	84,8	14,5	13
7,8	35,7	818,2	696,4	449,5	61,6	14
33,8	1940,0	2074,8	1886,8	590,3	51,2	15
3,8	12,1	172,4	145,9	75,4	13,4	16
0,0	2,4	15,2	6,3	6,3	0,5	17
3,3	5,6	127,3	96,2	208,1	25,9	18
0,1	0,1	71,8	60,8	39,1	6,6	19
0,8	5,9	53,1	36,8	54,4	3,4	20
0,4	0,3	61,2	25,2	15,9	7,6	21

TABL. 6 (245). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which	
		kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)
		w mln zł	in mln zł
OGÓŁEM 2005	17746,3	9531,8	5730,1
TOTAL 2006	19744,0	10112,5	5933,0
..... 2007	25360,2	12096,7	8791,8
..... 2008	27386,2	13021,2	11272,8
2009	28873,0	13161,2	12308,9
sektor publiczny public sector	3912,1	2652,4	1317,0
sektor prywatny private sector	24960,9	10508,7	10991,9
w tym: of which:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	137,4	66,9	38,1
Przemysł Industry	17373,9	8642,2	6789,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	218,6	60,6	46,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	12025,9	5189,5	5423,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	4071,1	2527,4	1172,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1058,3	864,8	146,5
Budownictwo Construction	1021,7	440,2	344,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3768,8	1613,1	1097,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	217,6	292,6	85,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	90,5	97,5	8,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2054,5	1609,4	301,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	240,4	138,5	57,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	121,7	39,2	46,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	150,9	93,0	17,8

TABL. 7 (246). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
			Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagranicznych of foreign persons
			w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	2005	6990,6	1036,2	1438,1	1551,0	1221,7
TOTAL	2006	7470,7	879,5	1229,8	1909,0	1518,8
	2007	9697,8	885,5	1087,2	2200,0	1676,2
	2008	10725,6	706,4	1016,7	2592,1	1870,3
	2009	11006,3	728,7	1025,6	2573,2	1968,1
sektor publiczny		2622,7	627,4	823,3	34,7	-
public sector						
sektor prywatny		8383,5	101,3	202,2	2538,6	1968,1
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		56,1	28,2	19,6	6,8	0,6
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		8360,3	524,7	750,9	1214,5	1928,9
Industry						
górnictwo i wydobywanie		59,5	-	27,0	31,7	-
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		4928,5	417,3	351,3	1147,0	1861,6
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ		2509,2	47,1	359,3	10,5	65,8
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		863,0	60,3	13,3	25,2	1,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		302,7	75,2	4,9	171,8	7,2
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1346,0	34,1	27,3	935,0	28,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		263,5	28,1	56,7	51,1	2,4
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		92,4	-	28,0	20,6	0,3
Accommodation and catering ^Δ						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		229,8	7,7	24,8	113,7	-
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		137,6	1,6	100,4	20,0	0,2
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		28,3	-	8,8	12,3	-
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		88,3	28,4	0,1	5,2	-
Human health and social work activities						

TABL. 8 (247). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
					kredyty i pożyczki credits and loans	zobowiąza- nia z tytułu dostaw i usług ^a liabilities from deli- veries and services ^a
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM..... 2005	12613,1	3009,9	2367,2	9603,2	2139,5	5096,5
TOTAL..... 2006	14590,3	3510,6	2704,1	11079,7	2185,5	6219,6
2007	15179,4	3675,7	2700,0	11503,8	2440,1	6104,4
2008	18815,2	4904,5	3014,0	13910,7	3019,9	6586,4
2009	17655,8	4477,6	2937,6	13178,2	2960,3	1330,7
sektor publiczny public sector	1574,0	355,1	264,1	1218,9	248,0	279,8
sektor prywatny..... private sector	16081,8	4122,5	2673,5	11959,3	2712,3	1051,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	33,8	13,1	10,8	20,7	4,3	0,1
Przemysł..... Industry	10546,2	2884,7	1909,0	7661,5	1986,1	733,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	65,2	17,2	13,2	48,0	8,4	1,9
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	9346,8	2446,7	1543,7	6900,1	1855,5	574,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ¹ electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	749,3	179,8	169,0	569,5	85,9	146,5
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities	384,9	241,0	183,1	143,9	36,3	10,5
Budownictwo Construction	1238,6	178,0	98,6	1060,6	124,4	41,7
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3967,6	630,5	477,5	3337,1	668,9	499,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	462,5	173,2	45,8	289,3	60,5	9,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	53,3	30,8	29,3	22,5	3,7	0,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	581,4	331,4	318,6	250,0	24,0	1,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	94,4	6,1	2,8	88,3	19,1	5,1
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ Administrative and support service activities	76,3	3,8	3,8	72,5	4,2	0,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	79,3	23,5	22,3	55,8	9,3	17,6

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 14.ª See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item 14.

TABL. 9 (248). **KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW^a WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA**
Stan w dniu 31 XII
FOREIGN CAPITAL OF ENTERPRISES^a BY COUNTRY OF ORIGIN
As of 31 XII

KRAJE	2005	2006	2007	2008	2009		COUNTRIES
	w mln zł in mln zł					w od- setkach in per- cent	
OGÓŁEM	1258,4	1568,1	1731,1	2009,8	2040,6	100,0	TOTAL
w tym:							of which:
Cypr	195,3	#	#	215,5	228,0	11,2	Cyprus
Francja	177,0	212,1	332,1	470,7	464,1	22,7	France
Hiszpania	23,1	#	#	25,9	22,4	1,1	Spain
Luksemburg	139,3	191,0	290,3	253,3	305,0	15,0	Luxembourg
Niderlandy	106,1	96,3	87,4	171,9	174,2	8,5	Netherlands
Niemcy	265,8	470,3	425,6	493,7	495,5	24,3	Germany
Stany Zjednoczone	119,2	121,9	124,4	65,0	63,2	3,1	United States
Ukraina	3,2	3,4	3,5	2,7	3,4	0,2	Ukraine
Wielka Brytania	9,7	5,3	10,7	28,4	30,3	1,5	United Kingdom

^a Niezależnie od liczby pracujących. Łącznie ze spółkami, które zaangażowały kapitał, a nie rozpoczęły działalności podstawowej.

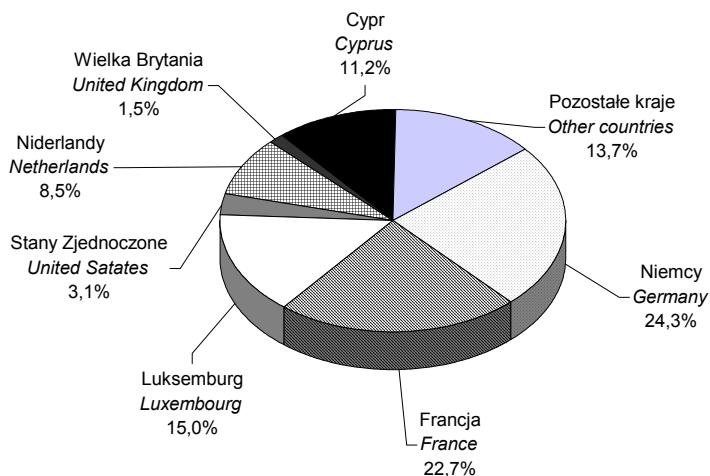
^a Regardless of the number of employees. Including companies which have committed capital but have not begun basic activity yet.

KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

FOREIGN CAPITAL OF ENTERPRISES BY COUNTRY OF ORIGIN IN 2009

As of 31 XII

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późniejszymi zmianami), ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 i 1590 z późniejszymi zmianami).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane w dziale dane w podziale według działów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances, dated 30 June 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104 with later amendments).

The legal basis for the financial management of local self-government entities is the Act on Incomes of Local Self-government dated 13 November 2003 (Journal of Laws 2008 No. 88, item 539 with later amendments), as well as the Act on Gmina Self-government, dated 8 March 1990 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591 with later amendments), the Act on Powiat Self-government, and the Act on Voivodship Self-government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws No. 142, items 1592 and 1590 with later amendments).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the Regulation of the Minister of Finance. The data presented in the chapter divided into divisions and paragraphs were compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure as well as funds originating from

w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 107, poz. 726 z późniejszymi zmianami).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,
 - c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np.: skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, w tym środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych,
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa:
 - a) na zadania z zakresu administracji rządowej,
 - b) na zadania własne,
 - c) na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- 3) dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- 4) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
- 5) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów (w tym część oświatowa).

7. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) wydatki bieżące, tj.:
 - a) dotacje, w tym dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego, tj. zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych,
 - b) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń,
 - c) inne świadczenia na rzecz osób fizycznych,
 - d) zakup towarów i usług,
 - e) wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie organów,
- 2) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

foreign sources, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance (Journal of Laws 2006 No. 107, item 726 with later amendments).

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e.: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, receipts from lump sum taxation, taxes on inheritance and gifts, the forest tax,
 - c) receipts from fees established and collected on the basis of separate acts e.g., the Financial Statute, the Service Act and the Marketplace Act, tax on civil law transactions,
 - d) revenue from property of local self-government entities e.g., income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,
 - e) other income of local self-government entities, of which funds for the additional own tasks from non-budgetary sources,
- 2) appropriated allocations from the state budget:
 - a) for government administration-related tasks,
 - b) for own tasks,
 - c) for tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
- 3) allocations received on the basis of self-government agreements,
- 4) allocations received from appropriated funds,
- 5) general subsidies from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue (of which for educational tasks).

7. Expenditure of local self-government budgets include among others:

- 1) current expenditure, i.e.:
 - a) allocations including allocations for the organizational-legal entities operating in the budgets of local self-government entities, i.e.: budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds,
 - b) wages and salaries and related wages and salaries,
 - c) other benefits for natural persons,
 - d) purchase of materials and services,
 - e) expenditure connected with activity of budgetary entities and bodies supported by them,
- 2) property expenditure including investment expenditure.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (249). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM 2000 TOTAL	3672153,5	1987974,5	713550,3	771891,9	198736,8
2005	5129497,6	3062213,0	864112,6	895304,6	307867,4
2008	7300051,8	4111618,5	1265739,2	1224103,5	698590,6
2009	8144963,9	4413460,8	1208183,6	1475198,0	1048121,5
Dochody własne Own revenue	2738444,0	1579371,8	571457,2	349650,0	237965,0
w tym: of which:					
udziały w podatkach stanowiących dochód bu- dżetu państwa — w podatku dochodowym share in income from taxes comprising state budget revenue — in income tax	1059043,2	508892,5	270284,4	139929,6	139936,7
od osób prawnych corporate income tax	174927,5	32782,9	24479,0	6853,6	110812,0
od osób fizycznych personal income tax	884115,7	476109,6	245805,4	133076,0	29124,7
podatek od nieruchomości tax on real estate	569093,1	436277,8	132815,3	-	-
podatek rolny agricultural tax	69566,7	67456,3	2110,4	-	-
podatek od środków transportowych tax on means of transport	35950,3	26887,1	9063,2	-	-
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	45248,5	29586,6	15661,9	-	-
opłata skarbową treasury fee	18898,3	11851,4	7046,9	-	-
dochody z majątku revenue from property	179685,7	122965,3	35539,7	20392,3	788,4
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	58422,0	39252,4	10784,2	8061,3	324,1

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (249). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
dochody własne (dok.) own revenue (cont.)					
pozostałe dochody other revenue	721961,7	342932,0	92461,8	189328,0	97239,9
w tym: of which:					
środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł funds for additional financing of own tasks from other sources	179630,1	111311,0	11083,9	6303,3	50931,9
Dotacje Allocations	2160721,7	1007629,9	172272,8	470030,6	510788,4
celowe appropriated allocations	1545276,8	885062,3	164647,2	391347,4	104219,9
z budżetu państwa na zadania from the state budget on tasks	1426365,5	845248,4	155455,8	325474,5	100186,8
administracji rządowej of government administration	960584,2	591437,7	117383,2	165735,9	86027,4
własne own tasks	453584,2	243250,7	37531,0	159051,6	13750,9
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej realized on the basis of agreements with government administration entities	12197,1	10560,0	541,6	687,0	408,5
otrzymane na zadania realizowane na pod- stawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego received for tasks realized on the basis of self-government agreements	86876,0	15873,4	7453,7	60772,7	2776,2
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	32035,4	23940,5	1737,8	5100,3	1256,8
rozwojowe development allocations	615445,0	122567,7	7625,5	78683,3	406568,5
w tym inwestycyjne of which investment allocations	365213,9	79299,3	306,8	65665,9	219941,9
Subwencje ogólne General subsidies	3245798,3	1826459,1	464453,7	655517,4	299368,1
w tym oświatowe of which educational subsidies	2135717,6	1184951,6	413876,0	490245,1	46644,9

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (250). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2009 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISIONS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM TOTAL	8144963,9	4413460,8	1208183,6	1475198,0	1048121,5
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	75916,2	32535,7	73,5	8421,4	34885,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	22548,0	22535,4	12,6	-	-
Transport i łączność Transport and communication	456867,3	132165,5	17163,6	233374,8	74163,4
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	221443,8	128387,0	44032,2	15311,5	33713,1
Działalność usługowa Service activity	19220,5	2068,9	3531,1	11398,7	2221,8
Administracja publiczna Public administration	68295,6	23244,0	5420,5	35626,8	4004,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa Public safety and fire care	121042,3	4095,2	35929,6	81017,5	-
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych Corporate income tax and personal income tax	1910584,8	1155817,5	463341,4	150455,5	140970,4
Oświata i wychowanie Education	123823,8	78672,0	20959,9	23201,1	990,8
Ochrona zdrowia Health care	73195,6	382,3	6440,7	66340,9	31,7
Pomoc społeczna Social assistance	928976,3	698963,0	117722,0	111437,5	853,8
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	45146,1	7186,4	5074,2	23773,2	9112,3
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	140617,9	44524,3	5304,9	50261,1	40527,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	173526,3	166415,2	6496,5	23,3	591,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	14514,2	8021,5	1358,6	656,5	4477,6
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	46442,4	41345,2	3749,9	1329,2	18,1

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (251). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM 2000 TOTAL	3785211,9	2057864,5	737169,2	789159,0	201019,2
2005	5182183,1	3042523,1	920802,4	904696,9	314160,7
2008	7210699,1	4109529,2	1251716,6	1203434,6	646018,7
2009	8700715,2	4671990,4	1334093,5	1544546,2	1150085,1
Wydatki majątkowe Property expenditure	2130508,9	1016121,8	239103,9	371765,1	503518,1
w tym inwestycyjne ^b of which investment expenditure ^b	2097838,0	1006257,3	231750,7	371711,9	488118,1
Wydatki bieżące..... Current expenditure	6570206,3	3655868,5	1094989,6	1172781,1	646567,1
w tym: of which:					
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń..... wages and salaries and related items	3018871,7	1724335,3	517699,6	659471,8	117365,0
dotacje allocations	834360,4	235371,0	171521,3	74426,7	353041,4
wydatki na obsługę długu publicznego expenditure on public debt servicing	52085,0	25301,5	17671,7	8103,1	1008,7
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	949499,8	762549,3	110667,3	72019,5	4263,7
zakup materiałów i usług purchase of materials and services	1356329,1	749582,3	216406,0	260047,0	130293,8

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (252). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2009 R.**
*EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISIONS IN 2009*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM TOTAL	8700715,2	4671990,4	1334093,5	1544546,2	1150085,1
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	124090,4	52870,6	11851,8	3192,1	56175,9
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę	79344,1	56848,3	602,7	-	21893,1
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1601402,1	549717,5	160483,7	414741,8	476459,1
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	179048,6	95318,9	45145,8	5283,5	33300,4
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	47023,1	17759,8	9796,7	13759,5	5707,1
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	707347,8	411972,6	90477,0	141637,6	63260,6
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa	177995,9	48682,1	45796,3	82228,0	1289,5
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	54685,4	25594,1	18462,5	9262,7	1366,1
<i>Public debt servicing^b</i>					
Oświata i wychowanie	2747663,9	1735705,7	501834,8	436435,9	73687,5
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	160348,6	24698,1	20718,9	76918,3	38013,3
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1205815,6	817018,1	186515,9	163611,9	38669,7
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	130859,2	14058,6	18867,5	55589,6	42343,5
Edukacyjna opieka wychowawcza	312446,6	69262,6	51912,6	126965,5	64305,9
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	546323,5	413098,3	79461,6	19,3	53744,3
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	259736,6	155798,2	36768,5	6746,2	60423,7
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	206690,8	159603,4	28108,9	3178,6	15799,9
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne (wyrażone wyłącznie w cenach bieżących) dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji). Od 2005 r. nakłady inwe-

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays (expressed exclusively in current prices) are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.e., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units using International Accounting Standards (IAS) since 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes). Since 2005 investment outlays on

stycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” (w poprzednich edycjach Rocznika wykazywane były w sekcji „Budownictwo”).

3. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa nieukończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, melioracje terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I

public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage" (in previous editions of the Yearbook they were included in the "Construction").

3. Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual

2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji wartość nabycia lub wytworzenia. Od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzonych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców).

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fi-

use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation). Since 2005 also revaluation according to fair value in units using International Accounting Standards (IAS).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation as the purchase or manufacturing value.

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 2 were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". Residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities", constitute an exception.

5. Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee).

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms

zycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, movables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1—4

Patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 3.

Note to tables 1—4

See general notes to chapter „Investments”, item 3.

TABL. 1 (253). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM TOTAL	7883,1	8535,0	3684,1	4850,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	167,9	156,6	27,4	129,2
Przemysł..... <i>Industry</i>	3034,2	2695,9	830,6	1865,3
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	156,0	36,0	9,6	26,5
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2028,8	1670,1	38,3	1631,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	349,1	530,2	350,3	179,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	500,3	459,5	432,4	27,1
Budownictwo <i>Construction</i>	246,9	267,5	25,2	242,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>	1816,9	2852,4	1708,3	1144,0
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	632,0	857,3	2,6	854,7
transport i gospodarka magazynowa <i>transportation and storage</i>	975,8	1855,4	1697,3	158,1
zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>accommodation and catering^Δ</i>	100,8	94,4	4,6	89,8
informacja i komunikacja <i>information and communication</i>	108,4	45,2	3,8	41,4

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 1 (253). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	1421,0	1329,1	63,6	1265,5
<i>Financial and insurance activities, Real estate activities</i>				
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	79,7	94,7	8,9	85,8
<i>financial and insurance activities</i>				
obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1341,3	1234,4	54,7	1179,7
<i>real estate activities</i>				
Pozostałe usługi	1196,2	1233,5	1028,9	204,6
<i>Others activities</i>				
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	89,7	115,7	34,6	81,1
<i>professional, scientific and technical activities</i>				
administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	67,6	43,1	2,8	40,3
<i>administrative and support service activities</i>				
administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	295,1	301,1	300,2	0,9
<i>public administration and defence; compulsory social security</i>				
edukacja	293,4	309,4	297,2	12,1
<i>education</i>				
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	231,6	201,9	164,4	37,5
<i>human health and social work activities</i>				
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją	209,3	246,9	225,6	21,3
<i>arts, entertainment and recreation</i>				
pozostała działalność usługowa	9,5	15,5	4,2	11,3
<i>other service activities</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (254). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publicz- ny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł in mln zł						
OGÓŁEM..... TOTAL	2829,4	2982,1	3698,1	4253,7	3596,6	894,8	2701,8
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing	44,8	31,9	40,5	39,2	28,8	24,8	4,0
Przemysł..... Industry	1856,9	1887,6	2382,7	2651,4	2249,8	504,8	1745,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	53,5	93,4	93,0	154,6	28,2	9,5	18,7
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	1475,1	1412,7	1799,8	1933,0	1571,0	38,2	1532,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ	248,2	263,6	266,4	304,1	510,4	342,1	168,3
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpad- kami; rekultywacja ^Δ	80,1	117,9	223,5	259,7	140,2	115,0	25,2
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo	44,6	68,8	101,4	167,2	171,5	10,4	161,1
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	291,6	294,6	394,9	445,3	487,4	2,5	484,9
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa	141,8	202,6	182,9	231,1	175,3	109,0	66,3
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	13,7	18,0	31,4	27,5	36,7	1,2	35,5
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	64,9	98,2	120,6	97,1	30,6	1,4	29,2
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	78,6	47,5	48,0	77,4	45,2	8,9	36,3
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	78,5	113,1	125,7	152,8	105,1	25,6	79,5
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ...	27,9	32,7	80,9	71,0	45,5	33,0	12,5
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17,5	19,6	14,3	59,9	17,7	2,8	14,9
Administrative and support service activities							
Edukacja.....	8,8	11,3	28,2	31,5	11,7	3,0	8,7
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	150,0	135,6	105,2	133,8	148,7	131,5	17,2
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją	8,9	20,0	40,6	67,3	41,9	35,9	6,0
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	0,8	0,3	0,8	1,0	0,7	-	0,7
Other service activities							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (255). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a NA ŚRODKI TRWAŁE**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a ON FIXED ASSETS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym		Of which
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
				w mln zł	
OGÓŁEM.....	2005	2287,2	872,4	1231,0	174,4
TOTAL.....	2006	2458,6	949,0	1265,7	236,6
	2007	3124,8	1317,8	1512,0	282,1
	2008	3642,6	1516,0	1800,4	306,3
	2009	2803,7	1209,9	1345,6	234,2
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.		29,0	20,1	5,1	2,5
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł.....		1813,6	663,9	1034,8	105,0
Industry					
górnictwo i wydobywanie		29,9	7,9	16,8	5,2
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe		1472,1	450,8	924,1	87,9
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ		178,4	125,8	47,6	5,0
electricity, gas, steam and air conditioning sup- ply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ		133,2	79,4	46,3	6,9
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		119,4	37,0	61,5	20,7
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		349,8	190,8	97,0	60,5
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		70,3	47,1	4,2	18,9
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		36,8	30,5	5,0	1,2
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		25,3	2,2	15,8	7,2
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		18,8	9,6	8,5	0,7
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		82,7	77,7	3,4	0,9
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		46,5	12,3	30,1	4,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		10,3	3,2	3,3	3,8
Administrative and support service activities					
Edukacja.....		11,6	6,3	2,7	2,7
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		148,2	83,6	60,1	4,5
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją		40,7	25,5	13,8	1,3
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		0,6	0,1	0,3	0,3
Other service activities					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (256). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005		970,0	847,7	87,9	30,9
TOTAL 2006		1323,1	1164,2	137,2	18,5
..... 2007		1216,6	1040,9	130,2	43,7
..... 2008		1423,8	1230,3	135,8	54,5
2009		2506,5	2349,2	115,1	35,6
własność państwowa..... state ownership		783,0	714,8	44,9	22,8
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership		1723,5	1634,5	70,2	12,8
w tym: of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		9,5	5,3	2,2	2,0
Budownictwo..... Construction		13,5	13,5	-	0,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		332,6	330,0	1,5	1,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		0,3	0,0	0,3	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		0,2	0,1	0,1	0,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1,2	0,2	0,8	0,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		1924,9	1834,4	54,3	30,2
Edukacja Education		178,4	128,9	48,3	0,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities		12,8	8,0	4,4	0,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		32,2	28,4	3,1	0,8
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities		0,6	0,6	-	-

Środki trwałe

Fixed assets

Uwaga do tablic 5—8

Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5.

Note to tables 5—8

See general notes to chapter „Fixed assets”, item 5.

TABL. 5 (257). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M	97132,8	102677,9	42514,6	60163,3
T O T A L				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.	6171,9	6231,1	851,1	5379,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	33717,4	35280,3	12694,7	22585,6
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	4770,9	4483,8	4361,9	121,9
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	18989,1	20238,4	1102,8	19135,6
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ	5921,0	6178,7	2940,4	3238,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4036,4	4379,4	4289,6	89,7
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	1469,6	1661,7	328,7	1333,0
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	22759,4	24626,8	16362,3	8264,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>				
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4744,5	4641,3	154,1	4487,3
<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
transport i gospodarka magazynowa	15324,6	17150,4	16073,9	1076,5
<i>transportation and storage</i>				
zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	481,5	526,8	113,6	413,2
<i>accommodation and catering^Δ</i>				
informacja i komunikacja	2208,8	2308,2	20,7	2287,5
<i>information and communication</i>				

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 5 (257). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne) (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices) (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	21529,1	22124,3	961,3	21163,0
<i>Financial and insurance activities, Real estate activities</i>				
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	544,7	565,2	112,5	452,6
<i>financial and insurance activities</i>				
obsługa rynku nieruchomości ^Δ	20984,4	21559,1	848,8	20710,3
<i>real estate activities</i>				
Pozostałe usługi.....	11485,5	12753,8	11316,4	1437,4
<i>Others activities</i>				
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>professional, scientific and technical activities</i>	595,0	753,2	394,2	358,9
administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	204,3	232,4	29,7	202,7
<i>administrative and support service activities</i>				
administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	3653,8	4042,7	4027,8	14,9
<i>public administration and defence; compulsory social security</i>				
edukacja	3342,8	3571,4	3336,6	234,8
<i>education</i>				
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2349,6	2627,0	2246,8	380,2
<i>human health and social work activities</i>				
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją	1173,6	1336,5	1264,4	72,0
<i>arts, entertainment and recreation</i>				
pozostała działalność usługowa.....	166,3	190,7	16,7	173,9
<i>other service activities</i>				

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (258). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publicz- ny public sector	sektor prywatny private sector
w mln zł in mln zł							
OGÓŁEM TOTAL	34836,2	36556,8	41196,5	45024,8	46749,8	14256,3	32493,5
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing	569,1	606,4	645,5	666,0	666,8	560,9	105,9
Przemysł Industry	22933,6	24353,0	27830,1	30495,9	31888,2	10146,9	21741,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	1773,6	2051,6	4509,1	4750,4	4458,6	4361,7	96,9
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	14437,8	15348,4	16422,0	18304,8	19534,1	1100,8	18433,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	5446,0	5609,4	5395,4	5778,3	6033,0	2885,9	3147,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1276,2	1343,6	1503,6	1662,4	1862,5	1798,5	64,0
Budownictwo Construction	568,6	631,3	744,0	1070,3	1023,5	101,6	921,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2456,6	2641,8	2967,5	3434,3	3253,0	148,8	3104,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	684,4	784,2	902,5	1020,9	1039,0	435,4	603,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	218,2	203,5	229,9	265,9	306,7	16,8	289,9
Informacja i komunikacja Information and communication	1549,5	1168,1	1799,4	2072,0	2171,0	17,7	2153,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	417,9	453,8	492,0	494,0	515,3	112,5	402,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3299,3	3387,4	3015,6	2778,1	2716,7	99,0	2617,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	212,1	230,7	269,6	297,9	439,8	363,5	76,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	99,7	99,8	101,8	131,1	143,5	19,3	124,2
Edukacja Education	101,3	114,5	141,5	157,9	180,5	23,4	157,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1437,4	1574,1	1703,6	1726,5	1939,3	1781,9	157,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	279,9	298,8	340,9	398,7	436,8	426,6	10,2
Pozostała działalność usługowa Other service activities	7,7	8,3	11,5	14,2	28,6	1,8	26,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (259). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
				w mln zł	
OGÓŁEM	2005	11225,7	9770,5	1078,1	321,4
TOTAL	2006	12961,8	11316,0	1238,1	352,1
	2007	14903,3	13043,2	1407,8	393,2
	2008	16248,5	14177,6	1583,4	427,3
	2009	18912,9	16708,7	1687,0	454,0
własność państwowa		2344,8	1306,0	806,0	231,6
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego		16568,1	15402,7	881,0	222,4
local self-government entities ownership					
w tym:					
of which:					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		54,4	51,2	1,3	2,0
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		2491,2	2362,4	99,1	29,6
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		227,1	224,3	2,0	0,8
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych		5,2	4,8	0,4	-
Trade; repair of motor vehicles					
Transport i gospodarka magazynowa		6595,8	6546,9	23,0	25,9
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia		96,9	91,4	5,1	0,4
Accommodation and catering					
Informacja i komunikacja		3,0	1,3	1,8	-
Information and communication					
Obsługa rynku nieruchomości		749,5	743,6	5,7	0,2
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		30,7	7,5	12,7	10,6
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca		10,4	8,4	1,0	0,3
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		4027,6	2893,4	793,0	335,5
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		3313,2	2688,7	596,0	27,7
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		419,2	323,9	80,2	15,0
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		802,0	731,9	64,4	5,4
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		15,0	14,4	0,5	0,0
Other service activities					

TABL. 8 (260). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym		Of which
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2005	32,1	26,7	72,6	66,9
TOTAL	2006	31,1	25,7	71,8	66,4
	2007	30,5	25,0	72,6	65,3
	2008	31,5	25,9	73,5	63,6
	2009	32,3	27,1	76,1	64,3
własność państwowa		49,4	31,4	75,1	61,5
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		29,9	26,7	77,1	67,2
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		32,8	29,8	71,2	85,2
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		31,5	29,9	61,2	62,7
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		8,5	7,7	70,4	75,9
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		32,9	27,6	95,8	0,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		24,9	24,6	71,0	74,3
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		52,4	51,6	65,6	85,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		57,4	10,6	91,1	0,0
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		40,6	40,3	70,1	60,5
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		75,1	53,7	88,3	74,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		23,4	16,6	80,9	32,9
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		38,7	25,9	75,6	61,7
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		39,4	29,9	80,4	83,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		41,0	30,3	79,4	66,4
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		26,1	22,5	64,0	63,0
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		25,0	24,0	56,4	25,6
<i>Other service activities</i>					

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej dla krajów członkowskich UE dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2004 (NACE Rev. 1.1). Dane w nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007 – NACE Rev. 2) będą publikowane od października 2011 r.

Dane zostały zaprezentowane według następujących grup rodzajów działalności obejmujących kilka sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004):

- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo – sekcje: "Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo", "Rybactwo",
- przemysł – sekcje: "Górnictwo", "Przetwórstwo przemysłowe", "Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę",
- budownictwo – sekcja "Budownictwo",
- handel i naprawy; hotele i restauracje; transport, gospodarka magazynowa i łączność – sekcje: "Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego", "Hotele i restauracje", "Transport, gospodarka magazynowa i łączność",
- pośrednictwo finansowe; obsługa nieruchomości i firm – sekcje: "Pośrednictwo finansowe", "Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej",
- pozostała działalność usługowa – sekcje: "Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne", "Edukacja", "Ochrona zdrowia i pomoc społeczna", "Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała", "Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników".

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

In accordance with recommendations of the European Commission for Member States of the EU, regional accounts data by kind of activity are presented applying the Polish Classification of Activities 2004 (NACE Rev. 1.1). Data according to the new classification (PKD 2007 – NACE Rev. 2) will be published from October 2011.

Data are presented according to the following kind-of-activity groups, covering a few sections of the Polish Classification of Activities (PKD 2004):

- agriculture, hunting and forestry; fishing – sections: "Agriculture, hunting and forestry", "Fishing",
- industry – sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas and water supply",
- construction – section "Construction",
- trade and repair; hotels and restaurants; transport, storage and communication – sections: "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods", "Hotels and restaurants", "Transport, storage and communication",
- financial intermediation; real estate, renting and business activities – sections: "Financial intermediation", "Real estate, renting and business activities",
- other service activities – sections: "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Health and social work", "Other community, social and personal service activities", "Private household with employed persons".

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Gross primary income in the households sector is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracu-

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.

11. Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives)

jących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane za lata 2005-2007 dotyczące nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych w rachunkach narodowych, m.in. aktualizacji składek na ubezpieczenia społeczne oraz różnych transferów bieżących.

Dane dotyczące realnego wzrostu produktu krajowego brutto za 2007 rok zostały zweryfikowane w wyniku aktualizacji wskaźników cen na poziomie województw zastosowanych w przeliczeniach na ceny stałe.

Dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych prezentowane w niniejszej edycji Rocznika są w pełni porównywalne.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2008 r.”

as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).

12. *Data concerning nominal income in the households sector for the years 2005-2007 have been changed with reference to data published in previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification in the national accounts including data on social contributions as well as other current transfers updating.*

Data concerning real growth of gross domestic product for the year 2007 were verified as a result of updating price indices at voivodships' level, applied in the calculations at constant prices.

Data on nominal income in the households sector presented in this edition of the Yearbook, are fully comparable.

13. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2008”.*

Uwaga

Dane dotyczące nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2005-2007 zostały zmienione w stosunku do uprzednio publikowanych w wyniku weryfikacji danych w rachunkach narodowych; patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12.

Note

Data concerning nominal income in the households sector for the years 2005-2007 have been changed with reference to data published in previous editions. Changes result from data verification in the national accounts; see general notes to the chapter „Regional accounts”, item 12.

TABL. 1 (261). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2007	2008		2005	2007	2008	
	w mln zł in mln zł		Polska= =100 Poland= =100	2007= =100	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM..... TOTAL	37319	43685	48450	3,8	110,9	x	x	X
W tym wartość dodana brutto ... Of which gross value added	32879	38217	42411	3,8	111,0	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:								
przedsiębiorstw non-financial corporations	14670	17091	19827	3,7	116,0	44,6	44,7	46,7
instytucji rządowych i samorzą- dowych general government	6260	7185	7883	4,9	109,7	19,0	18,8	18,6
gospodarstw domowych..... households	10629	12313	12991	3,7	105,5	32,3	32,2	30,6
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	1077	1322	1246	3,0	94,3	3,3	3,5	2,9
Przemysł..... Industry	8994	10206	11311	4,2	110,8	27,4	26,7	26,7
w tym przetwórstwo przemy- słowe..... of which manufacturing	8037	9020	9964	4,6	110,5	24,4	23,6	23,5
Budownictwo..... Construction	1897	2413	3007	3,8	124,6	5,8	6,3	7,1
Handel i naprawy ^Δ ; hotele i res- tauracje; transport, gospodarka magazynowa i łączność ^a Trade and repair ^Δ ; hotels and restaurants; transport, storage and communication ^a	8809	10162	11152	3,7	109,7	26,8	26,6	26,3
Pośrednictwo finansowe; obsłu- ga nieruchomości i firm ^{Δ,a} Financial intermediation; real estate, renting and business activities ^a	4549	5407	6153	2,8	113,8	13,8	14,1	14,5
Pozostała działalność usługowa ^a Other service activities ^a	7553	8707	9541	4,5	109,6	23,0	22,8	22,5
NA 1 MIESZKAŃCA ^b PER CAPITA ^b	17789	20829	23101	69,0	110,9	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne, ust. 1. ^b W złotych.

^a See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 1. ^b In zlotys.

TABL. 2 (262). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO^a (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER 1 EMPLOYED PERSON^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008			SPECIFICATION
	w złotych <i>in zlotys</i>	Polska= =100 <i>Poland= =100</i>	2007= =100		
O G Ó Ł E M	52944	56637	71,9	107,0	T O T A L
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	6402	6040	34,1	94,4	<i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>
Przemysł	63999	69000	80,7	107,8	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	62173	66558	84,7	107,1	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	73843	81881	90,3	110,9	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ ; hotele i restauracje; transport, gospodarka magazynowa i łączność ^Δ ...	74955	76988	87,8	102,7	<i>Trade and repair^Δ; hotels and restaurants; transport, storage and communication^Δ</i>
Pośrednictwo finansowe; obsługa nieruchomości i firm ^Δ ...	115450	121724	86,7	105,4	<i>Financial intermediation; real estate, renting and business activities^Δ</i>
Pozostała działalność usługowa ^Δ	61871	65164	88,8	105,3	<i>Other service activities^Δ</i>

^a Dane opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne, ust. 1.

^a Data are given including the results of the Population and Housing Census 2002 in calculations of persons employed on private farms in agriculture. ^b See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 1.

TABL. 3 (263). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
	w mln zł	<i>in mln zł</i>	Polska= =100 <i>Poland= =100</i>	2007= =100		
Produkcja globalna	73540	88237	97104	3,6	110,0	<i>Gross output</i>
Zużycie pośrednie	40660	50020	54693	3,5	109,3	<i>Intermediate consumption</i>
Wartość dodana brutto	32879	38217	42411	3,8	111,0	<i>Gross value added</i>
w tym koszty związane z zatrudnieniem	14613	17083	19422	4,1	113,7	<i>of which compensation of employees</i>
Nadwyżka operacyjna brutto	17966	20876	22696	3,6	108,7	<i>Gross operating surplus</i>

TABL. 4 (264). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2008			SPECIFICATION
			w liczbach bezwzględnych <i>in absolute number</i>	Polska= =100 <i>Poland= =100</i>	2007= =100	
Dochody pierwotne brutto: w milionach złotych	26250	30381	32995	4,0	108,6	<i>Gross primary income: in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	12513	14486	15732	71,9	108,6	<i>per capita in zł</i>
Dochody do dyspozycji brutto: w milionach złotych	27437	31444	33994	4,2	108,1	<i>Gross disposable income: in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	13079	14993	16209	76,9	108,1	<i>per capita in zł</i>

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych — z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej — prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

— ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,

— ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

— prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,

— prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.), polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej.

— wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),

— innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

Odrębnym procesom — w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128) z późniejszymi zmianami — podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The process of privatizing state owned enterprises — except of former state farms — is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

— the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,

— the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

— indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,

— privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,

— the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),

— other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128) with later amendments — consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (265). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS
IN 2009
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej <i>in direct privatiza- tion</i>	w likwida- cji <i>in liquida- tion</i>	w upadło- ści <i>in bank- ruptcy</i>	w postę- powaniu napraw- czym <i>in sanita- tion procedure</i>	pod zarządem <i>under manage- ment</i>	bez zmian prawno- organi- zacyjnych <i>without legal and organiza- tional changes</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	1	-	1	-	-	-	-
Budownictwo Construction	1	-	1	-	-	-	-

TABL. 2 (266). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRZEKSZTAŁCEN^a WŁASNOŚCIOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PROCESS OF OWNERSHIP
TRANSFORMATIONS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	275	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	87	31,6	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	104	37,8	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	104	37,8	of which privatized
Poddane likwidacji	84	30,5	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane	47	17,1	of which liquidated

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (267). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ ORAZ ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane metodą bezpośrednią <i>Privatized by the direct method</i>	W wyniku <i>As a result of</i>			Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of assets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	
OGÓŁEM..... TOTAL	104	36	17	48	47
w tym: <i>of which:</i>					
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	34	17	3	14	17
Budownictwo..... <i>Construction</i>	27	8	4	15	11
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>	19	7	1	10	2
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	11	1	8	2	6
Usługi profesjonalne, naukowe i techniczne..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	5	-	1	3	6

TABL. 4 (268). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	85	TOTAL
powstałe w celu: prywatyzacji ^a	82	established for the purpose of: privatization ^a
inym	3	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo) ...	16	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	6	of which with foreign capital participation

^a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

^a Indirect (capital) privatization by taking up shares and transfer to NIF.

TABL. 5 (269). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	20	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	-	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^a	50	Employee companies ^a

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

TABL. 6 (270). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	128399	139059	144263	144999	T O T A L
sektor publiczny	4689	6076	6040	6031	public sector
sektor prywatny	123710	132983	138223	138968	private sector
Według wybranych form prawnych:					By selected legal forms:
przedsiębiorstwa państwowe	59	10	5	3	state owned enterprises
spółki	15291	16273	16546	16498	companies
w tym:					of which:
handlowe	3561	5822	6629	7004	commercial
cywilne	11626	10320	9785	9360	civil
spółdzielnie	843	779	742	730	co-operatives
fundacje	104	172	217	237	foundations
stowarzyszenia i organizacje społeczne	2341	4059	5143	5371	associations and social organizations
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	102809	108430	111716	112263	natural persons conducting economic activity
Według liczby pracujących:					By the number of employed persons:
9 i mniej	121909	131666	136386	136913	9 and less
10-49	4981	6065	6441	6657	10-49
50-249	1234	1119	1225	1224	50-249
250 i więcej	275	209	211	205	250 and more

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (271). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGION WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
OGÓŁEM..... 2005	139059	30629	10	5822	34	739	10320	779	108430
TOTAL..... 2008	144263	32547	5	6629	25	865	9785	742	111716
2009	144999	32736	3	7004	25	913	9360	730	112263
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	3352	528	-	75	2	14	86	129	2824
Przemysł..... Industry	14456	3184	1	1669	10	254	1310	71	11272
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	13843	2800	-	1454	8	239	1267	69	11043
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	369	243	1	102	-	7	18	-	126
Budownictwo..... Construction	17275	1558	1	718	1	62	737	83	15717
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... Trade; repair of motor vehicles	44429	7082	-	2655	2	439	4239	177	37347
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	10414	697	-	233	5	37	433	6	9717
Zakwaterowanie i gastronomia..... Accommodation and catering	4082	786	-	153	1	22	551	4	3296

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (271). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity	
		razem total	przed- siębio- rstwa pańs- twowe state owned enter- prises	w tym of which						
				spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-oper- atives		
				razem total	w tym of which					
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- share- holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation				
Informacja i komunikacja Information and communica- tion	2614	421	-	241	1	7	169	4	2193	
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa Financial and insurance activities	4555	258	-	107	-	2	88	52	4297	
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	3543	2739	-	234	-	18	147	180	804	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	10798	1327	-	432	-	30	748	11	9471	
Administrowanie i działal- ność wspierająca Δ Administrative and support service activities	2200	318	1	142	-	13	154	6	1882	
Administracja publiczna i ob- rona narodowa; obowiąz- kowe zabezpieczenia spo- łeczne Public administration and defence; compulsory so- cial security	1917	1917	-	4	-	-	-	-	-	
Edukacja Education	5467	3512	-	51	-	3	107	2	1955	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	7039	950	-	227	3	5	328	3	6089	
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją ... Arts, entertainment and recreation	3169	2125	-	35	-	3	113	-	1044	
Pozostała działalność usłu- gowa Other service activities	9687	5332	-	28	-	4	150	2	4355	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (272). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint stock	z ogra- niczoną odpo- wiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships
OGÓŁEM TOTAL	2005	5822	4680	238	4442	1142	1056	17
	2008	6629	5198	231	4967	1431	1265	74
	2009	7004	5496	235	5261	1508	1303	104
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing		75	74	1	73	1	1	0
Przemysł Industry		1669	1423	102	1321	246	233	9
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		1454	1224	91	1133	230	221	6
Budownictwo Construction		718	614	22	592	104	89	15
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		2655	1885	55	1830	770	716	53
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		233	191	9	182	42	41	1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		153	128	1	127	25	23	2
Informacja i komunikacja Information and communication		241	216	12	204	25	22	2
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa Financial and insurance activities		107	66	3	63	41	38	3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		234	182	6	176	52	42	8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		432	362	17	345	70	42	9
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ Administrative and support service activities		142	124	-	124	18	16	1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		4	4	-	4	-	-	-
Edukacja Education		51	45	-	45	6	6	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities		227	127	2	125	100	26	1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		35	32	5	27	3	3	-
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities		28	23	-	23	5	5	-

^a W województwie podkarpackim wśród spółek osobowych zarejestrowane były spółki partnerskie: w 2005 r. — 68, w 2006 r. — 75, w 2007 r. — 87, w 2008 r. — 89, w 2009 r. — 92.

^a In Podkarpackie Voivodship there were 68 professional partnerships registered in 2005, 75 in 2006, 87 in 2007, 89 in 2008 and 92 in 2009.

TABL. 9 (273). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
WEDŁUG SEKCJI W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
**NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
IN 2009**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity by sections</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	112263	T O T A L
w tym:		of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.	2824	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	11272	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	11043	of which manufacturing
Budownictwo	15717	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	37347	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	9717	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3266	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2193	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	4297	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	804	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9471	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1882	Administrative and support service activities
Edukacja.....	1955	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6089	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1044	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	4355	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.